medicina AZI

P 53 — proteina speranței în strategia anti-cancer (I)

Pierre May, directorul unității de cercetare moleculară din cadrul CNRS (Franța) alături de soția sa Evelyne, directoarea sectorului cercetări la același institut. Echipa condusă de Pierre May a descoperit existența moleculei P 53 în laborator, concomitent cu o echipă britanică, în anul 1979.

De multă vreme specialiștii caută un element care să fie comun tuturor tipurilor de cancer. De aceea este normal ca, în mediul cercetării fundamentale asupra cancerului, un nume de cod să reprezinte obiectivul prioritar : P 53. Această proteină naturală blochează proliferarea celulelor canceroase. Dereglările în funcționarea sa se situează la originea a peste 50 la sută din cancere. Mai buna cunoaștere a funcțiilor proteinei P 53 va modifica utilizarea radioterapiilor și chimioterapiilor în diverse tipuri de cancere. Pe termen scurt, prin activarea sau simularea acțiunii lui P 53, se intenționează stabilirea pronosticului evoluției diferitelor cancere și prevenirea evoluției acestora pe baza analizei proteinei P 53.

Pierre May, directorul sectorului cercetări din cadrul unității oncologice a prestigiosului CNRS (Franța) a fost convins, din momentul inițierii cercetărilor asupra moleculei P 53, de importanța activității de investigare în acest domeniu. La început, s-a urmărit „imortalizarea" celulelor în cultură, pentru ca cercetătorii să poată dispune de mari cantități de cloni, foarte necesari în cercetare. Imortalizarea constă în crearea condițiilor ideale pentru ca celulele unor culturi să se poată divide la infinit, ele înmulțindu-se atîta vreme cît dispun de hrana necesară. Cel mai curent procedeu în acest sens este punerea celulelor normale în prezența unui virus de maimuță (simian virus 40 — SV 40). Proliferarea celulelor infectate devine nelimitată.

Observînd mecanismele de funcționare ale acestei imortalizări, echipa condusă de Pierre May a izolat o moleculă celulară încă necunoscută, strîns legată de SV 40. Ea a fost înregistrată sub denumirea de P 53 — „P" de la proteină și „53" din cauza greutății sale moleculare de 53 daltoni (daltonul este o unitate de măsură a masei egală cu a 16-a parte din masa unui atom de oxigen). Toate aceste evenimente se petreceau în 1979.

Prezența lui P 53 în celulele imortalizate nu-i putea lăsa indiferenți pe cercetători, întrucît majoritatea celulelor canceroase angajează, la rîndul lor, linii „nemuritoare" care proliferează la infinit. Iată motivul pentru care multe echipe de cercetători s-au lansat aproape simultan în căutarea lui P 53 în diverse tumori și au și reușit s-o identifice. De aici și pînă la concluzia logică potrivit căreia gena care conține instrucțiunile pentru fabricarea lui P 53 este o genă răspunzătoare de apariția cancerului nu era decît un pas, făcut și el în 1983.

În timp ce comunitatea științifică era convinsă de faptul că P 53 nu este nimic altceva decît un nou oncogen, cercetătorul canadian S. Benchimol, specialist în erythroleucemia șoarecelui (o formă de leucemie experimentală) a observat că P 53 dispărea pe măsura evoluției cancerului. Dacă ea ar fi fost un oncogen, fenomenul ar fi trebuit să fie exact invers: evoluția cancerului ar fi trebuit să aducă o superproducție de proteine P 53. Comunitatea științifică a început atunci, cu febrilitate să facă diverse presupuneri : poate că P 53 este un anti-oncogen, adică o genă însărcinată cu prevenirea cancerelor, un distrugător al tumorilor. Aceasta ar fi explicația faptului că, la începutul maladiei, se „agită" pentru a îngrădi dezvoltarea acestora, iar, odată învinsă, dispare de pe cîmpul de luptă. Spre deosebire de alte anti-oncogene, însă, P 53 poate juca două roluri diferite, radical opuse. Sub forma sa naturală, „sălbatică", ea acționează ca un anti-oncogen, dar, dacă, dintr-un motiv sau altul, intervine o mutație, ea se comportă ca un oncogen.

În 1990 a fost confirmat rolul de distrugător al tumorilor pentru forma normală a lui P 53 : Bert Volgenstein a demonstrat că, introducînd o genă normală în celulele canceroase, prin antrenarea producerii de proteine, se blochează proliferarea lor anarhică. Deși această experiență a fost realizată numai în vitro, ea sugerează posibilitatea unei terapii a cancerului pe cale genetică, prin această proteină.

Patru mari ipoteze se impun astăzi. Prima se referă la o proteină destinată blocării proliferării celulare. A doua ipoteză vede în P 53 o proteină a diferențierii celulare, acel fenomen prin care o celulă a pancreasului nu seamănă cu o celulă a rinichiului, spre exemplu. Dacă toate celulele au un patrimoniu genetic identic la început, ele se specializează în cursul dezvoltării embrionare, ceea ce le conferă funcții specifice.

—

ȘERBAN FILIP

(Va urma)

FIINȚA UMANĂ, inepuizabil subiect de studiu

Interlocutor :

dr. docent MARCEL ULUITU
director al Institutului de Fiziologie Normală și Patologică „D. Danielopolu"

La doar doi ani de la renașterea sa, renaștere asigurată de autoritatea profesională de necontestat a dr. MARCEL ULUITU, cercetător de marcă în fiziologia românească actuală, dar și de stipularea oficială a caracterului expres de institut de cercetare fundamentală, Institutul de Fiziologie Normală și Patologică poate comunica lumii medicale de la noi, dar nu numai, cîteva din succesele sale.

— Abordînd cercetarea raporturilor dintre structura viețuitoarelor la nivel celular, subcelular, supramolecular și molecular cu funcția lor, vom ști mai multe despre raporturile ce stau la baza manifestărilor vitale. Cercetarea mecanismelor în care are loc integrarea organismului în mediu, descifrarea schimbului de informații cu rol reglator, a mecanismelor neuroendocrine implicate în economia organismului, cît și interacțiile farmacologice, reprezintă un segment important al cercetărilor inițiate în Institut.

Pentru înțelegerea bazelor fiziologice ale proceselor psihice se derulează teme vizînd cercetarea mecanismelor complexe, psihofiziologice și comportamentale prin care se manifestă viețuitoarele și omul în special în mediul fizic și social. Acestea se studiază în conexiune cu cercetările la nivele microscopice de structură (biochimic, fizico-chimic, biofizic).

— Deși este greu să faceți o astfel de departajare, v-aș ruga să menționați programele de ultimă oră la care lucrați.

— În momentul de față Institutul desfășoară un program de cercetare medico-biologică, privind activitatea din atmosferă și spațiul cosmic, vizînd influența factorilor specifici cosmici, asupra metabolismului osos, mecanismele de reglare hemodinamică (hipogravitație, hipergravitație, radiații, hipomotricitate). În cercetarea experimentală, pe animale au fost interesante rezultatele obținute pe maimuțe. Se studiază de asemenea influența inhalării de oxigen sub presiune la aviatorii de performanță asupra metabolismului glucidic și energetic în general. Un alt program de care Institutul este interesat, are în vedere cercetări de tip sistematic într-o nișă ecologico-socială, vizînd interinfluența diversilor factori ai sistemului (om, industrie, vegetație, mediu neanimat). Programul se elaborează sub conducerea prof. B. Cotigaru cu participarea mai multor institute medicale, industriale, economice, de protecție a mediului.

— Ar fi deosebit de interesant de relatat cîte ceva și despre colaborările dv., din cîte știu, prestigioase, cu institutele științifice din Anglia și S.U.A., dar despre acestea cu alt prilej.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

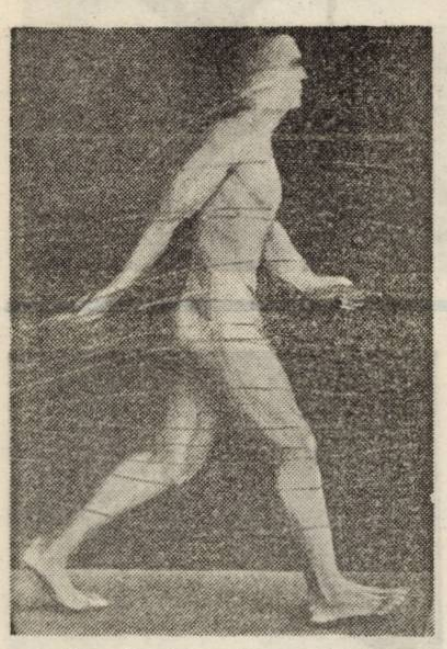

BOALA este tot atît de variată și prolifică pe cît este și VIAȚA!

Dacă ar fi să-l credem pe S. Linforth, remarcabil cadru didactic și cercetător în cadrul Universității din San Francisco, pot fi inventariate în lume, la ora actuală, în jur de 10 000 de boli și circa 500 de simptome ce le caracterizează. După alți cercetători numărul acestor boli și simptome este mult mai mare. Practic, nu este posibil de a stabili inventarul complet al unor realități de o atît de mare varietate și plasticitate. Și asta deoarece atît în patologie cît și în viața sănătoasă nimic nu este stabil.

Este adevărat că medicina a transformat multe capitole din patologia umană în simple capitole de istoriografie medicală. Dacă ar fi să dăm un unic exemplu ar trebui să precizăm că O. M. S. declara în 1981, în mod oficial, eradicarea variolei, a unui flagel, care hăituiește condiția umană de peste trei milenii și care s-a propagat din om în om pe parcursul a aproximativ 80 000 de generații. Este o profundă eroare să credem că ștergînd o anume boală (cum a fost de exemplu cazul variolei)) de pe lista impresionant de lungă a bolilor, am redus în mod real numărul acestora. Și asta pentru simplul motiv că experiența ne demonstrează că pe măsură ce bolile tradiționale se împuținează sau chiar dispar, altele noi, nu mai puțin temute, le iau locul. Exemplul bolii SIDA, care parcă ia locul variolei, este cît se poate de edificator din acest punct de vedere.

Prognoze realizate ne avertizează că în anii care ne mai despart de anul 2000, un european din 60 va sucomba din cauza unui accident rutier, în timp ce tot din această cauză 12 vor rămîne definitiv mutilați. Apoi, 6 indivizi dintr-o sută vor deveni diabetici, iar 9 din 10 ateroscleroticî. Aceleași studii ne mai semnalează faptul că, de circa 30 de ani anume boli urmează o curbă permanent ascendentă, acestea fiind bolile psiho-somatice, toxicomaniile, nevrozele, tumorile maligne, cardiopatia ischemică, ateroscleroza, diabetul, accidentele rutiere, diversele broncho-patii generate de agenții poluanți ca și diversele intoxicații medicamentoase.

Indiferent însă de bolile menționate, altele continuă să apară. Recent, un grup de cercetători de pe lîngă University Medical Center din New York semnala o asemenea boală denumită de ei disautonomia. Cei afectați de această stranie suferință, necunoscută pînă în prezent, acuză o completă insensibilitate la orice durere fizică, ca și o completă insensibilitate gustativă, simptome dublate de incapacitatea, de a lăcrima. În plus, bolnavii în cauză sînt foarte puțin sensibili la foc și transpiră foarte mult.

Grupul de cercetători menționați, conduși de dr. Felix Axelrod, studiind cîțiva ani la rînd un lot de 75 de bolnavi afectați de această bizară și necunoscută suferință, au evidențiat deocamdată agentul ei cauzal, constînd dintr-o deficiență genetică, străduindu-se, în continuare să-i găsească și remediul.

O boală la fel de stranie și pe atît de necunoscută pînă de curînd este aceea denumită S.D.S., abreviațiune desemnînd așa—numitul sindrom al decesului subit la sugari. Numeroase cazuri de acest fel au fost izolate în ultimul timp tot în SUA, dar și alte țări de pe continentul american și chiar din Europa. Copiii afectați de această boală sînt plasați cronologic, între 2—4 luni, iar decesul survine brusc, și numai în timpul somnului, fără ca în timpul zilei boala să prezinte vreo manifestare. Cercetările efectuate pe marginea copiilor decedați și autopsiați, au descoperit deocamdată banale infecții ale căilor respiratorii. Desigur, aceste cercetări continuă și este posibil ca pînă în cele din urmă să se facă lumină și în acest domeniu ca și în cazul bolii precedente.

ARCADIE PERCEK

Usturoiul previne cancerul

Oamenii de știință americani au demonstrat recent că usturoiul poate preveni apariția unor tipuri de cancer. Echipa condusă de Richard Moon, șeful secției de patofiziologie a Institutului de Tehnologie din Illinois, a testat un compus al usturoiului, denumit disulfură de dialil, pe un lot de 100 de hamsteri. Apoi au expus hamsterii unei substanțe cancerigene, denumite metil-vitrozo uree. 46 la sută dintre hamsteri au căpătat tumori traheale, iar incidența cancerelor în rîndul acestora s-a situat la un nivel foarte scăzut, de 14—19 la sută.

Următorul grup de hamsteri nu a mai fost hrănit cu disulfură de dialil, iar incidența cancerelor a fost de cinci ori mai mare. Usturoiul conține 60 de compuși chimici diferiți, dintre care multe sulfuri. Michael Wargovich, de la Universitatea din Texas, a studiat componentele usturoiului pentru Institutul Național american de Studiere a Cancerului, în cadrul programului de cercetare a substanțelor naturale care previn apariția bolilor. Michael Wargovich consideră că usturoiul este prima componentă cunoscută a alimentației omului despre care cercetătorii pot afirma cu siguranță că previne apariția anumitor forme de cancer. (E.F.)

întîmplări adevărate

De-a cîinele și pisica...

Danzos, un uriaș cîine danez (vezi fotografia alăturată), oricît ar simpatiza-o pe pisicuța pitică «Cinci-cenți» (denumire inspirată de cea mai mică monedă engleză) nu-și poate privi partenera de joacă decît... foarte, foarte de sus. Cu compasiune ? Cu simpatie ? Nu știm... Bine dresat, Danzos poate juca oricînd jocul „de-a cîinele și pisica", manifestîndu-se ferm pentru coexistență...

Mamă la 61 de ani!

Din punct de vedere științific cazul moașei Liliana Cantadori, în vîrstă de 61 de ani, se înscrie în rîndul evenimentelor de excepție. La această etate ea a dat naștere în mod natural, deci fără să apeleze la sistemul de fecundație artificială, unui copil (un băiat botezat Andrea). Atît mama cît și soțul ei, Orlando (51 de ani), sînt, cum se spune, în al șaptelea cer, deoarece își doreau cu ardoare să li se realizeze acest vis de neînchipuit pentru specialiștii care susțin (pînă la proba contrarie) că este un caz unic în istoria medicinii.

Avînd în vedere vîrsta mamei, medicii care au îngrijit-o de la începutul sarcinii, au avertizat-o că se expune unei situații foarte primejdioase, dar perspectiva de a avea un copil i-a dat un deosebit curaj și încredere viitoarei mame. S-au găsit însă persoane care au dezaprobat această hotărîre, considerînd că, peste zece ani, mama va număra 71 de ani, deci va avea o vîrstă destul de înaintată, ceea ce, ar putea s-o împiedice să-și îndeplinească sarcinile de mamă în mod corespunzător. Interesant de semnalat este faptul că Liliana, pentru a asigura o dezvoltare și o creștere corespunzătoare micului Andrea, a decis să-și părăsească postul de moașă de la maternitatea din Sassuolo. Mai este necesar să menționăm faptul că medicul ginecolog care și-a asumat sarcina de a o ajuta la ducerea la bun sfîrșit a sarcinii se numește Angelo Carreccia și că Liliana a născut printr-o operație cezariană.

Cu bicicleta la Polul Nord

Există mulți amatori care sînt dispuși să facă cele mai mari eforturi pentru a se afla, undeva, departe, chiar în mijlocul zăpezilor veșnice. Cei mai curajoși dintre ei își propun să ajungă și la Polul Nord. Așa au procedat și patru tineri francezi care au ajuns la Polul Nord cu ajutorul unor... biciclete de tip special, denumite „mountain bike".

Plecați din așezarea Resolution Bay din Canada, cei patru temerari au traversat o zonă plină de dificuități greu de imaginat, călătoria lor de excepție terminîndu-se o dată cu atingerea Polului Nord. Performanța aceasta bine studiată a fost posibilă numai printr-un efort fizic excepțional, și o rezistență spectaculoasă la intemperii (vînt cu peste 100 de kilometri pe oră, geruri puternice). Nici un obstacol nu a izbutit să-i facă să renunțe la călătoria lor.

Invenție macabră

Creatorul «celui mai simplu și nedureros» aparat de sinucidere individuală — a cărui eficiență a și fost admirabil testată de doi sinucigași — ajuns în instanță, a fost absolvit de orice vină penală („Invenția în sine, s-a spus, nu este un delict și nu constituie o încălcare a legii"). Medicii n-au voie să provoace moartea pacienților aflați în suferință, chiar și în fază finală, dar nimeni nu interzice comerțul cu substanțe, arme sau aparate provocatoare de moarte. Invenția (așa cum am mai notat într-o însemnare apărută chiar în perioada experimentării acestui «nevinovat aparat de sinucidere») constă într-un distiv declanșator ,care, la o simplă apăsare de buton, îngăduie unui ac de seringă, pătruns instantaneu în corp, să difuzeze în sînge o cantitate suficientă de somnifere și substanțe chimice, ucigătoare, care acționeaază prompt și fără nici un fel de dureri. Prețul unui aparat — 100 de dolari. (Nu știm dacă se mai află în fabricație și nici cum se comercializează). Dar aparatul poate fi folosit — s-a omis să se spună — nu numai de sinucigași, ci și de criminali. Pe scurt, dever mare... Se așteaptă însă recursul Colegiului de onoare al Asociației Medicilor.

Una din cele mai riscante profesii

Ziaristica — judecînd după cifrele publicate de Asociația mondială independentă a presei, „Reporteri fără frontiere" — pare să fie una din cele mai riscante profesiuni. Numai în ultimele zile și-au pierdut viața, dramatic, aproape toți ziariștii care însoțeau expediția etnografică franceză care pornise să cerceteze regiunea polară Ciukotka din Extremul Orient rus. Bilanțul provizoriu al prăbușirii elicopterului, în care se aflau ziariștii și o parte din membrii francezi ai expediției : 10 morți și 16 răniți, dintre care 7 foarte grav. La Roma, tot în aceste zile, explozia unui automobil-capcană, care-l avea ca țintă pe temerarul ziarist antimafiot Maurizio Constanzo, a condus la rănirea a 23 de persoane (cu singura vină, indirectă, probabil, de a fi urmărit emisiunile-șoc ale lui Maurizio). Zece secunde l-au despărțit pe ziaristul italian de o pulverizare totală, mașina sa depășind de puțin locul și momentul exploziei. În sumă, anul 1993 se prefigurează ca un posibil „**an-mortal-ziaristic-record**", depășind cifra de 65 ziariști uciși, nevinovați, în anul 1989. Această escaladă a uciderii, premeditată sau nu, a unor ziariști pare să fi început, la scară mare, încă din 1987 (cu 25 de morți), urmată de o creștere dramatică la 45 de victime — ziariști în plină exercitare a profesiei — în anul următor, 1988, și atingînd cifra de 65 în 1989, ultimul ucis — în 22 decembrie a acelui an — fiind ziaristul Jean-Louis Calderon, strivit de un tanc pe străzile Bucureștiului.

Recordul absolut pe acest tărîm al lichidării criminale a ziariștilor pare să-l dețină America Latină cu 15 ziariști uciși în Columbia (pentru demascările lor antidrog) și 11 uciși în același an, 1989, în San Salvador. Dar unde nu sînt uciși ? În Peru, Brazilia, Mexic, Ecuador, Guatemala, China, Coreea de Sud, India, Filipine, Etiopia, Somalia, Zambia, Liban, Turcia (cu performanțe cumplite în ultimii doi ani) și cu cifre la fel de semnificative în fostul U.R.S.S. Curajul acestor ziariști, și al celor care continuă să riște, îndreptățește clipa de reculegere și elogiul nostru total.

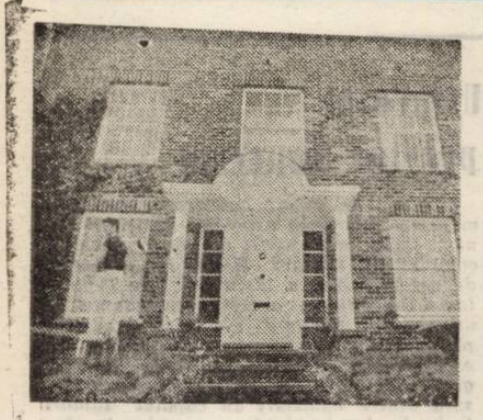

CEL MAI STRANIU MUZEU DIN LUME

Relatarea noastră vă va permite să pătrundeți în cel mai straniu muzeu din lume aflat la Londra. În interiorul muzeului nu veți întîlni tablouri sau sculpturi. Nu veți întîlni nici o capodoperă a artei umane. Explicația este simplă : camerele acestui neobișnut muzeu înfățișează un larg evantai de instrumente folosite în acest secol în Anglia pentru comiterea celor mai oribile delicte. Numai cine are nervi de oțel își poate permite o asemenea plimbare, terminată în orice caz cu un suspin de ușurare la părăsirea muzeului.

Directorul acestui așezămînt este Edward Stratford, fost inspector la faimosul Scotland Yard, dispus în permanență să ofere explicații amănunțite vizitatorilor. De la bun început, el informează potențialii viztatori că este vorba de un muzeu unic în lume, dedicat în mod exclusiv unor instrumente și obiecte folosite de asasini cu prilejul celor mai teribile și crude omuciderl. Expunerea lor produce adevărate frisoane celor care reușesc, pe baza unor aprobări speciale eliberate de Scotland Yard, să pătrundă în muzeu. Interesant de semnalat este faptul că armele crimelor expuse sînt însoțite de texte explicative care cuprind date amănunțite în legătură cu autorul crimei, cu victima și alte date complementare.

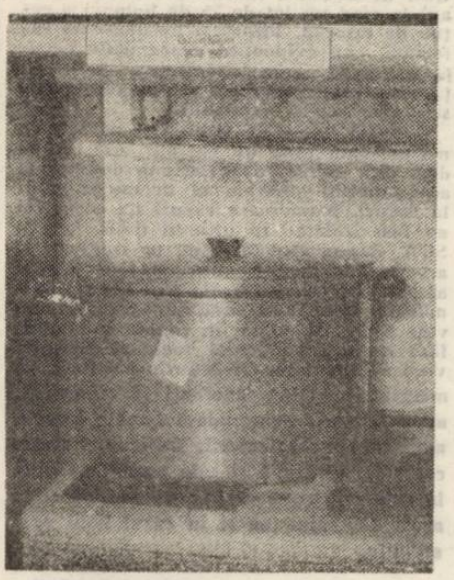

Cîteva camere expun teribile instrumente de tortură folosite de unii criminali sadici. O cameră este rezervată numai pentru expunerea unei cade folosite de un oarecare Dennis Nielsen care, într-o perioadă de trei ani a ucis 15 persoane, iar cadavrele lor le scufunda în baia plină cu acid sulfuric. Și nu numai atît. Înainte de a proceda la această operație, Nielsen tăia bucăți din trupul celor omorâți, le depunea în frigider și din cînd în cînd le folosea la prepararea unor mîncăruri. Mașina de gătit, cratițele, cuțitele și furculițele folosite sînt expuse și ele.

Evident, cu aceste exemple nu am epuizat nici pe departe marele număr de obiecte expuse în camerele muzeului. Ca de obicei, Edward Stratford își conduce vizitatorii pînă la poarta muzeului.

Iar oaspeții se grăbesc să înhaleze aerul proaspăt de afară și să scoată suspine de ușurare o dată cu revenirea lor la „viață" după o călătorie care înfioară pe orice persoană.

GH. RUSSU

verificați-vă cunoștințele

ELECTRICITATE

1. Sursele neconvenționale de producere a energiei electrice au devenit subiectul unor intense cercetări științifice și de inginerie tehnologică în țările dezvoltate începînd din anii '70. Știți însă în ce an și unde a fost realizată prima centrală electrică eoliană din lume ?

2. În anul 1934, la Rjukana (Norvegia) începe producția apei grele — componentă necesară funcționării anumitor centrale atomoelectrice de mai tîrziu. Știți în ce an și în ce țară a început să producă prima centrală nuclearoelectrică din lume ?

3. În anul 1879 Th. A. Edison inventează becul cu incandescență. Însă istoria acestei invenții e mult mai lungă. În anul 1845 J. W. Swan realizează lampa electrică cu vid, folosind — în 1860 — hîrtia calcinată drept fir incandescent. După Edison, K. Auer (1858—1929) va utiliza firul de osmiu (în 1900), Werner von Bolton (1868—1912) va folosi firul de tantal (numai pentru curent continuu), William Coolidge va folosi pulberea de tungsten (în 1908) etc. Știți cărui cercetător îi datorăm soluția cea mai logică și mai eficientă de realizare a becului prin introducerea în balonul de sticlă a unui gaz inert (argon, azot etc.), micșorînd astfel deteriorarea filamentului și implicit, mărind durata de funcționare ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Biologie

1. Chirurgul și profesorul Bartolomeo Eustachi (1524—1574), autorul unei **Anatomii** complete, însoțită de excelente desene, care a fost, din păcate, publicată abia după două secole.

2. Navigatorul portughez F. M. Pinto (1510—1583) introduce în anul 1560 acupunctura în Europa.

3. Anatomistul Vesale Andreas (1514—1564), autorul unei **Anatomii** foarte bune, care a pus bazele anatomiei moderne. Pentru afirmațiile sale a fost urmărit de Biserică.

4. Michel Servet (Miguel Serveto da Villanueva, 1511—1553), indicase, pe lîngă existența unui circuit pulmonar, și trecerea sîngelui prin auriculele și ventriculele inimii, declarîndu-se împotriva existenței imaginarilor „pori intraventriculari".

5. Naturalistul englez Robert Hooke (1635—1703).

6. Clericul Athanasius Kircher (1602—1680).

DANIEL VERBINA

cristale

- Drumul pe care te îndepărtezi de tine însuți, nu trece prin fața casei părintești.
- Scările tribunalului te apropie de nori și te îndepărtează de cer.
- Prostul care începe să te laude, nu ți se mai pare așa de prost.
- Lașul se uită înainte doar cînd își întoarce capul.
- Visezi să te cunoască lumea-ntreagă, dar nu te străduiești a fi cunoscut nici măcar de tine însuți.

N. PETRESCU REDI

Test

ÎN PLUS ȘI ÎN MINUS

Examinați cu atenție desenul din mijloc. Apoi pe cel din stînga (nr. 1) unde trebuie să identificați cinci elemente grafice în plus față de cel din mijloc. În continuare examinați desenul nr. 2 și constatați care sînt cele cinci elemente grafice care lipsesc față de cel din centru.

(Soluția în numărul viitor)

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

OPT DIFERENȚE

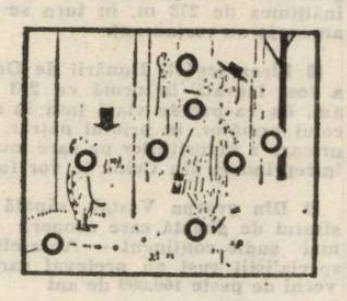

- *Instructorul o întreabă pe candidată :*
  — Cum procedați cînd ajungeți cu mașina în dreptul trecerii pentru pietoni ?
  — Deschid repede ambele portiere ca pietonii să poată trece !

- *Conduceți destul de bine, numai că vă rog să priviți mai des în*

cînd ați fi pentru ultima oară

oglindă, îi spune instructorul auto elevei sale, o tînără cochetă.
— As face-o cu plăcere, dar e în poșetă, care se află pe bancheta din spate.

- *Ce faceți dacă mașina dumneavoastră se oprește pe o linie de cale ferată și peste 10 minute este anunțată trecerea unui tren ?*
  — Mă duc repede să-l chem pe fratele meu mai mic.
  — Pentru ce ?
  — N-a văzut niciodată un accident atît de spectaculos.

Culese de
DUMITRU VASI-ȘOIMOSAN

FEL DE FEL

- **Obiceiul** de a strînge mîna în semn de salut, a apărut în antichitate. Pentru demonstrație se poate folosi ca exemplu o monedă romană din secolul III pe care apar împărații Balbino și Pupeino care se salută în acest mod.
- **În întreaga lume** există o singură perioadă de timp în care nu se recoltează mere : primăvara.
- **Într-o carte de bucate** scrisă de celebrul bucătar francez Auguste Escoffier din perioada „Belle epoque", se menționează faptul că el putea pregăti un pește în 68 de feluri.
- **În insula** Reunion din Oceanul Indian crește o varietate de cactus care înflorește la fiecare 50 de ani.
- **În anul 1918,** australianul Alexander Vickham a realizat la marginea mării, lîngă Melbourne, o performanță deosebită. De pe vîrful unei stînci situată la o înălțime de 63 de metri față de nivelul apei, el a executat o săritură în mare încheiată cu succes. (această înălțime este aproximativ egală cu înălțimea unui bloc cu 20 de etaje).
- **Datele statistice** menționează faptul că în secolul X, în orașul Llanpumpsiant din Țara Galilor s-au născut cinci gemeni, ceea ce pentru perioada respectivă echivala cu o adevărată minune. Cei cinci gemeni (toți băieți) Celtho, Celymen, Gwin, Gwyno și Gwinoro au fost declarați... sfinți și după încetarea lor din viață, au fost înmormîntați unul lîngă altul într-o curte a unei biserici din localitatea lor.

VLĂSTARE

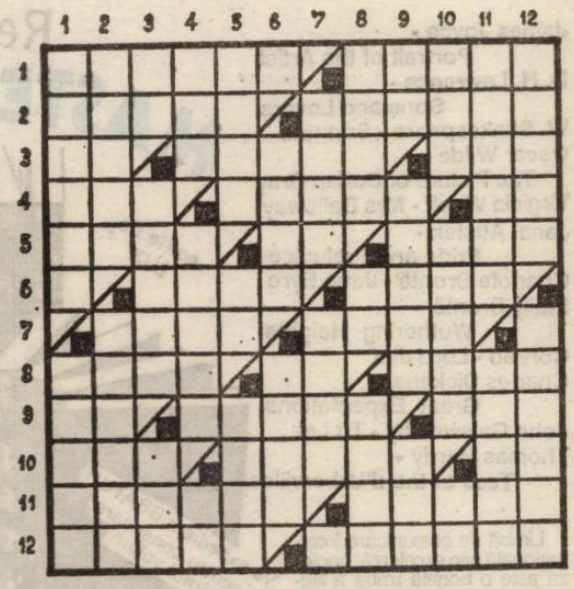

ORIZONTAL : 1) **Are grijă de copiii orfani — Autorul povestirii pentru copii „Boabă, copilul munților" (Dumitru). 2) Copilul din bancă (pl.) — A scris cartea : „Povești pentru copii" (Felix). 3) Ultimii băieți! — A acorda din buget fonduri pentru copii — Semnatarul versurilor : „Cînd rid copiii" (Aurel). 4) Inimă de pitic ! — Îi aparține poezia : „În loc de copilărie" (Horia) — Micul doctor ! 5) A scris nuvela : „Copiii din lumea noastră" (Dimitrie) — Măsura copilăriei ! — A produce. 6) „Tutorele" pupilei — Cel mai mare continent. 7) „Copii în uniformă" și „Cap de copil", sînt pînze ale acestui pictor (Theodor) — „Hai, copii, peste...", piesă corală de Mihail Bărcă. 8) Caracter tipografic — „...copil al timpului nostru", oratoriu al compozitorului englez Michael Tippett — Personaj legendar. 9) Semne de carte (fig.) — Semnatara povestirii : „Vlăstar voinicul" (Gica) — „...copiii pămîntului", melodie de Henry Mălineanu (sing.). 10) „Tabăra copiilor...", volum din creația lui Istvan Nagy — Liliac — CAMĂ ! 11) Autoarea lucrării „Sănătatea copilului" (dr. Maria) — Scriitor elvețian, autor al romanului : „Ciudații ani ai copilăriei lui Johannes Stern" (Ferdinand). 12) Locuitor al unei țări baltice — Îi aparține melodia : „Cînd ai trecut, tinerețe ?" (Cornel).**

VERTICAL : 1) **„Mîncînd noasă" din fragedă copilărie — „Copiii...", tablou din creația pictorului francez Odilon Redon (Nom.). 2) „Copilul" străzii — Prozator italian, autorul cărții : „Inimă de copii" (Cuore). 3) Ultimele fetițe ! — „...de copil", operă de Carmen Petra-Basacopol — Constelația „Scutul lui Sobieski" (abr.). 4) Mamă a primilor copii (leg.) — „Bălețandrul din...", roman de Andrei Likstanov — Amor mediu ! 5) Semnatarul povestirii : „Copilul și pasărea" (Ion) — „...lumea copiilor", volum de versuri de Iuliu Rațiu — Atributul ajutorării copiilor săraci. 6) „...copiilor", cor aparținînd lui Matei Socor (Nom.) — „Mingea dorită în copilărie", versuri ale acestui poet român (Tiberiu). 7) Muncitor feroviar — „Băietelul și...", povestire de Mioara Cremene (Nom.). 8) Îi aparține volumul : „Teatru școlar pentru băieți" (Eufrosina) — „...întîlnit copii în lume", volum scris de Mihai Pora — Autorul melodiei : „Cînd vezi copiii rizînd în soare" (Alexandru). 9) Ultimele copile ! — Îi aparține poemul : „Îmi caut printre sănii, în van, copilărie" (Ion) — Aluniță. 10) Cuvînt care redă mîriitul ciinelui — Cristalin la copii — Yessin Ahmed. 11) O bomboană de copii — „Copiii sînt podoaba omului", spune acest mare poet epic grec. 12) Regizor spaniol de filme (Carlos), căruia îi aparține pelicula : „Cu ochii copilăriei" — Autor al poeziei intitulate : „Copiii" (Nicolae).**

Dicționar : **SMAL, NEHO, SCT, MRR.**

PETRU PARDĂU
Botoșani

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

Bat clopotele

ORIZONTAL : Nicolaescu — Sb — Isanos — Pauza — Cara — Ora — Dan — Oci — Apa — Mabu — A — Aur — Vai — Ot — Rana — Cerna — A — Abo — Bolduma — Aprod — Alamă — Aloa — Om — Erar — Dulli — Ics — Na — At — Cârneci — M — Măduța — Cujba

Nr. 20 (1856) din 22 mai 1993

Caleidoscop

magazin

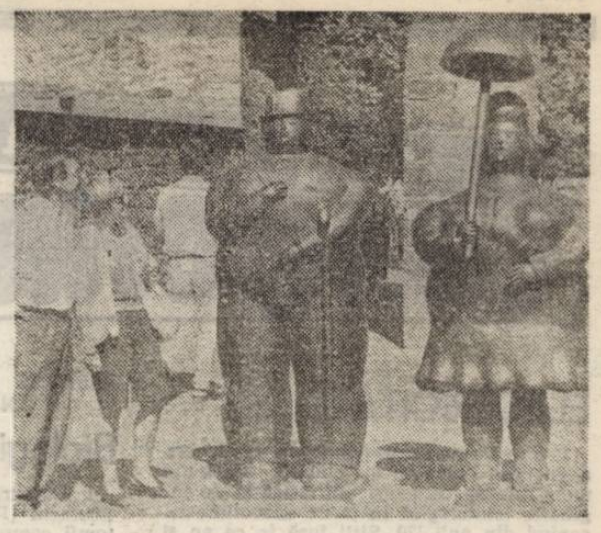

Pentru 55 milioane de franci

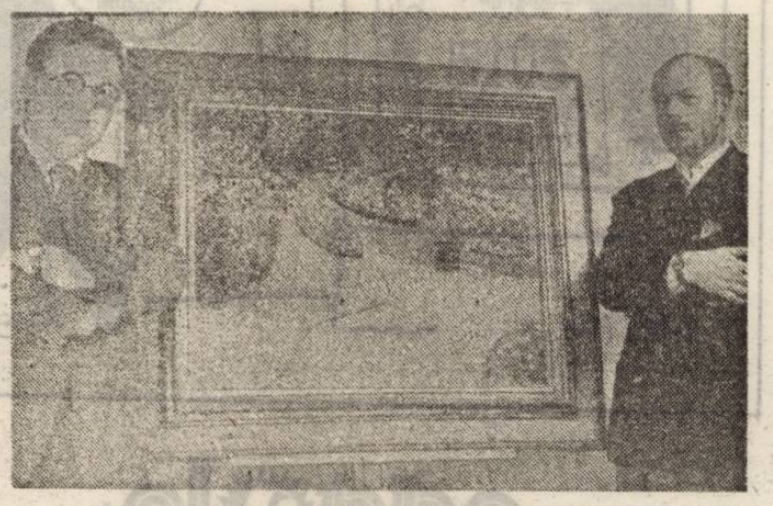

Nu cu mult timp în urmă Jean-Claude Binoche a vîndut, pentru suma de 55 milioane de franci, un Van Gogh, „Jardin à Auvers". Era una din ultimele pînze pictate de Van Gogh. O sumă „ridicolă" în raport cu valoarea tabloului, achiziționat de omul de afaceri Jean-Marc Vernes. Explicația lui Jean-Claude Binoche : „această operă, pe piața liberă s-ar vinde cu 300 milioane de franci". Dar statul francez consideră tabloul operă de patrimoniu și acesta nu poate fi scos din Franța".

Dragonul

Așa se intitulează filmul care își propune să arunce lumină asupra figurii legendare a celui care a fost Regele Kungfu, actorul Bruce Lee, cel care a lansat moda filmelor „marțiale". După cum se știe el a murit acum 20 de ani în condiții cu totul misterioase, nefiind exclusă o lovitură aplicată în timpul filmărilor care i-au provocat moartea cîteva zile mai tîrziu. Și pentru ca misterul să fie complet, să amintim că nu de mult fiul lui Bruce Lee a murit în condiții la fel de încurcate, tot în timpul unor filmări.

James Joyce - Portrait of the Artist
D. H. Lawrence - Sons and Lovers
W. Shakespeare - Sonnets
Oscar Wilde - The Picture of Dorian Gray
Virginia Woolf - Mrs Dalloway
Jane Austen - Pride and Prejudice
Charlote Brontë - Jane Eyre
Emily Brontë - Wuthering Heights
Conrad - Lord Jim
Charles Dickens - Great Expectations
John Galsworthy - To Let
Thomas Hardy - Tess of the d'Urbervilles

Read MASTERPIECES

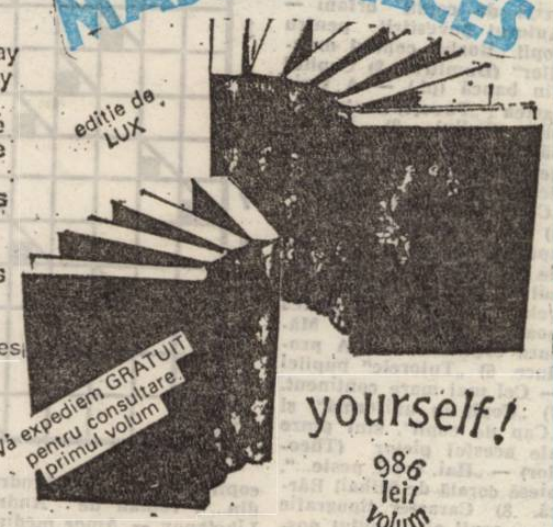

yourself!

986 lei/volum

Limbă de comunicare internațională prin excelență, engleza este o bogată limbă a literaturii, ale cărei capodopere sînt înscrise în patrimoniul cultural al umanității.

Colecția MASTERPIECES pe care nu o veți găsi în librării reunește pentru dvs. cele mai bune titluri ale celor mai mari autori englezi din toate timpurile.

Veți citi aceste opere în limba autorului, în engleză, profitînd astfel de toată bogăția textelor originale aflate la baza literaturii universale din secolul XX.

cadou o hartă în culori, format mare a Commonwealth-ului

Veți fi anunțat prin aviz poștal de sosirea primului volum, care vă va fi înmînat contra ramburs.

Familia dvs. va fi încîntată să posede în bibliotecă aceste volume de lux, făcute să dureze, imprimate îngrijit pe hîrtie de calitate, cu coperți elegant poleite cu motive de un gust clasic englezesc.

decupați aici

Nr. de cititor_____ dacă sînteți deja client
Nume_____
Prenume_____
Strada_____ Nr_____
Bloc_____ Scara_____ Et_____ Apart_____
Sector_____ Județ_____ Cod_____
Localitatea_____

CUPON DE RĂSPUNS
de completat și trimis în plic timbrat la:
PRIETENII CĂRȚII
CP 58 - 47
77314 - București
TPBIMAGA

Vă rog să-mi trimiteți spre examinare și fără nici un angajament din partea mea, primul volum din cele 12 din colecția MASTERPIECES, la prețul de vînzare directă de 986 lei + 114 lei cheltuieli de expediere pe volum. Am la dispoziție 8 zile pentru a-l examina. Dacă voi hotărî să nu-l păstrez, îl voi trimite înapoi, iar suma îmi va fi decontată. Dacă doresc să-mi procur colecția, voi păstra primul volum, următoarele parvenindu-mi în ritmul de un volum pe lună. Pot să pun capăt expedierilor în orice moment, printr-o simplă scrisoare.

Data Semnătura ABAX Publicitate

Monumentul obezilor

„Sîntem perechea cea mai grasă și cea mai frumoasă din lume", s-ar putea intitula această sculptură realizată de artistul columbian Fernando Botero și care este expusă la intrarea în parcul Goslar din Herz (Germania). „Este o sculptură care se dorește un îndemn pentru cei care nu suportă cura de slăbire. A mînca și încă bine, reprezintă una din marile plăceri ale vieții și nu există nici un motiv să renunți la ea. Eu, oricum, prefer o persoană mai grasă uneia mai slabe. Este, desigur, un punct de vedere personal și de aici a pornit și ideea mea de a realiza această lucrare care poate fi asemuită cu un mesaj de poftă bună", a declarat, sculptorul Botero (care nu pare să fi auzit de colesterol, după opinia noastră).

TELEGRAME

■ **Un studiu științific întreprins în Australia sugerează că norii Cirrus, foarte subțiri, care apar la înălțimi mari, nu contribuie într-o măsură foarte mare la creșterea temperaturii prin efect de seră.**

■ **În studierea cauzelor emoțiilor, cercetătorii își îndreaptă atenția în special asupra expresiilor feței pentru a găsi explicații diferitelor emoții ale copiilor mici. Aceste expresii se pare că sînt o reflectare a „sistemului emoțional central" în creier, care formează, în primul an de viață, emoții pozitive și negative.**

■ **În pofida viitoarelor strategii vizînd reducerea emisiunilor de sulf, în anul 2030 circa 40 la sută din terenurile acoperite cu păduri din Europa centrală vor avea o valoare foarte ridicată de aciditate.**

■ **405 metri va măsura în înălțime Turnul de comunicații care se construiește în orașul chinez Tianjin, care se numără printre cele mai mari orașe ale acestei țări, alături de Beijing și Shanghai. Proiectat să reziste la un cutremur de nouă grade pe scara Richter, Turnul din Tianjin va permite transmisia programelor radio și de televiziune. La înălțimea de 273 m, în turn se va amenaja un restaurant.**

■ **Ideea legării Dunării de Oder a fost lansată în urmă cu 293 de ani. Ea va prinde viață însă în secolul următor, în primul pătrar, ca urmare a investițiilor pe care multe întreprinderi din Cehia le vor face.**

■ **Din groapa Vostok, săpată în stratul de gheață care acoperă cel mai sudic continent — Antarctica, specialiștii ruși au prelevat carote vechi de peste 160.000 de ani**

Un cactus de 120 de ani

Grădina botanică din Leipzig este cea mai veche din lume, „vîrsta" ei atingînd 450 de ani. Deși întinderea ei nu este mare, totalizînd doar trei hectare, numărul speciilor de plante care cresc aici atinge 18 000. Una dintre cele mai atrăgătoare plante care crește în grădina botanică din Leipzig este un cactus în vîrstă de 120 ani prezentat și în fotografia de mai sus.

Citiți în numărul viitor:

Neastîmpărul UNIVERSULUI

Iluzii pierdute

Fără nici o victorie la activ după revenirea pe terenurile marilor competiții ale tenisului, după divorțul de Loredana Bert s-ar părea că norocul lui Jörn Borg este în declin. La 36 de ani, multiplul campion al Roland-Garros-ului a lansat la Stockholm o carte al cărei autor este. Este vorba despre o lucrare cu caracter autobiografic, în care „reglează conturile" cu Larș Skarke acuzîndu-l pe ex-asociatul său, de a-i fi ruinat societatea Borg Design Group.

Biblioteca Județeană MUREȘ TÎRGU MUREȘ

magazin

SERIE NOUĂ – 107

ANUL XXXVI • Nr. 21 (1857) SÎMBĂTĂ 29 MAI 1933 16 PAGINI 50 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

Parapshihologia la marginea necunoscutului

MIC DICȚIONAR DE TERMENI

magazin Femina Club

Elvis, un mit ce se DESTRAMĂ?

ANTARCTICA ÎI ATRAGE PE ASTRONOMI

music box

Ray Arco, în direct de la HOLLYWOOD

• HOROSCOP •

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

Program TV

- *La vremuri noi, boli noi*
- *SIDA sub reflector*
- *P53, proteina speranței*

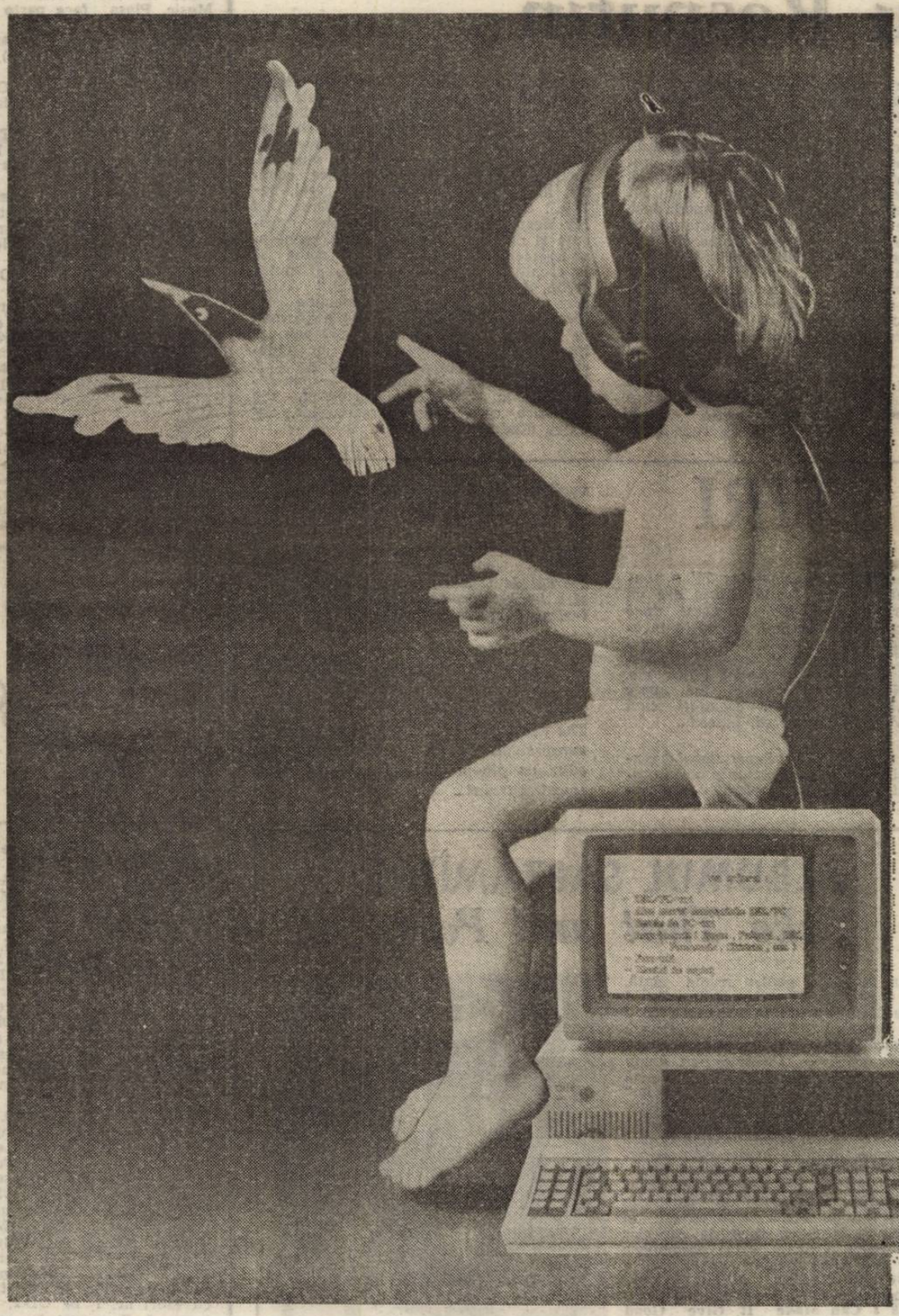

NEASTÎMPĂRUL UNIVERSULUI

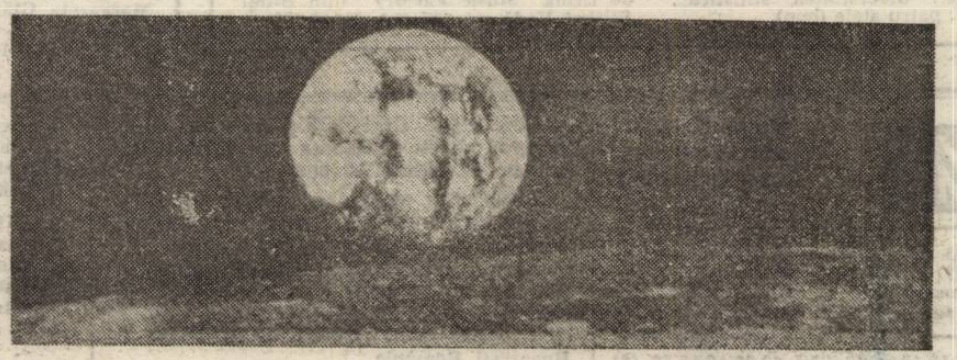

Biblioteca județeană MUREȘ

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

Ascuns în barba lui Rasputin

Se pare că prezentarea albumului Ten Summoner's Tales n-a fost suficientă deoarece am primit după publicarea sa mai multe scrisori în care mi se cere să revin asupra cazului **Sting**. O fac cu plăcere ! Voi folosi, mai întîi, cîteva extrase dintr-un interviu acordat de Sting revistei **Q** : „după ce veți asculta noul meu album, veți fi, în mod sigur, binedispuși, deoarece acest LP conține multe alume muzicale" (n.m. show-ul începe încă de pe coperta discului ! Am tradus. în urmă cu două luni, cuvîntul summoner prin „conducător" de la verbul To Summon = a conduce, dar adevăratul sens este altul : **Summoner-ul** era omul bisericii, care, în Evul Mediu, îi pedepsea pe cei care nu respectau posturile și pe cei care nu prea dădeau pe la biserică. Cred că Sting n-a ales întîmplător acest nume pentru albumul său, gîndindu-se că între **Summoner** și **Sumner**, numele său de familie, există o legătură de rudenie...). „Am inclus în album observații asupra celor mai normale lucruri din viața mea și am încercat să găsesc în ele întîmplări ascunse" (ex. Love Is Stronger Than Justice și Field Of Gold). Cele 12 povești au texte minunate, dar magia lor vine, bineînțeles, dinspre muzică : blues, country, hard-rock și specialitatea casei, balada ! Strălucitoare această Shape Of My Heart, în care chitara acustică, muzicuța și percuția (subtil folosită) realizează asemenea arabescuri încît trebuie să le asculți de cîteva ori pentru a putea crede că așa ceva este posibil ! Titlul acestui scurt material îi aparține lui **Mathew Gordon Sumner** care a afirmat, în interviul despre care am pomenit, că într-o viață anterioară a fost „un păduche ascuns în barba lui Rasputin ! ! !". Deh, umor britanic... Albumul a fost înregistrat în holul casei lui Sting, din Wiltshire, care, potrivit, martorilor, ar putea găzdui o catedrală !

ȘTIRI

*** *Campania de promotion TV a noului album semnat* David Bowie *are un design avangardist, demn de acest duce al pop-rock-ului mondial, și constă în apariția pe ecranele televizoarelor a unei pete negre pe care scrie numele interpretului și al discului (intitulat* Black Tie, White Noise) *iar dedesubtul lor apare scris : „iată cum arată, ascultați cum sună". Very sophisticated, indeed...*

*** *O știre picantă : Super-starul country* Garth Brooks *a primit un premiu special pentru apărarea drepturilor homosexualilor ! Garth care este heterosexual, a „cîștigat" acest premiu datorită melodiei We Shall Be Free (Vom fi liberi) în care există următoarele versuri : „Cînd vom fi liberi să iubim pe cine vrem, atunci vom fi, într-adevăr, liberi" ! Trofeul i-a fost acordat de Liga americană a pederaștilor și a lesbienelor, care luptă pentru drepturi egale cu restul societății...*

*** The Cult *au acceptat invitația grupului* Guns N'Roses *de a cînta în deschiderea celor două concerte pe care americanii le susțin, pe 29 și 30 mai, în Anglia. The Cult îi vor urma pe Guns în turneul european iar înainte de sfîrșitul verii vor edita un album care va prezenta noul sound al trupei...*

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII
Take That and Party

I-am ascultat, pentru prima dată, prin octombrie '92 cu melodia Could It Be Magic (care în februarie '93 a fost declarată de industria muzicală britanică drept The Best Single By A British Artist — Cel mai bun single britanic al anului 1992) și trebuie să recunosc că mi-a plăcut cum „sunau" **„Take That"**. Au mai trecut cîteva luni, am mai prins cîteva piese de-ale lor și am citit și unele articole despre ei în care cvintetul englez este etichetat drept **„NKOTB în variantă britanică"** ! Părerea mea este că **Take That** este mult mai aproape de Australia sound-ului lui Jason Donovan sau al lui Kylie Minogue decît de America celor cinci NKOTB, orice asemănare între cele două grupuri oprindu-se la numărul de membri. Mi-au plăcut, în special, slow-urile **A Million Love Songs I Can Make It, Give Good Feelings** și **Why Can't Wake Up With You**, iar dintre celelalte se detașează piesa premiată, **It Only Takes A Minute, Satisfied, Do What You Like** și **Take That... And Party**. Toate bune și frumoase dar (vedeți, există, totuși, un dar !) acestui album îi lipsește un lucru care i-ar fi dat dreptul să aspire la un loc din categoria producțiilor foarte bune : diversitatea stilistică... Calificativ : patru stele (bun).

P.S. Materialul sonor este asigurat de firma **Music Factory** (din B-dul Stirbei Vodă nr. 107, tel. 637 57 23.

ORA MUZICII DE DANS

Pentru acest week-end vă propun programul numărul 19. Nu uitați, puteți obține melodiile prezentate aici, participînd la concursurile organizate de Music Box !

1. Only With You — Cpt. Hollywood Project (al doilea extras pe single de pe albumul Love Is Not Sex, un nou mare hit. Fiți pe fază, sîmbăta viitoare vă voi prezenta întreg albumul !).

2. Ready For Dem — Naughty By Nature (de pe 19 Naughty III).

3. Open Sesame — Leila K (zbuciumată piesă...).

4. I Lift My Cup — Gloworm (mare hit mare al momentului !).

5. Girl Of My Best Friend — Brian Ferry (un excelent slow al fostului Roxy Music. Piesa face parte din albumul Taxi).

6. Moving On — Bananarama (același disco-pop din ultimii ani).

7. Emotion — Una(!).

8. Da, Da, Da — Out Of Ordinary (un excelent remake, în variantă techno, al vechiului hit al grupului Trio).

9. Phorever People — The Shamen (132 beats/minut. Fiți atenți la ce urmează ! două foste Number One-uri în United Kingdom...).

10. Deep — East 17 (peste două săptămîni îi vom avea ca invitați).

11. Exterminate — Snap.

12. I'm Easy — Faith No More (un nou remake de valoare...).

13. Upside Down — Diana Ross (un remix '93).

14. Power Of The American Natives — Dance 2 Trance (o piesă care face furori în discoteci la această oră !).

LA MULȚI ANI !, pentru : **François Feldman** (23. 5. 1958). **Baltimora** (23. 5. 1962). **Bob Dylan** (24. 5. 1941). **Patty La Belle** (24. 5. 1944). **Klaus Meine** (25. 5. 1948). **Stevie Nicks** (26. 5. 1948). **Gladys Knight** (28. 5. 1944). **Kylie Minogue** (28. 5. 1968). **La Toya Jackson)** (29. 5. 1956).

Marți, 1 iunie, este ziua în care va trebui să expediați, RECOMANDAT, plicurile cu topurile pentru concursul **BEST OF RAP & HIP-Hop** ! Nu uitați să menționați pe plic **„Pentru concurs"**...

Dorese să corespondeze : Viorel Uricariu, str. Vînătorilor nr. 7, Bicaz, 5 650. Neamț (cu fani ABBA și Madonna). **Anina Bratosin**, str. Malașneanca nr. 1 360, com. Carcaliu, Tulcea (cu fani Vanilla Ice. Are 16 ani). **Carmen**, str. Sucidava, bl. 7, sc. A, ap. 7, Roman, 5 550. Neamț (cu fani Michael Jackson. Are 16 ani). **Andy Ghiță**, Post-Restant, O.P. 3, Craiova, 1 100. Doli (cu fani Roxette. Andy, am primit scrisoarea ta abia zilele trecute...). **Noemi Andreia Marian**, str. Cenușăresei nr. 2, bl. 52, sc. 1, ap. 9, sector 2, București (pe diverse teme). **Mirela Negrescu**, str. Ion Câmpineanu nr. 1, bl. 1, sc. A, sector 1, București (pe diverse teme. Are 17 ani). **Mihaela Dima**, str. Vasile Pârvan nr. 80, bl. E 2, sc. B, ap. 32 Bîrlad, 6 400. Vaslui (cu fani DM. 15 ani). **Iulian Ivănescu**, str. Babadag nr. 18, bl. 12, sc. A, ap. 7, Tulcea, 8 800 (cu rapperi). **Emanuel Tănase**, str. I.L. Caragiale nr. 41, Călărași, 8 500 (cu rockeri). **„Marius Gore"**, str. Abrud nr. 44, sector 1, București (cu fane DM. Are 16 ani, 1,73 m). **Marian**, str. Valea Lungă nr. 9, bl. 144, sc. B, ap. 72, sector 1, București, 77 526 (cu fete drăguțe, pe diverse teme. Are 16 ani, 1,80 m). **Cristi**, Aleea Cîmpul cu Flori nr. 1, bl. OD 2, sc. F 1, ap. 234, sector 6, București (cu rapperițe. Are 16 ani). **Adriana Angelescu**, Șos. Nicolae Titulescu nr. 80, bl. 1 A, ap. 27, sector 1, București (cu fani NKOTB, M. Jackson, W. Houston și Elvis, 15 ani), **Ramona Guga** sat. Curechiu nr. 16, com. Bucureșci, 2 779, Hunedoara (cu fani Michele Placido, Patrick Duffy, Priscilla Presley, Are 13 ani). **Delia Ciorâță**, Micro 19, bl. 094, ap. 7, Galați 6 200 (cu fani DM, 16 ani). **Margareta Glăjar**, str. Primăverii nr. 6, bl. S 2, sc. 7 ap 259 Cluj-Napoca, 3 400 (cu fani Scorpions, 17 ani).

AUDIENCE

Top 20 european

Săptămîna aceasta, topul european întocmit de canalul de televiziune MTV arată astfel : **20 (16) A** ajuns la marginea de jos **Lenny Kravitz** cu **Are you gonna go my way. 19 (NI)** Nouă intrare pentru **Ace of Base** cu un nou hit, **Wheel of Fortune** (Roata norocului) **18 (19) Sting** urcă timid un loc cu **Seven Days. 17 (20) Aerosmith** saltă trei locuri — **Living on the Edge. 16 (12) Naughty by Nature — Hip Hop Hooray. 15 (18)** Urcă trei locuri **Dance 2 Trance** cu hitul civic **Power to American Natives. 14 (13) A** ieșit din top 10 și **Whitney Houston** cu **I'm every woman. A** doua nouă intrare și ultima a acestei săptămîni aparține grupului **Depeche Mode** care intră direct pe locul 13 cu melodia **Walking in my shoes. 12 (11) Bon Jovi** se menține în top cu excelenta sa melodie **Bed of Roses. 11 (15)** Sală spectaculos pentru **U96** care săptămîna trecută a intrat direct pe locul 15 și acum a ajuns aproape de top 10 cu **Love seen no colour. 10 (8) Dr. Alban** coboară, urcă, tot cu **Sing Hallelujah. 9 (4)** În schimb, **Ugly Kid Joe** cade 5 locuri cu **Cats in the Cradle. 8 (9) The Beloved** oscilează minor în cadrul top 10 cu **Sweet Harmony. 7 (10) Janet Jackson** mai urcă 3 locuri cu **That's the way love goes. 6 (3) Haddaway** continuă să se înfrebe **What is Love ? 5 (7) A** ajuns în apropierea podiumului de onoare **George Michael**, cu **Five Live EP. 4 (3) A** ieșit de pe podium **Ace of Base** cu hit-ul **All that she wants.**

Pe podium situația arată așa :

Bronz : Fostul nr. 1 pentru o săptămînă **Oh, Carolina ! a** lui **Shaggy** a căzut pe treapta a treia.

Argint : Așa cum intuiam săptămîna trecută, ascensiune fulminantă pentru **2 Unlimited** cu **Tribal Dance.**

Aur : Revine pe primul loc în Europa, **Snow** cu hit-ul **Informer.**

(A consemnat **Sandra Cușnarencu**)

■ **Janet Jackson are grijă de copii.** Sora mega-star-ului Michael Jackson a adus acasă, la vila ei din Los Angeles, în secret, patru tinere fete sărace pe care le-a cunoscut în timpul filmărilor pentru noul ei film, **Poetic Justice.** Cele patru fete au primit haine noi și chiar slujbe modeste ca răspuns de mulțumire pentru ajutorul pe care ele l-au dat artistei la filmare.

Vreți să furați muzică ?

După ce o bună perioadă de timp s-au furat bani din bancă prin intermediul computerului, acum a apărut o nouă infracțiune : furtul de muzică tot cu ajutorul calculatorului. Membrii grupului **Depeche Mode** au căutat o lună de zile o bandă de pirați care distribuia doritorilor melodiile de pe ultimul lor album, **Songs of Love and Devotion.** Condiția era simplă : doritorii trebuia să aibă un computer. Piraților introduceau în memoria calculatorului toate melodiile albumului, le procesau și le transmiteau prin liniile telefonice, contra cost, celor care doreau. Procedeul este incorect pentru că se aduc prejudicii la toate nivelurile, de la producător, și distribuitor pînă la interpreți. Nu e de mirare că SIRE, casa de discuri a grupului Depeche Mode i-a dat în judecată pe pirați. Dincolo de afacere însă, cei care au realizat această „tranzacție" pot să ofere pieței muzicale o nouă soluție pentru viitor. În loc de o producție mare de discuri sau compact discuri care să se vîndă în magazine, o soluție mai simplă și foarte eficientă : transmiterea unui album, în oricîte copii, direct spre computerul celui care-l dorește. Sîntem totuși în era informaticii, nu ?

Guns n'Roses criticați

Sîmbăta trecută, celebrul grup **Guns n'Roses** s-a aflat în primul concert LIVE din Israel. Show-ul a avut loc la Tel Aviv în fața a 50 000 de tineri spectatori care au fost, cum era de așteptat, cuceriți de Axl Rose și compania sa. Cu toate acestea, unele personalități religioase din Israel i-au criticat aspru pe cei de la GN'R, printre aceștia numărîndu-se și un rabin aparținînd aripii de dreapta Yossef Bagad. El a spus despre GN'R că „beau, iau droguri și poluează tineretul israelian". Neținînd seama de critici **Guns n'Roses** va concerta sîmbăta aceasta la Milton Keynes Bowl, urmînd să „polueze" și tineretul englez.

GEORGE CUȘNARENCU

CM SRL

Revista Magazin este editată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Mihaela DOROBANȚU (directori)

REDACȚIA : Piața Presei Libere nr. 1, telefon : 617 60 10, 617 60 20. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — București.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO BOX 33—57. Fax 0040-1 312 94 32 sau 312 94 33, Telex 11995. Piața Presei Libere nr. 1, Sector 1, București România

SERVICIUL PUBLICITATE : 618 24 27.

SERVICIUL DE DIFUZARE : 618 45 57

Redactor șef : DUMITRU FILIP
Tel/Fax : 311 08 66
Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

magazin

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție) Ion Țugui, Ecaterina Bătrîneanu, Aurora Popescu, Paul Ioan (șef secție) (1630) ; Mihaela Dorobanțu, Șerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (1612) ; Adrian Hoajă, Elena Ilie, Constantin Pavel (1633) SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659). Dorin Măran (2692).

ECHIPA DE SERVICIU

Responsabili de număr : Dorel Dorian, Adrian Hoajă ; Secretar de redacție : Dumitru Mateuță ; Tehnoredactor : Costea Spiru ; Corectori : Melania Constantiniu, Delia Costea, Irina Stoica.

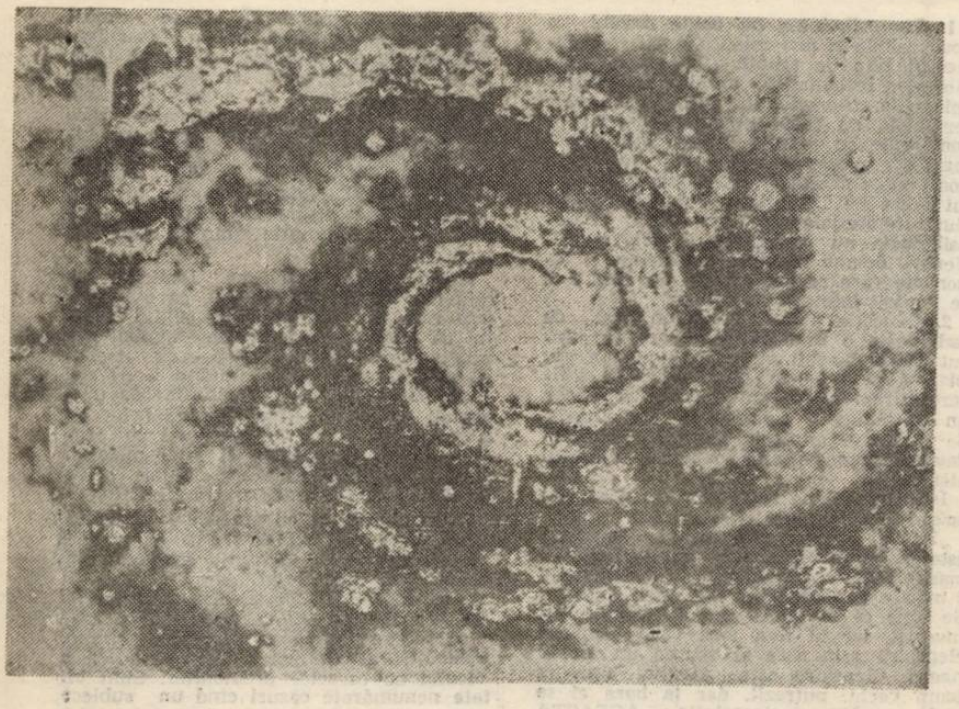

Neastîmpărul Universului

„Anumite aspecte ale teoriei expansiunii Universului par atît de absurde încît, cîteodată, mă îndoiesc pur și simplu de veridicitatea acesteia". Aceste cuvinte aparțin ilustrului astronom Arthur Eddington, unul dintre principalii protagoniști ai revoluției cosmologice a secolului XX. Primul indiciu al acestei expansiuni a apărut în 1917, în cadrul cercetărilor întreprinse de directorul adjunct al observatorului astronomic Lowel din orașul american Flagstaffen (statul Arizona), Vesto Silpher. Acesta a măsurat decalajele spectrale, pe care le-a interpretat apoi în termeni de viteze : lumina emisă de o galaxie este observată la o lungime de undă diferită de lungimea de undă de emisie. Ea este decalată cu un factor (1 + z) spre albastru sau roșu, după cum z este pozitiv sau negativ.

Fizica clasică oferă o explicație simplă a acestui decalaj — efectul Doppler-Fizeau : dacă o sursă luminoasă (de exemplu o galaxie) nu este fixă, ci se apropie sau se depărtează de observator razele provenite de la ea sînt percepute la o lungime de undă decalată cu $\frac{V}{c}$ (V fiind viteza relativă a sursei, deci a galaxiei), în plus sau în minus, după cum galaxia se depărtează sau se apropie.

Vesto Silpher a interpretat decalajul z al fiecărei galaxii ca datorîndu-se unei viteze cz. Efectuînd mai multe observații, astronomul a descoperit viteze din ce în ce mai ridicate, de mai multe sute de kilometri pe oră. Aceste valori ridicate implică următoarea concluzie : nebuloasele spirale nu se situează în interiorul Căii Lactee, ci în exteriorul acesteia. Această concluzie contrazicea ideea valabilă pînă atunci în astronomie, după care Universul s-ar limita la Calea Lactee.

În 1924, astronomul american Edwin Hubble a pus capăt acestei dileme : la capătul unor îndelungi și minuțioase observații el a reușit să măsoare distanța ce ne separă de nebuloasa Andromeda, demonstrînd că ea se situează în afara Căii Lactee. Era vorba deci, de o altă galaxie — „galaxia Andromeda". Edwin Hubble a descoperit ulterior un fenomen cosmic de mare amploare, pe care l-a formulat sub formă de lege : decalajele spectrale ale galaxiilor sînt proporționale cu distanțele dintre ele. Constanța de proporționalitate H, care intervine în această lege empirică, este denumită constanta lui Hubble.

După interpretarea clasică a fenomenului expansiunii Universului, formulată de Doppler, un decalaj z pozitiv, spre roșu, a luminii emise de o galaxie implică faptul că galaxia se îndepărtează cu o viteză cz. Astfel a interpretat Vesto Silpher manifestările deplasării galaxiilor într-un univers static. Originea acestor viteze rămînea un mister, cu atît mai ciudat cu cît vitezele nou măsurate se dovedeau a fi din ce în ce mai ridicate. Într-un model relativist al Universului, spațiul însuși se află în expansiune. Galaxiile sînt imobile într-un spațiu în expansiune, deci „comobile" (termen astronomic).

Pentru a explica pe înțelesul tuturor fenomenul expansiunii Universului, să facem apel la următoarea analogie : două bărci se deplasează pe un rîu. Dacă ele nu-și pun în funcțiune motoarele, rămîn imobile în raport cu suprafața apei. Dar curentul le antrenează și, atunci ele se deplasează — deci sînt comobile. Diferența în cazul galaxiilor constă în faptul că acel curent care le antrenează nu este material. Însăși geometria spațiului evoluează, antrenînd galaxiile în expasiunea sa. Acest efect cosmologic este universal și nu are nici o legătură cu galaxiile propriu-zise — martori pasivi ai cinematicii cosmice, căci punctele în care se află ele se îndepărtează unul de altul.

(Va urma)

ȘERBAN FILIP

MODIFICĂRI SPECTACULOASE PE PIAȚA INTERNAȚIONALĂ A CEASURILOR (II)

Specialiștii elvețieni au știut să combine electronica modernă și un design atrăgător, făcînd astfel ca piața și dezvoltarea sa să primească impulsuri la o intensitate socotită pînă aunci drept imposibilă. Dar, în acest caz, a fost vorba si de redimensionarea aureolei construite de-a lungul deceniilor pe piața inernațională de marile firme elvețiene producătoare de ceasuri.

Piața ceasurilor este atît de variată încît nici nu se pune problema unei iminente saturații a sa, chiar dacă mulți oameni se gîndesc la aceasta văzînd imensa diversitate de ceasuri puse în vînzare în

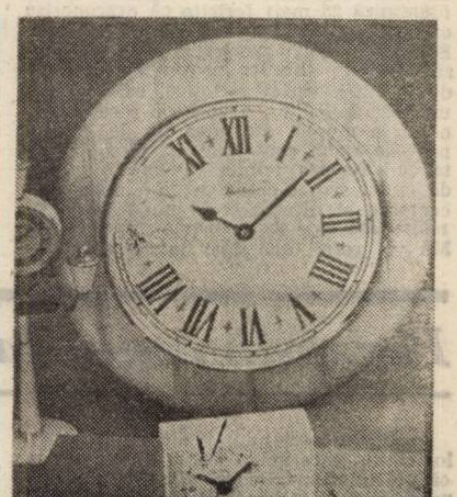

tot felul de magazine : de articole foto, în marile magazine universale etc. Nu numai tehnica sofisticată contribuie la mai buna vînzare a ceasurilor, fie ele mecanice, automatice, cu afișaj numeric sau analogice. Trebuie adăugat și elementul ornamental sau decorativ. Acest principiu este valabil pentru toate tipurile de ceasuri : brățară, deșteptătoare, pendule etc. Stiliștii firmei Pforzheim au avut o contribuție decisivă, spre exemplu, la buna vînzare pe piețele internaționale a ceasurilor „Made in Germany".

Pe de altă parte, se impune și folosirea rafinamentelor tehnice, cum ar fi realizarea orologiilor solare și, mai ales, a orologiilor pilotate prin radio (reglate automatic de emițători aflați la Institutul cronometric din Bruswick). Firma germană Junghans, din cadrul concernului Diehl, a transpus recent cu succes această tehnică, utilizată de un deceniu la orologii și pendule, la ceasurile-brățară. Un lucru este sigur : zeița Fortuna nu zîmbește decît firmelor care dețin suficiente rezerve de imaginație. Ceea ce este valabil și în industria ceasurilor...

DEȘERTUL POATE ÎNFLORI FĂRĂ IRIGAȚII ARTIFICIALE

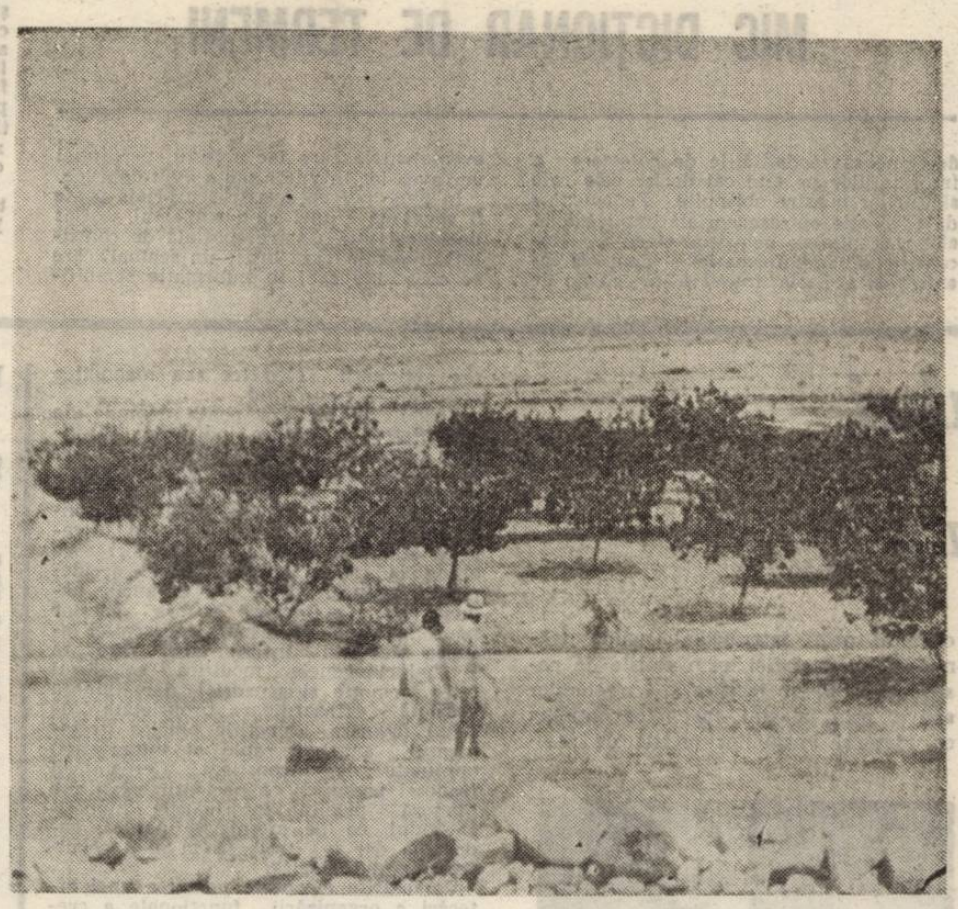

În unele zone deșertice ale statului Israel, plouă numai de două ori pe an și în cantități destul de reduse, insuficiente pentru desfășurarea normală a agriculturii. Pornind de la această situație, după 30 de ani de studii și experiențe complexe, oamenii de știință din Israel au izbutit totuși ca pe aceste terenuri să obțină producții apreciabile de mandarine, măsline, smochine și struguri, de calitate superioară. Și aceasta fără să recurgă la irigații artificiale.

Explicația acestei performanțe ne-o oferă prof. Michael Evenari de la Universitatea din Ierusalim : „Sistemul conceput de noi prevede ca în zonele cultivabile, situate în depresiuni, apa provenită din ploi să poată fi reținută (păstrată) și să fie redistribuită treptat, prin instalații adecvate, în mod uniform. În acest mod puținele cantități de apă provenite din rarele ploi sînt valorificate cu randament maxim.

Michael Evenari, originar din Franța, s-a dovedit preocupat de dezvoltarea agriculturii în deșert încă din anul 1936, înainte de fondarea statului Israel. Pornînd de la metodele folosite de vechii locuitori ai acestor zone deșertice, simțitor perfecționate, grație unor tehnici noi, eficiente, Michael Evenari a înființat cîteva centre-pilot care au experimentat de-a lungul anilor distribuirea apei — «picătură cu picătură» — pe tot parcursul ciclului productiv. În jurul acestor zone, ca și în punctele de experimentare și dezvoltare a livezilor, au fost plantate, totodată (după un sistem intitulat „agroforestry") specii noi de copaci care nu au nevoie de multă apă, în stare să-și extragă resursele hidrice de la mari adîncimi. Această metodologie pusă la punct de prof. Zvika Lövenstein a fost «exportată» și în Africa, cu rezultate absolut notabile. După opinia prof. Lövenstein, sistemul «agroforestry» poate constitui o soluție pentru 900 de milioane de persoane din lume, care își duc viața pe terenuri aride, care în prezent sînt cultivate doar în procent de 15 la sută. La fiecare doi ani, la Ierusalim, are loc un simpozion („Agricultura runoff") care durează o lună și jumătate cu participarea unor reputați specialiști din țări cu zone aride sau deșertice și unde se expun cele mai noi și interesante realizări (nu numai tehnice) și efectele lor din punct de vedere social și cultural. Concluziile duc la o singulară dar consistentă opinie (susținută de realizările obținute) : zonele aride și deșertice pot fi cultivate și, implicit, își pot aduce o substanțială contribuție pentru a veni în sprijinul celor care se luptă cu pericolul foametei.

GH. RUSSU

Panouri izolante ultramoderne

Societatea franceză Dagard a lansat recent pe piață un nou panou, special conceput pentru izolarea termică a marilor incinte. Destinat cu precădere sectorului agro-alimentar, el este compus dintr-un conținut de poliuretan de mare densitate așezat între două folii de oțel. Panoul răspunde celor mai înalte exigențe de tehnicitate și igienă. Noul panou poate fi folosit cu mult succes în laboratoare, săli

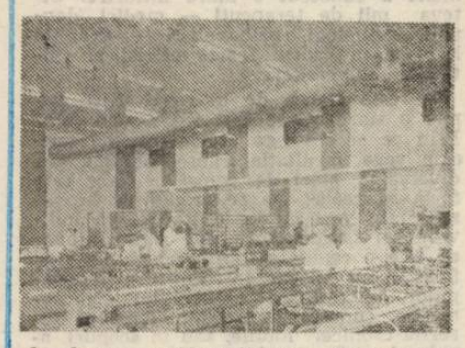

de lucru, antrepozite cu o temperatură pozitivă sau negativă.

Noul panou asigură o etanșeitate perfectă și pentru incintele cu o temperatură foarte scăzută. Aplicarea sa este rapidă și eficace. Panoul este oferit pe piață în 17 grosimi diferite, cuprinse între 60 și 220 mm, care permit optimizarea izolării și rezistenței mecanice. Panourile sînt adaptabile configurațiilor celor mai complexe.

incursiune în paranormal

Visul purtător de informaţie genetică sau predestinare...

La un foarte ascultat post de radio, întîmplarea a făcut să aud, după prînz, un scurt comentariu al unei domnişoare (duminică 23 mai) fericite că descoperise exemple de demolare a parapsihologiei. Se dădeau două exemple : nişte voci auzite într-un şifonier proveneau de fapt de la nişte verigi metalice, care captau un post de radio ; o voce pe care cineva o auzea mereu, provenea tot de la un post de radio captat de o... plombă metalică ! Asupra felului în care o verigă de metal şi o plombă dentară pot fi receptoare şi difuzoare de unde electromagnetice se pot exprima specialiştii. Mă voi referi aici doar la comentariul domnişoarei, redactor şi crainică : **În felul acesta s-a dat o lovitură misticilor moderni care acum fac din parapsihologie o nouă religie !** (cam acesta era sensul punerii la punct). Cum respectivul post de radio are mare audienţă, şi cum domnişoara habar nu are despre domeniul la care se referă, se cuvine să-i spunem că admonestarea marxist-leninistă împotriva nu-ştim-căruj misticism primejdios, ce l-ar reprezenta parapsihologia, este penibilă şi necontrolată, iar ignoranţa n-ar trebui să apuce microfonul care are neapărată nevoie de competenţă, fiind oricum „legat" de sute de mii sau milioane de ascultători.

1. Parapsihologia nu poate deveni o nouă religie şi nici mistică pentru că domeniul ţine de ştiinţă (fizică, biofizică, biologie, psihanaliză, mitologie, ştiinţele spirituale, filozofie etc. etc.), iar unele fenomene au făcut obiectul cercetărilor comparate cu textele Bibliei. Parapsihologia este o ştiinţă a viitorului, prin care vom putea înţelege unicitatea Universului creat de Divinitate şi legile dimensiunii imateriale ale Cosmosului. Parapsihologia nu recrutează profeţi şi misionari, dogme religioase, doctrine, ci fenomene care se pot atesta, dar fără a li se fi găsit întotdeauna cauza...

2. Educaţia ateistă printr-un post de radio este o practică prin care am trecut atîtea decenii. Azi nimeni nu ne împiedică să o facem, cu condiţia ca emisarul tîrziu al ateismului să aibă măcar un procent din cunoştinţele lui Engels, de pildă. Altminteri, năduful agramat devine compromiţător pentru subiectul ateu....

Iar acum să ne respectăm titlul acestui episod. Daniela are doar 16 ani.

„Primul lucru care trebuie precizat este că eu sunt născută pe data de 8 martie. De cînd mă ştiu, în noaptea de 8 martie a fiecărui an am un vis ciudat. Se face că mă aflu pe un cîmp întins, înverzit, iar în faţa mea văd o imensă clepsidră prin care se scurge un nisip negru. Clepsidra este făcută dintr-un lemn vechi, putrezit, dar la baza ei se vede următoarea inscripţie : ACEASTA ESTE SCURTA TA VIAŢĂ ! Iar nisipul se scurge atît de repede, eu încerc să-l opresc, încerc să ajung la clepsidră, dar un bătrîn care se află urcat pe marginea de sus a clepsidrei, cu nişte ochi mari, albi, mă priveşte pironindu-mă locului şi nu mă mai pot mişca. Încerc să strig, dar nu mai am voce. Pur şi simplu stau şi îmi privesc viaţa care se scurge prin acea îngrozitoare clepsidră.

Anul trecut, cînd împlineam 15 ani, am vrut să fac o experienţă. N-am închis un ochi toată noaptea, în speranţa că astfel voi putea împiedica simbolul visului meu. Vroiam să opresc cursul nisipului din clepsidră. Dar n-a fost aşa. Bătrînul de pe clepsidră, căruia nu i-am auzit glasul niciodată, şi care nu mi-a vorbit pînă în acest an, a spus cuvintele pe care nu le voi uita. Avea o voce groasă, dar blîndă, al cărei ecou se auzea în depărtări : VIAŢA NU POATE FI OPRITĂ, NU TE POŢI OPUNE CURSULUI EI ! Rămăsese puţin nisip în clepsidră, dar nu-mi era frică. Oare să mai fie atît de puţin timp în clepsidra mea ?"

Aceasta este confesiunea Danielei. O fată deosebit de inteligentă, cu o luciditate robustă. Ea îmi cere sfatul. Faptul că acelaşi vis cu acelaşi simbol s-a repetat de-a lungul anilor, n-ar trebui să creeze o psihoză a fatalităţii. Ar fi periculos şi distructiv prin fixarea unei obsesii. Obsesiile fiind la rîndul lor acumulări cu incidenţă psihică, pot provoca în timp disfuncţii şi chiar maladii. Este cunoscută aserţiunea după care psihicul poate îmbolnăvi corpul fizic.

În visul repetat cu precizie la anumită dată, data de naştere, ar fi cu putinţă să distingem o informaţie genetică, într-un timp imemorial, dar care nu-i neapărat obligatoriu să conţină acum şi un adevăr referitor la persoana în care visul se manifestă ca fenomen ritmic. Există şi alternativa spirituală, aceea a visului cu caracter premonitor. Sunt cîteva nenumărate cazuri cînd un subiect uman are viziunea limitei vîrstei printr-un simbol oniric repetat. În cazul de faţă, consider că nu se poate face o referire la acest aspect, ci, precum am spus, la o informaţie genetică încă vie, şi care nu mai este dependentă, prin mesaj, de subiectul care o poartă. Este, altfel spus, o informaţie care rătăceşte în sistemul extrasenzorial ca o moştenire ce nu mai are nimic de-a face cu persoana care a primit-o....

ION TUGUI

Parapsihologia la marginea necunoscutului

În finalul serialului dedicat parapsihologiei, în care am încercat, apelînd şi la cărţile lui Hans Bender (Universul parapsihologiei) şi Adrian Pătruţ (De la normal la paranormal), pe lîngă multe lucrări, să vă prezentăm încă o dată acest fascinant univers, contestat vehement de către unii oameni de ştiinţă şi care exersită o atracţie extraordinară asupra altora.

Vă invităm să mai zăbovim puţin în acest domeniu oferindu-vă, în intenţia de a vă ajuta să vă „descurcaţi" mai uşor în hăţişul de termeni şi concepte, un... mic dicţionar al principalelor noţiuni pe care le-aţi întîlnit. Pentru început.

PERCEPŢIA EXTRASENZORIALĂ

Termenul a fost „lansat" în anul 1934, în titlul unei monografii ce avea să devină imediat celebră : „Extrasensory Perception"... Autorul său era Joseph Banks Rhine (1895 — 1980), un tînăr naturalist care încă din anul 1927 iniţiase un program de cercetări asupra fenomenelor „exotice" la Universitatea Duke din Durham (Carolina de Nord).

Semnificaţia termenului este clară : el desemnează modalităţile de colectare a informaţiilor pe alte căi decît cele ale simţurilor noastre obişnuite. Fenomenele de percepţie extrasenzorială implică două etape esenţiale : achiziţia efectivă (inconştientă !) a informaţiei şi apoi conştientizarea acesteia, întovărăşită sau nu de o reacţie a organismului.

Percepţia extrasenzorială poate fi actuală, cînd se referă la evenimente apărute chiar în momentul în care sunt percepute sau pre — sau retrocognitivă, după evenimentele care fac obiectul percepţiei vor avea loc în viitor sau a avut deja loc.

În plus percepţia extrasenzorială poate fi spontană atunci cînd subiectul, aflat de obicei într-o stare specială de conştiinţă, recepţionează brusc un semnal care se constituie apoi în informaţie semnificativă sau provocată în cazul în care subiectul îşi impune conştient stabilirea legăturii cu obiectivul urmărit.

Lucrurile nu sunt nici pe departe simple şi au format obiectul de studiu al multor cercetări, mai ales că nu se limitează numai la universul uman. Iată un prim exemplu.

Este vorba de experienţa realizată de un cercetător american care a dus un cîine, o pisică, un şobolan şi un şarpe într-o cameră în care avusese loc o crimă. Şobolanul a fost singurul care nu a avut nici o reacţie. În schimb, cîinele mîrîind şi-a părăsit camera fără a mai putea fi convins să revină, pisica s-a zbîrlit, şi-a scos ghearele şi a început să sculpe exact înspre scaunul în care se aflase victima în momentul asasinatului, iar şarpele s-a postat în atac în faţa aceluiaşi scaun. Inutil de adăugat că s-a verificat reacţia animalelor în toate celelalte încăperi din casă : n-au avut nici o reacţie.

În episodul următor : principalele două tipuri de percepţie extrasenzorială — telepatia şi clarviziunea.

(Va urma)

MIHAELA DOROBANŢU

MIC DICŢIONAR DE TERMENI

Ora adevărului în hipnoză (II)

În Statele Unite, interesul pentru hipnoză sporeşte de la an la an, legat de dezvoltarea psihologiei experimentale, în perioada postbelică, care explorează căi încă neabordate ale psihanalizei. Majoritatea universităţilor nord-americane posedă, în cadrul departamentelor lor de psihiatrie sau de psihologie, un laborator de hipnoză. În Franţa, în pofida ostilităţii culturale şi ştiinţifice faţă de hipnoză, practicarea acestei îndeletniciri a cunoscut o mare înflorire. Cîteva mii de terapeuţi — medici, dentişti, psihologi, psihanalişti — exercită hipnoza în cadrul foarte oficial al spitalelor universitare.

Ce este starea de hipnoză? Este numai o stare? Care sînt frontierele sale? Prin ce se distinge ea de practici precum yoga, meditaţia transcendentală sau diversele stări de transă? Care este forţa sa reală? De ce gradul de hipnozabilitate variază de la individ la individ? Un singur lucru este sigur: hipnoza este o realitate indiscutabilă. Ea este folosită cu succes în cadrul psihoterapiilor, în tratarea maladiilor psihosomatice, cum ar fi astmul, alergiile, durerile cronice, fobiile, sau în scopuri analgezice. Şcoala de la Chicago a obţinut rezultate remarcabile, în ultimii 12 ani, în tratarea maladiilor „limită" în care simptomele şi angoasele sînt situate în apropierea psihozei.

Graţie progreselor neuroştiinţelor şi imaginilor cerebrale oamenii de ştiinţă speră să poată decela indiciile subtile revelatoare pentru funcţionarea sistemului cerebral în stare de hipnoză. În curînd va deveni posibilă obţinerea de imagini ale variaţiilor debitului sanguin cerebral, prin intermediul noilor tehnici ale tomografiei, prin emisie de positroni (TEP) şi localizare a regiunilor active, prin imagini anatomice obţinute cu ajutorul imaginilor oferite de rezonanţa magnetică (RMN). În timp ce electroencefalograma (EEG) şi magneto-encefalograma (MEG) vor permite înregistrarea activităţii electrice sau magnetice cerebrale a neuronilor.

Unii chirurgi, în acest caz, preferă să-şi ţină pacienţii sub hipnoză, decît să-i anestezieze.

Gradul de hipnoză poate depinde de capacitatea variabilă a indivizilor să inhibe anumiţi neuroni, respectiv a celor modulatori (producători de dopamină, noradrenalină şi serotonină). Neuronii modulatori joacă rolul esenţial de agenţi de selecţionare, amplificare şi filtrare a stimulilor senzoriali exteriori care ajung la creier. Medicamentele antidepresive, neurolepticele şi drogurile halucinogene acţionează asupra acestor neuroni, respectiv asupra percepţiei asupra mediului înconjurător. Hipnoza şi halucinogenele modifică echilibrul între emoţie şi senzorial, dar hipnoza prezintă extraordinara proprietate de a nu favoriza funcţiile onirice (tratamentul analogic rapid al informaţiei) apropiate de inconştient. Cercetătorii francezi presupun că pacienţii aflaţi sub hipnoză primesc informaţiile hipnotizatorului ca pe mesaje de natură endogenă, dar le tratează în mod cognitiv sau mai „logic".

Cercetările efectuate pe tema unei alterări a organizării funcţionale a creierului, mai precis a unui dezechilibru al activităţii cerebrale între emisfera dreaptă şi cea stîngă. Sub hipnoză, emisfera stîngă este inhibată, eliberînd-o pe cea dreaptă. Această lateralizare favorizează funcţia senzorială, hipnoza ar putea fi utilizată cu succes în tratarea anxioşilor, schizofrenicilor sau celor dominaţi de diverse fobii. În concluzie, hipnoza este o metodă extrem de utilă în înţelegerea mecanismelor cognitive ale creierului uman. În 1983, francezul Jean-Roch Laurence a demonstrat că este posibilă crearea unei amintiri sub hipnoză şi impunerea, prin sugestie, a unui trecut imaginar în memoria pacientului. Un trecut presărat cu elemente reale, veridice. Această descoperire a generat apariţia a numeroase patologii noi, bazate pe diferite tipuri de terapii hipnotive, de rescriere a trecutului.

Specialiştii lucrează în prezent la clarificarea obiectului de studii al hipnozei şi la utilizarea noilor realizări ştiinţifice în beneficiul omului.

ŞERBAN FILIP

Viaţa şi cutia de bere

Foarte mulţi oameni de cultură şi vizitatori obişnuiţi ai expoziţiilor de artă îşi pun în mod firesc întrebarea : încotro se îndreaptă „arta modernă" ? Este suficient să examinăm o asemenea „operă" compusă din cutii de bere (probabil atîrnate la întîmplare) care a fost catalogată de unii critici drept o capodoperă, ceea ce desigur constituie o vădită exagerare. Şi totuşi, această „operă" expusă la Muzeul de artă contemporană din San Francisco, realizată de faimosul sculptor american Jasper Johns, a fost pe de o parte catalogată drept o piesă de artă, iar pe de altă parte a stîrnit o vehementă dezaprobare din partea altora. Jasper Johns a afirmat textual : „Am folosit aceste cutii de bere pentru a ilustra actuala condiţie a omului care şi-a pierdut identitatea spirituală. Fiecare om este pentru mine o cutie de bere goală, rătăcită în oceanul deşeurilor vieţii".

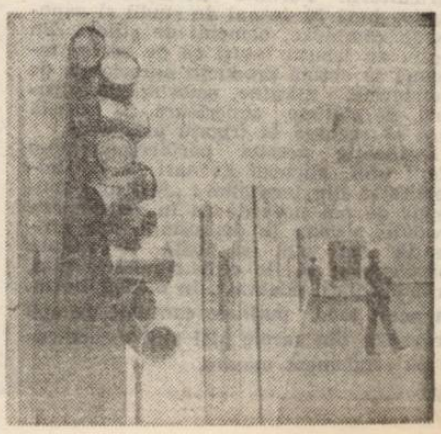

Starea de VECHE

„Şi dacă moartea, totuşi, nu înseamnă sfîrşitul...?"

Atracţia, dacă nu cumva **fascinaţia**, pe care o exercită fenomenele paranormale (indiferent de abordarea lor, parapsihologică, psihotronică, mistică) ar putea să surprindă într-o lume şi un secol avide de riguros şi exact, şi în care opinia ştiinţifică preferă **să respingă**, nu fără argument, ceea ce nu înţelege decît să accepte fie şi temporar misterul (neînţelesul, încă). Fascinaţia paranormalului nu este însă neîntemeiată. Secolul pe care-l încheiem peste doar şapte ani, în pofida revoluţionarelor sale cuceriri (pe tărîmul relativităţii, al mecanicii cuantice, al cibernetichi şi biocibernetichi, al astronavigaţiei şi al energeticii nucleare, nu în ultimul rînd al geneticii) **a făcut totuşi prea puţin pentru om.** Starea de sănătate a lumii, ca şi starea de bine a planetei, condiţia umană la scara comunităţii mondiale şi antrenarea în operă, în speranţă, a infinitelor energii ale creativităţii au rămas în zona deziderateloR, a unor promisiuni şi a unor abordări fără acoperiri financiare. Nu doar la noi, pretutindeni. Cauzele obsedante ale morbidităţii (ca şi ale mortalităţii, dealtfel) sînt, esenţial, aceleaşi. Disperarea aceasta — şi limitele ştiinţei — l-au determinat pe Malraux să afirme că secolul XXI va fi al unei alte spritualităţi, sau nu va fi deloc. Rezumînd, deci: Atracţia pentru paranormal, fascinaţia pe care o circumscrie misterul existenţei umane, ca şi speranţa într-o altă existenţă, a spiritului, se identifică astfel cu căutarea unor punţi şi a unor căi spre «înlăuntru», spre suflet, iar prin credinţă, prin resuscitarea credinţei, spre «viaţa de după viaţă». Excelenta lucrare **„Parlez-moi de la mort..."** (cu secretul «adagio», „vorbiţi-mi şi despre ce va fi după moarte...") a distinsei eseiste Françoise Stanciu-Reis, carte în pregătire la una din editurile bucureştene — Universal DALSI — va încerca să răspundă, sperăm, acestor întrebări, miilor de întrebări, nerostite. Sau, încă, fără răspuns...

■

Despre «cazul» şi experienţa parapsihică, stupefiantă, a celebrului Arthur James Balfour, fost ministru de externe al Marii Britanii (înaintea declanşării primului război mondial), ulterior prim-ministru (autorul temerarei „Declaraţii Balfour", privitoare la crearea unui „Cămin naţional evreiesc") nu s-a scris foarte mult, sau nu s-a scris, în mod cert, pe măsura acestei originale experienţe, confirmată de un indiscutabil spirit lucid, de o recunoscută personalitate a anilor 1915-1930. Există o scrisoare a lordului Arthur James Balfour, adresată unui prieten, al cărui fiu fusese ucis, pe la începutul primului război mondial, pe frontul de pe Somme, o scrisoare absolut relevantă: **Nu cred că fiinţele pe care le-am iubit, sînt, într-adevăr, odată cu moartea lor, definitiv pierdute şi că noi am fi despărţiţi pentru totdeauna de ele...**" Balfour îşi expune în continuare convingerea — străină de orice compasiune circumstanţială — că dincolo de viaţă (şi moarte) subzistă un fel de existenţă secundă (şi o continuitate încă neînţeleasă a spiritului), în stare, în anumite condiţii de invocare, să se manifeste, **să îngăduie celor foarte legaţi între ei, sufleteşte, să intercomunice, mediat sau nu, după despărţirea lor naturală, prin moarte.** Să explicăm, însă, după informaţiile pe care le avem, acest tulburător «caz Balfour»...

■

Marea pasiune de tinereţe a lui Balfour — şi singura sa pasiune, dealtfel, căreia i-a şi rămas credincios pînă la moarte — a fost o tînără muziciană, de excepţie, Mary Lyttelton. (O rudă a acestei tinere, unchiul din partea ma-

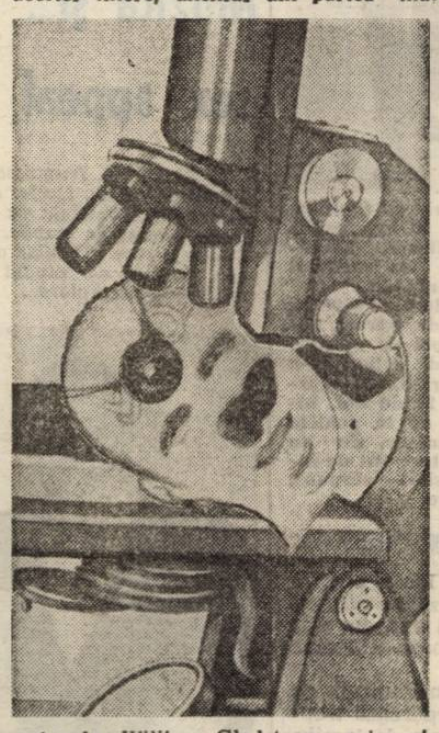

mei sale, William Gladstone, prim-ministru al Marii Britanii spre 1870-1875, a şi intuit ,în epocă, înzestrările politice ale lui Balfour). Cei doi tineri se hotărăsc să se căsătorească, dar Mary Lyttelton se îmbolnăveşte grav şi moare la 21 martie 1875. Urmează o lungă perioadă, circa 40 de ani, în care Balfour face o strălucită carieră de scriitor, filozof, istoric, om politic. O perioadă fără nici-o criză mistică, fără nici-o experienţă paranormală, marcată doar de simpla şi profunda continuitate afectivă cea care fusese «iubirea sa dintîi şi pentru totdeauna». În fiecare an, în ajun de Paşte, Balfour se obişnuise să viziteze, însă, rudele fostei sale logodnice de suflet. O zi pe an deci în care vorbea şi se vorbea despre ea... După 40 de ani, fratele lui Balfour, Gerald William Balfour, devenit preşedinte al „Societăţii engleze de cercetări psihice" îi propune fratelui său, cu titlu de experienţă, o «paracomunicare» cu Mary Lyttelton, prin intermediul unui medium, deosebit de înzestrat, celebru şi el în epocă, Winifred Willet. Balfour, sceptic, acceptă, totuşi... Rememorăm: Balfour era un om de excepţional prestigiu, în acel an 1915, ministrul de externe al Angliei, un spirit prin excelenţă realist, suspicios faţă de orice comunicări parapsihice...

■

La cererea lui Balfour, **fără** nici o explicaţie pentru cei din jur, experienţa are loc în salonul de la Carlton Gardens.

Winifred Willet intră în transă, în comunicare cu Mary, şi transmite, spre stupefacţia lui Balfour: **„Îmi amintesc de salonul acesta, în care m-am lăsat purtată pe aripile visului şi unde muzica sublimă ne-a pătruns sufletele".** Nimeni din cei prezenţi nu înţelege nimic, mesajul îi se pare fără sens, cu excepţia lui Balfour care cîntase în acel salon, împreună cu Mary Lyttelton „Oratoriile" lui Händel, într-o Duminică a Floriilor. Nimeni în afara lui Balfour nu cunoştea nimic despre acea întîlnire muzicală. Mediumul mai pomeneşte, apoi, despre o meşă de păr păstrată într-un «templu». Ultimul detaliu îl stupefiază total pe Balfour, care-şi aminteşte abia atunci, după 40 de ani, că ascunsese o meşă de păr a iubitei cu peste 40 de ani în urmă, într-o cutie de argint cizelat, care reproducea sculptural formele unui vechi sanctuar grec... Desigur, rămîne întrebarea dacă mediumul, în transă, se afla în comunicare cu Mary sau cu subconştientul lui Balfour. Dacă nu cumva citea „gîndurile acestuia (dacă nu cumva avea acces la memoria lui) sau comunica realmente cu spiritul lui Mary...?

Între 1915 şi 1929 mai au loc 14 comunicări prin intermediul lui Winifred — între timp, Balfour ajunsese prim-ministru al Angliei — în fiece an, o singură dată, de Duminica Floriilor. La ultima întîlnire din primăvara lui 1929, Mary reapare în viziunea lui Winifred, îi arată o carte de rugăciuni, îngăduindu-i să citească ultimele versete ale rugăciunii, care se încheie cu cuvintele: «Împreună, în curînd, eu şi el...». A fost ultima comunicare cu Mary, pentru că, într-adevăr în ajunul Paştelui următor, Balfour încetează din viaţă.

■

Balfour n-a comentat niciodată aceste interferări spirituale mediate de Winifred. N-a discutat despre ele nici cu fratele său, care participa la experimente şi Balfour n-ar fi vrut ca aceste «conexiuni» parapsihice să fie dezvăluite prea curînd — nu înainte de 50-60 de ani, ceea ce, într-o mare măsură a şi fost respectat. Balfour era însă absolut convins de conţinutul primului mesaj din 1915 al lui Mary: **Moartea nu înseamnă sfîrşitul..."**

Pentru cine nu înseamnă, însă sfîrşitul? Poate că acest tulburător adevăr angajează, în mod excepţional, doar destinul marilor iubiri şi al marilor fidelităţi...?!

Cei ce n-aţi iubit, îngroziţi-vă! Iar cei ce încă iubiţi — slavă fidelităţii...

DOREL DORIAN

Pudoarea pe eşafod

Local american de mîna a doua. Clienţii sînt intelectualii whisky-ului autohton, ai berii şi ţigaretelor cu marihuana. Sala barului e vecină cu sala de jocuri mecanice, unde dreptunghiul verde al unui biliard pare o piesă de muzeu. Unii se uită la televizor, unde se urlă un meci de box. Alţii ascultă muzică dată la maximum, alţii terorizează flipper-ele căutînd să facă cît mai multe puncte... În această ambianţă se declanşează pentru clienţii deja plictisiţi un nou „joc atractiv": **violul în public.**

Să fie clar: nu America este ţara tuturor păcatelor, iar realismul filmului „Acuzatul" pune în discuţie un flagel care impurifică sistematic viaţa socială românească, unde abundenţa violurilor pare să sufoce autoritatea juridică, nemaigăsindu-se timp pentru un studiu psihologic la scară macro-socială din care să rezulte un antidot, inclusiv o iniţiativă legislativă care să înnăspreasc㠄 pedepsele.

De cele mai multe ori, atunci cînd ziarele noastre relatează despre un viol, iese în evidenţă preponderent latura fizică a ilegalităţii. Despre latura psihică nu este timp sau spaţiu a se relata, şi fiecare cititor — inclusiv potenţialii violatori, cei care îşi pot hrăni imaginaţia bolnavă cu faptele tipărite — înţeleg ce vor din consecinţe, precum: victima se aruncă de la fereastră, sau familia i se destramă, sau şocul psihologic o înstrăinează temporar din societate, sau violata se căsătoreşte cu agresorul etc., etc. În ochii unui cititor neavizat sau needucat, femeia violată devine o paria, iar violatorul devine autorul unui act „temerar". De aici şi o nocivitate extrem de periculoasă a modului

gîlceava IDEILOr

cum se aduce la cunoştinţă un viol. În realitate, fiecare viol este o crimă morală şi psihologică.

Filmul „Acuzatul" (SUA, 1986) dezbate în cel mai realist mod cazul limită al violului în public. În acel local de care aminteam mai sus o femeie de 20 de ani este violată succesiv de trei bărbaţi (fiind imobilizată pe un flipper) în aclamaţiile clienţilor, în strigătele de încurajare, în aplauzele lor... Condiţia umană coboară sub orice ştachetă imaginabilă. Dar a doua dramă abia începe: cum va putea dovedi victima cine au fost violatorii (faptul în sine e constatat medical, dar făptaşii trebuie judecaţi), cînd TOŢI CEI PREZENŢI SÎNT COMPLICI şi nici unul nu-l va demasca pe celălalt (făptuitor sau spectator)?!

Însuşi avocatul violatei (interpretat de aceeaşi fermecătoare Kelly McGillis) este în impas. Dar a existat un denunţ. Unul din spectatori n-a mai rezistat, s-a furişat şi a chemat poliţia, care a sosit prea tîrziu. Avocatul (devenit în proces procuror) ştie că în cercul de animale cu chip de om există o conştiinţă anonimă. Aceasta e singura speranţă. Va depune sau nu mărturie?

O a treia dramă psihologică se produce atunci cînd, în faţa jurilor şi a publicului din sala de proces, victima TREBUIE să relateze supliciul suportat, TREBUIE să găsească cuvintele care să descrie o scenă greu descriptibilă şi pentru un neutru. Victima RETRĂIEŞTE în faţa instanţei clipele cutremurătoare şi ajunge din nou în pragul prăbuşirii psihice — fără să aibe certitudinea că este crezută, victima trebuie să dovedească absenţa oricărei forme de CONSIMŢĂMÎNT, care ar duce la achitarea călăilor. Toate aceste încercări psihice trebuie suportate de femeia violată, în numele justiţiei. Toate sensibilităţile ei sînt iarăşi puse la zid. Iar şansele de a i se face dreptate depind de un fir de păr numit conştiinţă... Iată de ce, un viol nu poate fi un fapt divers.

PAUL IOAN

● **VOR FI ÎNVĂŢATE LECŢIILE ISTORIEI?** Războiul din fosta Iugoslavie demonstrează în mod cutremurător unde poate duce şi astăzi duşmănia, ura şi setea de putere. Reîntoarcerea la gîndirea naţionalistă, la intoleranţă, chiar şi la şovinism nu se manifestă numai în sud-estul şi estul continentului nostru. Nici vestul Europei nu este ferit de astfel de încercări. „Forţele care propagă în Germania şi în alte ţări un naţionalism de factură veche nu au voie şi nici nu li se va acorda şansa de a duce Europa încă odată la dezastru". Aceste gînduri aparţin cancelarului Germaniei, Helmut Kohl, şi ele au fost exprimate recent.

● **BUNDESWEHR-UL SE REORGANIZEAZĂ.** Efectivele sale globale vor fi limitate la 370 000 de oameni începînd din 1995. Restructurarea a fost pusă la punct şi ea prevede divizarea forţelor Bundeswehr-ului în două categorii: „forţele de apărare principale", însărcinate cu asigurarea securităţii teritoriului Germaniei, şi „forţele de intervenţie", care vor participa la misiuni internaţionale în cadrul ONU şi CSCE.

● **ECOLOGIA ÎN ATENŢIA MARILOR CONCERNE** „Mitsubishi" a înfiinţat un departament pentru probleme ecologice care inspectează fiecare secţie şi fiecare activitate a uzinelor şi întreprinderilor sale. Un alt exemplu în acest sens ni-l oferă „Nissan", care a introdus noi echipamente la staţiile sale

POPASURI WORLD ÎN JURUL LUMII

service pentru a colecta şi recicla gazele clorofluorocarbonice din instalaţiile de aer condiţionat ale automobilelor. Corporaţiile japoneze nu mai pot ignora cerinţele cetăţenilor şi ale celor ce luptă pentru protejarea mediului înconjurător, opinează Yuniko Hamamoto, de la ramura japoneză a mişcării „Greenpeace".

● **INDUSTRIALIZAREA ESTE ÎNTOTDEAUNA BENEFICĂ?** Nicidecum, sînt de părere unii experţi, care acuză creşterea necontrolată a producţiei industriale. În ultimii 30 de ani, volumul producţiei la tipurile principale de produse din lume (ciment, oţel, petrol, gaze naturale, maşini-unelte, energie electrică, îngrăşăminte naturale) a sporit de 3–5 ori. În aceeaşi perioadă, populaţia lumii a crescut cu 65 la sută. Oamenii „planetei albastre" ar trebui să trăiască mai bine decît cu trei decenii în urmă, dacă se ţine seama de raportul dintre producţie şi demografie. Însă nu este aşa. Bogaţii au devenit tot mai bogaţi, iar săracii şi mai săraci. Numărul celor subnutriţi a crescut. Automatizarea măreşte cohortele şomerilor. La maladiile cunoscute s-au adăugat altele mai periculoase – SIDA, oligofrenia, dereglări psihice şi nervoase, forme acute de alergie, intoxicări în masă din cauza reziduurilor nocive, alimentelor nesănătoase şi apei infestate.

● **APĂRAREA CONSUMATORILOR** Anticipînd că teama oamenilor faţă de poluarea atmosferei va spori, un antreprenor austriac a dat dovadă de o mare ingeniozitate cînd a început să pună în vînzare un „catalizator nazal". Este vorba de un filtru din material plastic de 2 cm pe care cel care-l utilizează îl plasează sub nări. El are rostul de a „consolida" timp de şase luni sistemul natural de apărare format din perişorii nazali împotriva smogului, pulberilor industriale, gazelor de eşapament şi substanţelor rău mirositoare. Asociaţia de protecţie a consumatorilor din Austria are o altă părere – „catalizatorul nazal" nu are nici un efect, şi a apelat la justiţie. Firma nu a avut încotro şi a trebuit să recunoască că a fost vorba de „o farsă".

magazin
Femina Club

Iubirea... extremelor

Eram obișnuiți să credem în veridicitatea „legii extremelor". Aprioric ele se resping. Există însă și excepții... Fabien și Natalie se iubesc și s-au căsătorit. El măsoară 1,88 m, ea numai 94 centimetri. Dacă lor li se pare absolut normal, cum este privit cuplul lor de ceilalți ? Pentru ei, ca și pentru Sylvia, care s-a măritat cu un războinic masai, sau Annie, de 85 de ani căsătorită cu Lucas, de 24 de ani, tandrețea nu are norme nici frontiere. Dar să încercăm să pătrundem în această zonă a iubirii.

Este greu de găsit un cuplu ai cărui protagoniști să fie mai îndrăgostiți decît Fabien și Natalie. (Chiar dacă ne aflăm pe un teren în care cuantificarea este greu de realizat...). Cu o

diferență în înălțime de 94 de centimetri, ei dețin recordul mondial în privința diferenței de talie soț-soție. Un cuplu care s-a situat în afara „normelor", prejudecăților și tabu-urilor înrădăcinate în adincul ființei umane. Intîi și intîi au rezistat privirii celorlalți, intrigați de diferența lor de înălțime. Acele expresii ale oamenilor de pe stradă care ezită între dezgust, jenă, milă.. Și, pe figurile lor aceeași întrebare obsedantă : ce face acest bărbat de 1,88 m cu această femeie de 94 centimetri ?

Căsătoriți de trei ani, Fabien și Natalie s-au întîlnit prin intermediul Minitelului, cu cinci ani în urmă. Ea, 22 de ani, informatician, el, 20 de ani, conductor de tren. Timp de o lună ei „s-au descoperit" prin conversații lungi. Apoi Fabien a decis să se întîlnească cu „femeia vieții sale". „În acea perioadă, povestește Fabien, ea locuia la Grenoble. Într-o zi m-a așteptat în fața gării în mașina sa Austin Mini. Am găsit că ar fi foarte mărunțică. Cînd a coborît din mașină mi s-a părut minusculă. Oricum, aparența fizică a lui Natalie nu mă șochează. Această diferență o citesc doar în ochii celorlalți. Eu o găsesc adorabilă. Că o păpușă. Pe stradă o țin în brațe. Pentru noi, totul pare normal. Nu însă și pentru ceilalți".

„Oamenii mă fac să mă tem, îmi stirnesc frica, mărturisește Natalie. Cu Fabien mă simt în siguranță. Înaintea lui am cunoscut și alți bărbați, dar nu atît de înalți. Cînd l-am întîlnit el era deprimat. Nu cunoscuse alte femei. Se simțea foarte singur. Eu i-am redat gustul de viață".

Deși excepțional, cazul Natalie și Fabien nu este unic. În iulie 1991, sumo Konishiki, de

236 kg s-a căsătorit cu Sumika, un manechin de 50 kg, fragilă ca un lujer de floare. Evenimentul a stirnit un veritabil scandal în presa niponă.

Sînt cinci ani de cînd Sylvia, de 45 de ani, om de afaceri, posesoarea unei sume de aproximativ un milion de dolari, s-a căsătorit cu Ltarien, un războinic masai, de 22 de ani, într-un mic sat de la poalele muntelui Kilimanjaro. Ce au comun aceste cupluri atît de insolite ? Un posibil răspuns, săptămîna viitoare.

ADEVĂRAT sau FALS ?

Steriletul „pe termen lung" ar facilita riscul infecțiilor ? Nu! Contrar celor ce se crede, riscurile infecțiilor sau ale unor sarcini legate de purtarea steriletului nu cresc proporțional cu timpul implantării. Aceasta este concluzia O. M. S. pornind de la diverse studii făcute pe 23 000 de femei, dintre care 2200 purtau același tip de sterilet, de mai mult de cinci ani. Doar în primele trei săptămîni după montare, riscul infecției este maxim. Foarte slab în primul an, cu timpul diminuează mai mult.

• INDISCREȚII •

Muzică și... sex appeal

La 23 de ani, frumoasa blondă irlandeză Candy Dulfer este una dintre saxofonistele cu cel mai mare succes la public. Recent Candy a scos al doilea album al său. Primul s-a vîndut într-un milion de exemplare...

Trofee

„Marea Catherine a Hollywood-ului" este unul din titlurile sub care revistele franțuzești au relatat despre succesul actriței Catherine Deneuve. La ceremonia decernării „Globului de aur", de la Los Angeles, ea a urcat de două ori pe scena premiaților. Alături de alți realizatori, Catherine Deneuve a primit două trofee.

Record

Recent Marie-José Pérec, campioană olimpică la 400 m. a fost cronometrată cu... 77 secunde. Și nu a avut de parcurs decît cei... 15 metri ai podiumului colecției Paco Rabanne. Spectatorii au avut secundele necesare pentru a admira unul dintre ansamblurile... diavolești ale celebrului creator. După prezentare, Marie-Jo a mărturisit că „77 de secunde pe scenă au fost mult mai dure decît secundele de la Barcelona"...

Prăjitură cu lămîie

Ingrediente : 150 g unt, 4 ouă, făină și zahăr atît cît cîntăresc cele 4 ouă, un plic zahăr vanilat, coaja și zeama de la o lămîie.

Se freacă spumă untul cu zahărul, se încorporează treptat zeama și coaja de lămîie, gălbenușurile pe rînd și apoi făina în ploaie. Se adaugă albușurile spumă. Totul se coace în tava mai mare de chec, unsă și tapetată cu făină. După gust se pot amesteca în compoziție nuci sau stafide. **(I. S.).**

101 DIFERENȚE

● În lume numărul femeilor centenare este de șapte ori mai mare decît al bărbaților centenari.

● În spitalele psihiatrice sînt internați de două ori mai mulți bărbați decît femei.

● Femeile sînt mult mai sensibile la durere decît bărbații. Dar ele o suportă mult mai mult timp decît ei.

● În șapte cazuri din zece femeia este aceea care solicită divorțul.

● Femeile suferă mai rar de arterioscleroză. Și acesta datorită estrogenilor care prezervă suplețea vaselor sanguine. Este motivul pentru care bărbații fac de două ori mai frecvent infarct decît femeile.

CRONICA modei

Jocul fanteziei

...a creat această rochie din două piese. Așadar, o primă rochie gen furou, mini, cu decolteu delicat, în formă de inimioară.

E folosită o țesătură de bumbac, albă cu picouri negre. Cea de-a doua piesă : o rochie deschisă în față, cu talia marcată, dar cu jupă amplă coborînd pînă la linia genunchiului. Se folosește un material negru cu buline albe. În plus : o pălărie cu boruri largi, într-o combinație alb cu negru. Mănuși albe. (A.P.)

CAMPANII...

Municipalitatea din Nüremberg a lansat toamna trecută o campanie de informare privind SIDA. Pentru... concretețe au oferit populației aproximativ 10 000 de prezervative. La trei luni după „lansarea ofertei" autoritățile sanitare au decis verificarea fiabilității respectivelor produse.

Verdictul laboratorului a fost stupefiant: 75 la sută dintre produse au fost defecte. Motiv pentru care s-a lansat o nouă... campanie. De data aceasta populația era avertizată să... nu folosească prezervativele distribuite.

Rubrică realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU

MAGAZIN global

În direct de la Hollywood

„Are cineva o poveste bună pentru CLINT EASTWOOD?"

Actorul? Regizorul? Sau primarul orășelului Carmel din nordul Californiei? Iată cît de complex poate să fie un om atît de talentat, care și-a dedicat propria viață carierei cinematografice și care, în sfîrșit, după atîția ani de eforturi, a fost recunoscut în lumea sa, pentru contribuția adusă industriei cinematografice.

Nu, astăzi nu mai este primar. Și-a făcut doar o ambiție, încercînd, dintr-un simț al datoriei civice să contribuie cu ceva din ceea ce a cîștigat la reputația publică. Dar, nu, viața politică, fie ea chiar și la nivelul redus de primar, nu i-a plăcut prea mult... Acum își vede doar de ale sale, planificînd film după film — opere cinematografice purtînd, în afara violenței care le caracterizează, un mesaj uman de dreptate și etică...

Ray Arco: — Păreți obosit...

Clint Eastwood: — Mai mult sau mai puțin.

R.A.: — Sunteți mulțumit de ultimele succese?

C.E.: — Mai mult sau mai puțin... Oarecum...

R.A.: — Sper că nu este un răspuns standard!

C.E.: — Nu, n-ai nici o grijă, doar că sunt preocupat de invitația la Cannes... Nu știu dacă o să am timp sau chef.

R.A.: — Dar la Cannes v-ați evidențiat și ați fost apreciat întotdeauna.

C.E.: — Da, dar îmi răpește fie din timpul creației, fie din cel pentru odihnă.

R.A. — Vă amintiți că sunt din România... Și acolo haiducii au acționat cam în felul Dv. V-ar interesa să faceți un film acolo?

C.E.: Dă-mi un scenariu sau o poveste plauzibilă și poate m-ar interesa.

R.A.: — Cu alte cuvinte, DA!

C.E.: — Ray, nici chiar așa...

R.A.: — Thank you very much... See you in Romania!

Și ne-am despărțit cu zîmbetul pe buze.

Are cineva o poveste bună pentru Clint Eastwood?

RAY ARCO

Miturile se destramă?

Kennedy, Marilyn Monroe, Elvis... Trei idoli, a căror viață s-a frînt bruse, creînd în jurul lor legende. Anii au trecut, dar încercările de a risipi misterul legat de dispariția fiecăruia dintre aceste celebre personaje nu au încetat. Se studiază documente, se scormonește în viața fiecăruia pînă la cele mai mici amănunte, se aduc la suprafață detalii care vor să pună în prim plan omul, nu personalitatea cunoscută pe scena politică sau artistică. Iată, de exemplu, imaginea pe care revista „VSD" o dă publicității în privința morții lui Elvis.

Era în 16 august 1977. O ambulanță oprește brusc în fața serviciului de urgență de la Baptist Memorial Hospital, din Memphis. Cu mare rapiditate, infirmierii scot din mașină o brancardă pe care se află un trup în suferință cu care se îndreaptă spre sala de reanimare. Fișa care însoțește bolnavul poartă numele John Doe. Domiciliul: 3764 Elvis Presley Boulevard. Vîrsta: 42 ani. Profesia: artist. Motivul internării: stop cardiac. Cu litere mari, roșii există o precizare: FĂRĂ PUBLICITATE. Căci pretinsul John Doe, în jurul căruia se învîrte o armată de reanimatori, nu este altul decît Elvis Presley, regele rock'roll-ului. Dar, din nefericire regele este deja mort...

Știrea morții sale nu întîrzie însă să se răspîndească în oraș. Se fabulează, cum se întîmplă de obicei: sinucidere, accident de mașină, accident de avion... La ora 20,00, medicul legist declară presei că Elvis a decedat în urma unei crize cardiace. Unul dintre ziariștii presei locale nu pare satisfăcut de diagnostic, mult prea ideal pentru ceea ce a fost regele rock-ului în ultimii ani. În cîteva săptămîni de la moartea acestuia, Beth Tamke s-a străduit să demonstreze că Elvis era complet dependent de droguri, numărîndu-se printre veritabilii toxicomani, că viața sa particulară era complet ruinată.

Totul a început spre sfîrșitul anilor '70, cînd Elvis și-a dat seama că ar putea să piardă teren dacă nu conservă în fața milioanelor de fani ai săi imaginea unui bărbat tînăr și sănătos. Terorizat de pericolul acumulării de kilograme și de nevroze, a sporit dozele de medicamente anti-foame, precum și tranchilizantele. Pe vremea aceea,

medicul său era Nichopoulos: el i-a întocmit un „regim special concerts": somn pînă la ora 15; vitamine, antivertij, medicamente anti-foame, laxative, testosteron pentru combaterea impotenței sexuale. O oră înainte de spectacol: antivertij, vasoconstrictoare cu codeină, amfetamine și Dilaudid (un narcotic extrem de puternic prescris de obicei în fazele terminale de cancer). La intrarea în scenă: cafeină, Dexedrină și Dilaudid. După concert: tranchilizante, antihistaminice, sedative și Demerol intramuscular.

Iunie 1979. Doi ziariști, Charles C. Thomson și James P. Cole scot o carte în care afirmă că și-au propus să dezvăluie adevărul privind moartea lui Elvis. Ținta atacurilor lor: dr. George Nichopoulos. Cei apropiați lui Elvis se decid să vorbească despre obiceiul regelui rock'n roll-ului de a se droga. Înghițea, după spusele lor, tone de pilule pe care i le furniza chiar medicul său, Nichopoulos. În ultimele 12 luni ale vieții sale, Elvis ar fi înghițit peste zece mii de pastile. Chiar în preziua morții sale, dr. Nichopoulos a întocmit pentru pacientul său opt rețete încărcate de prescripții.

Pe fondul cunoașterii acestor amănunte, cei doi ziariști, autori ai lucrării, au reconstituit, minut cu minut, ultimele 24 ore ale vedetei.

Așadar, în seara zilei de 15 august, Elvis se decide să meargă la dentist pentru o detartrare a dinților (se pregătea pentru turneul ce începea pe 17). Era ora 23 cînd s-a întors la Graceland, unde locuia. Stomatologul, dr. Lester Hoffman, îi întocmise o rețetă cu codeină, substanță la care Elvis devenise foarte alergic. Cunoscînd acest lucru, dr. Nichopoulos o înlocuiește cu Dilaudid. Nici o problemă! Pentru a se relaxa, Presley merge la o partidă de racketball (un amestec de tenis cu squash) pînă la 6 dimineața. Revenit, se duce la culcare. Dar, ca de obicei, nu poate dormi. Cere tranchilizante. După două ore, nereușind să adoarmă, se duce în sala de baie. Abia la ora 13, prietena sa, Ginger Alden, o brunetă în vîrstă de 20 de ani, cu care locuia, îl găsește căzut lîngă vasul WC-ului, cu o revistă porno în mîini. Regele era deja mort.

Analizele efectuate de laboratoarele bio-test ale spitalului arată că 14 substanțe (printre care morfină și codeină) au fost luate în doze extrem de mari, atingînd un ridicat prag de toxicitate. În schimb, nu s-a găsit nici o urmă de Dilaudid în urină. Deci, Elvis — sau cel care a pregătit ultimul cocktail de medicamente — să se fi înșelat în privința cașetelor ori analizele de laborator au fost trucate? Misterul rămîne...

AURORA POPESCU

CUM SE OBȚINE UN RECORD MONDIAL?

Schiorul Michael Prüfer a stabilit recent un nou record mondial de viteză la coborîrea pe schiuri, pe pista de mare viteză din regiunea franceză Arcs, cu o lungime de 700 metri și o pantă de 76 la sută, cu o performanță de 229,300 km/oră. Vechiul record îi aparținea din anul 1988 — 223,74 km/oră. „Să atingi o viteză de peste 200 kilometri/oră după numai 8 secunde de la lansare, este ca și cum ți-ai da drumul în cădere liberă din vîrful Turnului Eiffel", a mărturisit reprezentanților presei acest amator de senzații tari.

Cînd nu pilotează o mașină de formula 3 sau nu sare cu parașuta, Michael Prüfer practică medicina la Saint-Etienne, el fiind specialist în vene și artere. Calitățile umane și performanțe-

le materialelor sportive își împart frățește procentajul în cadrul reușitei sportive. În privința factorului uman, marele concern Rhône-Poulenc a contribuit cu cele mai recente descoperiri în domeniul medical în formula 1, în special în domeniile nutriției, somnului, vigilenței, pregătirii musculare adaptate, concentrării și mobilizării energiei. Printr-un regim alimentar adecvat, masa adipoasă a lui Michael Prüfer s-a redus de la 12 la 7 la sută.

În ceea ce privește materialul sportiv, acesta a fost îndelung testat în laboratoarele Renault, pe un manechin mulat pe imaginea exactă a lui Michael Prüfer în cea mai aerodinamică poziție a sa. Din aceste încercări a rezultat o cască cu profil ultra-ușor (cel mult 1,1 kilograme), schiuri Dynamic tratate printr-un procedeu anti-vibrator pe bază de siliciu de specialiștii concernului Rhône-Poulenc, precum și un costum de schi realizat din cele mai performante fibre și polimeri. Costumul se caracterizează printr-o mare elasticitate, stabilitate termică și rezistență în caz de cădere, pentru evitarea oricăror probleme. Cea mai bună fibră realizată pînă în prezent pe plan mondial este denumită Meryl, fiind o poliamidă pusă la punct la uzina concernului Rhône-Poulenc din orașul elvețian Viscosuisse d'Emmenbrucke. Rhône-Poulenc este de fapt și inițiatorul și finanțatorul acestei experiențe complexe.

ȘERBAN FILIP

701 m, un nou record mondial de scufundare

Scufundătorii de la societatea științifică franceză Comex din Marsilia au părăsit de curînd Centrul experimental hyperbar, odată cu încheierea misiunii. Experiența Hydra-10 și-a atins obiectivele: unul dintre scufundători a reușit atingerea adîncimii de 701 metri (nou record mondial) la care a lucrat timp de trei ore. La această adîncime, scafandrii sînt obligați să respire un amestec complex de hidrogen, heliu și oxigen, denumit hydreliox. Ceilalți participanți la misiune au atins adîncimea de 675 metri, dar problemele cu care s-au confruntat de la adîncimea de 650 metri în jos — lipsă de apetit, oboseală, dificultăți de adormire — au incitat specialiștii echipei să realizeze întregul program de lucru la adîncimea de 650 metri.

Principala lecție pe care au învățat-o participanții la experimentul Hydra-10 a fost aceea că nu se poate lucra, în actualele condiții tehnice, la platformele petroliere marine, la o adîncime mai mare de 650 metri.

Nr. 21 (1857) din 29 mai 1993

ANTARCTICA ÎI ATRAGE PE ASTRONOMI

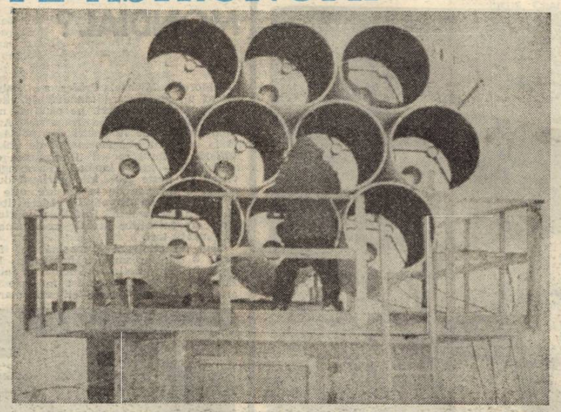

Fotografia, prezintă detectorii de raze cosmice folosiți în cadrul programului South Pole Air Shower Experiment al Universității din Leeds. În stînga se află 10 reflectoare folosite de cercetători de la Universitatea din Wisconsin și Purdue University la detectarea radiației Cerenkov produse de razele gamma.

Antarctica este cunoscută drept cel mai rece, uscat inalt și mai puțin populat continent din lume. Fiecare din aceste extreme îi atrage în mod deosebit pe astronomi. Polul Sud se află la o altitudine de 2 835 de metri deasupra nivelului mării. Presiunea ridicată oferă și ea condiții deosebite pentru depășirea

Cel mai simplu telescop, cu un diametru de numai 2 centimetri, monitorizează oscilațiile solare.

turbulențelor atmosferice de la altitudine joasă, fapt care usurează enorm activitatea de observație astronomică cu ajutorul telescopului.

„Continentul alb și neospitalier" este unul dintre cele mai uscate teritorii ale Terrei, cu un nivel al precipitațiilor de numai cîțiva centimetri anual. La Polul Sud, temperaturile ating rareori valoarea de —20° C în timpul verii, în timp ce iarna coboară chiar sub — 70° C. Se înțelege astfel de ce vaporii de apă sunt ca și inexistenți pe „continentul alb". Această umiditate extrem de scăzută facilitează studiile efectuate prin intermediul undelor radio și infraroșii.

Condițiile atmosferice oferă mari avantaje astronomilor. Prezența unui sistem aproape permanent de presiune atmosferică ridicată înseamnă cer senin și o vreme stabilă. Aceste elemente, combinate cu 24 de ore de lumină în timpul verii polare și 24 de ore de întuneric în timpul iernii, oferă condiții pentru efectuarea unor observări astronomice permanente. Vînturile puternice aproape că nu există aici. Astronomii au toate motivele să considere Antarctica drept un veritabil „El Dorado" pentru meseria lor. (S.F.)

Un oraș al iubirii

Benares este cel mai vechi oraș din India, oraș al cărui nume a intrat în legendă nu numai pentru că aici se află sanctuarul secret al supremului Shiva, ci și pentru că aici se celebrează o sărbătoare unică în lume : într-o anumită zi din an, populația participă conform unei îndelungate tradiții la „Holi Festival" sau altfel spus la „Sărbătoarea iubirii". Timp de 24 de ore totul e permis. Cu cei un milion de locuitori ai săi, orașul este un fel de Mecca a hinduismului. În fiecare an, milioane de pelerini străbat distanțe incredibile pentru a ajunge pe malurile Gangelui, fluviu căruia i s-au atribuit valențe purificatoare, reconfortante, miraculoase. Unii vin aici pentru a-și trăi ultimile clipe ale vieții, pentru a muri.

La echinocțiul de primăvară, se sărbătorește zeul Krishna, divinitatea indiană cea mai populară, venerată ca simbol al iubirii. Sărbătoarea iubirii începe în noaptea cu lună plină. În zorii zilei orașul se trezește nu ca de obicei. Negustorii nu ridică zăbrelele de pe ușile magazinelor lor, pentru că pe străzi năvălesc milioane de tineri. Numai bărbați. Se aud de pretutindeni strigăte de bucurie, explozie de risete și nu întîrzie să apară și primele bucluțe. Lumea se îmbrățișează, cîntă, dansează. Se încinge și un fel de bătălie — pașnică de altfel — în care oamenii se stropesc cu apă sau lansează unii către alții bucăți de baligă de vacă (animal sfînt) ori se mînjesc pe față și pe trup cu o pudră colorată. Libertatea totală din această zi poate duce la pierderea capului, în special în rîndul tinerilor, de aceea femeile rămîn de obicei acasă. Decorul străzilor e completat de animalele sfinte (vacile) care nu sînt nici ele scutite de bombardamentul de culori. Vopsite în roșu sau alburiu, hoinăresc pe străzi, în veselia generală.

Către ora prînzului se face armistițiu. În delir, mulțimea se îndreaptă către malurile Gangelui. Urmează o baie colectivă, în acordurile instrumentelor de percuție și sunete de fanfară.

Pe celălalt mal al fluviului trăiește maharajahul Vibhat Narain Singh care și-a pierdut din anul 1971 privilegiile sale princiare, păstrîndu-și doar o putere spirituală asupra colectivității. Ca și ceilalți locuitori din Benares sărbătorește ziua iubirii. Desigur, în stilul său. Venerează Gangele și de aceea nu bea decît această apă. La fiecare șase luni, își trimite oamenii să-i aducă în recipiente speciale apă de la izvoarele fluviului, de la Rishikesc.

Maharajahul Vibhut Naraîn Singh poartă totuși titlul de cancelar al Universității hinduse din Benares, cea mai mare universitate din Asia. Aici învață peste 25 000 de tineri care se specializează în sanscrită, dar și în fizica nucleară...

Cînd seara se lasă, locuitorii își amintesc și de spiritualitate : apele Gangelui poartă în mișcarea lor undioasă împletituri din frunze de lotus pe care stau aprinse mii de luminări. Sînt destinate sufletelor dispărute, comemorării morților. Totul se încheie abia la venirea nopții.

AURORA POPESCU

Simfoniile naturii

Nu poate fi concepută natura fără sunete. Cum se poate imagina frunzișul des al pădurilor fără ciripitul păsărilor, marea fără tipetele pescărușilor sau cîmpurile înverzite fără cîntecul fermecător al ciocîrliei și zumzetul neîncetat al greierilor. Această „simfonie" suigeneris a naturii își are auditoriul său fidel din care face parte și francezul Jean-Claude Roché, un adevărat „ninător de sunete", recunoscut ca specialist în acest domeniu în lumea întreagă. El trăiește la Chateaubois în preajma culmilor munților Alpi împreună cu familia sa și alătură de antenele parabolice cu microfoanele de captare și magnetofoanele sale.

În peste treizeci de ani de muncă, pasionatul specialist a înregistrat zeci de concerte naturale pe care le-a imprimat și le-a difuzat prin propria sa Casă de înregistrări, unică în lume pe acest profil. În catalogul acestei Case se află discuri și casete cu înregistrări stereo ce includ de la cîntecele păsărilor din cîmpiile litorale din Camargue, pînă la bîzîitul lăcustelor din pajiștile alpine. Iată cîteva titluri care sugerează conținutul acestor înregistrări : „Ghidul păsărilor din Europa", „Trezirea din somn a păsărilor", „Concert natural în zorii unei dimineți de mai într-un cring alpin". La acestea se adaugă simfoniile pădurilor sau ale savanelor africane.

Aceste înregistrări ne încîntă urechile, dar ne fac să descoperim și nuanțele melodice care deosebesc aceleași specii de păsări cîntătoare din Franța și din Grecia, precum și mesajul lor sentimental (chemări de dragoste, de alarmă sau de ajutor).

Jean-Claude Roché este și creatorul unui Centru de studii bio-acustice, în cadrul căruia au fost atrași numeroși colaboratori, și se instruiesc peste o sută de persoane interesate în folosirea tehnicii speciale de înregistrare a minunatei simfonii a naturii. Aviz amatorilor!

MIHAI CONSTANTINESCU

● **„Lada de gunoi" din jurul Pămîntului crește pe măsura lansării de noi nave spațiale. Este vorba de fragmente ale rachetelor purtătoare, de alte obiecte abandonate de oameni și care hălăduiesc prin Cosmos, precum mănuși, șurubelnițe, camere de luat vederi etc. Experimentele au arătat că resturile cosmice au tendința de autoînmulțire, deoarece fiecare ciocnire a acestora dă naștere la alte fragmente. Dacă acest lucru va continua, către anul 2050 masa resturilor cosmice va atinge un nivel critic, iar accesul pe orbitele inferioare va fi pur și simplu împiedicat, susțin experții în materie.**

● **Sîngele unui bolnav de Sindromul Imuno-Deficitar Dobîndit (SIDA) conține virusuri suficiente pentru a provoca îmbolnăvirea a cel puțin 2 milioane de persoane, se arată într-un studiu dat publicității la Washington. Acest fapt ar putea explica de ce acele persoane care primesc în mod**

TELEX • TELEX

accidental transfuzii de sînge contaminat, aproape întotdeauna se îmbolnăvesc de SIDA, subliniază studiul. Cercetările întreprinse de medici de la centrul „Cedar-Sinai" din Los Angeles relevă că sîngele bolnavilor de SIDA conține de sute de ori mai multe virusuri decît se credea pînă în prezent.

● **Rafinăriile care exploatează conductele pentru transportul produselor petroliere sînt incapabile de a cunoaște exact, la un moment dat, ce anume produs este vehiculat. Prin conducte sînt transportate toate formele de hidrocarburi. Pentru a cunoaște ce formă de hidrocarbură circulă printr-o conductă și a nu amesteca păcura cu benzina, se adaugă o culoare. Este vorba de „ochiul" din conductă, tehnică folosită cu succes prin colorarea produselor transportate, adică culoarea roșie pentru păcură, roz pentru benzină albastră și galben pentru gazolină.**

Conduceți corect!

Un milion opt sute douăzeci și nouă de mii de accidente rutiere și zece mii de morți acesta este bilanțul unui singur an de circulație a automobilelor în Franța. La aceste cifre se adaugă și cea a răniților. În statistica accidentelor de circulație primul loc îl ocupă conducătorii auto începători care totalizează un contingent de peste opt sute de mii anual. Preocupat de această situație deosebit de alarmantă, Pierre Jean — Pierre Beltoise, participant pe locurile frunțase la competițiile automobilistice timp de douăzeci de ani și care și-a asumat răspunderea misiunii de asigurare a securității circulației rutiere, a inițiat practicarea unei noi metode de pregătire a candidaților la examenul de obținere a permisului de conducere, cunoscută sub numele „Conduceți corect".

După părerea inițiatorului acestei metode de pregătire toată problema circulației rutiere este o chestiune de comportament, viteza de deplasare cedînd rolul esențial spiritului de prevedere, acuității vizuale și mai ales prudenței . „A ști să conduci bine înseamnă să reacționezi bine", susține Jean Pierre-Beltoise.

Pentru însuirea deprinderii de a frîna brusc, de exemplu, aproape jumătate din stagiul de „Conducere corectă" se desfășoară pe un circuit închis, unde tinerii candidați la obținerea permisului de conducere urmează un curs practic special de însuire a procedelor de „stăpînire" a autovehiculelor înainte de susținerea examenelor.

Pentru a încuraja această inițiativă, o societate de asigurări a decis să acorde celor care au trecut cu succes testele

prevăzute de stagiul menționat o reducere cu 20 la sută a primei lor de asigurare. Dar stagiul de „Conducere corectă" nu este rezervat numai novicilor. Foarte mulți profesioniști ai volanului se regăsesc alci pentru a descoperi un nou mod de a conduce preventiv.

„Aplicînd regulile simple pe care le preconizăm, 90% din accidentele grave vor putea fi evitate", susține plin de încredere reputatul automobilist francez. Și pentru aceasta „poligonul" conducerii corecte îl pune pe conducătorul auto în fața celor mai neașteptate și periculoase situații. (S. F.)

Util în cazul coliziunilor...

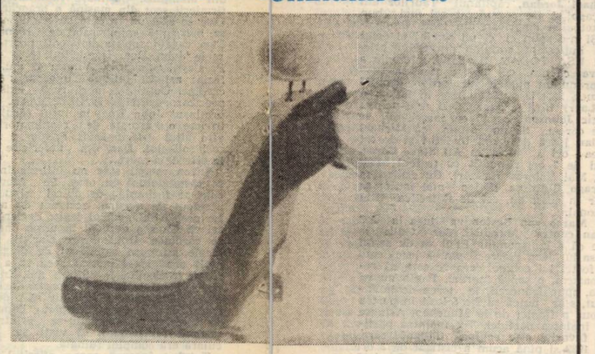

Nissan Motor Co. a realizat acest sac gonflabil pentru scaunele din spate ale automobilelor, util în cazul unor coliziuni. Sacul gonflabil, cu o capacitate de aproximativ 100 l, va fi instalat în automobilele Nissan, pentru piața internă la sfîrșitul acestui an.

MAGAZIN AUTO

TRIUNGHIUL BERMUDELOR, mit și adevăr

(X)

■ Sfîrșit de octombrie, 1966 : SOUTHERN CROSS, un remorcher de 19 m părăsește Freeport (Texas) tractînd o barjă încărcată cu produse chimice. Barja este găsită intactă. Remorcherul dispare însă fără urmă.

■ 22 decembrie 1967 : la ora 21, micul yacht WITCHCRAFT, cu doi membri de echipaj, lansează o rachetă de semnalizare, deși marea era calmă. Garda de Coastă ajunge în cîteva minute la locul lansării. Pentru a nu găsi absolut nici o urmă !

■ 1968. SCORPION, submarin nuclear cu un echipaj de 90 de membri se întorcea spre Norfolk, venind de la manevrele Flotei a VI-a din Marea Mediterană. Dispare însă subit în apele Atlanticului. După cinci luni, nava MIZAR, specializată în cercetări oceanografice, semnalizează și fotografiază epava Scorpion-ului la 400 de mila Sud de Insulele Azore și la o adîncime de 3 000 de metri ! Nu se mai punea problema găsirii unor supraviețuitori, iar Comisia de anchetă a Marinei S.U.A. nu a putut niciodată să determine cauzele sinistrului — o adevărată pierdere strategică pentru flota americană.

■ Noiembrie 1968. Dispare ITHACA ISLANDS, care transporta grîu din Norfolk (Virginia) la Manchester, în Anglia. Și itinerariul său trecea prin Triunghiul Morții...

■ 12 iulie 1969. O altă dispariție ieșită din comun. PICARDY, un vas britanic de poștă, descoperă la 700 de mile de Insulele Azore un trimaran de 12,5 m care este identificat ca ambarcațiunea pe care navigatorul englez Donald Crowhurst urma să facă ocolul lumii. Era în perfectă stare, dar fără nici un ocupant la bord. Unul din arbitrii cursei, celebrul Sir Francis Chichester își aduce aminte cum Crowhurst s-a „înviorîti" timp de opt luni prin Atlanta, așteptînd momentul cel mai potrivit pentru a pleca primul în cursă. S-a emis ipoteza că ar fi fost vorba de o încercare de înșelătorie și că, descoperit, el s-ar fi sinucis. O interpretare greu de acceptat totuși, avînd în vedere că navigatorii solitari sunt înzestrați cu un psihic deosebit de echilibrat, o voință și un curaj total ieșit din comun. Greu de presupus că un asemenea om recurge așa ușor la sinucidere. Și mai surprinzător însă, exact în aceeași perioadă, la

■ 2 iulie 1969 la 200 de mile Sud—Est de locul unde fusese descoperită nava lui Crowhurst, este găsită o altă ambarcațiune, VAGABONDUL, tot a unui navigator solitar, de data aceasta suedez și care efectua o cursă spre Australia.

■ Aprilie 1970. Un cargou de 10 000 de tone pleacă într-o banală cursă pentru a transporta huilă vegetală și sodă caustică de la New Orleans la Capul Bunei Speranțe (Africa de Sud.) Drumul său traversa și el Marea Caraibelor și mai ales Triunghiul Bermudelor. Avea să fie ultimul. Din vas, încărcătură și ocupanți nu a rămas nici o urmă...

■ 1971. Dispar în Triunghi Cargoul ELISABETH, vasul CARIBE, lung de 103 m care transporta ciment cu destinația Santo Domingo și LUCKY EDUR, o ambarcațiune de numai 10 m, găsită de Garda de Coastă în apropiere de New Jersey, fără nici un ocupant la bord.

(Va urma)

MIHAELA DOROBANȚU

Your Partner for Networking and Digital Comunications

Blue Ridge International

FAX MODEM COMPUTERS MONITORS SVGA TRACK-BALL MOUSE HANDY SCANNER LASER PRINTERS MOUSE 3-BUTTON

AT SVGA 14", 15" PHOTOMAN COLOR SCANNER COLOR PRINTER AT386SX-33Mhz HP VECTRA PALMTOP NOVELL HP95 V

CALCULATOARE
SUBANSAMBLE PC-AT
COMUNICAȚII DIGITALE DATE
REȚELE NOVELL
SOFTWARE
DIN STOC

O JET PRINT SVGA 17" DIAGNOZĂ BIOANALIZ LABORATOR CURS CNE LASER 386 F

NETWARE 3.x 5, 10, 50, 100 SVGA FULL SCREEN PROIECTARE REȚELE 486DX G

A-Tronic Computer
HEWLETT PACKARD
LOGITECH
GVC
CTX
NOVELL
BECKMAN
GENICOM

Pentru informații
contactați-ne la sediul nostru din București:
tel: 610 61 96 / 312 42 43
fax: 312 42 43 / 312 08 64

CLEPSIDRĂ

SHOW BUSINESS... CU DINOZAURI. În Muzeul Naturii din Memphis (SUA) și-a făcut apariția un nou „locatar", un triceratops, de fapt un dinozaur ce amintește de rinocerul zilelor noastre. Pînă aici nimic deosebit. Doar că imediat ce apar vizitatorii, dinozaurul... începe să-și rotească în toate felurile capul și să se mute de pe un picior pe celălalt.

Modelul este în mărime naturală și, evident, este manevrat electronic. De altfel, în ultimii ani SUA sînt gazda unui adevărat „Show business" cu dinozauri. O firmă californiană s-a și specializat în producerea de modele în mărime naturală, care arată ca și cum ar fi vii. Este vorba de roboți care se pot mișca și scot tot felul de sunete. Destinați inițial muzeelor și parcurilor naturale, ei au pătruns apoi și în orășele și spațiile de distracție.

Ideea vine din Japonia, iar constructorii s-au inspirat din filmul „Godzila". Pe piață se pot găsi modele ale celor cîteva zeci de specii cunoscute de dinozauri, toate în mărime naturală, minuțios reconstituite și, mai ales, adoptîndu-se mereu la cele mai noi descoperiri paleontologice.

AGENTUL 007 CUCEREȘTE O CONTESĂ ! În ciuda unei vîrste mai curînd înaintate și a unei căsătorii reușite, Sean Connery continuă să zdrobească inimile admiratoarelor. Cotidianul „Daily News" relata că ultima cucerire a actorului britanic nu este nimeni altă decît contesa italiană și totodată cunoscuta scriitoare Marta Marzotto. Așa că, fostul Agent 007 părăsește din cînd în cînd Londra pentru... un week-end amoros în însorita Italie...

STOFĂ DE BANCHER. Massimo Carsenzuola, un elev în vîrstă de 10 ani din Milano, este cu siguranță cel mai tînăr bancher din lume. La banca lui depun colegii săi de școală și nu numai ei, iar dobînda acordată de această bancă ce funcționează de doi ani este de 7%...

Biblioteca magazin de proză scurtă

Pilot de vînătoare (II)

— Acum ! urlu și Mark se răsucește nefiresc într-un picaj extrem. Instantaneu îmi demasc poziția, renunțînd intenționat la camuflaj. Secesionistul mă identifică urgent, știe că este în colimatorul meu, iar eu nu-i dau timp de gîndire și trag două salve succesive. Unica soluție, impusă de altfel și de reflexe, este să evite printr-o traiectorie ascendentă brutal. Exact în cortină. Sistemul autodefensiv al propriei nave a fost neașteptat de eficace, aproape creînd o breșă în cortină dar tot înhață el o mină în ereștet și țăndări se face. Quod erat demonstrandum. Împreună cu Mark distrugem restul de mine.

— Mark, la-ți căruța și hai acasă. Cred că a fost ultimul. Dacă mă mai trimit și-n altă parte mă lovește apoplexia. Cînd aud vocea aia, feminin pițigăiată a coordonatorului mă cuprinde isteria : „Senior, ai băut azi ? ! Ce ai ?“ Mă strîmb încercînd s-o imit cît mai bine — sau „Jivină, unde crezi că te afli ? La promenadă printre ruine antice ? Pune osul la luptă !“ Parcă știe schiloada ce-i aia o luptă. Face-mi-s-ar ..

— Auzi, am avut baftă cu tine, altfel mă snopea zănaticul. Bun a mai fost...

— A fost, i-o retez scurt. Cap-compas complexul spațial. Am o foame ceva de speriat. Te pomenești că iar au la masă alge cu...

Nu-mi mai continui flecăreala. Se vede deja Terra. E atît de frumoasă planeta noastră albastră ! Ea este marea lipsă a secesioniștilor, piatra unghiulară de neînlocuit pentru ei. Îmi vin în minte niște versuri sensibile :

„Lama ascuțită dăltuind durerea și patima umană,
bucuria unui vis de libertate într-o groapă comună,
sămînța veșnic germinînd — Terra, adică mama“.

Curios, un secesionist e cel ce le-a scris. deduc eu...

Brusc imaginea se întrerupe.

— Asta e, Senior ! Greșeala asta te-ar putea costa cîndva scump. Codul secret nu e corespondență lirică erotică să te folosești de ei de cîteva ori ți s-a făcut dor. Iar tu l-ai folosit de 2 ori. Poți fi convins că în realitate, puțin timp după ce l-ai utilizat prima oară, el nu va mai reprezenta nici un secret. Decodificatoarele lor, degeaba ne-am ascunde după degete, sunt mai bune decît ale noastre. Ori ai uitat că Dick Jurgen a fost făcut pilaf tocmai pentru că i-au ghicit pontul ce-l transmisese și apoi l-au vărât pân' la gît în propria capcană !

Nu uitasem și șeful avea dreptate să facă mutra asta acră. Bietul Dick... A vrut să se catapulteze în capsula de extremă necesitate, dar nu a mai fost timp. Fusese surprins total. Brr ! Boss-ul mă fixează acum cu o privire de șarpe. Mă strîmb indiferent și, bruse, începe să mă intereseze tare de tot holograma decor de lîngă perete. Plouă ! Patronul continuă însă :

— Și cred că greșeală s-ar putea numi și starea de euforie de după fiecare succes. De cîte ori bușești un adversar detectorul de senzații emoționale se dă peste cap. Iar indicatorul echilibrului psihic, al luciditații, al calmului — trosc ! la zero ! Ce naiba ? Puțină stăpînire de sine.

Iar plouă la mine ! Îi înjur zdravăn în minte. Ce mama dracului ? Pînă la urmă am curățat trei secesioniști... trei, domnule ! și nu sunt puțini. Care a mai făcut așa ? Despre asta de ce tace ?! Îmi fac iluzii. Colonelul niciodată n-a lăudat pe cineva ; de ce ar face-o începînd de acum ? În fine, am scăpat din colimatorul lui. I-a luat pe alții la rînd și, zău, e mult mai rău decît la mine. Îi bește-lește ca pe ultimii piloți comerciali ; la gura lui ca la ușa cortului.

O să mai dureze încă. Mă așez mai comod în fotoliu, îmi întind picioarele și-mi las gîndurile în voie.

La ce paradox s-a ajuns ? Coloniile Pămîntului luptînd să-și cîștige independența. Și, culmea, Terra care nici nu concepe să le-o acorde. Nimic n-am învățat din istoria asta de cîteva milenii. Pînă acum, toate coloniile, mai devreme sau mai tîrziu, tot și-au cîștigat independența față de metropolă. De ce să ne încăpățînăm acum ? Metropolitanii au rîs inițial : „Vor veni înapoi cu coada între picioare !“, „S-au mai ars cîțiva și altădată“. Da, dar de atunci lumea a mai progresat. Coloniștii și-au asigurat singuri hrana — mai întîi de sinteză, apoi uriașele sere spațiale au devenit productive și competitive. Acolo nu există iarnă, așa că fluxul e continuu. La bursa neagră, se comercializează pe Terra legume și cereale aduse de pe serele de dincolo de Marte. Terrienii s-au cramponat apoi de problema apei, dar li s-a dat și cu asta peste nas. Gheața cosmică, inelele lui Saturn constituie surse momentan inepuizabile de apă, iar coloniștii au învățat prea bine să le folosească. Oxigenul, în nici un caz, nu mai constituie un necaz. Energia electrică : o problemă depășită. Fisiunea nucleară, energia solară, sursele neconvenționale, turbinele gravitaționale au asigurat întreg necesarul de calitate. Doar în spațiu fuseseră trimiși copiii teribili ai fizicii ciberneticii, informaticii, geneticii, electronicii etc., etc. Crema... elita... Era de prevăzut că vor vrea să se rupă de planeta mamă.

— Nu cred că ideea a fost prea strălucită, Chan. Aducându-l după tine spre Lună, angajînd o luptă atît de aproape de sol, îi limitai spațiul de manevră și lui, dar și ție, iar reflexele tale nu strălucesc, zău ! Probabil că mai bine..

Blondul tace ca peștele. Da... Deci, flăcăii s-au trezit cu toate avantajele în buzunare, așa că de ce să mai plătească bir metropolei. Terra cumpără metalele pe prețuri de nimic, combate pe față și critică concurența, chipurile, neloială a prețurilor la legume și cereale. În subsidiar însă bursa neagră este încurajată, regiunea vestică a adoptat acte normative care, indirect, aduc facilități în sensul acesta ! Și, dacă pînă la Marte, forța politică a Terrei este imuabilă, dincolo, în restul sistemului, coloniștii sunt imuni la așa ceva. Culmea, în loc să se ducă tratative, să se încheie pacte, contracte comerciale, s-a dezgropat securea războiului.

Dar tot oameni suntem ! Credem în Isus, în Dumnezeu, în Buddha sau Allah, mă rog, și noi și ei. Sau, care „ei“ ? Pentru că „ei“ suntem „noi“ !

Întotdeauna am fost de acord cu...

— Băăă ! Era să-l nenorocești și pe Max, nu numai pe tine...

Mamă, ce colecție de înjurături ! Or fi și din import ?! Colonelul rage, e roșu ca un rac fiert și i-au ieșit ochii din orbite. Jimmi s-a ras. Face tușa un an... Halal pilot...

Da, domnule, se putea vorbi și frumos. Coloniștii, or fi având ei, la ora asta, cel mai luxos nivel de trai, dar nu au... Terra. Asta-i cam tot ce le lipsește. Marile cupole nu pot cuprinde pădurea de brazi, nici culorile îmbrăcate de codrii de foioase în timpul toamnei. Oceanul fluid cu foșnetul talazurilor sale este apanajul mamei, șoimul din înaltul cerului, peștele din undiță și junglele exotice constituie atuurile incontestabile ale metropolei. Coloniștii se înghesuie să vină în concedii pe Terra. Sunt dispuși să cheltuie oricât, exorbitant uneori, pentru o ascensiune cu piciorul pe munte, într-o dimineață sau pentru o plimbare prin ploaia de vară. Și de-ar fi numai asta.

Dar... „rațiuni superioare“... „inconștiența provocatoare a celor ce-și neagă originile“... „extremismul deșănțat al hoților de coloniști“ — fraze sforăitoare, propagandă belicoasă, război. Rahat !

— Senior, ești dispus pentru o mică discuție ? Mă trezesc din reverie. Boss-ul e în fața mea. Constat că am rămas singuri, ceilalți au întins-o. Mă întreb cît o dura „mica discuție“.

— Ordonați ? Fac pe surprinsul, deși cam știu la ce porți va bate iar.

— Nu ordon acum. Cel puțin în problema asta nu pot.

— Care-i „problema asta“ ?

— Nu face pe cretinul ! Nu te prinde.

(Va urma)

POVESTIRE

Atenție, om periculos ! (VII)

Surise și apoi se repezi spre ea. Elaine încercă să-l evite, dar el se dovedi mai abil. O răsturnă sub greutatea trupului său. Ea nu vedea cum să-l lovească cu picioarele, putea doar să-l zgîrîie cu unghiile în timp ce Vandrak o prinse de gît. I se tăiase respirația și un întuneric care nu era al nopții se lăsase peste ea.

Apoi l-a auzit pe Faraon lătrînd, parcă vorbindu-i stăpînului său, comandîndu-l. Vandrak slăbi strînsoarea din jurul gîtului. Dar el nu se mișcă și cînd Elaine își reveni îi văzu fața la cîțiva centimetri de a ei, simțindu-i răsuflarea caldă și rapidă.

— Mulțumesc, Faraon, îl auzi ea spunînd. Ai dreptate, bătrîne rege, ar fi fost o greșeală.

Apoi își aplecă privirile spre Elaine. În întuneric, ochii lui străluceau ca ochii unui animal.

— Este un cîine inteligent, spuse el. Dacă v-aș fi sugrumat, trebuia să vă îngrop pe undeva, iar poliția, care nu se interesează de dispariția unui cîine, se interesează de dispariția unei femei.

Nu-l întrebă la ce altă soluție se gîndise, dar îl auzi, spunînd.

— Va trebui să fiți omorîtă de o mașină, la fel ca soția mea.

Deodată nu-i mai simți greutatea trupului apăsînd-o și fu brutal ridicată. Instinctiv deschise gura pentru a striga. Vandrak o lovi cu palma deschisă în plină figură, înainte de a apuca să strige.

Faraon lătra cu entuziasm, chiar cu elan, gîndise Elaine.

— Taci, Faraon ! spuse bărbatul. Și întorcîndu-se spre ea :

— Nu încercați să strigați pentru că vă voi face să suferiți foarte tare. Vom ieși acum la șosea.

Era prea slăbită ca să meargă. El o tîra. Era puternic și o ducea cu ușurință. Dar, deși corpul îi era inert, gîndurile îi lucrau cu repeziciune. Cum o să facă el pentru a crea impresia că a fost lovită de o mașină ? Doar nu se aștepta ca ea să stea cuminte pe marginea drumului pînă la sosirea unei mașini.

În spatele lor, din ce în ce mai slab, Faraon continua să latre. La un moment dat, Vandrak se răsuci și strigă : „Gura, auzi ? Gura“ !

Lătratul cîinelui continua, totuși, să-i urmărească din ce în ce mai slab, pe măsură ce se depărtau.

Acum în pădure era întuneric beznă. În față, spre marginea pădurii, Elaine zări o zonă mai luminoasă. Era drumul, însă Elaine nu-l recunoștea.

Vandrak alese pentru a ieși din pădure un loc care nu-i era familiar, poate departe de orice loicuință. La circa 15 metri de drum s-a oprit și a privit în jurul său.

Ea își economisise forțele, lăsîndu-se tîrîtă. Acum era hotărîtă să se lupte pînă la capăt, dacă putea să se elibereze, fie și pentru o fracțiune de secundă, poate reușea să se piardă în noapte.

Vandrak o ținea strîns de amîndouă mîinile, fără s-o slăbească. Asculta atent. O mașină trecu, luminînd slab drumul. Apoi liniștea se lăsă din nou.

POLIȚIST

de C. B. GILFORD

Una dintre mîinile lui Vandrak prinse gîtul Elainei. Nu încerca s-o strangulezе, dar strînsoarea era destul de puternică pentru a-i aminti că putea s-o facă. El rîse încetișor și era un fel de nebunie în rîsul lui.

— A mers cu Paula. Doctorii poliției s-au înșelat. Am lovit-o la o falcă. Nici o urmă de strangulare. Nimic, decît o lovitură bună în falcă, atît cît să leșine, înțelegeți ? — Apoi am ținut-o de picioare și am lovit-o cu capul de un copac. O singură lovitură de mașină...

Oroarea despre care aflase mobiliză întreaga energie a Elainei. Se zbătu, lovind din picioare pînă cînd reuși să se elibereze din strînsoare, căzînd pe spate. El se repezi după ea, prinzînd-o de haină. Elaine se răsuci brusc, lăsîndu-i cu haina în mîini. Era aproape în picioare cînd el se năpusti din nou asupra ei. Se luptară strîns lipiți unul de altul.

Elaine simți o durere puternică în umăr. Se gîndea la un singur lucru : „dacă mă omoară, vreau să se știe că a făcut-o cu mîinile lui... Nu vreau să scape... Și atunci se va ști că David nu este un criminal...“

Ea nu auzi vocile și nu văzu nici lanternele — probabil că nici Vandrak — pînă în momentul în care oamenii au ajuns aproape de ei. A apucat să tipe înainte va Vandrak să o lovească.

Întinsă pe patul spitalului i se povestea totul.

Era toată plină de vînătăi, iar nimic altceva. George Newell s-a impacientat după discuție. I-a tot telefonat după-amiază, dar fără rezultat. În final s-a dus la Vandrak și a constatat că și acesta dispăruse, deși mașina era acasă. A telefonat la poliție. Nimeni nu știa pe unde să-l caute, pînă cînd nu a început să latre cîinele. Așa au reușit să ajungă la timp.

David i-a povestit toate acestea. Foarte îngrijorat pentru ea și foarte recunoscător. Și foarte fericit de a fi liber.

(Sfîrșit)

Traducere și adaptare de
VASILE OROIAN

SPORT UNIVERS

■ **Challenge Day '93.** În țara noastră, pentru prima dată, s-a sărbătorit „Ziua întrecerii“, o zi în care orice om se simte provocat de competiția sportivă și participă, în felul lui, la o activitate care înseamnă mișcare. Entuziasmul este copleșitor. **Ziua întrecerii** a început la București la ora 12 noaptea, miercuri 26 mai și a durat 24 de ore. Întîmplător am trecut pe la unu dimineața prin Piața Unirii, apoi pe cheiul Dîmboviței între Operă. Era parcă o noapte de Revelion. Tinerii treceau grupuri-grupuri spre Operă unde avea loc un concert rock. O atmosferă extraordinară. Aceeași exuberanță și în cursul zilei de miercuri. La Operă se dansa rock, pe Bulevard se alerga un maraton. În fața Combinatului Poligrafic grupuri de oameni făceau exerciții fizice. Chiar redacția revistei noastre, a participat la întreceri. Dar **Challenge** înseamnă și o provocare a spiritului, pe care o depășești prin competență.

■ **Formula Unu, Marele Premiu al statului Monaco.** Pe străzile din Monte Carlo, bolizii au plecat din grila de start cu Prost, Schumacher și Senna pe primele trei locuri, dar s-a înregistrat și o pățanie care l-a costat pe francezul **Alain Prost** pierderea acestui Mare Premiu. Prost a plecat cu o fracțiune de secundă înainte de aprinderea becului verde de start, motiv pentru care după cîteva ture a fost obligat să suporte o penalizare de 10 secunde „stop and go“ la standuri. Adică a fost obligat să oprească la stand, să aștepte 10 secunde și să reintre în cursă. El se afla în acel moment pe primul loc, fiind urmat la 2 secunde de Schumacher. Culmea ghinionului a fost că atunci cînd a vrut să plece din stand i s-a oprit motorul. Pînă a fost pornit și pînă a reintrat pe circuit, Prost a pierdut exact o tură. Se părea că germanul va cîștiga primul lui Mare Premiu, dar n-a fost să fie, Schumacher a abandonat. În această situație, Ayrton Senna s-a instalat la conducerea cursei pe care n-a mai cedat-o pînă la final, reușind și un record de victorii la Monte Carlo, în număr de 6 ! Vechiul record îi aparținea din 1969 cinci victorii, pilotului englez **Graham Hill**, tatăl pilotului de la Williams Renaul, **Damon Hill**. Damon a sosit pe locul 2, la 52,118 secunde în urma lui Senna. Pe locul 3 a venit Jean Alesi (Ferrari), Prost pe locul 4, Christian Fittipaldi (Minardi) pe locul 5 și Martin Blundle (Ligier) pe locul 6. În clasamentul general, după 6 curse, conduce Senna 42 puncte, Prost 37, Hill 18, Schumacher 14.

■ **Roland Garros.** Luni au început întrecerile pe arena de zgură de la Roland Garros, în primul tur neîntîmplîndu-se mari surprize. Doar **Lendl** a fost învins de francezul **Huet, 3—6, 7—5, 6—0 (!)** și 7—6. În rest, Becker a trecut de francezul Nicolas Escude, Courier de argentinianul Roberto Azar, Edberg de uruguaianul Filipini, Štich de peruanul Yzaga, Chang de francezul Vitoux, Bruguera de Leconte, Sampras de Cercasov. Marii jucători au trecut în turul II.

■ **IAAF nu cedează în fața drogurilor.** Federația internațională de Atletism menține suspendarea pentru atleții **John Ngugi** din Kenia și **Kathrin Krabbe** din Germania, o încercare de reducere a pedepsei celor doi urmînd a fi luată în calcul de IAAF, dar numai după consumarea C.M. de atletism din 14—22 august de la Stuttgart.

■ **DROGAS NO !** Tot împotriva drogurilor se declară și fotbalul spaniol. Maradona va juca în echipă cu Bernd Schuster, împreună cu alți fotbaliști din campionatul spaniol, adversara lor urmînd a fi „Barca“. Jucătorii vor avea pe tricouri înscrise două cuvinte : „DROGAS NO !“. Banii încasați vor fi folosiți în lupta contra drogurilor. Vă amintiți că Maradona a fost suspendat 15 luni pentru că s-a drogat pe vremea cînd juca la FC Napoli.

■ **Michael Jordan cel mai bun basketbalist.** Ei bine, mi se pare normal ca **Michael Jordan**, căpitanul Taurilor din Chicago să fie considerat cel mai bun basketbalist american din toate timpurile. Și n-o spun ei, ci un sondaj al celui mai important cotidian din SUA, celebrul USA TODAY. Sondajul telefonic a relevat că din cei 3 740 contactați, 1 808 au pronunțat numele lui Jordan, deci 48 la sută, 23,9 la sută au fost în favoarea lui **Larry Bird** și doar 7,9 la sută pentru **Magic Johnson** ceea ce, iarăși, mi se pare corect. Să nu uităm că **Michael Jordan** joacă de 9 ani în NBA și de tot atîtea ori a jucat în **All Stars Game**, fiind de 7 ori răsplătit cu trofeul MVP (Cel Mai Valoros Jucător). Cu echipa sa **Chicago Bulls** va cîștiga mai mult ca sigur în acest an, cel de-al treilea titlu național.

■ **Marco van Basten va juca la AC Milan contra Marsiliei,** dar Gulit se pare că e indisponibil. El îi va da astfel șansa lui Jean-Pierre Papin să joace contra fostei lui echipe, ceea ce este, să recunoaștem, o șansă ingrată. Papin nu va intra, spun francezii, în teren de la început, s-ar putea să fie folosit în partea a doua a finalei de la München. Asta se știa înaintea partidei. Tot înaintea partidei, favorită este echipa italiană, care, din 1982 și pînă acum a cîștigat de 2 ori trofeul Campionilor Europeni. O dată în '89 în finala cu **Steaua** și anul următor în finala cu **Benfica**.

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP

31.05 — 06.06

BERBEC (21.03 — 21.04): Două evenimente pozitive și multașteptate se vor produce în prima parte a perioadei (luni — miercuri): unul pe plan financiar, cînd, probabil, o afacere va da roadele scontate; al doilea este de natură emoțională și ține de relațiile dv. cu o persoană de sex opus. La sfîrșitul săptămînii vă va urmări un ghinion pe linie profesională, care va umbri seninul week-end-ului. O veste de departe duminică.

TAUR (22.04 — 21.05): Sînteți în permanență sub influența unei persoane care tinde să vă atenueze excesele temperamentale. Luna nu vă este deloc favorabilă și o stare de iritare și insatisfacție vă inhibă activitatea cotidiană. Joi se poate produce un reviriment pe plan financiar, care va mai topi gheața din sufletul dv. Vineri și simbătă sînt posibile întîlniri de afaceri fără prea mari sorți de izbîndă. Mercur este departe de dv.

GEMENI (22.05 — 21.06): Sînteți categoric, tranșant, agresiv. Acestea ar fi etichetele săptămînii. Pe plan social vă puteți aștepta la confruntări de principii și opinii, în care veți triumfa. Viața amoroasă cunoaște un ușor declin, relațiile conjugale trec printr-o fază de glacialitate. Pe de altă parte, hazardul vine să compenseze aceste aspecte negative. Nu evitați deci loteria sau intrarea într-o nouă afacere (investiție).

RAC (22.06 — 22.07): Emblemele acestei săptămîni par să fie melancolia și platitudinea. Nu sînteți deloc „în formă", iar o monotonie profesională vă apasă și vă induce chiar un pesimism trecător. Luni sau marți se confirmă o presimțire, care pune în discuție relațiile dv cu un Scorpion sau Berbec. Situația materială stagnează și nu se întrevăd șanse mari de redresare. E timpul pentru planuri noi.

LEU (23.07 — 22.08): Două întîlniri interesante vor pigmenta această perioadă. Luni sau marți veți întîlni o veche și bună cunoștință, care vă va marca pozitiv și vă va direcționa atenția spre o zonă profitabilă. A doua întîlnire (vineri sau simbătă) va determina o schimbare, cel puțin de atitudine, în viața dv. sentimental-erotică. Weekend-ul vă prinde plin de optimism lucid, plin de elan tineresc.

FECIOARA (23.08 — 21.09): Fantezie, inspirație, productivitate. Iată caracteristicile săptămînii, foarte favorabilă de altfel în multe privințe. Vă angajați în multe lucruri și acțiuni, aveți o putere de muncă demnă de invidiat. Prilejuri de bucurie pe plan profesional (miercuri, joi) și financiar (marți). Viața conjugală decurge neted, armonios. Mici probleme pot apărea în legătură cu odrasla și cu sănătatea (simbătă, duminică).

BALANȚA (22.09 — 22.10): Uranus și Saturn vă fac ezitant și puțin pesimist, în prima parte a perioadei. Nu sînt indicate decizii de anvergură. Joi veți avea o mare surpriză în familie, care vă va revitaliza. Curba financiară cunoaște o ascendență lină, fără nimic spectaculos. Atenție la o Fecioară sau un Săgetător din anturaj, nu sînt cei mai buni sfătuitori. Simbătă și duminică vor fi zile foarte eficiente, dar nu vă suprasolicitați.

SCORPION (23.10 — 21.11): Două zile de tracasare puternică (marți și joi) vă vor afecta din punct de vedere nervos. Veți găsi însă tactul și înțelepciunea să depășiți cele două momente, însă datorită sensibilității dv. native, prospețimea optimismului dv. va diminua. Nimic nou pe plan financiar. Deznodămîntul unei afaceri (investiții) încă lîncezește. O veste foarte bună în finalul săptămînii vă va revigora.

SAGETATOR (22.11 — 20.12): Un cer plumburiu și opac în debutul perioadei va fi compensat cu cîteva satisfacții (joi — simbătă). Ieșiți cu brio din jena financiară pe care o parcurgeți, dar pe plan afectiv vă confruntați cu situații delicate, dar nu insuportabile. Faceți chiar primii pași într-o afacere de viitor — Mercur vă stă la „dispoziție" generoasă. Un eveniment fericit, pe plan profesional, vă va umple de bunădispoziție (vineri). Mici disensiuni familiale duminică.

CAPRICORN (21.12 — 19.01): Detașarea și intimitatea vor caracteriza prima parte a perioadei (luni — miercuri), cînd viața intimă vă interesează cel mai mult. Vă apropiați apoi de unele circumstanțe favorabile în fața cărora ezitați. Dar atît pe plan social, cît și afectiv astrele vă „țin" partea. Treceți peste unele prejudecăți și inițiativele dv. vor triumfa. Implicați-vă din plin și exploatați toate oportunitățile.

VARSATOR (20. 01 — 18. 02): Digresiuni sentimentale periculoase (luni — miercuri) vă animă viața emoțională. Dar Venus și Marte nu au deloc o poziție încurajatoare în acest sens. Este cazul să vă temperați tendința spre aventură, fiți mai lucid și mai realist. Vineri se întrevede o reușită financiară de proporții medii, care vă va răsplăti lungile așteptări. Ușoare indispoziții ale sănătății pot apărea în weekend, pe fondul unei insomnii.

PEȘTI (19. 02 — 20. 03): Creativitatea și productivitate foarte bune, viața dv. spirituală este bogată și diversă. Pe plan profesional se întrevede o creștere semnificativă, promițătoare. Curba financiară oscilează destul de periculos, dar finalul săptămînii este încurajator. Polemici și chiar conflicte cu o Fecioară (miercuri) vă vor afecta sensibilitatea. Veste foarte bună în familie (vineri) și o veste excelentă de departe.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Unicul dublu campion mondial

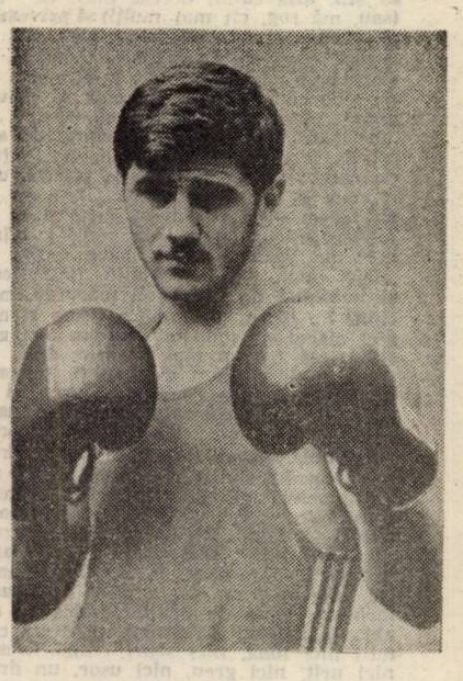

Duminică 16 mai 1993, opinia publică din țara noastră, nenumărații iubitori ai sportului ca modalitate de afirmare a României în lume, au aflat vestea cea mare: Francisc Vaștag a redevenit campion mondial la box, la Campionatele Mondiale de la Tampere, Finlanda. Performanța de a cuceri de două ori titlul suprem la amatori este fără precedent în istoria boxului românesc. După ce în 1989 Vaștag devenise primul campion mondial român (la C.M. de la Moscova), iată că după patru ani, ambiția și talentul acestui sportiv de excepție s-au reconfirmat strălucitor. Boxînd la categoria mijlocie-mică (71 kg), Francisc Vaștag l-a dominat categoric în finală pe cubanezul Alfredo Duvergel, cîștigînd meciul cu edificatorul scor 14—3!

GUINNESS BOOK

CEL MAI SCĂZUT PULS

Dacă temperaturi prea înalte sau prea joase ale corpului uman indică stări metabolice anormale, pulsul reflectă și el stări deosebite, maladive, dar nu numai. Dacă pulsul sportivilor de performanță poate sări de 200 bătăi pe minut la apogeul efortului și pulsul îndrăgostiților tinde spre valori nebănuite și — din păcate — niciodată cunoscute. Oricum, avînd în vedere faptul că pulsul normal al femeilor este superior celui al bărbaților (78—82 bătăi/minut față de 70—72 bătăi/minut), iubitele noastre (cele sincere) își pun inima la lucru mult mai intens.

Dar cele mai scăzute pulsuri din lume? Acestea se leagă de temperatura scăzută a corpului și era firesc ca cele trei persoane care au supraviețuit temperaturilor corporale de 16 grade Celsius (vezi numărul precedent) să fi avut și cele mai scăzute pulsuri cardiace. Astfel, Dorothy Mae Stevens și Jean Hilliard din Fosston, Minnesota, SUA au atins valoarea mondială minimă de 16 bătăi/minut.

Pe locul doi în acest clasament mondial nefericit este situat Charles Thompson din Cwmbran, Gwent, Țara Galilor. Internat de urgență la 16 august 1987, doctorii i-au găsit un puls cu valoarea 28!

În legătură cu acest capitol Guinness Book precizează că renumiții înotători în apele reci ale Nordului european prezintă frecvent un puls foarte scăzut. După primele secunde de la intrarea în apă, pulsul acelor oameni perfect sănătoși scade destul de brusc pînă spre jumătatea valorii normale, și chiar mai jos. Atenție, deci, pentru cei nepregătiți care preferă dușurile scoțiene apa foarte rece poate aduce suprize neplăcute pentru cei neantrenați.

HARTA MÎINII

14 Inteligență și superficialitate. Auricularul sau degetul mic se studiază ultimul, însă revelațiile sale sînt la fel de semnificative ca la celelalte degete. Dacă acest deget al lui Mercur are o primă falangă (cu unghie) mai lungă decît celelalte două, atunci subiectul are inteligență aplecată spre studiu, spre informare de tip autodidact. Este genul care caută profunzimile și nu cunoaște superficialitatea. Tinde să fie un spirit enciclopedic, cu orizonturi multiple.

Dacă prima falangă a degetului mic este scurtă — și în multe cazuri groasă, cărnoasă —, atunci inteligența va fi frînată de superficialitate, chiar de lene și comoditate. Acești subiecți au o inteligență mai mult speculativă. Ei nu se angajează într-o lisputâ oarecare decît cînd au succesul asigurat și se dedau, pentru asta, și la manevre mai puțin onorante. Dacă fața interioară a primei falange posedă striații observabile, dar nu pronunțate, semnul este pozitiv. Dacă liniuțele verticale sînt pronunțate, faptul indică stări maladive, mai ales în zona emoționalului, a psihicului în general. Orice alte tipuri de desene („furculițe",

grile, linii orizontale) pe fața interioară conferă nuanțe negative: insuccese, pesimism cronic, lipsa elanului sufletesc, apatie, încercări grele ale soartei.

În desenul alăturat, sînt prezentate caracteristicile generale ale celor trei falange: 1= apetit cultural, 2 = fantezie, îndeminare, 3 = armonie familială, socială.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

Predicții, avertismente

ZODIACUL CHINEZESC

Predicția lunară orientală — nu strică să vedem cum sînt apreciate lucrurile și din zona aceasta a lumii — nu se interferează nicidecum cu alte tipuri de predicție. Dacă ați optat cumva pentru calendarul chinezesc, iată ce spun (în sinteză, evident, programele ASTROSOFT pentru dv., în această zodie a Calului. Prezicerea este compilată pe baza raportului dintre zodia dv. de naștere și zodia în curs. Iată previziunile:

Șobolan (Săgetător) — Cal (Gemeni): Solidaritate cu dv. însivă! Sînt posibile multe zile de confruntări și analize ale propriei condiții sociale. Sînteți dominat de incertitudini, vedeți cu luciditate multe neconcordanțe și injustiții în jurul dv. Frămîntări psihologice, reevaluări de principii și amiciții.

Bou (Capricorn) — Cal: Nu turnați gaz pe foc! Multe circumstanțe favorabile vă așteaptă să le exploatați, însă ezitările și influențele din jur par mai convingătoare. Mai puteți urca o treaptă în zona socialului și afectivității. Ieșiți din pasivitate.

Tigru (Vărsător) — Cal: Navigați fără cîrmă! Atenție la euforia succeselor, la ecoul lor în sufletul dv! Perioada este oscilantă, amăgitoare. Pe lîngă reușitele meritate, pîndesc capcane, mai ales cele instinctuale. Acum dragostea nu este sfetnicul cel mai bun.

Iepure (Pești) — Cal: Bună dimineața fericire! Vă simțiți în largul dv. în orice ocazie. Nu vor lipsi oportunitățile de excepție, cele care vă vor picura ambrozie în sufletul dv. și al apropiaților. Nu risipiți prea mult din ce culegeți acum, roua dimineții dispare la prînz.

Dragon (Berbec) — Cal: Nu osteniți să vă luptați! Încleștări de toate felurile vă așteaptă pe toate potecile. Scoateți înțelepciunea din teacă.

Șarpe (Taur) — Cal: Atenție la dublu sens! Nu puteți înainta în două direcții, pregătiți din vreme o decizie majoră, cu bătaie lungă.

Cal (Gemeni) — Cal: Fiți soldat disciplinat! Tendințe de evadare din firesc vă vor „răsplăti" cu necazuri, temperați-vă elanul excentric. Surprize neplăcute sînt presărate peste tot.

Oaie (Rac) — Cal: Ieșiți din anonimat! Bucurii și speranțe noi vi le veți atrage singur, este o perioadă foarte bună. Părăsiți carapacea.

Maimuță (Leu) — Cal: Două momente de glorie! Două confruntări, cu situații și persoane, se termină cu victoria dv. Un alt turnir abia începe.

Cocoș (Fecioară) — Cal: Menajați-vă nervii! Multe afacuri neloiale vă vor răni sensibilitatea, dar veți ști să dați replica prompt.

Cîine (Balanță) — Cal: Dați motoarele la maximum! Zile faste și nefaste vă obligă să scoateți din arsenal toate armele înțelepciunii invincibile.

Mistreț (Scorpion) — Cal: Hazardul nu e o soluție! Finețea ironiei dv. poate fi un bumerang. Excelente izbînzi ale spiritului vor veni numai pe măsura efortului dv., nu vă mai lăsați la voia întîmplării

DIALOGURILE LAUREI

■ Nu, draga mea **CODRINA (Iași)**, nu tu ai greșit în gîndurile, în speranțele, în trăirile tale ! Nu ai de ce să-ți faci reproșuri sau gînduri negre și, dacă vrei să știi, află că-mi doresc mult ca toți (sau, mă rog, cît mai mulți) să privească, să înțeleagă să trăiască dragostea cu aceeași seriozitate, gingășie, tandrețe și sinceritate ca și tine ! Însă, vezi tu, nu-i de-ajuns doar ca „noi" să privim astfel dragostea. Mai e nevoie ca și „ei" („ei", mai exact) să... rimeze la astfel de înțelesuri profund omenești, fără de care viața ar fi cenușie, posacă, urîtă pur și simplu murdară... Dar ce să ne facem dacă ferestrele sufletului lui (albastre cum numai în revista „Cinema" am văzut...) sînt opace oarbe și „dau" într-o odaie prăfuită, întunecoasă și îmbîcsită de satisfacții mărunte, meschine ?... Sigur, nu-i deloc lesne și nu-i nici plăcut să spunem „pardon, am greșit" și să trecem mai departe, deși, la drept vorbind, cam asta ar fi, în cazul tău ce-ți rămîne de făcut... E greu să ne obișnuim cu ideea că, în astfel de situații, stricăm orzul pe... giscani ! Dar dacă... „giscanul" socoate tavanul odăii drept bolta cerului și ți-o și spune ! — iar patul e pentru el „libertatea" și „suprema reușită în viață" ca împlinire omenească atunci iartă-mă, însă l-aș lăsa în ograda „fetițelor mici" fără nici o remușcare ! Îmi scrii că te simți la „capătul drumului lung și greu, și am găsit toate ușile închise". Nu-s de acord fiindcă te afli abia la început de drum, un drum care nu-i nici lung, nici scurt, nici frumos, nici urît, nici greu, nici ușor, un drum cît Viața, care este exact așa cum ne-o facem ! Iar dacă în drum găsim „usi închise", să ne gîndim că poate și noi, pentru altcineva, sîntem o astfel de „ușă" ! Altfel spus, ar fi păcat să crezi că o nefericită întîmplare (ca a ta) poate fi altceva decît o mică ezitare în dreptul unei uliți ce nu duce nicăieri... Așa încît hai, nu te opri din drum ! Mergi mai departe cu fruntea sus, fără teamă ! Și mai scrie-mi !...

■ „Ah, Dumnezeule, cum de-i rabdă pămîntului pe acei tîlhoși cu chip de om ce ucid iubirea, ucid visurile cele mai curate, ucid sufletul, violînd !", te indignezi — pe bună dreptate ! — draga mea **CORINA (București)**. Că-i rabdă pămîntul — asta e, și să zicem Doamne ferește de cutremure fiindcă, pe lîngă tîlhoși, se prăpădesc și suflete nevinovate. Problema e că-i răbdăm **noi**, societatea, pe acești **criminali**, să nu ne fie teamă de cuvînt, căci ăsta e, pentru că a trăi cu sufletul ucis prin pîngărirea trupului e infinit mai groaznic decît însăși moartea... Și dacă un criminal care a ucis un om este ostracizat de societate, de **cetățeni** (nu de „populație", fiindcă eu, una, nu mă recunosc a fi „populație", ci **cetățeană** !), un criminal pentru care instinctul îl coboară mai jos de animalitate — fiindcă la animale rutul, împerecherea sînt în firea dumnezeiască a vieții — e privit cu o șmecherească plăcidități chiar și de unii ziariști care „popularizează" cu delicii amănuntului tragedia unor victime. Ca să nu mai vorbim că unanim lăudata „toleranță" creștin-umanist-socialistă a bravei noastre justiții postrevoluționare se face că „uită" un lucru simplu (basca pedepsele ridicole, de cîțiva anișori, acolo...) : în delictele cu motivație sexuală numai un noroc chior poate opri finalizarea „tentativei" în vreme ce victima suferă un șoc **identic**, din punct de vedere psihic, emoțional, ca într-un viol consumat. Păi și-atunci ? ! Ne batem cu cărămida-n piepturile de-aramă (cam coclită...) că „apărăm" drepturile omului chiar și în cazul pușcăriașilor condamnați pentru viol însă **drepturile victimei**, care, pare-mi-se, tot om este cine și cum le apără ? Asta voind să însemne că o perioadă de vreme **ar fi nevoie de pedepse care să descurajeze pînă și ideea comiterii** unui delict de viol, omucidere și tîlhărie, precum „tentativa" și delictul finalizat... Altfel, și psihiatrii, și psihologii vor munci, ca și pînă acuma, pe brînci pentru a reechilibra psihic suflete oribil mutilate, pentru a le reda încrederea în viață, în oameni, pentru a le smulge disperării și urîi, mergînd pînă la suicid... **Oameni** care au fost batjocoriți de alți „oameni"...

LAURA

Sub reflector SIDA

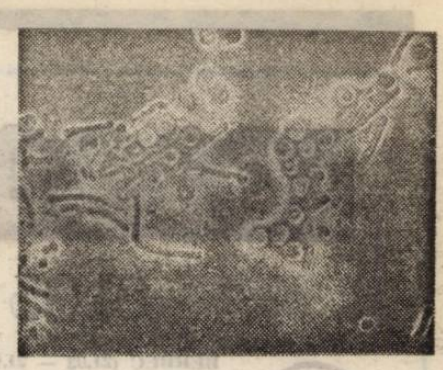

În lupta lor împotriva unui virus, celulele ucigașe CTL pot ataca și celule sănătoase, fixînd pe suprafața lor fragmente de învelis viral.

Cercetări pentru un vaccin ideal

În căutarea vaccinului ideal, cercetătorii au mers pe mai multe variante. Unii dintre ei s-au oprit la **vaccinul viu atenuat**. Acesta are drept scop inducerea aceluiași răspuns imunitar ca și infecția propriu-zisă. Realizat așadar din sușe virale a căror virulență este diminuată, ei urmărește declanșarea unei infecții reale, dar fără manifestări patologice. Studiile și experimentele au arătat pînă în prezent că acest vaccin prezintă însă două inconveniente. În primul rînd, el trebuie conservat la frig, ceea ce ar diminua folosirea lui în țările din lumea a treia. În al doilea rînd, cel mai important, este că vaccinul prezintă riscul de mutații inverse, adică poate reveni la virulența inițială, devenind extrem de periculos pentru persoana vaccinată. Deci marea problemă în cazul acestui vaccin constă în definirea gradului de atenuare, lucru deloc ușor atîta vreme cît nu se cunosc în totalitate mecanismele moleculare ale virulenței virusului HIV în vivo. Cele mai bune rezultate obținute în cercetarea și elaborarea acestui tip de vaccin le-a înregistrat (după cum se afirmă în revistele de specialitate) un grup de francezi conduși de R. Desrosiers. Ei au observat că dacă se extrage o genă particulară virusului HIV (gena „nef"), se ajunge la o sușă virală care nu mai reușește să infecteze organismul ci doar să declanșeze acțiunea sistemului imunitar, exact cum se întîmplă în cazul oricărui vaccin bine pus la punct. Această variantă de vaccin nu a ajuns însă în faza experimentărilor pe om, care ar demonstra adevăratul grad de virulență al virusului atenuat și administrat ca vaccin.

O altă variantă de vaccin se bazează pe **virusul inactivat**. Răspunsul imunitar pe care îl declanșează este mult mai slab decît al vaccinului viu atenuat. La ora actuală, rezultatele cele mai promițătoare ale acestui vaccin s-au obținut pe macac. S-a constatat că vaccinul trebuie reevaluat din punct de vedere al purității preparării sale. În perspectivă, vizînd aplicarea la om, cercetătorii sînt foarte preocupați de găsirea unei modalități de inactivare sigură a virusului, pentru a putea fi folosit în varianta concepută de ei.

(Va urma)

AURORA POPESCU

POSTA by Air Mail

Renate Milovan din Arad : Proza dv. încearcă să surprindă constiința funciară a unei colectivități în perspectiva apocalipsului biblic, sugerat cu mijloace realiste. Expresia încărcată de tensiune și mister, echilibrul de tonalitate, capacitatea de a crea atmosferă, recomandă o prozatoare deosebit de talentată. Îmi permit să vă atrag atenția însă că sătenii nu obișnuiesc să folosească neologisme de genul realizări materiale, resurse și ca finalul e ușor voalat. I-a plăcut și domnului Tugui, măgulit de faptul că v-ați inspirat din cartea domniei sale, „Șapte ani apocaliptici". Vă așteptăm cu un SF.

Sabin Dăniță din Cîmpina : Articolul dv. este bine documentat dar deocamdată nu-l putem publica din lipsă de spațiu.

Călin Bogda Dinică din Borșa : Dragă Călin, m-a emoționat faptul că ești gata să-ți sacrifici economiile din pușculiță pentru a plăti contravaloarea unui almanah „Magazin". Considerînd dorința ta, comunică-ne adresa și trimite banii pe adresa redacției cu precizarea „pentru un Almanah". În situații excepționale ne vom ajuta, totdeauna, cititorii.

P.D. Alexandrescu din Suceava : Ați uitat să trimiteți talonul. Grăbiți-vă.

Armășel A. Dumitru din Bujoreni : Din cele trei glume n-am putut selecta nici una. Data viitoare poate ne trimiteți un grupaj mai consistent.

Hulubei Florin din București : Vă mulțumim pentru frumoasele cuvinte adresate redacției noastre.

Andreea Livia Davidovici, Drumul Taberei 44 A, bl. Z 132, sc. B, ap. 53, sect. 6, București, cod 77382, o veritabilă enciclopedistă, dorește să corespondeze pe teme de literatură, muzică clasică filozofie, estetică, psihologie, istoria civilizațiilor, biologie, medicină.

DORIN MĂRAN

SOCIETATEA S.E.N.S.P.U.R. mulțumește și pe această cale D-lui Director al Uzinei mecanice Sadu pentru colaborarea realizată.

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

31.05 – 06.06

LUNI

Programul 1 : 14,00 Actualități. 14,15 Ora de muzică. 15,00 Didactica. 16,15 O samă de cuvinte. 16,30 Magazin agricol. 17,00 Actualități. 17,05 Magazin în limba maghiară. 18,35 Tezaur folcloric. 19,00 Ancheta TV. 19,30 Desene animate. 20,00 Actualități. 20,35 Sport. 20,40 Teatru liric. Traviata de Giuseppe Verdi. 23,00 Studioul economic. 23,45 Actualități. 24,00 Repriza a treia.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional. 17,05 Veniți cu noi pe programul doi ! Reforma sănătății în România. 20,00 Actualități. 20.35 Divertisment internațional. 21,00 TVM. 21,30 Lumea sportului. 22,00 TV5 Europe. 22,35 Magazin auto-moto.

MARȚI

Programul 1 : 7,00 TVM Telematinal. 10,00 TVR Iași. 11,00 TRV Cluj-Napoca. 12,00 Teatru TV. Ce facem cu violoncelul ? de Matei Vișniec. 13,30 Desene animate. Macron I. 14,00 Actualități. 14,15 Ora de muzică. 15,00 Didactica. 15,30 Teleșcoală. 16,00 Convețuiri-magazin. 17,00 Actualități. 17,05 Cabinet juridic. 17,35 Salut prieteni ! (I). 18,35 Starea națiunii. 20,40 Sport. 20,45 Festivalul copiilor. 21,15 Film serial. Midnight Caller (SUA, 1989). 22,15 Universul cunoașterii. 23,00 Actualități. 23,15 Salut, prieteni ! (II).

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional. 16,30 Desene animate 17,00 Actualități 17,05 Studioul de literatură. Lucian Blaga 18,05 Film serial. Maguy (Franța) 19,05 Sport-Studio 20,00 Actualități 20,35 Tribuna non-conformiștilor 21,00 TVM Mesager 21,30 Studioul muzicii de cameră 22,00 TV 5 Europe 22,35 Tradiții.

MIERCURI

Programul 1 : 7,00 TVM Telematinal 10,00 TVR Iași 11,00 TVR Cluj-Napoca 12,00 La sept 13,45 Desene animate 14,00 Actualități. Meteo 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactica 15,45 O samă de cuvinte 16,00 Oameni de lîngă noi 16,30 Panoramic muzical 17,00 Actualități 17,05 Documentar artistic 17,35 Arhive folclorice 17,55 Fotbal : Ceho-Slovacia — România 19,50 Avanpremieră 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,40 Azi în prim plan 21,25 Agendă culturală 21,40 Telecinemateca. 55 de zile la Pekin (SUA, 1963) 0,25 Actualități.

Programul 2 : 16,05 Teatru TV : Joc dublu de Robert Thomas 18,30 Emisiune în limba maghiară 20,00 Actualități 20,35 Spectacol de balet în serial 21,00 TVM Mesager 21,30 Edilii în dialog cu dv. 22,00 TV5 Europe 22,35 Învățați engleza americană.

JOI

Programul 1 : 7,00 TVM Telematinal 10,00 TVR Iași 11,00 TVR Cluj-Napoca 12,00 Film artistic. Poartă-te frumos ! (SUA, 1951) 13,20 Worldnet USIA 13,30 Desene animate 14,00 Actualități 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactică. Bacalaureat '93 15,30 Teleșcoală. Curs de limba engleză : „Follow me !" 16,00 Repere moldave 16,30 Repere transilvane 17,00 Actualități 17,05 Magazin în limba germană 18,05 Povestea vorbei 18,35 Tele discul muzicii populare 19,00 Spectacolul lumii 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,40 Sport 20,45 Film serial. Dallas 21,45 Reflecții rutiere 22,00 Studioul economic Tibco '93 — București 22,45 Festivalul Internațional „București '93" 23,15 Actualități 23,30 Confluențe.

Programul 2 : 15,00 Tenis : Semifinalele feminine ale marelui turneu „Roland Garros '93" 20,00 Actualități 20,35 Tradiții 21,00 TVM 21,30 O viață pentru o idee 22,00 TV5 Europe 22,35 Stadion.

VINERI

Programul 1 : 7,00 TVM Telematinal 10,00 TVR Iași. Telex 11,00 TVR Cluj-Napoca. De juventute 12,00 Film serial. Noii și ai cerului albastru. 13,00 Descoperirea Planetei 13,30 Desene animate. Macron I 14,00 Actualități 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactica. Balcaniada de informatică 15,25 Teleșcoală 16,00 Cheia succesului 16,30 Portativul preferințelor muzicale 17,00 Actualități 17,05 Arte vizuale 17,35 Pro Patria 18,35 De la lume adunate... 19,00 Cultura în lume 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,40 Film serial. Destinul familiei Howard 21,45 Viața parlamentară 22,15 Magia dansului 22,45 Gong ! 23,15 Actualități 23,30 Magazin cinematografic 0,30 La cererea telespectatorilor, în reluare : Veniți cu noi pe programul doi !.

Programul 2 : 13,00 Tenis : Semifinalele masculine ale marelui turneu „Roland Garros '93 18,00 Emisiune în limba germană 19,00 Concertul Filarmonicii „Moldova" din Iași 21,00 TVM Mesager 21,30 Viața spirituală 22,00 TV5 Europe 22,35 Refrene fără vîrstă.

SIMBĂTA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineața... de la Cluj-Napoca ! 10,00 Actualități 10,10 Ba da ! Ba nu ! 11,00 Film serial pentru copii. Aventurile lui Black Beauty 11,30 Tradiții 12,00 Alfa și Omega 13,00 Ora de muzică 14,00 Tranzit TV. Ora 25. Desene animate Don Coyote și Sancho Panda (ora 14,05) Atlas. Topul muzical european (I). Tenis : finala feminină de la Roland Garros. Transmisiune directă de la Paris (ora 15,00) Comedie : Familia Simpson (ora 17,30). Mapamond (ora 18,00). Topul muzical european (II). Teleenciclopedia (ora 19,15) Actualități (ora 20,00) Film serial : Cascadorul (ora 20,40) Topul muzical european (III) Film : Detectivul Frost (ora 21,40) 23,15 Film serial. Midnight Caller 0,15 Trei din zece pentru un show.

Programul 2 : 13,55 Recomandări din program 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualități 17,05 Film artistic. Temă cu variațiuni la Claude Chabrol : cuplul conjugal (I). Drumul spre Corint (Franța, 1967) 18,45 Pagini muzicale de mare popularitate 19,15 Studio dans '93 20,00 Actualități 20,35 Jazz-Magazin 21,00 TVM Mesager 21,30 Studioul muzicii contemporane 22,00 TV5 Europe 22,35 Varietăți internaționale.

DUMINICĂ

Programul 1 : 9,00 Bună dimineața ! 10,00 Actualități 10,10 Abracadabra ! 11,00 Film serial pentru copii. Aventurile lui Black Beauty 11,30 Lumină din lumină. 12,30 Viața satului 14,00 Actualități. Meteo 14,10 Poșta TV 14,25 Video-Magazin 18,30 : 2 x 2. O nouă ediție a concursului între cupluri 19,00 Film serial. Dallas 20,00 Actualități 20,35 Film artistic. Voiajul terorii — Afacerea Achille Lauro (Italia — SUA — Franța, 1990) 22,10 Convorbiri de duminică 22,45 Actualități 23,00 Maeștrii 24,00 Nocturna duminicală.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualități 17,05 Serata muzicală TV 19,30 Mondomuzica 20,00 Actualități 20,35 Pop-Club 21,00 TVM Mesager 21,30 Concertino 22,00 TV5 Europe 22,35 Orașe și civilizații.

(După „PANORAMIC TV")

medicina la zi

LA VREMURI NOI, BOLI NOI

Precizăm în articolul trecut, publicat tot la această rubrică, că experiența ne-a demonstrat, încă o dată, că **pe măsură ce bolile tradiționale se împuținează sau chiar dispar, apar altele noi care, mai devreme sau mai tîrziu, le iau locul.** Tot în articolul trecut am zăbovit asupra a numai două dintre ele. În acesta de față, vom trece în revistă alte boli de acest fel.

Recent s-a semnalat o nouă boală pe cît de inedită, pe atît de misterioasă, depistată în anume colective de copii din Sardinia, boală denumită anemia mediteraneană. Copiii afectați de această anemie sînt anorexici, deci lipsiți de poftă de mîncare, motiv pentru care slăbesc rapid. Pînă în prezent, în insula menționată au fost depistate în jur de 1 500 asemenea cazuri, iar 90% dintre cei care au depășit-o își datorează supraviețuirea în exclusivitate transfuziilor sanguine.

Anemia mediteraneană pare a se datora unor deficiențe genetice, iar cei care au aprofundat-o consideră că un copil din 260 care se nasc în Sardinia va fi afectat de această boală. Aceasta este rațiunea pentru care autoritățile regionale au decis deschiderea la Cagliari, port la Marea Mediterană și centru administrativ al insulei menționate, a unui spital profilat în exclusivitate pe diagnosticul și tratamentul acestei noi boli.

Cine a mai auzit apoi, apropo de bolile noi ce apar în lume, de așa-numita boală Moya-Moya, care nu numai că este nouă, ci și deosebit de gravă? Voi relata, pe scurt, un asemenea caz extras din presa medicală de specialitate. Astfel, o fetiță de 7 ani, pe nume Paola Mercial, din orașul italian Novara,

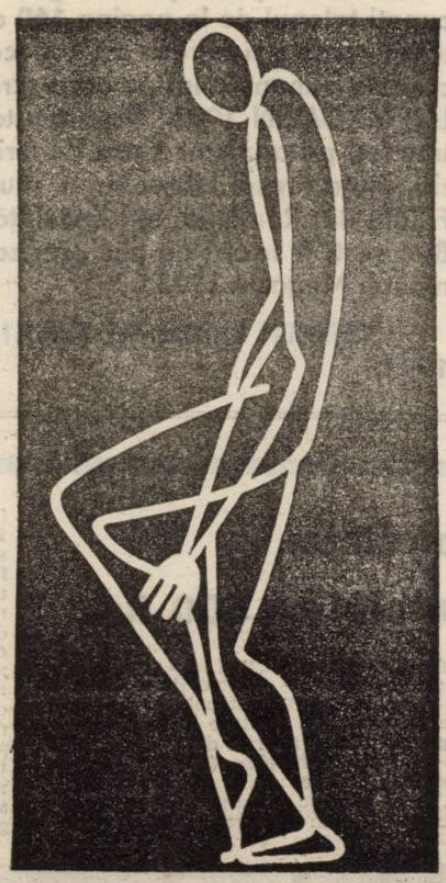

înregistrează o cădere în grădina casei părintești, cădere soldată cu o contuzie la cap care, pe moment, nu a ridicat probleme deosebite. După numai 2 săptămîni, survin dureri de cap stresante, cu caracter de hemicranie, adică afectînd o jumătate de cap. Consultată medical nu i se găsește nimic deosebit, prescriindu-se în consecință doar niște banale sedative. Boala însă nu și-a încheiat cursul din moment ce durerile de cap persistă și, în plus, la circa un an de la debut, survine o parezâ, respectiv o paralizie parțială a gurii, fapt ce îi determină pe părinți să o interneze din nou. De data aceasta, după complexe investigații, se diagnostichează sidromul atît de rar întîlnit, descris pentru prima dată de medicul japonez Akira Nishimoto. Denumit sindromul Moya-Moya, el constă din restrîngerea progresivă a funcționalității carotidei (principala arteră laterocervicală), fapt ce se soldează cu un aflux sanguin insuficient la creier, de unde o serie de consecințe pe linia activității motorii a organismului, ca și a aceleia psihice și, implicit mentale. Întrucît fetița în cauză și-a pierdut între timp și auzul și văzul, devenind chiar hemiplegică (adică avînd a se confrunta și cu paralizia unei jumătăți a corpului), a fost dusă în cele din urmă la doctorul japonez citat, Akiro Nishimoto, care supunînd-o unei laborioase intervenții chirurgicale ce a durat 6 ore, i-a redat vederea și auzul, și a scos-o și din hemiplegie.

Exemple de acest gen se pot încă da, și încă din abundență, ele avertizîndu-ne că la vremuri noi apar și boli noi.

ARCADIE PERCEK

P 53 — proteina speranței în strategia anti-cancer (II)

Fatima Chakrani, cercetătoare din echipa lui Pierre May, studiază epidemiologia cancerului de nasolarynx, o maladie frecventă în zonele de coastă ale Mării Mediterane, a cărei apariție se datorează unei mutații a genei P 53 din cauza consumului de carne și pește infestate cu nitrosamină.

Rolul proteinei P 53 în diferențierea celulelor există, dar nu pare a fi esențial. De aici rezultă o a treia ipoteză, după care P 53 ar fi „gardianul genomului", apreciere lansată recent de britanicul David Lane în cunoscuta revistă științifică „Nature". P 53 ar fi un fel de „polițist molecular" care favorizează reîntoarcerea la normal în timp ce genomul unei celule este perturbat. Mai multe experiențe au permis observarea acestui fenomen. Un lucru este sigur: din momentul apariției unei amenințări asupra integrității ADN-ului (molecula purtătoare a genomului), gena P 53 este activată și această proteină este produsă în mari cantități în nucleul celulei. Ea se fixează într-o regiune anume a ADN-ului, de manieră să blocheze ciclul celular într-un stadiu foarte precoce, împiedicînd replicația ADN. Această blocare oferă timpul necesar mașinii biologice de a repara ADN-ul. Odată reparat

După provocarea unei mutații a proteinei P 53 în celulele plămînului unui embrion de șoarece, în fotografie se poate observa cum aceste celule proliferează, generînd noi focare de proliferare. Astfel, inactivitatea lui P 53 se poate afla la originea proliferării celulelor canceroase. Mutația s-a făcut prin contactul celulelor parentale cu substanța cancerigenă a tabacului — benzo-a-piren-ul.

producția de P 53 încetează și ciclul celular își reia cursul normal. Aceasta ar putea explica de ce, în stadiul embrionar, „defecțiunile" proteinei P 53 nu antrenează producerea unor tumori precoce, cancerele producîndu-se ulterior, cînd alterările ADN-ului sînt suficient de multe.

O a patra ipoteză privește rolul lui P 53 de gardian al genomului. Cu alte cuvinte cînd celulele acumulează prea multe leziuni ale ADN-ului, P 53 intervine pentru blocarea diviziunii celulare și precipitarea îmbătrînirii celulare. Singure celulele care conțin o mutație a lui P 53 devin „nemuritoare".

În realitate, nici una din aceste patru ipoteze nu este exclusivă, cercetătorii fiind unanimi în a aprecia că P 53 este multifuncțională. Marele său spectru de aplicații poate explica de ce este implicată într-un număr atît de mare de tumori. În mod surprinzător, s-a constatat că în numeroase cazuri de cancer, P 53 și-a pierdut toată eficacitatea, deși era prezentă în mari cantități. Mai multe echipe de cercetători încearcă în prezent să determine dacă anumite mutații ale lui P 53 sînt detectabile la suprafața celulei. Dacă acest lucru va putea fi dovedit, atunci punerea la punct a unui vaccin adecvat va oferi sistemului imunitar mijlocul de recunoaștere și distrugere a lor.

Efectele produselor cancerigene nu erau cunoscute pînă de curînd decît grație studiilor epidemiologice sau experiențelor de laborator efectuate asupra animalelor sau culturilor de celule. Grație proteinei P 53, se poate obține dovada formală a toxicității acestora. Această descoperire aparține cercetătorului Mehmet Ozturk, de la Centrul Leon — Berard, din Lyon (Franța), specialist în cancerul ficatului, afecțiune responsabilă de moartea a peste un milion de persoane anual în lume. Mehmet Ozturk a încercat să înțeleagă rolul moleculei P 53 în acest tip de cancer, motiv pentru care a comparat tumorile unor subiecți umani din regiuni diferite ale globului. El a descoperit, astfel, că substanța denumită aflatoxină este capabilă să penetreze ADN — ul și să antreneze o mutație în privința genei proteinei P 53. Mai exact, ea bulversează profund funcționarea lui P 53, prin transformarea unei baze de guanină în thymină. Aceasta este pentru prima oară cînd se obține „semnătura moleculară" a acțiunii unui produs cancerigen pe plan mondial. Alți cercetători au trecut la experiențe similare, scoțînd în evidență mutațiile induse de benzopyrenele tabacului, razele ultraviolete etc.

Analiza mutațiilor lui P 53 în unele tipuri de cancer la sîn au relevat o mutație asemănătoare celei induse de aflatoxină, într-o proporție de 20—25 la sută din cazuri. P 53 este considerat un indicator important al riscurilor de producere a cancerelor. A luat naștere și o nouă branșă a cancerologiei, ca urmare a descoperirii lui Mehmet Ozturk: epidemiologia genetică a cancerului. Unul din primele studii aflate în derulare în acest nou domeniu este cel inițiat de Centrul internațional de cercetări asupra cancerului din Lyon, în Gambia. El vizează măsurarea impactului vaccinului contra hepatitei B într-o zonă în care aflatoxina se regăsește deseori în hrana autohtonilor.

De P 53 se leagă multe din speranțele de astăzi și de mîine ale cercetării medicale care urmărește de multe decenii vindecarea cancerelor. Se poate spune că P 53 este molecula viitorului sănătății omenirii.

ȘERBAN FILIP

Terapii insolite

ASTROLOGIE MEDICALĂ (I)

Adevărat aliat al medicilor, astrologiei medicale i se prevăd zile frumoase. Pentru că azi sînt tot mai numeroși cei care nu ezită să utilizeze „șoaptele astrelor" în stabilirea diagnosticului sau în prescrierea unei terapii. Și dacă sînteți doar un virtual pacient, curios să știe cu un ceas mai devreme ce surprize îi rezervă în acest an în privința sănătății astrele, ne grăbim să vă satisfacem curiozitatea luînd drept reper cîteva dintre previziunile astrologului Meredith Duquesne, notate în „VSD". Așadar „punctele slabe" ale celor născuți în zodia Berbecului sînt capul, creierul, nasul și sinusurile, dinții și urechile. După ce la începutul anului nu ați fost în cea mai bună formă, în lunile iulie și august lucrurile se vor tempera. Din octombrie virușii atacă în forță, dar cu nervii dv. de oțel aveți puterea de a-i nimici în noiembrie.

Punctele vulnerabile ale celor din zodia Taur: gîtul, gura, limba, bronhiile, zona cervicală a coloanei vertebrale, urechile, tiroida. Atenție la excesele alimentare: evitați ciocolata și dulciurile. Supravegheați-vă atent regimul și încercați a vă bicicli prin ore de nesomn. În iulie planeta Marte pur și simplu vă va fortifica „pe termen lung". Nu ezitați o cură de talasoterapie. Energia scade în noiembrie, dar veți termina anul frumos.

Gemenii trebuie să-și supravegheze bronhiile, plămînii, umerii, mîinile. Evitați excitantele precum ceaiul, cafeaua și țigările. Atenție la Luna plină din iunie care vă va fragiliza. Energia excepțională în mai. Stres în iulie. Nervozitatea excesivă din nou în noiembrie, dar totul se va aranja în decembrie.

Celor născuți în zodia Racului li se reamintește că sensibilitățile lor, sînt: esofagul, stomacul, duodenul, sînii, toracele și pectoralii. În acest an sănătatea dv. va depinde și de felul cum veți minui umorul, una dintre armele dv. de apărare. Vitalitate maximă în iunie, urmată în iulie de scăderea tonusului. Consolidați-vă apărarea imunitară în decembrie, cînd va trebui să rezistați tirului concentrat al lui... Marte Venus, Mercur și Soarelui.

ECATERINA BĂTRÂNEANU

AGENDA MEDICALĂ

● **TERAPIA CU MAGNEZIU.** Cazurile temute de migrene și alte forme de dureri de cap pot fi vindecate în proporție de 65 la sută prin tratarea cu 100—200 miligrame de magneziu. Se apreciază, de către medici, că magneziul are un efect benefic și asupra organismului sportivilor, care fac eforturi fizice serioase. Interesant este și faptul că terapia cu magneziu poate fi aplicată, cu prevederea necesară, și în cazul bolnavilor de diabet, dar și în tratarea pietrelor la rinichi și la vezica biliară. În aceste ultime cazuri medicii recomandă ca magneziul să fie combinat cu vitamina B6.

● **AEROSOLI ÎMPOTRIVA FUMATULUI.** Un aerosol pe bază de acid citric în proporție de 15 la sută este în măsură să atenueze dorința de a fuma și, deci, promite să constituie o armă eficace împotriva fumatului, sînt de părere cercetătorii de la Universitatea statului California. Ei au experimentat pe 13 fumători înveterați un aerosol cu acid citric, comparativ (în diferite grade) cu alți trei aerosoli — unul cu aer, unul cu țigara preferată și unul dintr-o țigară cu conținut scăzut de nicotină. Rezultatul a fost acela că aerosolul cu acid citric dă o senzație de satisfacție mai mică decît țigara preferată, dar mai mare decît țigara cu un conținut scăzut de nicotină și net superioară față de aerosolul cu aer. Pentru cine posedă sau își procură un vaporizator este posibil să-și facă un aerosol chiar și de cîteva ori pe zi, obținînd de la farmacie o soluție de 100 ml de apă distilată cu 15 grame de acid citric.

● **OSTEOARTRITA — BOALĂ GENETICĂ?** O mutație în gena care codifică producerea colagenului II ar putea constitui cauza osteoartritei, aceasta este concluzia unui studiu științific întreprins la „Thomas Jefferson University". Cercetătorii americani au analizat țesuturile persoanelor aparținînd unor familii în care această boală s-a manifestat mai frecvent și au constatat că la bolnavi colagenul diferea cu un aminoacid, (în structura moleculară) față de colagenul subiectilor sănătoși.

Întîmplări adevărate

Extaz și agonie

El dorea să urce pe cele mai înalte piscuri ale planetei. Din plăcere, nu pentru glorie. De multe ori a observat lumea de la înălțime, așa cum a făcut-o și aici, pe K2 din Himalaya. Dar a făcut-o pentru ultima oară. Tocmai renunțase la ascensiunea vîrfului Annapurna, din cauza unei furtuni dezlănțuite

acolo, la 7500 m altitudine. Urma coborîrea pe corzi. Dar un piton a cedat. A urmat pentru Pierre Beglin o cădere în gol de la mii de metri. Și aceasta sub privirile însoțitorului său de drum și aventură, Jean-Christophe Lafaille. Fără ca acesta să poată face ceva. El însuși a trăit zile de calvar. Pentru a coborî cei 2 000 de metri ai peretelui abrupt i-au trebuit cinci zile. Apoi, ajuns la bază a trebuit să povestească tragedia, soției lui Pierre, Annie Beglin.

Iată ce relata Jean-Christophe Lafaille. După ce s-au aclimatizat cu muntele și-au instalat baza aproape de 6 000 metri altitudine. Trei zile mai tîrziu, o noapte cu ninsoare i-a prins la 7 500 m. Nimeni nu-și imagina că vor progresa

atît de rapid. Erau la mai puțin de 600 de metri de țintă. Dar în Nepal vremea rea este un dușman redutabil al alpiniștilor. În cîteva ore cei doi alpiniști s-au trezit în mijlocul unei furtuni teribile. Nori, ninsoare, temperatură de minus 15°, vizibilitate redusă la cîțiva metri. Pierre era un om prudent, așa că au hotărît să renunțe la cucerirea vîrfului și să coboare. Peretele era aproape vertical. Ajunseseră la 7 200 m. Era rîndul lui Pierre. Sub mîinile și picioarele sale, peretele, numai stîncă și gheață. Un pocnet sec. Un țipăt. Pierre nu mai era acolo. Jean-Christophe urlă, îl strigă. Timp de cîteva ore îl strigă disperat. Apoi înțelege...

Annie Beglin va renunța la tentativa de a recupera corpul soțului său. Pentru că, ar fi fost probabil imposibil.

Singurii care pot înțelege această pasiune a alpiniștilor, consideră revista „VSD" care se referă la această aventură, sînt doar cei care cunosc într-adevăr frumusețea piscurilor. Și își asumă riscul...

Centenară la... grădiniță

Ester Coronio, din Holon — Israel, a primit o înștiințare de la Departamentul învățămîntului și primăria orașului, prin care i se face cunoscut că a fost înscrisă la grădinița de copii din localitate, la grupa mică, pentru anul școlar viitor.

Totul ar fi fost în regulă dacă n-ar exista un foarte mic impediment. Ester, născută în Turcia, este în vîrstă de... 103 ani. Ea are șase fii și fiice, din care cel mai mic are 61 de ani, la care se adaugă 19 nepoți, 32 strănepoți și 2 străstrănepoți. Eroarea provine de la creierul electonic al biroului de înregistrare a populației, care a recepționat „003", în loc de 103, ceea ce, evident, înseamnă numai trei ani.

Coșmarul

Pilotul John Howkins simți cum avionul nu mai răspundea la comenzi. Aparatul pierdea altitudine. Apoi se prăbuși. Într-un tîrziu se trezi din leșin. Mîinile și capul îi erau pline de sînge. Încercă să se reculeagă. Își aduse aminte că zbura deaupra munților împăduriți Kuwenzori, din Uganda. Plecase spre misiunea Olsabip, pentru a transporta alimente, medicamente și scrisori. Luă busola și se orientă după ea. Misiunea trebuia să se găsească la aproximativ 50 de kilometri mai spre sud. Apoi căzut într-un somn adînc.

Se trezi noaptea la zgomotul făcut de tam-tamuri. Howkins fu cuprins de groază cînd își aminti că zona era locuită de triburi de vînători de capete, ce se găsesc mereu în conflict. Observă cîteva umbre, scoase pistolul și trase trei focuri. Umbrele dispărură.

Tam-tamul începu să bată, cînd mai aproape, cînd mai departe. Mai trase două focuri. În pistol mai avea un singur cartuș. Se tîrî lîngă un firișor de apă din care sorbi de cîteva ori. Se simți mai bine, dar pentru scurt timp. Tam-tamurile băteau din ce în ce mai tare și mai aproape. Se simțea pierdut. Trei trupuri aproape goale se apropiară. Mai trase un cartuș, apoi extenuat se întinse pe iarbă. Febra îl ardea, iar tam-tamurile îi spărgeau timpanul. Întrezări patru negri goi, cu pene la cap și suliți în mînă, care se apropiaseră și mai mult. Era sigur că îi sosise sfîrșitul. Într-un efort suprem încercă să se ridice, dar recăzu fără putere. Cîteva brațe îl apucară și-l ridicară pe umeri, apoi nu mai știu nimic...

Se trezi într-o încăpere luminoasă. Un misionar cu părul și barba albă se afla aplecat peste el privindu-l zîmbind. „Fii liniștit, îi răspunse acesta. Ai ajuns cu bine la misiunea Olsabip. Am pus tam-tamurile să te caute peste tot. Prin ei le-am comunicat celor din junglă să caute peste tot o pasăre albă care a căzut, iar omul alb să fie adus imediat aici. Ai fost imprudent trăgînd focuri de pistol în cei ce veneau să te salveze. Ai fi putut avea un sfîrșit tragic, dacă ai fi nimerit pe cineva. Ai fost urmărit pas cu pas, iar datele despre tine au fost transmise prin tam-tam, pînă aici unde își are sediul misiunea. Din fericire, totul s-a terminat cu bine".

W.C.-ul bucluc

Un francez în vîrstă de 33 de ani, încercînd să-și recupereze actele căzute într-un WC dintr-un tren de mare viteză care circula pe ruta Paris-Bordeaux s-a prins mîna în grupul sanitar. Deși intervenția pompierilor a fost promptă,

de-a lungul a două ceasuri de intervenție, ei nu au reușit să-l salveze pe nefericitul călător. Singura soluție a fost dizlocarea grupului sanitar și transportarea acestuia împreună cu pacientul la un serviciu specializat din cel mai apropiat oraș.

Accident cu urmări fericite

În Australia, la Wallabodah, locuiește Karl Allen într-o vilă frumoasă împreună cu soția sa Eileen. În condiții destul de ciudate, la vîrsta de cinci ani și-a pierdut vederea. Cu o voință de fier el a putut să trăiască o viață normală și să conducă propria fabrică de mobilă. Într-una din zile, după ce împlinise 42 de ani de viață, în timp ce soția era plecată de acasă, s-a lovit la ochiul sting de o găleată de plastic, plasată imprudent într-un cui. Ca urmare a izbiturii, timp de trei săptămîni a avut dureri puternice la ochiul res-

UN AUTOTURISM DACIA ● 3 TELEVIZOARE COLOR MEGA VISION ● 16 BIJUTERII AUR

Cumpărînd ALMANAHUL MAGAZIN 1993 puteți participa la tragerea la sorți care îi va desemna pe cîștigătorii premiilor oferite de MOLDINFORMBUSINESS și CASA EDITORIALĂ MAGAZIN.

Pentru a participa la tragerea la sorți TREBUIE să : ● decupați talonul de la pagina 160 a almanahului ● înscrieți pe talon numele și adresa dv. ● decupați manșeta neagră de pe coperta almanahului pe care scrie „PREMIILE ALMANAHULUI MAGAZIN 1993" ● puneți totul într-un plic pe care îl trimiteți pe adresa : Casa Editorială Magazin, revista Magazin, Piața Presei Libere nr. 1 sau MOLDINFORMBUSINESS, Filiala din România, str. Enăchiță Văcărescu nr. 32, sect. 4, București ● faceți pe plic precizarea „Pentru Concursul Almanah Magazin 1993".

TERMEN ULTIM DE TRIMITERE PRIN POȘTĂ : 15 iunie 1993.

Obezitate, dincolo de 300 kg.

Superobezitatea — și, mai ales, superobezitatea... extremă — dincolo de consecințele grave ale unui metabolism dereglat peste orice limită, conduce la o serie întreagă de traumatizări : de la cele psihice la cele fiziologice (inclusiv hernii abdominale acute, crize cardiace etc., etc.), care grăbesc sfîrșitul fizic al acestor bolnavi. Ruth Lawrence, din Norwich (Anglia) — vezi foto — ajunsese încă în 1990 la 315 kg ! Internată în spital, a fost supusă, pentru a slăbi, unui regim de înfometare de 250 calorii în 24 de ore. Printre alte soluții de slăbire rapidă, preconizate de medici, se înscriu în prezent diverse intervenții chirurgicale, de reducere a stomacului, de imobilizare a maxilarelor... Deznodămîntul, încă, nu e cunoscut. Presa străină din care preluăm cazul consideră, însă, că pericolul iminent pentru orice superobez îl constituie prăbușirea sa psihică : izolarea de societate, claustrarea, complexele de inferioritate și o stare depresivă, practic fără scăpare. În imagine, R.D. ajutată de îngrijitoarea ei să se ridice în picioare.

Profesorul lui Erich Schmitt

Un dement ,cum să-l numim altfel, Erich Schmitt, un francez de sorginte germană, refugiat în urmă cu 30 de ani din Algeria, ține ostatici șase copii de grădiniță, cerînd pentru eliberarea lor o sută de milioane de franci francezi (circa 20 milioane de dolari). Cazul e autentic, a avut loc în Franța în urmă cu cîteva zile. Dementul se autointitulează, pe tot parcursul tratativelor cu oficialitățile franceze, ca fiind o periculoasă «bombă umană» („Human Bomb"), avînd asupra sa 21 de batoane de dinamită, legate între ele și gata să fie detonate, simultan, electronic, printr-un sistem de declanșare instantanee, aflat sub centura acestui virtual asasin. După 46 de ore, polițiștii din unitățile de elită franceze, reușesc să-l lichideze. Și de aici începe secvența a doua a acestei incredibile tentative și provocări criminale... Unul din profesorii lui Schmitt, din anii adolescenței — într-o transmisie în direct a televiziunii franceze — a încercat să convingă milioanele de spectatori, îngroziți, că ceea ce au văzut... trebuie înțeles relativ altfel. Erich Schmitt fusese în anii de școală un copil foarte bun, a avut note foarte bune, n-a tăiat coada la ciini și pisici... Probabil că — afirmă profesorul — luînd ostatici cei șase copii de grădiniță, inițial 20, voise să atragă atenția asupra sa, dorise să dobîndească, cu un preț foarte mare, e drept, o anumită notorietate...

Doamne Dumnezeule, dacă și amenințarea iminentă cu moartea a unor copilași mai poate fi «justificată» social, ce nu se poate scuza ?

verificați-vă cunoștințele

VARIA...

1. Știți în ce an se obține în Italia, pentru prima oară, un porțelan imitând porțelanul translucid chinezesc ?

2. Știți din ce an se fabrică vestitele cristaluri de Veneția ?

3. În ce ani iau ființă primele manufacturi de sticlă în Transilvania și Țara Românească ?

4. Știți în ce an a fost înființată celebra manufactură de porțelan din Sèvres (Franța) ?

5. Cine și în ce an realizează procedeul de obținere a sticlei turnate ?

6. Începând din ce an se produc în țările românești cărămizile smălțuite ? Dar teracota, ca material de pavaj, din ce secol ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Electricitate

1. În anul 1932, la Balaklava (Crimeea).
2. În anul 1954, în fosta U.R.S.S.
3. Irving Langmuir (1881—1957).

DANIEL VERBINA

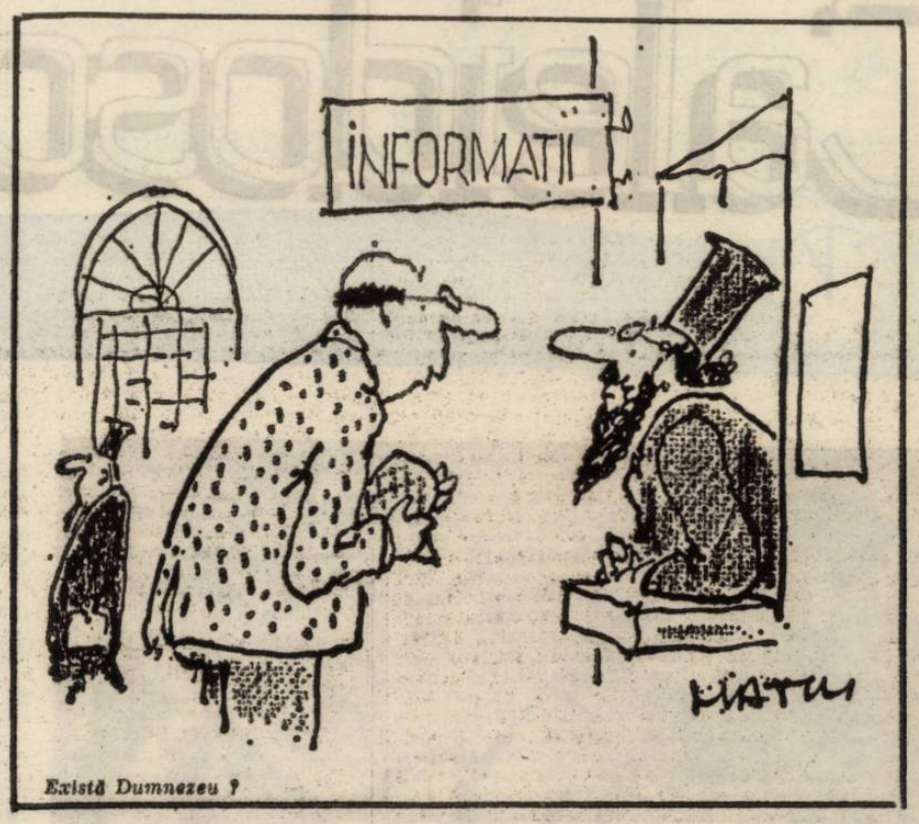

Există Dumnezeu ?

TEST

TREI DIN 12

Din cele 12 desene numai trei sunt identice. Care ?

(Soluția în numărul viitor)

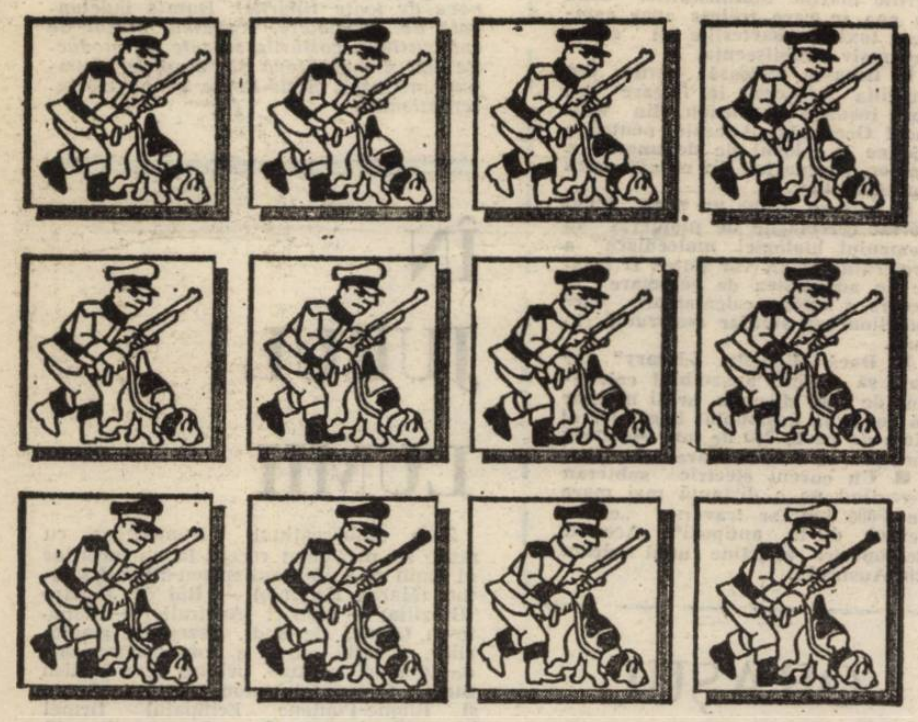

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ÎN PLUS ȘI ÎN MINUS

La nr 1 **(în plus)** 1) Brațul drept al celui de al doilea jucător 2) O stea în plus pe față de masă 3) Cercelul 4) Ciucure la basma 5) Încheietura mîinii din tablou. 2) **(în minus)** 1) Un ciucure al feței de masă 2) Cordonul perdelei 3) Al treilea picior al mesei 4) Altă formă a brățării 5) Primul ciucure al basmalei.

cristale

- Richard al III-lea ar fi dat un regat pentru un cal, Nero — un imperiu pentru un Pegas.
- Oamenii se comportă de parcă Prometeu ar fi furat focul avîndu-l complice pe Marte.
- Troienii — singurii care au dat un regat pentru un cal.
- Nu toate gîndurile care se ciocnesc dau scîntei.
- Izvorul lacrimilor a secat, dar ochii par două cicatrice.
- Sînt oameni care dacă n-ar fi leneși, ar fi zgîrciți.
- Chiar dacă are remușcări, infidela nu uită să și le reînnoiască.

N. PETRESCU-REDI

PÎINEA NOASTRĂ

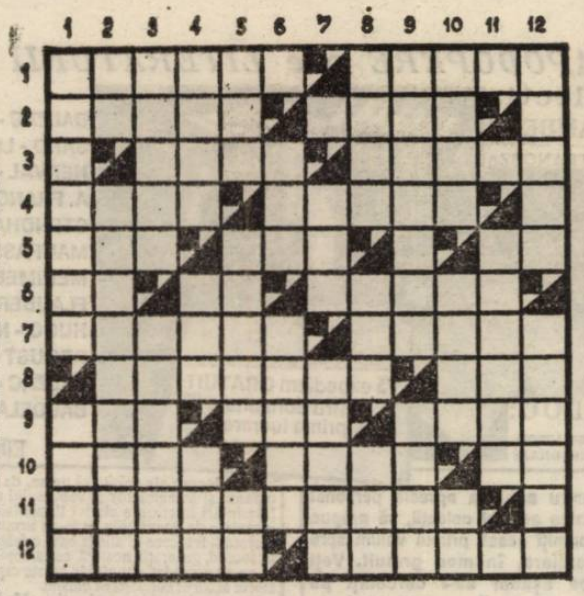

ORIZONTAL : 1) „Pîinea...", volum de poezii pentru copii de Layos Létay (nom.) — Autorul volumului „Pîinea pădurii" (Mihai) 2) Din creația lui Mihail Șerban, amintim romanul „Pîinea..." (nom.) — „...care a călcat pîinea în picioare", poveste de Hans Andersen 3) În volumul „Anotimpuri" Cristina Tacoi include și poezia „Și pîinea pe..." — Scriitor român, autorul romanului „Oamenii visează pîine" (Ieronim) 4) Cetate antică în Palestina — „...secretă", volum în care N. Furnea include și poezia „Prin grîu" (nom. pl.) 5) Poet român ne prezintă un „Bob de grîu" (Alexandru) — În volumul „Mater nostra" acest poet român include și poezia „Grîu sub lupă" (George) — Miezul pîtei ! 6) Sabin Bălașa — 13 chifle ! — Scriitor român, care împreună cu V. Mihai a scris scenariul filmului „Miezul fierbinte al pîinii" (Marcel) 7) „Soarele, pîinea și... visează", poezie de Ion Crînguleanu (nom. pl.) — Brutar (reg.) 8) Obicei de Anul Nou cînd se aruncă cu boabe de grîu — Nume feminin 9) Abr. pentru control — Localitate în Portugalia — Mănunchi din spice de grîu 10) Riu în Rusia — Autoarea poeziei „Muște din pîine", din volumul „Fără popas" (Florența) — Notă 11) Poet român, autorul poeziei „Pîinea noastră" (Virgil) 12) Localitate minieră — Pîinea de la restaurant (pl.).

VERTICAL : 1) Mare pictor spaniol, autorul tabloului „Pîini" (Pablo) — Aluat pentru pîine 2) „Pîinea... timpurii", roman de Heinrich Boll (nom. sg.) — Autorul volumului „Cu pîine și sare" (Lascăr) 3) Scriitoare de naționalitate maghiară, autoarea volumului „Pîine amară" (Magda) — Oamenii „albi", care prelucrează materia primă pentru pîine 4) „Pîine...", film neorealist grec (masc.) — „Scară la...", volum în care Virgil Carianopol introduce și poezia „Pîinea noastră" — Miezul pîinii (fig.) 5) Bărbierit — Un „Cîntec pentru pîine", ne prezintă și acest poet român (Ștefan) — Asia ! 6) Întocmai — Cunoscut fotbalist stelist 7) Sigla teatrală franceză — Plasă de pescuit 8) „...pîinii", poezie de Ioan Alexandru (pl.) — În amestec cu tăină albă și drojdie formează aluatul pentru pîine — Pseudonim al lui Bogdan Petriceicu Hașdeu 9) Din creația lui Ion Călugăru amintim romanul „...și pîine" (pl.) — Argilă densă (reg.) 10) Scriitorul Ion Gheorghe debutează editorial cu volumul „Pîine și..." — Poet maramureșean, autorul poeziei „Aud foșnetul grînelor" (Tiberiu) — Liliana Frunză 11) În poezia „Doamne, m-am isprăvit !", această poetă română, lasă oamenilor drept moștenire „sufletul ei ca pîine, livadă, pășune și cer" 12) Coacă pentru pîine — Cuptoare moderne pentru copt pîine.

DICȚIONAR : ASOR, CTR, AVO, OIAS, TNP, BPH, SUOI.

LUCIAN STĂNCESCU
Bîrlad

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

VLĂSTARE

ORIZONTAL : Tutela — Almas — Elevi Ti — Aloca — Rau — Iți — Arama — Dr — Crea — A—Iris — Asia — Aman — Imas — Un — Neho — Oi — Iutes — Tot — Acs Ma — Rioman — Meyer — Eston — Fugaru

cînd ați fi pentru ultima oară

● *— Închipuiește-ți, dragă, vărul meu Murguș, a dat cu mașina peste o blondă și acum se căsătorește cu ea !*
— Dacă asemenea accidente s-ar întîmpla mai des, conducătorii auto ar circula cu mai multă atenție...

● *O femeie învață să șofeze. După cîteva lecții își întreabă instructorul :*
— De cîte ori o să mai am nevoie, pînă învăț să conduc corect ?
— De trei.
— Formidabil, numai de trei lecții ?
— Nu, de trei mașini !

● *Instructorul unei școli de conducători auto către fermecătoarea sa elevă :*
— V-a spus cineva că aveți ochi expresivi și minunați ?
— Da, răspuns cochet fata.
— Atunci de ce nu vă uitați cu ochii d-voastră expresivi și minunați, la semnele de circulație ?

Culese de
DUMITRU VASI-ȘOIMOSAN

FEL DE FEL

● **Dr. Ed Farley,** un dentist de renume din localitatea Florence (Texas) a realizat o performanță profesională unică. Într-o cresctorie din zonă se afla un taur denumit Secor care făcea parte dintr-o rasă de mare valoare, și care își pierduse toți dinții. Dr. Farley a reușit să-i fixeze o splendidă dentieră cu care Secor s-a obișnuit foarte repede, putîndu-se în felul acesta să se alimenteze în mod corespunzător.

● **Actorul Sean Connery** care a interpretat și dat viață personajului Agentul 007 în nenumărate filme, are tatuate pe mîna stîngă următoarele texte : „Mama și tata" și respectiv „Scoția pentru totdeauna" (el fiind de origine scoțiană). Motiv pentru cei care-l machiau de fiecare dată înaintea unor filme, erau siliți să facă în așa fel încît tatuajele să... dispară.

● **Aeroportul** din Gibraltar se află situat doar la 800 de metri de colonia britanică situată în plin centrul orașului.

● **O expediție** științifică mongolă a descoperit resturi fosile a ceea ce se consideră (după îndelungi cercetări), cel mai vechi porumbel din lume. După unele aprecieri, această pasăre zbura în urmă cu circa 100 de milioane de ani.

● **În perioada** Romei antice un gest considerat drept romantic era acela de a purta un medalion cu efigia persoanei iubite fixată pe... încălțăminte.

Nr. 21 (1857) din 29 mai 1993

Caleidoscop

magazin

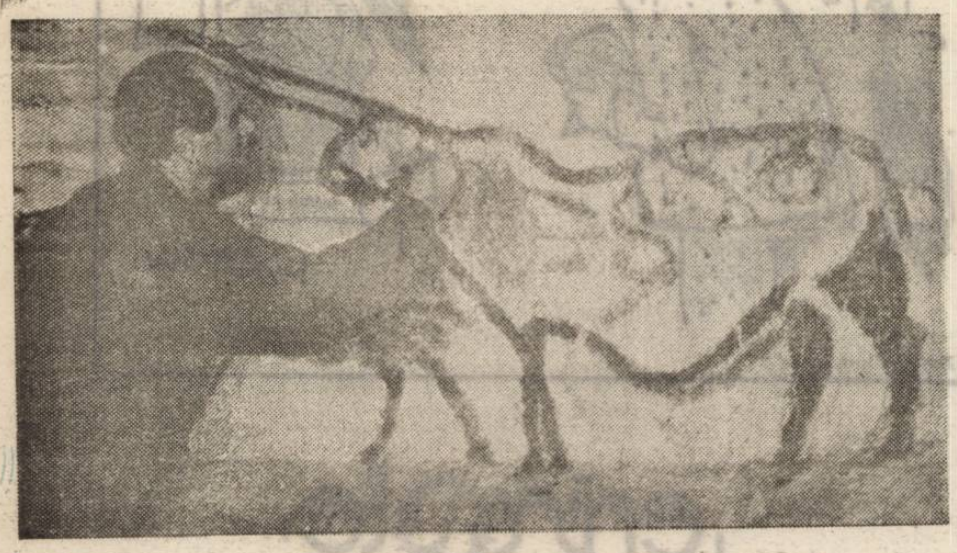

PEȘTERA LASCAUX DE SUB CASĂ

Privită din exterior casa lui Paul Marchais, pensionar, care locuiește în localitatea Jupilles din departamentul Sarthe (Franța), nu se deosebește cu nimic de casele vecinilor săi. Și totuși sub casa lui Paul Marchais se află o replică fidelă a grotei Lascaux din Dordogne, renumită pentru picturile sale rupestre din epoca paleoliticului superior. „Dimensiunile au fost reduse la jumătate, însă proporțiile au fost respectate", declară talentatul pensionar francez care a folosit grăsimi animale și pigmenți naturali pentru colorarea frescelor sale. Peste cinci mii de ore de lucru au fost necesare pentru săparea grotei și realizarea picturilor de pe pereții săi. Originalul artist trebuie să-și întrețină opera și să facă periodic unele retușuri, deoarece umiditatea, atacă pereții grotei. Și toate acestea numai din pasiune.

CAPODOPERE ale LITERATURII FRANCEZE

colectia FLAMBEAU în FRANCEZA

Vă expediem GRATUIT pentru consultare prima lucrare

CADOU: FIȘE DE AUTORI ȘI PERSONAJE

BALZAC - Eugénie Grandet
SAND - La Petite Fadette
NERVAL - Les Filles du Feu
A. FRANCE - Les Dieux Ont Soif
STENDHAL - De l'Amour
MAUPASSANT - Une Vie
MERIMEE - Colomba
FLAUBERT - Madame Bovary
HUGO - Notre Dame de Paris
PROUST - Swann
BALZAC - Le Père Goriot
BAUDELAIRE - Les Fleurs du Mal

EDITIE de LUX

Pentru a putea aprecia personal calitatea acestei colecții, vă propun să primiți acasă primul volum spre consultare, în mod gratuit. Veți putea așadar să-l cercetați pe îndelete și să prețuiți la justa valoare calitatea colecției maeștrilor francezi: volume bine tipărite, elegante, făcute să dureze, opere de valoare, într-o prezentare demnă de însușirile lor literare.

Capodopere ale spiritului uman, de la Balzac, autor al "Comedici umane" și intemeietor al romanului modern, pînă la neîncetatele frămîntări interioare ale lui Baudelaire în "Florile răului", modele inegalate de generațiile ce le-au urmat, aceste opere de căpătîi ale literaturii franceze se află la baza oricărei culturi. Anii trec, regimurile se succed, generația noastră, cea a copiilor noștri, aidoma generațiilor ce ne-au precedat, vor găsi în aceste capodopere savoarea unui adevăr etern: acela al cunoașterii umane.

Plăcerea de a citi textul în original în limba autorului, în franceză, va reuși să vă facă să înțelegeți mai bine dictonul: "Traduttore, traditore". Vă oferim, așadar, cheia unei lecturi ce nu trădează spiritul autorului.

Fiecare carte, frumos legată, tipărită pe o hîrtie de o calitate impecabilă, cu coperțile aurite și somptuos decorate, este o carte de bibliotecă ce răspunde gustului occidental. Cumpărînd-o, veți fi mîndru de a o avea în biblioteca dvs. și bucuria de a poseda această colecție va fi comparabilă cu cea a celor mai exigenți bibliofili.

Deci, nu ezitați, aceste unicate în materie de carte vă mai pot fi încă accesibile.

CUM SE PRIMEȘTE primul volum din această colecție prestigioasă, pe care nu o veți găsi în librării, la un preț pe care nu-l poate asigura decît vînzarea fără intermediar a unor astfel de cărți?

- **Veți completa cuponul de mai jos.**
- **Veți introduce cuponul de răspuns într-un plic pe care îl veți adresa la PRIETENII CĂRȚII, CP 58-47, București, 77314.**
- **Veți primi avizul poștal și veți achita la primirea cărții 976 lei (+134lei cheltuieli de expediere).**
- **Veți dispune de 8 zile pentru a cerceta în voie acasă acest prim volum din colecție, iar aceasta nu vă angajează cu nimic.**
- **Dacă nu sînteți pe deplin mulțumit, este de ajuns să ni-l trimiteți înapoi în ambalaj, pentru a vi se deconta imediat după primire. Nu aveți de dat nici o explicație.**
- **Dacă doriți să-l păstrați, nu aveți nimic în plus de făcut și veți primi volumele următoare, în ritmul de un volum pe lună. Vi se va rezerva sistematic un volum pentru ca nu cumva să vă lipsească din colecție.**
- **În orice moment aveți dreptul, printr-o simplă scrisoare, să puneți capăt expediției noastre.**

decupați aici

MFTIMĂGA

Nr. de cititor _____ dacă sînteți deja client
Numo
Prenumo
Strada _____ Nr
Bloc _____ Scara _____ Et _____ Apart _____
Sector _____ Județ _____ Cod _____
Localitatea

CUPON DE RĂSPUNS de completat și de trimis în plic timbrat la:

PRIETENII CĂRȚII
CP 58-47
77314 - București

Vă rog să-mi trimiteți, pentru examinare și fără nici un angajament din partea mea, prima din cele 12 opere din colecția FLAMBEAU, la prețul de vînzare directă de 976 lei (+134cheltuieli de expediere) pe volum.
Am la dispoziție 8 zile pentru a-l examina. Dacă voi hotărî să nu-l păstrez, îmi va fi de ajuns să-l trimit înapoi, iar suma îmi va fi decontată. Dacă doresc să-mi procur colecția, voi păstra acest prim volum; volumele următoare îmi vor parveni în ritmul de un volum pe lună. Am dreptul să pun capăt expedierilor în orice moment.

Semnătura _____ Data _____

Anex Publicitate

TELEGRAME

■ **Herpesul poate crește riscul de ateroscleroză, boală care produce o îngroșare și durificare a arterelor. Un studiu întreprins recent în S.U.A. relevă că virusul herpetic, care produce mai ales herpesul labial, provoacă cheaguri de sînge și favorizează depunerea de colesterol legată de maladiile cardiovasculare.**

■ **În unele societăți din „lumea a treia" copilul constituie o sursă de venit. El reprezintă un atu pentru părinți, deoarece poate contribui la eforturile pentru supraviețuire și constituie o siguranță pentru bătrînețe acolo unde nu există protecție socială.**

■ **Un detector biologic pentru poluarea accidentală a apei a fost pus la punct în Franța. El folosește ca element sensibil bacteriile marine luminiscente. Cînd în apa în care trăiesc apar compuși toxici, bacteriile își reduc progresiv luminiscența.**

■ **Broasca țestoasă verde din Brazilia migrează în fiecare an spre insulele Ascension, din mijlocul Oceanului Atlantic, pentru a ajunge la locul de depunere a ouălor, parcurgînd, în numai patru luni 4 500 km.**

■ **Într-un viitor nu prea îndepărtat cercetările de pionierat în domeniul biologiei moleculare a creierului uman vor putea fi legate de activitatea de cercetare și creare a unor calculatoare care funcționează similar creierului uman.**

■ **Dacă „British Library" ar dori să trateze ansamblul colecțiilor de care dispune, ar fi necesar să consacre ansamblul bugetelor ei timp de peste 250 de ani. Memoria omenirii se află în mare primejdie.**

■ **Un curent electric subteran circulînd pe o distanță mai mare de 6 000 km, ar traversa „continentul de la antipozi". Această descoperire aparține unui fizician din Australia.**

ORAȘUL PIRAMIDĂ

O echipă de nouă ingineri britanici de la corporația niponă Shimizu Construction din Tokio, au pus la punct o uriașă structură care poate funcționa ca un veritabil oraș în sine. O enormă piramidă formată din tuburi de carbon întărite cu plastic formează o rețea în care birourile și blocurile de apartamente sînt ancorate cu buzele și vîrfurile lor. „Snopii" de tuburi au pereți dubli, cu aer comprimat și apă, curent electric și servicii de comunicații în pereții dinafară. În interior se transportă oameni și vehicule printre clădiri. Inginerii susțin că forma piramidală este suficient de rezistentă ca să poată adăposti un oraș întreg. Oglinzi externe vor urmări mișcarea Soarelui pentru a reflecta mai multă lumină.

„Secretele" performanțelor la Rolls-Royce

Specialiștii din fotografie testează fiecare motor produs de celebra companie Rolls-Royce, în cadrul modernei baze din orașul Derby. Consumul de carburant, temperaturile, vibrațiile, timpii de accelerație/decelerație etc — totul este minuțios verificat înaintea livrării unui motor beneficiarilor săi. Procedurile îndeplinite de experții grupului Rolls-Royce includ teste privind impactul motoarelor cu reacție cu stoluri de păsări, funcționarea motoarelor în condiții de maximă umiditate.

Folosind cele mai avansate cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, grupul Rolls-Royce se bucură de un incontestabil prestigiu în domeniul aeronauticii (elicoptere, avioane), platformelor petroliere maritime și industriei navale (submarine, nave de toate tipurile). Durata îndelungată de exploatare, consumul scăzut de combustibil, costurile scăzute de producție sînt numai cîteva din atuurile ce impun produsele Rolls-Royce pe piețele internaționale.

ÎN JURUL LUMII

Zece ambarcațiuni ultramoderne cu pînze au participat recent la un inconjur al lumii pe următorul traseu: Southampton (Marea Britanie) — Rio de Janeiro (Brazilia) — Hobart (Australia) — Capetown (Africa de Sud). Rezervată amatorilor, această cursă a fost sponsorizată de 10 mari trusturi, printre care British Steel, Comercial Union, Hoftbrau Lager și Rhône-Poulenc. Echipajul firmei Rhône-Poulenc a fost format din 12 voluntari, specialiști în medicină, învățămînt, și din mediul afacerilor.

Citiți în numărul viitor:

SIAMEZELE MAȘA ȘI DAȘA SE DESCURCĂ CU... VIAȚA

magazin

SERIE NOUĂ – 106

ANUL XXXVI • Nr. 22 (1858) SÎMBĂTĂ 5 IUNIE 1993 16 PAGINI 50 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

Enciclopedie

OCEANUL PLANETAR ȘI CLIMA

Incursiune în paranormal

IDEEA DESTINULUI DETURNAT SAU ÎNTÎMPLAREA CA DESTIN!

UN TUTANKHAMON SUD-AMERICAN

HOROSCOP

GUINNESS BOOK

CARTEA RECORDURILOR NAȚIONALE

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

program tv

Medicina la zi

- **Noi medicamente în lupta anti-cancer**
- **Pro și contra colesterol**
- **Psiho-medicina efortului**

music box

FILE DIN ODISEEA TEZAURULUI ROMÂN DE LA MOSCOVA

POLICIER

MULT PREA FRUMOASA ANN.

Specialiștii explică

CE AU FOST CUTREMURELE DIN VALEA PRAHOVEI?

Senzaționalele dezvăluiri ale dr. RAYMOND MOODY, autorul celebrei cărți „Viață după viață"...

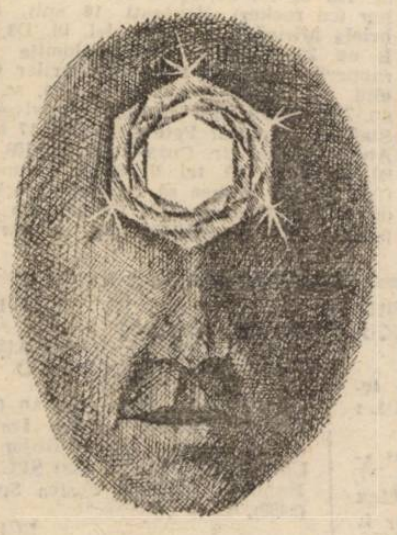

POSIBILITATEA DE A VORBI CU PĂRINȚII MORȚI!

Tocmai mi se umpluseră sertarele cu scrisori prin care mi se cerea să-mi spun părerea despre cartea intitulată „Viață după viață", a celebrului psihiatru american, dr. RAYMOND MOODY, cînd întîmplarea a făcut ca ziarista Florina Gâldău, de la Radio Timișoara, să-mi trimită traducerea și adaptarea unei convorbiri, realizate de Erik Pigani, reporter la cunoscuta revistă „Psychologie", din Franța.

Conținutul răspunsurilor dr. Moody, cu toate circumspecțiile exprimate de el însuși, este fără îndoială, senzațional. Afirmațiile modifică multe din prejudecățile noastre, și par să ne oblige să revedem parapsihologia, fenomenele paranormale cu alți ochi. Revista franceză „Psychologie" este bine cunoscută pentru seriozitatea sa în abordarea unor teme științifice privind psihicul uman. Este o revistă, altfel spus, care nu face concesii publicistice și nu reproduce informații senzaționale. În cazul convorbirii care urmează, revelațiile și experimentele sunt fără îndoială senzaționale. Titlul articolului este „Je l'ai vue comme je vous vois" („Psychologie" nr. 5, 1993), iar, dedesubt, se inserează următorul text: „Celebru deja în lume, acest psihiatru american a pus la punct recent o metodă științifică pentru a ne putea întîlni cu fantomele noastre".

ION ȚUGUI

Biblioteca Județeană MUREȘ

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

Albumul săptămînii

LOVE IS NOT SEX — CPT. HOLLYWOOD PROJECT

Sînteţi gata de dans ? Azi îl avem ca invitat al rubricii noastre pe americanul **Tony Harrison** (născut pe 9.8.1962 în oraşelul Newark din statul New Jersey), dansator de clasă... Sub pseudonimul **Captain Hollywood** a înregistrat cîteva piese care au devenit şlagăre de discotecă (Soulsister, Deborah, Grand Piano) dar, pînă la apariţia acestui **Love Is Not Sex**, cele mai mari succese le-a avut cu piesele **I Can't Stand It** şi **Are You Dreaming ?**, interpretate de 20 4 7 **(Twenty 4 Seven)**... După ce single-ul pilot **More And More** a pregătit terenul, iată-l pe „Căpitan" oferindu-ne o întreagă „tavă" cu specialităţea casei, muzica de dans ! **Love Is Not Sex** este un material excelent de lucru pentru orice DJ, piesele fiind uşor de mixat iar smash-hiturile **More And More** şi **Only With You** apar gata „lucrate", în două, respectiv trei variante ! Excepţînd cele două compoziţii de mai sus, preferinţele mele se îndreaptă spre **All I Want** (hip-hop), **It's Raining** (o „ploaie" grozavă !), **Rhythm Of Life** (va deveni, sigur, hit), **Love For U love For Me** (un fel de „Justify My Love"...) şi **Nothing's Gonna Stop Me** foarte asemănătoare cu More And More). Reţineţi deviza „Căpitanului" : „Love, Peace And Unity"...

P.S. Materialul sonor este asigurat de firma **Music Factory** din B-dul Ştirbei Vodă nr. 107, tel. 637 57 23.

ŞTIRI

■ ■ **Fleetwood Mac** caută un chitarist ! Folosirea melodiei lor, **„Don't Stop Thinking About Tomorrow**, în campania prezidenţială a lui Bill Clinton, a reamintit lumii de existenţa lor şi acum **Mick Fleetwood** vrea să întoarcă „dinozaurii" la viaţă, chiar dacă i-au pierdut pe **Lindsey Buckingham** şi pe **Stevie Nicks**... Deci : **Mick, Christine** şi **John McVie** organizează un concurs pentru ocuparea postului de chitarist, ales-ul urmînd să participe la înregistrarea noului LP al grupei şi îi va însoţi în turneul ce va urma apariţiei albumului.

Durere ! **Chris Wichhunter** a plecat de la Sodom ! **Tom Angelripper** şi **Andy Brings** sînt, totuşi, optimişti : „vom găsi un baterist cu care vom face cel mai criminal album din toate vremurile ! Amatorii se pot adresa la **Drakkar Promotion, Stiehwort Sodom, Postfach 1729, W-5810, Witten 1, Deutschland.** Baftă !

■ ■ **Army Of Lovers**, creatoarea noului beat scandinav, are o nouă solistă ! Este vorba de **Dominique**, suedeză de origine, care în ultimii ani a făcut strip-tease la Los Angeles, iar „peste program" a lucrat la serviciul „sex prin telefon" ! Alexander, liderul „Armatei" a depus armele încă de la prima lor convorbire. Telefonică...

■ ■ **Ice T** n-are o clipă de linişte ! După ce s-a despărţit, cu mare tam-tam, de compania **Warner Bros** (care a refuzat să-i editeze noul său album — **Home Invasion**) rapper-ul nord-american **Ice T** a tras un pereaf şi celor de la **Priority Records**, care îi fuseseră favorabili ! !

■ ■ După celebrul interviu, acordat lui **Oprah Winfrey**, în care a declarat, printre multe altele, că suferă de o gravă boală a pielii, **Michael Jackson** a primit două propuneri de tratament : una din Israel (cu băi în Marea Roşie), iar cealaltă din Cuba (cu un medicament realizat pe baza unui extract din placentă umană). Deocamdată Jacko n-a dat vreun răspuns...

■ ■ **Queen Latifah** atacă Hollywood-ul ! Cunoscuta interpretă de rap va juca în filmul **In My Life**, unde îl va avea ca parteneri pe Michael Keaton şi pe Nicole Kidman. Ea va interpreta rolul unei surori medicale care îngrijeşte un bolnav de cancer (Keaton). Dacă nu ştiaţi, aflaţi că **„Regina"** a jucat şi în filmul **Jungle Fever**, al celebrului Spike Lee. Filmările pentru „In My Life" au început în aprilie.

■ ■ **Holly Johnson** a recunoscut, la MTV, că este seropozitiv ! Fostul lider al grupului **Frankie Goes To Hollywood** se înscrie, vai !, pe lista contaminaţilor cu virusul HIV... Holly apreciază că a luat microbul în urmă cu zece ani, perioadă în care a dus o viaţă sexuală dezordonată. Cu femei...

■ ■ **Prince** şi **Lenny Kravitz** colaboratori : după concertul gratuit de la Apollo Theatre din New York dat pentru copii săraci şi bolnavi din Harlem, în care Prince şi Lenny au interpretat duetul **When You Were Mine**, cei doi au convenit ca Lenny să-l însoţească pe Prince în turneul european. Tot pentru acest turneu este dată ca sigură incredibila participare a lui... Robert Plant ! ! !

■ ■ **Tom Waits** cere despăgubiri de la Levis ! Tom nu i-a dat în judecată pe liderii mondiali în producţia de blue-jeans ci pe editorii săi, Warner Chapell, care au folosit melodia lui Tom, **Heartattack And Wine**, pentru, clipul publicitar în care era „îngropat" vechiul model de jeanşi. Tom vrea drepturile de autor !

■ ■ **Tina Turner** recunoaşte, incredibil, că se simte bătrînă ! Declaraţia a fost făcută în ajunul începerii turneului său american, primul din ultimii şase ani. Revista **Vanity Fair** (Bilciul deşertăciunilor) apreciază că dacă „baba" Tina a hotărît să pună punct carierei sale muzicale, atunci se va îndrepta, sigur, spre cinematografie, unde are antecedente notabile.

CLUBUL DE DANS BILLBOARD

Lista hit-urilor No. 1, ianuarie-martie 1993

2 ian. **It's Gonna Be A Lovely Day — The S.O.U.L. S.Y.S.T.E.M.**
2 ian. **It's Gonna Be A Lovely Day — The S.O.U.L. S.Y.S.T.E.M.**
16 ian. **I'm Gonna Get You — Bizarre Inc. Featuring Angie Brown**
23 ian. **I'm Gonna Get You — Bizarre Inc. Featuring Angie Brown**
30 ian. **Deeper And Deeper — Madonna**
6 feb. **Don't You Want Me — Felix Featuring Jomanda**
13 feb. **Gonna Get Back To You — MAW & CO. Feat. Xaviera Gold**
20 feb. **Always — MK Featuring Alana**
27 feb. **Mr. Wendall — Arrested Development**
6 mar. **I'm Every Woman — Whitney Houston**
13 mar. **I'm Every Woman — Whitney Houston**
20 mar. **Love U More — Sunscream**

Într-un număr viitor vom ajunge cu clasamentul la zi.

ORA MUZICII DE DANS

Pentru azi, vă propun programul 20 din catalogul Music Factory :

1. **Get Up & Party — Chris Andrews** (un excelent mixaj de oldies-uri)
2. **Rhythm Of Life — Cpt. Hollywood Project** (refrenul va face multe „victime"...)
3. **On Your Kness — Billy Ocean** (piesă de pe **Time To Move On** foarte dansabilă. Vă recomand paşii de la reggae ! doi cu unul !)
4. **I Will Always Love You — Security** (v-aţi „prins", nu-i aşa ? Este vorba despre o variantă ritmată a marelui hit interpretat de Whitney Houston. Are un sax „demenţial" !)
5. **Oochie Coochie — MC Brains** (un hip-hop instrumentalo-onomatopeic destinat înrăiţilor dance-floor-ului)
6. **Logic Control — Laser Dance** (cînd spunem Laser Dance spunem: technopop instrumental de calitate...)
7. **It Will Make Me Crazy — Fritz** (nici nu s-au stins ecourile, din topuri, ale originalului — lansat de Felix — şi iată-l pe acest „Fritz" propunînd un remake !)
8. **I Want It — East 17** (cam monotonă... Şimbăta viitoare îl avem la Albumul săptămînii)
9. **I Can"t Live Without You — Laid Back** (singurul slow, excelent, din acest program).
10. **Real Love — Mary J. Blige** (Interpreta ne oferă un funk de calitate. Păcat că vocii sale îi lipsesc octavele lui Mariah Carey...)
11. **Anything — Sidney Youngblood** (un fel de „Sit And Wait"1993 !)
12. **To Be Or Not To Be — Elastic Band** (o variantă prescurtată a monologului nefericitului print, al Danemarcei, în ritm de „rave" ! ! !)
13. **Jump ! — The Movement** (nebunia este în floare, finalul aparţine techno-sound-ului. Veţi recunoaşte unele acorduri à la 2Unlimited).

LA MULŢI ANI !, pentru : **Marie Fredrikson** (30.5.1958), **Alan Wilder** (1.6.1959), **Ron Wood** (1.6.1947), **Jason Donovan** (1.6.1968), **Charlie Watts** (2.6.1941), **Suzy Quatro** (3.6.1950), **Doro Pesc** (3.6.1964), **Frederic François** (3.6.1950), **Den Harrow** (4.6.1962), **Nicko McBrain** (5.6.1954, Iron Maiden)

Concurs

Pentru luna iunie aveţi de răspuns la opt întrebări. Iată primele două : 1) **Care este numele real al lui Chris De Burgh ? 2) Care este componenţa grupului Chyp-Notic ?** Toate răspunsurile vor fi trimise în acelaşi plic, la începutul lunii iulie, la o dată pe care o veţi afla într-un viitor număr al Magazin-ului.

TOLBA CU SCRISORI

DORESC SĂ CORESPONDEZE : Georgeta Zaha, str. Făgăraşului nr. 5, bl. 5/D, ap. 4, Oradea, 3700, Bihor (o pasionează astronomia. Are 16 ani).

■ **Fiorella Mitoiu, Şos. Vergului nr. 21—29, bl. G1—G4, sc. E, ap. 207, sector 2, Bucureşti, tel. 628 59 24** (cu fani Queen. Are 14 ani), **Lucian Coţi**, str. Progresului nr. 123, bl. Pb 4/3, ap. 6, Oradea, 3700, Bihor (cu rockeri adevăraţi. 16 ani), **Gabriela Mirică, B-dul Chimiei, bl. D3, sc. B, ap. 22, Slobozia, 8400, Ialomiţa** (cu rapperi), **Marinela Poenaru**, Cartier Obcini, str. Victoriei nr. 20, bl. F4, sc. A, ap. 7, Suceava, 5800 (cu fanii lui Sylvester Stallone şi ai lui Pete Sampras, 17 ani), **Andra Rusan**, str. Cuza-Vodă nr. 168, bl. 90, sc. 2, ap. 29, tel. 675 29 27, Bucureşti. (Are 15 ani şi vrea să cunoască „rockeri drăguţi, la propriu şi la figurat, din Capitală". Este şatenă cu ochi albaştri...),

Antena

Top 20 european

Trei noi intrări şi o schimbare de lider în această săptămînă în ierarhia europeană a video-clipurilor, după clasamentul întocmit de canalul MTV. **20 (NI) Eros Ramazzotti** cu melodia **Cose de la Vita**, un clip regizat de Spike Lee. **19 (NI) Spin Doctors cu Twin Princes** de pe albumul „Pockets full of Kryptonite". **18 (16) Naughty by Nature — Hip Hop Hooray** de pe albumul „19 Naughty III". Staţionează pe locul **17 Aerosmith** cu **Livin'on the Edge (Get a Grip). 16(NI)** Cea mai spectaculoasă intrare îşi face grupul **UB40** cu remake-ul **I can't help falling in love with you** (Promises and Lies), în clip sînt şi secvenţe din ultimul film al actriţei Sharon Stone. **15(8)** O cădere de 7 locuri, **The Beloved** cu **Sweet Harmony. (Conscience). 14(19)** cinci locuri mai sus pentru **Ace of Base** cu **Wheel of Fortune** (Happy Nation). **13(14) Whitney Houston** se menţine în aceeaşi zonă cu **I Have Nothing** (Bodyguard) **12(10) Dr Alban cu Sing Hallelujah** (One Love). **11(12)** Oscilează minor **Bon Jovi** cu **Bed of Roses** (Keep the Faith). **10(13)** Intră în top 10 noul clip al grupului **Depeche Mode, Walking in my Shoes** (Songs of Faith and Devotion). **9(S) Ugly Kid Joe — Cats in the Cradle** de pe albumul „America's Least Wanted". **8(3)** Se prăbuşeşte şi **Shaggy cu Oh, Carolina !. 7(11) U96** cu **Love sees no Colour** (Replugged), **6(7) Janet Jackson** cu **That's the way Love Goes** de pe albumul „Janet". **5(4) Ace of Base** cu **All that she Wants, 4(6) Haddaway — What is Love ?**

Pe podium, situaţia se prezintă astfel :

Bronz : A ajuns aici de pe locul **5, George Michael** cu **Killer/Papa was a Rolling Stone** (Five Live EP).

Argint : Rocadă. Snow cu Informer (12 inches of snow).

Aur : Şi-a încheiat ascensiunea, 2Unlimited care a ajuns nr. 1 în Europa cu hitul **Tribal Dance. (A consemnat Sandra Cuşnarencu).**

R.E.M. se alătură ecologiştilor

Cunoscuta formaţie americană de rock **R.E.M.** îşi demonstrează afinităţile ecologiste dînd cîntecul **„It's the end of the World as We know it"** cu noscutei asociaţii **„Greenpeace"**. Cum se ştie, „Grtenpeace" este o mişcare non-violentă de acţiune pentru apărarea mediului înconjurător. Greenpeace va folosi cîntecul grupului R.E.M. într-un clip de promovare a filmului **„Rainbow Warrior"** care va apărea mai spre sfîrşitul anului şi care va nara avatarurile acestei ambarcaţii ecologiste care a fost scufundată de serviciile secrete franceze. Video clipul de promovare va fi un montaj de imagini în care asociaţia Greenpeace este prezentă cu cîteva din cele mai de succes acţiuni ale sale, cum ar fi lupta împotriva deşeurilor toxice, împotriva testelor nucleare, lupta pentru protecţia pădurilor şi a oceanului planetar.

■ **Premiile mondiale ale muzicii pe 1993, săptămîna trecută, la Monte Carlo** au fost decernate premiile mondiale ale muzicii. Gazdă a fost cunoscutul actor **Michael Douglas**, iar printre laureaţi s-au numărat **GUNS N'ROSES**, grupul care a vîndut cele mai multe discuri de hard rock în întreaga lume, **INXS** grupul australian care a vîndut cele mai multe exemplare din albumul **„X"**, **Michael Jackson** a cîştigat 3 premii : pentru cel mai bine vîndut artist american al anului, cel mai bine vîndut artist mondial al anului şi al deceniei. Încununaţi cu acest premiu, **GUNS N'ROSES** au şi fost prezenţi în weekend-ul care a trecut în emisiunile postului de televiziune MTV.

■ **Red Hot Chilli Peppers** îşi restring activitatea la anunţata prezenţă pe banda sonoră a serialului de desene animate **„The Simpsons"**, un serial care se desfăşoară pe toate canalele de televiziune importante ale Europei. **Flea** acuză sindromul de oboseală cronică, iar restul trupei îşi revine după epuizantul turneu în Orientul Îndepărtat.

GEORGE CUŞNARENCU

CAMI SRL

Revista Magazin este editată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 6 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Mihaela DOROBANŢU (directori)

REDACŢIA : Piaţa Presei Libere nr. 1 telefon : 617 60 10, 617 60 20. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — Bucureşti..

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO.BOX 33—57, Fax 0040 1 312 94 32 sau 312 94 33, Telex 11995, Piaţa Presei Libere nr. 1, Sector 1, Bucureşti România

SERVICIUL PUBLICITATE : 618 24 27.

SERVICIUL DE DIFUZARE : 618 45 57

Redactor şef : DUMITRU FILIP
Tel/Fax : 311.08.66
Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

magazin

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie) Ion Tugui, Ecaterina Bătrîneanu, Aurora Popescu, Paul Ioan (şef secţie) (1630) ; Mihaela Dorobanţu, Şerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (1612) ; Adrian Hoaiă, Elena Ilie, Constantin Pavel (1633) SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659). Dorin Măran (2692).

ECHIPA DE SERVICIU

Responsabili de număr : Aurora Popescu, Paul Ioan ; Secretar de redacţie : Ionel Cojocaru ; Tehnoredactor : Costea Spiru ; Corectori : Melania Constantinescu, Delia Costea, Irina Stoica.

enciclopedie

OCEANUL PLANETAR ȘI CLIMA (I)

Peisajele și diversele biotopuri din regiunea Caraibelor – insule coraligene joase, insule vulcanice, cîmpii, litorale, delte, recifuri coralifere și zone umede se asociază perfect cu marea diversitate etnică și culturală a țărilor de aici. Dacă schimbările climatice și de creștere a nivelului apei mării vor fi de amploare, atunci structurile economice ale țărilor din zonă vor fi puternic afectate.

Datele deținute în legătură cu evoluția climei în zonă în ultimii 5000 de ani, arată, printre altele, o creștere importantă a nivelului apei mării. O creștere cu numai 20 centimetri a nivelului relativ al mării ar putea fi suportată numai de recifuri, cu condiția ca ele să se dezvolte în continuare într-un ritm anual cuprins între 2 și 20 de centimetri. Dar nu toate speciile se dezvoltă în același ritm și majoritatea sînt afectate de alte forme de stres ecologic (furtuni sedimentări, poluare) si nu ar putea suporta și o creștere a nivelului apei mării.

Ierburile marine sînt un important factor de stabilizare a sedimentelor de pe fundul mării și locuri de refugiu ideale pentru animalele marine. Dacă energia valurilor, penetrația luminii și influența speciilor de animale marine ierbivore nu vor fi afectate, atunci ierburile marine vor putea suporta o creștere a nivelului apei mării.

Principalele delte din regiune — cea a fluviului Mississippi (Statele Unite), Magdalena (Columbia) și a lui Rio Grande (între Statele Unite și Mexic) vor suferi probabil un recul de mai multe mii de hectare. În privința estuarelor cel mai grav afectate ar fi regiunea Maracaibo din Venezuela, nordul golfului Mexic, regiunea Texas din statul american Florida și golful occidental al Hondurasului. În privința pescuitului, cele mai afectate specii sînt cele ce populează estuarele, care sînt și cele care ar suferi cel mai mult de pe urma unei eventuale modificări a salinității. Cele mai vulnerabile zone sînt Mississippi, Everglades, Guyana și delta fluviului Orinoco.

În regiunea Caraibelor, turismul este cea mai importantă industrie. Pentru insule cum ar fi Bahamas, Barbados si Antigua turismul este principala sursă de valută forte. Cel mai grav impact asupra evoluției climatului l-ar avea eroziunea plajelor. Dacă evoluția climatului va fi însoțită și de alți factori de stress, cum ar fi exploatarea nisipului și moartea coralilor, atunci plajele vor deveni extrem de vulnerabile.

Ca și în alte regiuni tropicale, creșterea temperaturii, asociată cu creșterea nivelului apei mării, va fi responsabilă de apariția unor noi probleme de sănătate publică, unele organisme cunoscute ca vectori ai unor maladii periculoase putînd găsi un teren favorabil.

ȘERBAN FILIP

(Va urma)

Prima Balcaniadă de informatică

ADOLESCENȚI SUPRA-DOTAȚI

S-a încheiat la Constanța (24–30 mai) Prima Balcaniadă de Informatică la care au participat 5 echipe : Bulgaria (4 elevi), România (4 elevi), Albania (4 elevi), Grecia (3 elevi) și Cipru (1 elev). 2 componenți ai echipei bulgare au obținut 182, respectiv 167 de puncte în cele două zile, adică primele 2 locuri și medalia de aur, echipa României obținînd locuri foarte bune. În semn de respect pentru performanța lor, iată rezultatele elevilor care au alcătuit echipa noastră : Emil Prăun (160 puncte, aur), Ion Bădulescu (159 puncte, aur), Bogdan Ghenea (150 puncte ,argint), Adrian Soviani (135 puncte, argint), cei patru ocupînd în clasament locurile 3, 4, 5 și 6. Avînd în vedere că ceilalți doi componenți ai echipei bulgare au avut punctaje mai slabe decît băieții nostri, la totalul punctajului, pe întreaga echipă, echipa țării noastre, neoficial, a ieșit pe primul loc, cîștigînd practic această primă Balcaniadă. Un lucru extraordinar pentru acești adolescenți supradotați, care demonstrează, încă o dată, că avem copii minunați. Acum, important este ca inteligența lor să fie folosită creator.

Neastîmpărul universului

(II)

Fenomenul expansiunii Universului poate fi observat din orice punct din spațiu. Fiecare planetă poate avea astfel „pretenția" că se află în centrul Universului. În realitate, însă, centrul Universului se află peste tot, adică nicăieri. Max Planck a demonstrat în 1913, prin „teoria radiației termice", că acumularea a numeroase decalaje Doppler infinitezimale este echivalentă cu decalajul cosmic. Această „viteză de recesiune" imprimă galaxiilor viteze de îndepărtare astfel încît noi avem impresia că ne aflăm în centrul Universului. În realitate, nici nu poate fi vorba de așa ceva. Un ipotetic observator extraterestru ar avea aceeași impresie, indiferent în ce punct din Univers s-ar afla.

Cu cît se avansează în trecut, distanțele sînt mai scurte. Materia universului primordial era concentrată, caldă, ionizată. În aceste condiții era străbătută de o iradiație electromagnetică foarte puternică. Această iradiație persistă și în prezent, răcindu-se pe măsura expansiunii. Modelele Big Bang au fost elaborate pe baza relativității generale și a observării expansiunii Universului.

Plecînd de la ipoteza conform căreia Universul nu a conținut inițial decît materie „ordinară" (ipoteză care s-a aflat la baza elaborării modelelor Big Bang), astronomii au dedus două concluzii interesante. 1. Expansiunea nu a putut decît să se limiteze în timp, din cauza atracției gravitaționale care se manifestă în Univers asupra materiei. 2. Dacă se „proiectează mental filmul expansiunii Universului în mod invers", distanțele dintre galaxii, mai precis între pozițiile pe care ele le ocupă, se diminuează, pînă în momentul în care pozițiile lor se confundă cu ceea ce astronomii denumesc „singularitate", iar intervalul de timp scurs din momentul apariției acestei singularități se consideră a fi „vîrsta Universului".

Teoria expansiunii Universului este pe deplin admisă în comunitatea științifică contemporană. Astronomii speră să determine cu precizie valoarea constantei lui Hubble în anii ce ne mai despart de mileniul al III-lea. Rămîn încă fără răspuns alte întrebări esențiale : A existat oare altceva înaintea erei expansiunii Universului ? ; De ce Universul se află mai degrabă în expansiune și nu în contracție, sau de ce nu este static ? Fizica actuală nu poate oferi încă un răspuns pe de-a-ntregul satisfăcător acestor probleme fundamentale. Mai mulți savanți încearcă în prezent să construiască teorii ale cosmologiei cuantice care ar furniza răspunsurile adecvate, în speranța marii sinteze între relativitate și fizica cuantică, pe care fizicienii o așteaptă în următorii cîțiva zeci de ani.

ȘERBAN FILIP

SPECIALIȘTII EXPLICĂ:

Ce au fost cutremurele din Valea Prahovei

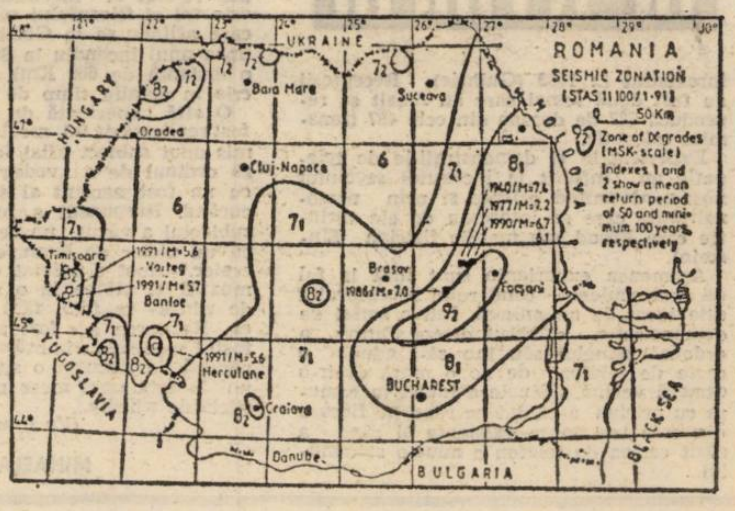

Suita de cutremure înregistrate începînd de la 4 mai pe Valea Prahovei a produs o mare emoție atît printre localnici, cît și printre numeroșii vizitatori dornici să admire frumusețile Bucegilor. Mai mult, s-a vorbit despre cauze... neobișnuite ale acestor cutremure. Iată de ce, pentru a afla despre ce este de fapt vorba, ne-am adresat Dlui RADU CORNELIUS, cercetător principal la Centrul de Fizica Pămîntului.

REP. Stimate Domnule Radu, s-a făcut o afirmație oarecum șocantă și anume că în Valea Prahovei ar fi apărut o nouă zonă seismică. Este adevărat ?

R.C. Nu este adevărat. La fel s-a spus și despre cutremurele din '91 din Banat. Lumea a fost impresionată de activitatea seismică din acea zonă si ne-a reproșat că nu o sesizasem. Dar cutremurele de aici erau asemănătoare cu cele din alte zone: Crișana, Maramureș, Transilvania, Dobrogea, Cîmpulung și bineînțeles, Vrancea. În secolul nostru și în trecut s-au produs cutremure în absolut toate zonele țării. Pentru noi nu este nimic nou...

REP. Există în țara noastră regiuni „imune" la cutremure ?

R.C. La noi sînt posibile cutremure pe întreg teritoriul țării. Bineînțeles, cu intensități diferite. Cele mai puternice s-au înregistrat în regiunile Vrancea și Cîmpulung. În ceea ce privește zona Bușteni-Sinaia, se apreciază că aici nu sunt posibile cutremure de intensitate mai mare de 6 pe scara Mercali. Deci cutremure care nu prezintă un risc seismic important.

REP. Dar prezintă într-adevăr cutremurele prahovene caracteristici... speciale ?

R.C. Nu. Sunt cutremure de suprafață produse în zona de întîlnire a regiunilor Vrancea — Cîmpulung, la adîncimi de aprox. 10 km. Ca și cele din Banat, sunt de natură tectonică. Să luăm de ex. primul cutremur. S-a produs în dimineața zilei de 4 mai, la ora 06.41, în vecinătatea localității Bușteni. Un cutremur de magnitudine 3,0 pe scara Richter și intensitate seismică 4 pe scara Mercali. Deci un cutremur slab, care aproape trece neobservat...

REP. : Și totuși s-a produs panică...

R.C. Panica s-a datorat faptului că în zonă se produc rar cutremure. Ea a fost accentuată de faptul că timp de 20 de zile a avut loc o suită de cutremure culminînd cu cel din 23 mai — ora 20,19, de magnitudine 4,2 și intensitate aproape 6 (Mercali), cu sute de replici. La care s-au adăugat încercările de explicații, lipsite de orice bază științifică...

REP. Cum privesc seismologii aceste replici care au, totuși, un efect puternic negativ asupra populației ?

R.C. Replicile ajută la „descărcarea" energiei. Oamenii se sperie de fapt nu de numărul lor, ci de gîndul că ar putea veni o replică mai mare decît șocul principal.

REP. Și nu este posibil așa ceva ?

R.C. Nu la noi. Din toate observațiile efectuate de-a lungul timpului reiese că la noi toate replicile sunt mai slabe decît șocul principal.

REP. Cum apreciați situația actuală în Valea Prahovei ?

R.C. Situația a revenit la normal, deoarece energia seismică acumulată s-a eliberat. Va urma o perioadă de calm seismic.

REP. Dar are totuși Valea Prahovei un caracter special ?

R.C. Nu. Cum vă spuneam, sunt cutremure de natură tectonică, legate de falia Bușteni — Sohodol — Zărnești, acoperită de sedimente. Nu este vorba de o noutate, falia figurînd pe harta tectonică a României !

REP. S-a vorbit de un posibil „centru energetic" în muntele Omul, de poligoane de experiențe nucleare, de efecte parapsihologice... Există în datele de care dispuneți elemente care să susțină asemenea afirmații ?

R.C. Absolut deloc. Sunt simple speculații. V-as propune chiar să continuăm discuția noastră, amintind cititorilor elementele fundamentale — cauze, mecanismul de producere, efectele, predicția etc. — de care este nevoie pentru înțelegerea și urmărirea fenomenelor seismice.

REP. Vă mulțumim și vă așteptăm.

MIHAELA DOROBANȚU

incursiune în paranormal

ÎNTÎMPLAREA CA DESTIN!

Un element important în fenomenologia paranormală îl constituie conştiinţa predestinării. Atît a unor fapte vremelnice, cît şi a vieţii în întregul ei. În legătură cu acest subiect s-a adus în discuţie teoria probabilităţii. Acest semn al vagului, sub zodia întîmplării, nu-i satisface pe subiecţii care au trăit momente de predestinare. Capacitatea de predicţie, prevedere, premoniţie, clarviziune sau, în unele cazuri, de clarauz nu „funcţionează" prin concursul probabilisticii. Această capacitate se bizuie, după cum reiese din cauzistică analizată, pe un mare cîmp de certitudini.

Faptul că există exemple confirmate anterior, de „citire" a evenimentelor din viitor, ne sugerează să acceptăm posibilitatea ca o existenţă să fie de timpuriu marcată de semne prevestitoare. Cărui substrat cosmic subtil aparţine o asemenea realitate încă aflată în conul de circumspecţii şi îndoieli ? Trăim oare într-o simultaneitate secretă tridimensională temporal altfel spus, avem capacitatea de-a întui **continuum — ul** prezent prin trecut, actual şi viitor ? O confirmare a faptului poate deveni deosebit de şocantă pentru psihicul nostru, pentru nevoia noastră de înţelegere a vieţii şi sensului. De asemenea, în primul rînd s-ar dovedi propice înţelegerii mai profunde a Creaţiei cosmice şi viului în general, ca fapte fără început şi fără sfîrşit ale Divinităţii. Căci înţelesul de început şi sfîrşit aparţine probabil exclusiv limitelor noastre omeneşti, de pătrundere în mister. De pildă dispariţia unui corp ceresc, a unei planete, a unui sistem solar nu înseamnă şi dispariţia Creaţiei.

În biografia individuală, predestinarea autentic resimţită este însoţită de o limpezire a conştiinţei, de un consum de resemnări în ideea unei erori ce a înlocuit o virtute. A trăi o viaţă cu acest sentiment este destul de trudnic, de chinuitor. Şi totuşi există în cauzistica paranormală mai ales, nenumărate cazuri de itinerarii duble : unul predestinat printr-un avertisment timpuriu, şi altul care-i ia locul primului pentru a-l deturna diferit, oricum nu pozitiv. Iată cum resimte un subiect acest fapt :

„Acum 45 — 46 de ani am avut o discuţie cu un necunoscut pe care-l auzeam, dar nu-l vedem deloc. M-a numit pe numele meu de botez, m-a descris exact, aşa cum eram eu îmbrăcat şi cum arătam atunci, şi mi-a spus pe un ton energic că eu trebuie să merg la o mănăstire pentru a învăţa carte. Mi-a mai spus de o navă pentru călătoria mea, dar nu am înţeles atunci mare lucru. Ştiu că discuţia cu cineva nevăzut, dar care mă cunoştea atît de bine, a fost foarte amplă...

Dar nu am ajuns la mănăstire, cu toate că doream aceasta foarte mult. Părinţii nu m-au lăsat. Eram copil curat ca o coală de hîrtie pe care era notat numele meu de botez. Restul trebuia scris, aşa poate era voia lui Dumnezeu. Cu părere de rău, dar acea coală albă — care era viaţa mea —, am scris-o eu de bună voie cu lacrimi, insuccese, tristeţi, boli, prigoană şi păcate. Toată viaţa am fost urmărită de acea discuţie din copilărie cu cineva nevăzut şi auzit atît de clar. De ce a trebuit să merg pe alt drum decît acela care mi se ceruse să-l străbat ?

Este adevărat că mai ales în vis am fost de nenumărate ori contactată. Am visat (sau mai bine zis am văzut !) luptele dintre întunecaţi şi lumile ierarhice, cu acel cer roşiatic în formă de năvod. La sfîrşitul luptelor mi-a apărut chipul Fecioarei Maria, însă pe un cer senin, şi o cruce mare, din diamante. Trăiam sentimentul că se purtase o luptă pentru salvarea sufletului meu. Vise cu Fecioara Maria am avut în mod frecvent. Nu de puţine ori vedeam imaginea inimii înşingerate a Fecioarei, deşi nu gîndisem aşa ceva, anterior. Totul mi se arăta fără ca eu să fiu obsedată de imaginile din vis. Toate acestea le-am trăit cu seninătate, dar şi cu sentimentul că n-am urmat în viaţă calea pe care trebuia să pornesc. În toamna anului 1986 mi-am visat propria moarte. A fost un moment extraordinar, de neimaginat. Am văzut pur şi simplu cum sufletul mi-a fost luat de doi îngeri şi dus în cer, apoi am auzit o voce, parcă aceeaşi din copilărie, care mi-a spus : „Trebuie să mergi din nou pe pămînt şi să vii aici cu Victor !" — adică, cu cineva foarte apropiat. Toate aceste momente au fost de mare amploare, foarte concrete, cu multe detalii incredibile..."

Această este confesiunea doamnei Ioana Orban. Am greşi plasînd evenimente şi stări în seama unor particularităţi psihomotorii. Nici o obsesie nu cheamă realitatea copilind-o după modelul şi intensitatea ei.

ION ŢUGUI

Cea mai fascinantă şi convingătoare INCURSIUNE IN PARANORMAL în paginile „ALMANAHULUI MAGAZIN '93"

În aceste zile, un ultim tiraj de 25 000 exemplare !

Cei interesaţi să participe la tragerea la sorţi a cîştigurilor în obiecte le recomandăm pagina 160 a Almanahului. Termen ultim pentru trimiterea talioanelor: 30 iunie 1993 !

Parapsihologia la marginea necunoscutului

Mic dicţionar de termeni

TELEPATIA.

Termen lansat în 1883 de către Myers, telepatia, sau „simţirea la distanţă" este o formă de comunicare biologică în care se realizează un transfer de informaţie pe canale extrasenzoriale. În contextul fenomenelor de percepţie extrasenzorială, telepatia este fenomenul de achiziţionare a bioinformaţiei.

Ea implică prezenţa unui emiţător şi a unui receptor, deşi nu se pot înlătura a priori efecte de transfer în sens invers.

În funcţie de partenerul care îşi impune calităţile, există o **telepatie gamma** (datorată îndeosebi receptorului şi fiind aceea care corespunde într-adevăr definiţiei termenului, căci este cea prin care se realizează achiziţia de informaţie) şi **telepatia kappa**, în care rolul principal îi revine emiţătorului şi care uneori se poate confunda cu sugestia mentală.

Receptorul poate să fie **pasiv**, mulţumindu-se să înregistreze doar informaţia transmisă sau **activ**, atunci cînd orientează efectiv procesul, selecţionînd informaţia prin sondarea mentală a emiţătorului. Există şi cazuri de telepatie la limita conştientului, cînd receptorul are acces la zone pasive din conştiinţa emiţătorului.

Primele experienţe de telepatie s-au înregistrat în 1883 (Guthrie). Receptorii au fost două femei care au reuşit să reproducă 287 de desene din cele 437 transmise telepatic.

Experienţele şi demonstraţiile de telepatie au înflorit la începutul secolului nostru, devenind celebre şi prin personalităţile care se interesau de ele (printre care Freud sau marele fizician Einstein).

Asemenea experienţe sunt însă la fel de spectaculoase cînd rolul receptorului este jucat de un animal. Într-o astfel de demonstraţie, celebrul dresor Durov a ordonat cîinelui său lup să-i aducă o carte de telefon de pe o masă dintr-o cameră vecină. Cîinele a intrat în camera cu pricina, a căutat pe rînd pe fiecare din cele trei mese existente şi cînd a găsit cartea de telefon a adus-o stăpînului...

CLARVIZIUNEA

În clarviziune este vorba tot de o achiziţie de informaţie pe cale extrasenzorială, cu deosebirea că sursa nu mai este un sistem viu.

Unul dintre cele mai celebre exemple, relatat la începutul acestui serial, este cel al filosofului suedez Swedenborg care aflîndu-se la Göteborg a avut viziunea unui incendiu la Stockholm (deci la o distanţă de 600 Km), pe care l-a descris în detaliu timp de două ore.

O altă experienţă de mare spectacol a fost realizată de un medic care i-a transmis unui subiect aflat în stare de hipnoză ordinul de a „vedea" ce se întîmplă cu un fost pacient al său, vindecat de curînd. Răspunsul a fost deconcertant : subiectul a văzut „un om foarte puternic, cu un picior de lemn, dar care nu are creier." Apoi a relatat că omul se numea E. şi stătea la o masă cu o sticlă de whisky în faţă, fără să bea însă din ea. Relatarea a fost absolut corectă : fostul pacient ... îmbrăcase la acea oră o pănuşă de lemn şi o aşezase pe un scaun, în faţa unei mese pe care se afla o sticlă de whisky...

(Va urma)

MIHAELA DOROBANŢU

Semeni care ne pot alina suferinţele

Un enigmatic caz de receptare a durerilor prin biocîmpul energetic

Relau rubrica dedicată bioenergoterapiei după o absenţă impusă de imposibilitatea semnatarului ei de a verifica autenticitatea unor practici în toate cazurile relatate, aşa cum aş fi dorit-o. Acum lucrurile s-au mai aşezat, în sensul că numeroşi bioenergoterapeuţi îşi pot aduce contribuţia la însănătoşirea oamenilor, fiind asociaţi cu cabinete medicale, într-un cadru organizat, precum de atîtea ori îl sugerasem.

Toate explicaţiile date numai în acest an, de pildă, nu satisfac curiozitatea noastră, şi nici nevoia de rigoare cînd este vorba de relaţia dintre sănătate şi bioenergie şi anumite maladii. Reluînd aşadar această rubrică, nu facem decît să ilustrăm exemple de bioenergoterapeuţi care şi-au atestat capacităţile paranormale în mod concret...

De data aceasta, reţin un caz cu totul special. Dar nu numai special, ci aproape unic. Aurel Silvaş, din Baia Mare, este cercetător ştiinţific în domeniul utilajelor miniere şi de preparare. Suferă în anul 1989 de meningită, doctorii confirmă diagnosticul, este supus unui tratament. Starea de revenire după tratament a durat cîteva luni de zile. Dar a urmat apoi o stare de rău generalizată, fără nici o explicaţie posibilă. Boala tratată a fost acuzată de generalizarea stării de rău. Nu au existat însă fenomene speciale, ca pierderea memoriei ci doar rău generalizat. Din cauza stării, s-a prezentat la un moment dat la o bioenergoterapeută din Baia Mare. Din prima zi rezultatele au fost spectaculoase. Însă după a treia şedinţă, Aurel Silvaş a constatat pur şi simplu că se poate autovindeca făcîndu-şi cu palmele pase pe locurile afectate. De aici a început enigma...

Sau, mai precis, de la modificările incredibile petrecute în biocîmp şi „relevate prin contactul cotidian cu lumea din jur. Pe lîngă faptul că cercetătorul s-a pomenit el însuşi un vindecător redutabil, viaţa cotidiană începea să-i devină tot mai problematică. Poate că primul moment, şocant, a fost acela al întîlnirii cu un necunoscut, care suferise o operaţie chirurgicală pe cord. Apropiindu-se de el, Aurel Silvaş i-a simţit durerea inimii ca şi cum ei înşişi ar fi suferit de inimă şi ar fi trecut printr-o operaţie. „Omul s-a apropiat de mine şi atunci am simţit eu însumi o durere în inima mea..." A început să-i doară pieptul apoi inima, cu putere. „În clipa respectivă am descoperit ce anume se întîmplă şi l-am rugat pe omul respectiv să se depărteze de mine..."

Fenomenul este deosebit de ciudat, cu adevărat enigmatic. A prelua suferinţa cuiva de care te apropii ? Pare într-adevăr incredibil. Şi totuşi acesta-i adevărul. În numărul următor voi aduce noi amănunte despre strania capacitate a lui Aurel Silvaş...

ION ŢUGUI

SENZAŢIONALELE DEZVĂLUIRI ALE DR. RAYMOND MOODY,

AUTORUL CELEBREI CĂRŢI „VIAŢĂ DUPĂ VIAŢĂ"...

POSIBILITATEA DE A VORBI CU PĂRINŢII MORŢI !

ERIK PIGANI — Experienţele din apropierea morţii (N.D.E.) dovedesc existenţa unui DINCOLO ?

RAYMOND MOODY : Din 1965 încoace, am întîlnit şi am lucrat cu mai mult de 3 000 de persoane revenite din moarte, aşa că, eu personal sînt convins de-o asemenea existenţă. Totuşi, în pofida cantităţii uriaşe de muncă dusă pînă în prezent şi, cu toate că nu mai e posibil să negi fenomenul ca atare, nu se poate dovedi ştiinţific existenţa unei vieţi după moarte.

E.P. : Vă mai continuaţi cercetările ?

R.M. : Mai mult ca oricînd pentru că, în calitate de psihiatru ceea ce mă interesează în viaţă sînt misterele conştiinţei umane. De altfel, experienţa din apropierea morţii prezintă un aspect terapeutic evident pentru toţi cei care au păţit-o.

E.P. : Toţi ?

R.M. : Să zicem marea majoritate. Unele cercetări au demonstrat de asemenea că este posibil să experimentezi aşa ceva fără să fii în situaţia morţii iminente, adică aflîndu-te în vis sau în cadrul unei crize spirituale. Şi atunci mi-a venit ideea şi m-am întrebat cum s-ar putea reproduce această experienţă, controlînd-o şi folosind-o ulterior în scop terapeutic.

În filmul „Experienţă interzisă", pentru a explora această stare, un grup de studenţi la medicină îşi provoacă ei înşişi starea de stop cardiac. Evident, un lucru nesăbuit şi nimeni nu ar trebui nici măcar să vrea să încerce o asemenea aventură. A face o asemenea experienţă în laborator deci este imposibil. Aşa că mi-am dat seama, că, pentru a studia acest fenomen, mult prea complex, e bine să te legi doar de un singur element.

E.P. : Dar dacă despărţi etapele unei asemenea experienţe, ai mai putea să înţelegi funcţionarea globală, imaginea de ansamblu ?

R.M. : Nu, dar nu prea ai de ales, iar mie mi s-a ivit o suită de circumstanţe care m-au orientat spre o cale de cercetare absolut deosebită. Despre ce este vorba ? Despre oamenii care au avut experienţa din apropierea morţii şi aflîndu-se în acel tunel de trecere, spuneau că şi-au întîlnit părinţii sau prietenii morţi care-i ajutau să străbată acea trecere. Afirmaţia este foarte interesantă şi într-adevăr ciudată şi m-am hotărît s-o aprofundez. Aşa că în urmă cu trei ani am luat toate anchetele medicale asupra situaţiilor de doliu, studii făcute de medici englezi şi americani pentru femeile ce-şi pierduseră soţul. 66% din văduve spuneau acelaşi lucru : că simt, aproape fizic, prezenţa soţului.

E.P. : Un fenomen foarte răspîndit, cunoscut în toate familiile, sub o formă sau alta, dar asta nu dovedeşte nimic.

R.M. : Bineînţeles, dacă priviţi problema din exterior şi foarte detaşat, pentru că toţi cei care au simţit „acea prezenţă" n-au nici o îndoială asupra realităţii sale. Pe urmă, am mai studiat şi alte genuri de rapoarte şi anume acelea care notau apariţiile numite „fantome". Aşa că, ideea de a întîlni, în realitatea noastră, persoane decedate — ceea ce e mult mai frecvent decît s-ar putea crede — are o legătură, un punct comun cu experienţa din apropierea morţii. Din nefericire, ele sînt fenomene spontane şi nu văd nici un mijloc de a le reproduce.

E.P. : Şi atunci, cum v-aţi orientat cercetările ?

R.M. : Mi-am reamintit literatura greacă pe care am studiat-o cu mare plăcere cînd mi-am dat doctoratul în filosofie. Herodot, Homer, Platon şi alţii povestesc că existau locuri speciale numite „psychomanteum", unde te duceai să consulţi „oracolele morţii". Oamenii mergeau acolo pentru a-şi întîlni părinţii decedaţi, pentru a sta de vorbă cu ei şi a primi sfaturi în problemele lor.

E.P. : Erau, evident, smecherii, scenarii bine regizate !

R.M. : Şi eu crezusem aşa. La fel ca toată lumea. Numai că, în 1990, am terminat o importantă cercetare psihiatrică privind hipnoza, stările de transă şi vedeniile, studiu pentru care am folosit cristale sau oglinzi, folosite de mii de ani, de altfel.

E.P. : Şi aţi luat-o în serios ?

R.M. : Evident, pentru că lucrez întotdeauna cu o metodologie extrem de severă şi cu rezultate foarte bune. Ori oracolele greceşti foloseau chiar oglinzile pentru a provoca întîlnirile cu morţii. Am adunat toate elementele cercetărilor mele şi m-am întrebat dacă e posibil să reproduc exact experienţa grecilor pentru a vedea ce se întîmplă. Mai rămînea doar să construiesc, să recreez un „psychomanteum". Şi s-a întîmplat şi asta. Chiar în momentul în care eram pe cale să pun la punct un protocol experimental mi s-a ivit extraordinara ocazie de a cumpăra o moară veche de apă, construită pe un fost teritoriu indian sfînt. Era locul ideal pentru experienţe şi, oricît de incredibil sau de neverosimil vi se va părea, rezultatele depăşesc — de departe — tot ce mi-aş fi putut imagina. Mi-e imposibil să explic în cîteva fraze ansamblul procedurii care se desfăşoară pe parcursul unei întregi zile. Tot ce pot să vă spun e că merge.

(Va urma)

Traducere şi adaptare FLORINA GALDĂU

Starea de VEGHE

MARELE „MATCH“

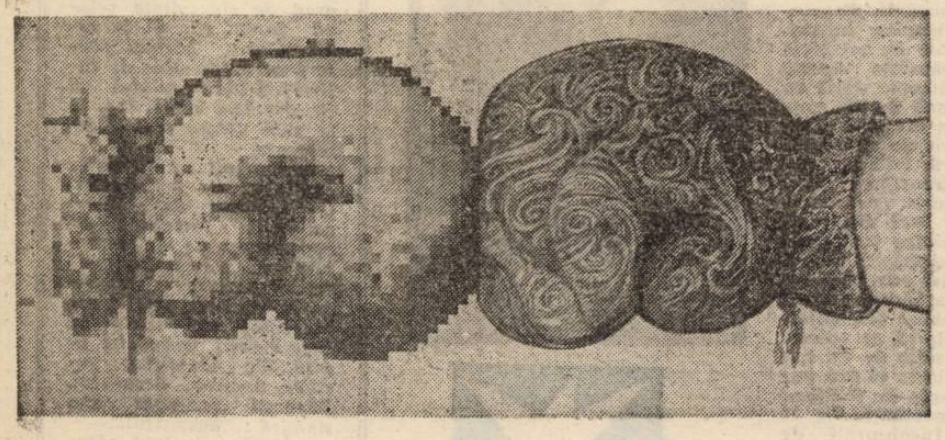

AL SECOLULUI XXI

Marele «match» științific al secolului viitor, în opinia revistei „Le nouvel Observateur“ (nolembrie 1991), cel mai important dintre toate cele posibile, va opune **neurobiologia** (și exclusivismele celor ce fetișizează încă microscopul și neurocibernetica) **științelor pluridisciplinare** ale «psihismului», de la psihoterapie și psihotronică pînă la psihanaliză, investigări promițătoare, desigur — neurobiologii nu le contestă — dar lipsite de metodologia și rigorile clasice (uneori și clasicizante) ale științelor medicale. Meciul (renunțînd la transcripția străină, savantă) nu este doar ipotetic. Pentru semnatarii «dosarului» la care ne referim — Michel de Pracontal, Norbert Bensaid și Monette Vacquin — meciul s-ar și afla în plină desfășurare, fără un «timp de joc» limitat, răsturnările de «scor»— cît și promisiunile însumate ale acestei acerbe confruntări — fiind deopotrivă de profitabile pentru umanitate.

Neurobiologii sînt de părere, însă, că cercetătorii psihismului nu vor putea înainta eficient pe tărîmul descifrării neînțelesurilor forte ale psihicului, înainte ca marea știință (a se citi : neurobiologia) să înțeleagă și să explice exact structura și mecanismele cele mai intime ale creierului, natura exactă a neuronilor și a sinapselor, fără a stăpîni în detaliu «mașina creierului». Ceea ce ar însemna că neurostiințele ar putea aborda, din unghiul «hard»-ului, mai întîi, dar și al programelor, ulterior, și «problemele» considerate cîndva exclusiv ale psihologiei : **subiectivitatea și particularitățile individului, raporturile conștient-subconștient**, ca și problema conștiinței (după Marc Jeannerod, conducătorul unor cercetări importante despre „motricitate și viziune“). Mai mult, decît atît, Marc Jeannerod consideră că înfruntările de azi dintre cele două direcții de investigare a creierului și a misterelor sale, respectiv a fortelor și cîmpurilor biopsihice, vor conduce final spre o conlucrare în substanță, (...N-avem decît un singur creier, nu pot exista două concluzionări : **bio-neurologice și biopsihice**“. În colaborare cu un renumit psihanalist, Marc Jeannerod a și început, s-ar părea, pregătirea unei lucrări despre interconexiunile, posibile și probabile, dintre cele două discipline, lucrare în curs de apariție, aflăm, la „Odile Jacob“).

Să fi existat cîndva un cordon ombilical între cele două științe, întrerupt prin exercițiul profesionalizării ? Un alt specialist, Pierre Fèdide refuză însă ferm ideea unei sinteze viitoare între «bio» (bioneurobiologie) și «psi» (științele pluridisciplinare ale psihicului). Cele două domenii, pentru a progresa — susține Fédide — trebuie să-și păstreze autonomia. Trebuie să se înfrunte...

Printre problemele mari care fascinează ambele direcții de cercetare — de aici și miza marelui meci al secolului XXI — s-ar înscrie, într-o ordine relativă — **maladiile psihicului** și, în sfîrșit, domeniul celei mai acerbe confruntări — **căile vindecării**, în ațît de variatele îmbolnăviri.

Este momentul și locul în care pozițiile celor două direcții științifice devin intransigente și, la fel de grav, exclusiviste. Care sînt, totuși, **forțele** în stare să contribuie optim la o vindecare profundă ? Și dacă există real asemenea căi, și asemenea forte, de ce să aminăm (de ce să interzicem) vindecările așa-zis «para-psihice» (paranormale), îngăduind celor două direcții de investigare să-și dispute, deseori fără scrupul, prioritățile și bolnavii ?

Aflată în plină prăbușire psihică, o cunoscută cîntăreață, Kimera (Spania, dar fiind de origine coreeană), traumatizată de răpirea fetiței sale, ajunge în situația-limită, tragică, în care nici un tratament medical, inclusiv cuceririle de ultimă oră ale psihoterapiei, nu par s-o mai ajute. Fetița este recuperată, situația familială (afecțiunea constantă a soțului și situația sa financiară) e absolut excelentă, opinia publică se dovedește solidară și stenică, totul ar conduce, ipotetic, la o rapidă recuperare psihică, și, totuși, Kimera nu e în stare să se reintegreze în social, în familie într-o existență normală. Și drama se prelungește în timp, un an, încă un an... În cel de-al treilea an i se recomandă o lucrare — o meditație filozofică — a unui bătrîn înțelept coreean, adept al filozofiei budiste. Întîmplarea face că autorul lucrării să mai fie în viață. Kimera pleacă la el, în Coreea și, asistată de el, ajunge să înțeleagă și să stăpînească forța de auto-resurecție psihică prin mediație forța de autoinvestigare, prin detașare de efemer, prin abstragere din derizoriul clipei, prin asceză morală, prin «karma», înțeleasă ca disponibilitate și forță interioară, inclusiv forță de comunicare... Kimera revine la viață, revine la muzică, revine la familie, dar în fiecare zi, fără excepție, își rezervă cele cîteva ore de regăsire și înnobilare de sine prin meditație. Desigur, au existat elemente favorizante în însăși sorgintea ei asiatică, în acel plan-limită al disperării, trăită ca experiență totală, a existat și suportul familial și disponibilitatea armonică a actului artistic... Cert este, însă, că un om declarat pierdut și irecuperabil, renaște psihic grație unor forțe lăuntrice (poate nu numai) inexplicabile încă... Să contestăm salvarea ?

Un tînăr polițist aflat la începutul carierei (caz relatat de un profesionist al cazurilor enigmatice și al anchetelor penale, John Pearson) este transferat la poliția din Cimbria (nordul Angliei). Conducînd mașina spre casă, în zori de zi, într-un moment de extremă luciditate, polițistul zărește chiar în mijlocul șoselei — un drumeț, un om care, după toate aparențele făcea autostop. Spre disperarea polițistului, care-l observase prea tîrziu, și a sistemului de frînare insuficient de prompt, mașina îl lovește în plin pe cel aflat în mijlocul șoselei, sperînd să determine oprirea autovehiculului. Polițistul, disperat, coboară din mașină, dar spre marea lui surpriză nici urmă de accidentat... Polițistul își amintește perfect silueta, chiar și trăsăturile celui lovit, culoarea hainelor, forma pălăriei... Pe șosea, totuși, nici urmă de sînge, nimic. Întors imediat la poliție, relatează colegilor săi cele întîmplate... Ca să afle că, în urmă cu exact trei luni, pe șoseaua respectivă și în locul indicat, fusese într-adevăr călcat de o mașină un om cu semnalmentele reținute de polițist... Un caz despre care nu se scrisese în presă, despre care polițistul afla atunci pentru prima oară, întîmplarea având loc pe cînd el se afla în cu totul altă zonă a Angliei. Ce «mecanisme neînțelese» au făcut ca un om să aibă «clarviziunea» unui eveniment desfășurat cu luni de zile în urmă ? Să-l contestăm numai pentru că «meciul» dintre neurobiologi și adepții investigării «psihismului» se află în plină desfășurare și nimeni n-are (încă) un răspuns coerent, plauzibil, dacă nu și exact ?

Vom reveni, desigur, cît ne curînd, nu atît cu evoluția «scorului», cît cu întrebările pe care le suscită diversele fapte de viață — vindecări și eșecuri — cu care se confruntă «în teren» cele două formații.

DOREL DORIAN

Și tot despre performanțele medicinii în....

● **NATO, PREZENT ȘI VIITOR.** În cadrul Pactului Atlanticului de Nord se formează, actualmente, o forță de intervenție rapidă comună, alcătuită din 100 000 de oameni proveniți din 12 state membre. Un corp de armată franco-german, căruia i se vor adăuga forțe spaniole, belgiene și luxemburgheze, va deveni elementul central al unui corp european plasat sub responsabilitatea UEO. Două corpuri de armată germano-americane, compuse fiecare din două divizii (40 000 de soldați) urmează a fi operaționale pînă la sfîrșitul anului. De cîțiva ani există, pe lîngă altele, un corp de armată germano-danez ; în proiect se prevede și alcătuirea unui corp de armată germano-olandez.

● **PRECIZIE INCREDIBILĂ.** Folosindu-se de un dispozitiv cunoscut sub denumirea de „fîntînă atomică“, specialiști francezi au reușit să demonstreze posibilitatea de a realiza un ceas cu cesiu, a cărui exactitate ar atinge o sută de milionimi de miliardime sau un progres de două ordine de mărime față de ceasurile atomice existente. În practică, aceasta înseamnă că frecvența ceasului ultraprecis va fi cunoscută cu o precizie de 16 ci-

fre. Ceasurile cu o atare precizie vor fi folosite în cercetarea fundamentală pentru testarea teoriilor fizice și în astronomie pentru interferometrie etc.

● **PREVIZIUNI ALE FUTUROLOGILOR AMERICANI.** La începutul secolului XXI omenirea va fi martoră a unei perioade bogate în investiții care vor impresiona puternic viața cotidiană. Cei mai puțin dotați conducători auto vor putea porni la drum fără teama de a cădea victime unui accident. Automobiliștii se vor putea dota cu sisteme automate de conducere. Pensionarea ar putea cădea în desuetudine. Mulți oameni își vor relua activitatea după una sau mai multe perioade de odihnă, pentru a-și începe a doua sau a treia carieră.

● **RECOLTE CURATE PE TERENURI INFESTATE.** Nu, nu este nici-o exagerare. Pentru terenurile infestate cu radionuclizi este nevoie ca ele să fie „semănate“ cu... rumeguș ! Oamenii de știință din Minsk, care au propus acest procedeu original de protecție a recoltei împotriva radiației, au elaborat o tehnologie de impregnare a rumegușului cu compuși speciali, meniți a fixa moleculele metalelor grele și a le face inaccesibile vegetației. Experiențele făcute cu grîu, secară, fasole, castraveți și mazăre au demonstrat că acumularea de cesiu radioactiv, în frunze se reduce de cîteva ori datorită acestui procedeu. Atari recolte sînt corespunzătoare nu numai din punct de vedere al normelor „temporare“, discutabile, postavarie, dar și celor mai existente standarde internaționale.

● **„SHINKAI 6500“ SE PREZINTĂ.** Este vorba de submarinul realizat de Japonia din clasa „6000 m“ ținîndu-se seama de evoluția cercetării în „Împărăția lui Neptun“. Submarinul japonez este mult mai ușor de manevrat decît „Nautilus“. Motorul principal orientabil asigură o viteză de croazieră de trei noduri (aproximativ 5,5 km/h) și o posibilitate de viraj la 80°, la dreapta și la stînga. Motoarele laterale rotaționale, care pot fi utilizate fie ca motoare de portanță verticală, fie ca motoare pentru deplasări orizontale, constituie o configurație originală pe care nu o au submarinele din aceeași generație. „Shinkai 6500“ a reușit scufundări de peste 6500 m.

CĂLĂI NEVINOVAȚI?!

Să nu ucizi !, spune o poruncă a Decalogului. Cui se adresează imperativul Creatorului ? Individului ? Bineînțeles, în primă instanță. Dar societății ?

Multe societăți nu consideră că porunca Divină li se adresează și atunci apare pedeapsa cu moartea. Cînd legea consfințește pedeapsa capitală, atunci ea determină și existența călăilor. Iată, deci, cum în prag de nou mileniu — cînd tradițiile mitologice și nu numai așteaptă o înnoire pașnică a spiritului și sufletului umanității — diviziunea muncii (începută în vremuri imemoriale) stăruiește în rîndul breslelor meseria de călău !

Societățile evoluează, tehnica execuțiilor, dar termenii rămîn aceiași — cel puțin în instrucțiunile codurilor penale. Anul acesta se împlinesc 255 de ani de la nașterea unui medic francez, profesor de anatomie la Paris : Joseph-Ignace Guillotin. Solicitat de autoritățile legale, sau pur și simplu impresionat de modul cum decurgeau execuțiile (mai ales cele prin spînzurare ; îmi amintesc cu acest prilej cîtă indignare a trezit condamnarea la moarte prin spînzurare a fostului președinte al Pakistanului, Zulfikar Ali Butto, în deceniul opt al acestui secol. În ciuda apelurilor multor personalități de stat, chiar din SUA și URSS, execuția s-a desfășurat, totuși așa cum a dorit tribunalul).

Instrumentul morții inventat de acest om pașnic i-a preluat automat numele, căci era un fel de revoluție în uciderea condamnatului, era o tehnică mai „civilizată“ și mai spectaculoasă. Despărțirea capului de trup, decapitarea, urma să primească sinonimul ghilotinare, iar instrumentul se va numi ghilotină. Era un „progres“, nu ?

Prima execuție prin ghilotinare (în

Franța) s-a desfășurat la 25 aprilie 1792. Este o dată memorabilă în istoria nescrisă a condamnărilor la moarte. Cu atît mai mult are un simbol aparte, cu cît ea s-a petrecut în viltoarea evenimentelor Revoluției Franceze începute în 1789. Căci prima ghilotinare a avut loc după proclamarea Declarației Drepturilor Omului și Cetățeanului — datată 1789 și care reprezenta preambulul Constituției votată la 3 septembrie 1791. Poate are mai puțină importanță cine a fost primul om executat „modern“, important și decisiv a fost faptul că printre cele 17 articole ale Declarației, nici unul nu se referea la pedeapsa cu moartea. Nici o referire la interdicția societății, prin puterea sa judecătorească, să devină călău. Marele pas înainte făcut prin articolul 9 al Declarației (care statua prezumpția de nevinovăție) era astfel umbrit de cruzimea pedepsei capitale. Odată dovedită culpa, societatea avea drept de viață și de moarte asupra vinovatului.

În această viltoare de împrospătare a societății franceze de la sfîrșitul secolului XVIII, ghilotina a avut, printre alții, doi mai „clienți“. Domnul Guillotin a putut asista (murind în 1814) la execuțiile lui Maximilien de Robespierre și Georges-Jacques Danton — ambii decapitați în 1794. Oare ce era în sufletul acestui om — obișnuit de altfel să disece cadavre la Facultatea de Medicină din Paris — cînd și-a văzut cîștigată o notorietate de acest gen ? Avea oare vreo urmă de remușcare, sau era de-a dreptul mîndru de abilitățile lui intelectuale ?

NOTĂ : În România pedeapsa cu moartea a fost abolită în 1990, în urma Revoluției din Decembrie 1989. Autorul scrie această serie de texte sub imperiul pildelor lui Iisus Christos, Mîntuitorul, cînd o prostituată a fost condamnată la moarte prin lapidare (ucidere cu pietre), a zis : **SĂ ARUNCE PRIMUL CU PIATRA CEL FĂRĂ DE PĂCAT !**

PAUL IOAN

Iubirea... extremelor (II)

Există în lume cupluri ai căror protagonişti sînt atît de diferiţi încît cei din jur nu pot decît să-i privească cu uimire. Şi să se întrebe ce îi uneşte cînd de fapt totul pare să-i distanţeze. Ei sînt „probe vii" ale uimitoarei complexităţi a alchimiei seducţiei. De la tabu la fascinaţie nu este decît un pas, cel pe care aceste cupluri îl fac cu neegalată şi mărturisită bucurie. Respingînd „dictatura esteticului" ele resping inconştient normele şi interdicţiile dictate de societate familiei. Revoltaţi, rebelii ce alcătuiesc aceste cupluri uită că nobilii nu se căsătoresc decît cu nobili, cei înalţi doar cu o persoană înaltă, graşii nu pot fi seduşi decît de graşi etc., etc. Alegerea unui partener atît de diferit de sine pare a fi dictată de o fascinaţie aparte faţă de necunoscut, de o atracţie spre extraordinar. Surprinzător, psihologii spun că alegerea partenerului ar fi înscrisă în subconştient încă din copilărie. Dar să mai aruncăm o privire indiscretă spre aceste cupluri învăluite de o mare iubire.

■ Cu cei 2,18 metri Richard Kiel este fără îndoială actorul cel mai înalt de la Hollywood. Îi este dificil să pătrundă într-o cabină telefonică, iar peste tot pe unde intră trebuie să se aplece. Pentru a o îmbrăţişa pe Diane, soţia sa de 1,57 m trebuie să se... coboare la înălţimea ei sau pur şi simplu să o ia în braţe. Diferenţa de înălţime pentru ei nu are însă nici-o importanţă. De 20 de ani formează un cuplu unit. Înconjuraţi de cei patru copii ei locuiesc departe de Los Angeles, aproape de Yosemite. Richard este de o gentileţe deosebită. „Este de o tandreţe de neegalat", mărturiseşte Diane.

■ Hervé Villechaize, piticul cel mai celebru de la Hollywood „colecţionează" cele mai frumoase femei. Cu 1,10 m şi 27 kilograme acest Don Juan în miniatură este renumit pentru instabilitatea sa sentimentală. Născut la Poulon, după terminarea studiilor de actorie s-a exilat la New York. În America va face foarte repede carieră. I se recunoaşte şi statutul de... Casanova al Hollywood-ului. Acum, la 50 de ani, cea mai recentă cucerire este Torri Talent, o frumoasă rusoaică.

■ Pentru Lucas, 1,90 m, 24 ani şi Annie, 1,50 m, 85 ani, iubirea... nu are vîrstă. „Cînd am luat-o în braţe pe Annie, vibra ca o tînără seducătoare de 18 ani", povesteşte fericitul soţ... Sînt de nepătruns căile... seducţiei.

101 DIFERENŢE

● *Sfera... diferenţelor dintre bărbaţi şi femei pare să nu aibă limite. Încă un exemplu: sondaje de opinie cu un mare grad de sinceritate relevă faptul că 45 la sută dintre bărbaţi preferă ca momentele de intimitate ale cuplului să se deruleze seara, iar 55 la sută dintre femei, dimineaţa.*

● *Potrivit unui studiu efectuat de cercetătorii Universităţii din Pennsylvania femeile au capacitatea de a interpreta cu mai multă obiectivitate expresiile figurii umane. Astfel ele identifică mai mult de zece emoţii întipărite pe faţă. Ele identifică ruşinea, spaima, dezgustul. Bărbaţii recunosc una singură : dezgustul...*

● *Caria dentară afectează mult mai frecvent femeile. Bărbaţii sînt ceva mai ocoliţi de această neplăcere.*

magazin
Femina Club

Prăjitură cu cireşe

Ingrediente : 8 ouă, un pachet margarină, 250 g făină, 1 kg cireşe, 10 linguriţe + 100 g zahăr.

Se freacă untul cu cele 10 linguri de zahăr şi se încorporează pe rînd cele 8 gălbenuşuri. Se adaugă făina în ploaie şi 6 albuşuri bătute spumă.

Se coace totul în tava de dimensiuni mijlocii unsă şi tapetată cu făină şi cînd a început să se întărească punem deasupra cireşele curăţate de sîmburi şi amestecate cu 100 g zahăr şi restul de două albuşuri spumă.

Se serveşte rece, pudrată cu zahăr. Este foarte bună şi aspectuoasă dacă după ce s-a răcit punem deasupra o spumă din o cană cireşe, o cană zahăr, două-trei albuşuri. Se lasă în frigider şi se taie a doua zi. (I.S.)

Fără silicon

După suspiciunea faţă de implantele mamare pe bază de gel cu silicon, acuzate a fi cancerigene specialişti din Franţa au pus la punct un produs substitutiv. Este vorba despre un compus bazat pe 94% ser fiziologic. Noile proteze mamare sînt fabricate într-o uzină ultramodernă construită special la Seyne-sur-Mer.

Tandreţe paternă

Născut într-un cartier sărac din Chicago în 1933, Quincy Jones a devenit simbolul unei muzici de calitate pusă în slujba jazz-ului, cinematografului şi business-show-ului. Lui i se datorează între altele cele mai bune albume ale lui Michael Jackson şi muzica unor filme celebre precum „În căldura nopţii".

Starul are timp însă şi pentru clipe de tandreţe. Iată-l strîngîndu-şi în braţe fiica, actriţa Jolie Jones.

CRONICA modei

ÎN ARŞIŢA VERII

Pe o piele uşor bronzată, mătasea fluidă, de culoarea nisipului încins, capătă mai multă strălucire. Ansamblul vestimentar merge pe o idee şocantă : bustieră şi şort, peste care se poartă o rochie aparent neglijent aşezată pe corp. (A.P.)

Cinci metode pentru a renunţa la fumat

Studii ştiinţifice au demonstrat : tutunul este un drog. Este deci dificil de a renunţa la el. Care ar fi, totuşi, secretul tentativelor reuşite ? O motivaţie reală, exactă şi un tratament adoptat profilului psihologic al fumătorului. Progresele extrem de importante din sfera cercetării realizate în ultimii ani au permis să se concluzioneze că ar exista două tipuri de dependenţă : una de ordin farmacologic sau fizic, alta de ordin psihologic şi comportamental. Studii ale cercetătorilor americani au evaluat natura şi tipul dependenţei. Dacă fumătoarea inhalează fumul aceasta echivalează cu administrarea unei anumite doze de nicotină, care este absorbită de plămîni. În şapte secunde nicotina se fixează pe receptorii cerebrali. Asupra unor persoane, nicotina exercită o acţiune stimulantă, euforizantă. Sub influenţa ei atenţia, capacitatea de concentrare intelectuală şi cea a memoriei se intensifică. Asupra altor fumătoare nicotina are un efect tranchilizant şi anxios. Pentru altele fumatul este un ritual, un reflex condiţionat după masă sau în situaţii conflictuale.

Dacă motivaţia dv. este suficient de puternică şi v-aţi decis să abandonaţi fumatul, iată cîteva metode eficace, agreate de specialişti :

● În cazul dependenţei fizice utilizaţi „timbrul" şi „guma de mestecat" cu nicotină. Tratamentele, efectuate sub control medical, dau rezultate excelente. Principiul lor constă în furnizarea unei doze de nicotină suficientă pentru a înlocui gestul fumătorului. Dozele sînt diminuate progresiv. Timbrul se aplică pe piele şi se schimbă în fiecare zi.

● Acupunctura, metodă care acţionează cu direcţia stimulării sistemului nervos, ar fi eficace în 50 la sută din cazuri ; al femeilor care ar dori să se lase de fumat.

● Homeopatia acţionează foarte bine în cazul unei motivaţii susţinută puternic şi în cazul fumătoarelor de ţigări puţine ;

● Auriculoterapia urmăreşte stimularea terminaţiilor nervoase de la nivelul urechii.

● Curele termale sau cele heliomarine le pot fi de folos fumătoarelor moderate, dar numai cu condiţia de a li se asocia şi alte metode.

Rubrică realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU

MAGAZIN global

File din odiseea tezaurului român de la Moscova (I)

Depozitul constituit de România în Rusia şi cunoscut sub denumirea de „Tezaurul român de la Moscova" era compus din :

- **Totalitatea stocului metalic de aur al Băncii Naţionale a României ;**
- **Bijuterii aparţinînd M.S. Regina României ;**
- **Depuneri de la Casa de Depuneri şi Consemnaţiuni a României aparţinînd particularilor şi constând în valori, titluri, bijuterii, documente, note de familie, testamente, tablouri de maeştri ;**
- **Valori de arhive aparţinînd instituţiilor financiare şi bancare private ;**
- **Documente, cărţi rare, arhive şi tablouri, aparţinînd Academiei Române şi Pinacotecii etc.**

În luna septembrie 1916, în condiţiile ocupării unei mari părţi din teritoriul României de către armatele Puterilor Centrale, forţele militare române, se văd obligate să se replieze spre Moldova. Guvernul român, cu acordul statelor majore aliate, recurge atît la măsuri militare, cît şi de conservare, între care transferul la Iaşi a sediului şi a activelor Băncii Naţionale a României.

Sub presiunea înaintării forţelor inamice şi a instabilităţii frontului, guvernul român este nevoit să recurgă la măsuri de extremă urgenţă, de securitate.

În vederea asigurării securităţii tezaurului ţării, guvernul român este pus în faţa unor variante de salvare, care au comportat discuţii controversate. Un curent în frunte cu bancherul Mauriciu. Blank susţinea trimiterea tezaurului la Londra, chiar dacă această formulă presupune o primă asigurare de 10 mil. oane lei. Guvernul englez urma să accepte „formal" ca gaj, tezaurul românesc, pentru împrumutul ce se negocia în acel timp în Anglia. S-a propus şi varianta închirierii mai multor seifuri pentru depozitarea tezaurului la băncile din Cristiana, Danemarca.

În cele din urmă, cistig de cauză au avut partizanii propunerii de expediere a tezaurului în Rusia, deoarece orice altă formulă ar fi „ofensat guvernul rus, aliat al României. Rusia, pentru Dl. I. Brătianu, „era un stat puternic aşezat pe baze solide, cu o organizaţie trainică, cu un viitor strălucit... de aceea, cînd a fost să se pună la adăpost valorile noastre, unde puteau fi ele mai în siguranţă decît în imperiul tarist ?"

Pentru a pune în siguranţă stocul metalic al Băncii Naţionale a României, guvernul român încheie o înţelegere cu guvernul rus la 14/27 decembrie 1917, privind condiţiile transportului. Transportul stocului metalic de la Banca Naţională a României s-a efectuat în condiţiile prevăzute iar depunerile, constînd în 1 740 lăzi, au fost verificate corespunzător, în condiţiile prevăzute de către reprezentanţii autorizaţi special de cele două guverne, la Kremlin, (Sala Armelor), la 21 decembrie. Protocoalele şi procesele verbale întocmite şi semnate de aceşti reprezentanţi la 16 februarie 1917, dată la care s-au încheiat operaţiunile de verificare, au stabilit valoarea tezaurului care se ridica la 413 580 456 franci, 84 centime aur efectiv, plus două cutii conţinînd bijuteriile M.S. Regina României, evaluate la acea vreme la 7 000 000 franci. Se garanta atît păstrarea cît şi transportul înapoi în România a tezaurului.

În urma declarării Revoluţiei din 1917, guvernul provizoriu rus a aplicat sigiliu pe încăperile blindate unde se afla tezaurul român. Securitatea cît şi intangibilitatea acestuia au continuat să fie asigurate de noul regim venit la putere. În iulie 1917 guvernul român a fost obligat datorită stării de război, să evacueze în Rusia valorile rămase în Moldova, aparţinînd statului, Băncii Naţionale a României şi altor instituţii şi bănci.

Ca urmare a unei noi înţelegeri, încheiate cu guvernul rus, confirmată de ministrul Rusiei la Iaşi, la data de 27 iulie 1917, s-a procedat la un nou transport, care consta în 188 de lăzi, conţinînd 1 594 336 721 franci, 09 centime, din care 574 525 franci 57 centime aur efectiv, totul aparţinînd Băncii Naţionale a României. Valoarea activelor evacuate de alte instituţii financiare, conţinute în 1621 lăzi, depăşesc suma de 7 miliarde şi jumătate franci.

Cu acest transport au fost evacuate, în afară de valorile în numerar, bijuterii, tablouri şi alte diferite depuneri făcute de particulari, arhivele băncilor, acte de proprietate, acte de familie, testamente etc.

Reprezentanţii autorizaţi ai celor două guverne, au semnat la data de 5 august 1917, ziua formării celui de al doilea guvern Kerenski, protocoale constatatoare ale depunerilor acestor valori la Kremlin şi respectiv Soudnava-Kassna, guvernul rus garantînd păstrarea şi înapoierea lor în România.

IOAN SUCIU

(Va urma)

UN TUTANKHAMON SUD-AMERICAN

Aurul incaşilor a exercitat o imensă fascinaţie nu numai asupra conchistadorilor, ci şi a arheologilor care nu de puţine ori şi-au dedicat întreaga viaţă dezlegării misterelor unei civilizaţii ale cărei urme practic intacte au fost descoperite de primii europeni care au pus piciorul pe continentul american. Într-o astfel de expediţie a fost descoperit, în nordul Perului, unul din mormintele cele mai bogate în aur din cîte se cunosc în lume. Motiv pentru care „prinţul" căruia îi fusese destinat mormîntul a fost denumit „Tutankhamon-ul sud-american"...

Sican — străvechi oraş al preincaşilor, timp de secole capitală a Imperiului. Aici au fost descoperite obiecte din aur, argint, lazurit şi turcoaze, în greutate totală de 1 200 kg ! Această remarcabilă descoperire se datorează unei echipe internaţionale de specialişti, condusă de prof. Izumi Shimada, de la Universitatea Harvard, care... a dat de urma unui mormînt datînd de acum o mie de ani. S-a confirmat astfel ipoteza că multe din vestigiile atribuite incaşilor provin de fapt dintr-o civilizaţie mult mai veche, care înflorea în jurul anilor 800 e.n. în zona din nord a Perului.

Comoara din mormîntul descoperit la Sican s-a păstrat intactă pînă în zilele noastre, fapt mai rar întîlnit în lumea descoperirilor. Mai ales că în Peru, primii descoperitori ai unor asemenea comori au fost... hoţii, arheologii trebuind apoi să facă faţă unor dificultăţi suplimentare în datarea resturilor aduse la suprafaţă şi campanii arheologice, dintre care multe au pătruns pe căi adeseori ocolite în multe din muzeele lumii.

Se presupune că mormîntul aparţine unui rege, oricum unui aristocrat, unei persoane de rang înalt. După ce au reuşit să pătrundă în sala mortuară, situată într-un tunel la o adîncime de 200 m, arheologii au descoperit scheletul unui bărbat care purta o mască de aur şi avea ochi de smarald. Restul corpului era acoperit cu mii de scoici şi mărgele din turcoaze, lapislazuli şi cu resturi ale unor straie de ceremonie. Tot pe corp s-au mai descoperit şi urme ale unui praf roşiatic otrăvitor, preparat pe bază de mercur. Alături de schelet se aflau şase coroane de aur, patru clopoţei, şase perechi de cercei, ca şi o armură pentru braţ, lungă de aproape un metru, confecţionată dintr-un aliaj de aur şi cupru. Şi cum parcă toate acestea nu ar fi fost de ajuns conducătorii incaşi erau împodobiţi în drumul lor spre iluminare cu 150 pene artificiale, confecţionate din plăcuţe uşoare de aur. Dar cea mai puternică impresie asupra oamenilor de ştiinţă a produs-o sceptrul regal, avînd montată pe el o placă în formă de lună.

În sala mortuară s-au mai găsit şi scheletele a două femei, presupuse soţii sau concubine, 400 de scoici, 80 kg de lazurit, 19 vaze, 600 kg de diverse recipiente din argint şi mii de obiecte mărunte, avînd forma literei „I", care serveau probabil drept monede.

În fond nici nu ar trebui să ne mirăm prea mult dacă ne gîndim că Tutankhamon-ul peruvian a condus cu cinci secole înaintea incaşilor un imperiu, care s-a prăbuşit în sec. XI e.n. şi în a cărui capitală, la Sican, se aflau zeci de palate şi 15 piramide de mari dimensiuni...

MIHAELA DOROBANŢU

ipoteze

MISTERUL MARII PIRAMIDE

■ Piramida de la Giseh, una dintre cele şapte minuni ale lumii antice îşi ascunde încă misterele ?

■ Faraonul Kheops nu a fost decît un impostor ?

■ Marea piramidă a fost construită de misteriosul Suphis I ?

„Kheops ar fi un profanator şi un impostor. El şi-ar fi „însuşit" marea piramidă care era opera faimosului Suphis I. Niciodată în această piramidă nu s-a găsit nimic dar eu ştiu unde se ascunde camera mortuară a lui Kheops, ca şi cea a lui Suphis I". Michel Michel ar fi primul capabil să descifreze unul dintre cele mai mari mistere ale istoriei : secretul marii piramide. Marea piramidă ar fi botezată, potrivit opiniei sale, în mod abuziv piramida lui Kheops. Mai mult Michel îi acuză pe arheologi că, în ciuda anilor ce au trecut, nimeni nu a descoperit niciodată nimic.

Piramida lui Kheops a fost construită între anii 3075 şi 3014 î.e.n., sub Suphis I, Kheops care era faraon spre 2808 î.e.n., a primit construcţia piramidei Abou Roache, situată la 17 km de platoul Gizeh. Dar aceasta i-ar fi devenit atît de dragă încît a abandonat proiectul iniţial şi s-a „ataşat" de cea a lui Suphis I. Autorul acestei ipoteze, Michel Michel, are 42 de ani şi nu este om de ştiinţă, ci funcţionar la poşta din Rouen. Un funcţionar care, într-o bună zi, în 1972, după o conversaţie avută cu prieteni despre tehnicile de construcţie ale egiptenilor, a hotărît să-şi consacre viaţa descifrării misterelor legate de aceşti geniali „utilizatori" ai blocurilor de piatră. Michel s-a documentat ca un profesionist, a devorat fără odihnă grămezi de lucrări. Fotografii şi postere cu Khephren, Mykerinos sau Sfinxul din Gizeh decorează pereţii locuinţei sale. Ipoteza lui Michel beneficiază de susţinerea a doi universitari francezi, Jean Patrice Goidin şi Gilles Dormion, convinşi şi ei de existenţa unor cavităţi secrete ale marii piramide. Cum a ajuns Michel Michel la această ipoteză ? Legănat de lectura lucrării „Mystere de la grande pyramide", el se lansează pe traseele autorilor Blake şi Mortimer. Michel obţine de la ei planurile construcţiei piramidei. În scurt timp el înţelege că un culoar al galeriei ascendente care conduce spre camera regelui, coboară la 30 metri sub pămînt. Probabil că acolo este înmormîntat Kheops. O convingere întărită zece ani mai tîrziu, de unele dovezi. În galeria mare Michel descoperă, la fel cu arhitecţii francezi Goidin şi Dormion, anomalii de construcţie. Dar despre acestea, într-un articol viitor.

ECATERINA BĂTRÂNEANU

O REALIZARE TEHNICĂ DE PRESTIGIU

„Mercedesul aerului". „cel mai bun avion din lume la categoria sa" — aceste aprecieri au fost făcute de experți la adresa noului avion de transport german, produs de Dornier Luftfahrt GmbH, companie din cadrul marelui consorțiu Deutsche Aerospace. Acest aparat, cu o lungime de 21 metri, conceput pentru 33 de pasageri, conține tehnică de ultimă oră: turbopropulsoare moderne cu un consum scăzut și foarte „curate" pentru mediul înconjurător, care îi permit să reducă considerabil costurile de întreținere și deplasare, o fiabilitate exemplară și un maximum de confort pentru pasageri.

Primele exemplare ale avionului Dornier 328 urmează să fie livrate beneficiarilor în vara anului 1993. Pînă la prezentarea sa, la 13 octombrie 1991, se încheiaseră deja 76 de contracte de vînzare, plus încă alte 70 de opțiuni care s-au materializat în contracte după primele sale zboruri de încercare.

Firma germană Dornier participă în prezent, alături de societatea franceză Aerospațiale și de cea italiană Alenia, la conceperea și construirea unui avion de transport regional care va transporta 80 — 130 pasageri, proiect care neliniștește concurența europeană, întrucît la el participă cele mai puternice și experimentate companii.

ȘERBAN FILIP

■ În fiecare an, în lume se scufundă circa 350 de nave maritime, ale căror echipaje nu pot fi salvate datorită faptului că ajutorul sosește cu întîrziere. Iată că specialiștii ruși din industria aeronautică au un avion-amfibie care este capabil, după interceptarea semnalului S.O.S., să sosească în scurt timp în zona naufragiului, să amerizeze chiar și pe furtuni de 4—5 grade și să recupereze pînă la 60 de persoane.

■ Descărcarea din bena autocamioanelor a pămîntului umed sau înghețat este dificilă. Iată că un specialist rus, S. Kurilenko, a propus un sistem de curbare a fundului autobasculantei, prin presare de jos în sus. Mecanismul care ridică bena realizează și curbura fundului acesteia. Încărcătura compactă — sau înghețată în cursul transportului își pierde caracterul monolit și se desprinde cu ușurință de metal. După descărcare, fundul benei revine la normal datorită elasticității.

TELEX • TELEX

■ Un ghid al metroului din Paris poate fi achiziționat de cei ce folosesc acest mijloc de transport în comun. Este vorba de un calculator de buzunar. Aparatul are 16 kilocteți și dimensiunile de 80×120 mm. În memoria sa sînt stocate 400 de stații de metrou. Utilizatorul ghidului electronic afișează poziția și destinația sa pe ecran

Siamezele Ma se descurcă

La 4 ianuarie 1950 s-au născut siamezele Maşa şi Daşa. Timp de şase ani medicii Institutului de pediatrie, din Moscova, condus de fiziologul Piotr Anokhin, au crescut micile fetițe, observîndu-le evoluția. La 3 ani Maşa a avut pneumonie, temperatura ajungînd pînă la 40 de grade Celsius. În acelaşi timp Daşa, a cărei temperatură era normală, a fost tot timpul perfect sănătoasă. Maşa este mai susceptibilă, mai brutală, în timp ce Daşa, totdeauna gata de a ceda, este mai spirituală, cu înclinații spre studiu şi mai apropiată de cei din jur.

Pînă la 7 ani siamezele au trebuit să stea mai mult jos. Apoi au fost aşezate pe o tricicletă, fiecare cu cîte un picior pe o pedală. A fost nevoie de doi ani pînă cînd gemenele au învățat să folosească cîrjele. Ele au petrecut 19 ani într-un

TREND o cale deschisă spre HEWLETT PACKARD

REP. Domnule Tudor Iliescu, sunteți Director General al firmei TREND s.r.l., firmă cu capital mixt româno-belgian, care încă de acum doi ani este primul dealer agreat de Hewlett-Packard în țara noastră. HP este un nume celebru. Totuși v-aș ruga să reamintiți cititorilor cîteva date....

T.I. Hewlett-Packard este o companie care s-a născut acum peste 50 de ani prin asocierea a doi pionieri ai electronicii, activînd într-un... garaj din California. Prezentă în întreaga lume, HP este la ora actuală un deschizător de drumuri în sistemele de comunicații avansate, folosind într-o singură stație de lucru, imaginea, vocea și textul. Ea reinvesteşte anual peste 10% din cifra de afaceri în cheltuieli de cercetare-dezvoltare. Are 90 000 de angajați — 20 000 în Europa, unde volumul vînzărilor este de aproape 6 miliarde de dolari.

REP. Care din produsele HP se distribuie prin firma TREND ?

T.I. Întreaga gamă, de la PC-uri pînă la pachetele de software pentru proiectare mecanică respectiv electrotehnică, CAD și CADE. Se află printre acestea calculatoare personale 386/25 și 33 Mhz, 486 cu viteze pînă la 66MHz, precum și în curînd microprocesorul 586-Pentium. De asemenea toată gama de imprimante monocrome și color (cu jet de cerneală, laser, pentru formate A4 și A3, cu viteze între 4 și 16 pagini/minut), scanere, monocrom, și color, plotere pentru formate de la A4 la A0, inclusiv plotere electrostatice de mare viteză (9 minute pentru un desen pe format A0, indiferent de complexitatea desenului !). La care aș adăuga în special statiile grafice APOLLO, seria 700 și business-erver-urile din seria 800, ambele mașini UNIX.

REP. Cum asigurați service-ul ?

T.I. Pentru orice echipament HP service-ul se asigură direct de furnizor, prin echipa ce funcționează în cadrul reprezentanței din București. Cum noi distribuim și alte produse decît HP, pentru acestea service-ul se asigură de către TREND sau de către alte societăți din țară autorizate de către furnizor în acest sens. Oricum, noi nu livrăm nici un fel de echipamente care nu au service asigurat în România.

REP. O ultimă întrebare : cît sunt de scumpe produsele HP ?

T.I. Se mai spune încă despre produsele HP că sunt „foarte bune, dar foarte scumpe". De fapt, cei care cunosc cu adevărat piața tehnicii de calcul, știu și că echipamentele HP sunt cele mai ieftine în condiții neschimbate de calitate și fiabilitate.

MIHAELA DOROBANȚU

O NOAPTE CU MARILYN MONROE

La 5 august 1962 Marilyn Monroe trecea în altă lume. Au găsit-o fără viață, goală, învăluită doar în cearceafuri din mătase albă, cu degetele crispate pe receptorul unui telefon, înconjurată de flacoane și folii în care fuseseră, probabil, somniferele și anxioliticele, cu care își pusese capăt existenței. Imaginea cutremurătoare de altfel, avea totuși ceva dintr-un film de mîna a treia, abundînd de clișee de mult uzate. Un final ratat ca imagine, așa cum ratată fusese și viața pe care s-a grăbit s-o părăsească la numai 36 de ani. Își alesese să moară la primele ore ale dimineții, într-o vilă banală din Malibu, cu un aer mai mult sau mai puțin hispanic, pe care ea o numea destul de prețios „hacienda". Se

sfîrșea astfel, într-un mod sordid, viața tumultuoasă de altfel, a celei mai explozive femei pe care planeta o cunoscuse

Albinele sinucigașe

O constatare bizară a fost făcută de profesorul Geza Altman de la Institutul de zoologie al Universității din Saarbrücken. El a observat că albinele care zboară sub liniile de înaltă tensiune sînt cuprinse de panică și suferă modificări majore ale comportamentului. Ele se atacă reciproc fără motiv și își ucid chiar și regina, dacă aceasta se află prin preajmă.

Profesorul Altman a verificat observațiile întîmplătoare prin experiențe în cursul cărora a introdus un număr de peste 16.000 albine în zona de influență a liniilor de înaltă tensiune.

Cu acest prilej, savantul german a observat un gen de „sinucidere" colectivă a roiului : astupînd urdinișul și toate crăpăturile stupului, albinele au murit asfixiate. Acest comportament aberant s-ar putea datora încercării de a izola stupul față de agresiunea cîmpului electric pe care albinele o percep ca pe o primejdie exterioară.

Fără a generaliza concluziile deduse din aceste observații, profesorul Altman consideră că biofizicienii ar trebui să aprofundeze problema eventualei acțiuni nocive pentru om a cîmpurilor electrice create sub liniile de înaltă tensiune.

Temperatura și moda

Specialiștii termofizicieni de la Universitatea din Kansas (SUA) și-au propus să studieze proprietățile termoizolante ale îmbrăcămintei destinată a fi purtată în diferite anotimpuri. Pentru a evidenția caracteristicile hainelor a fost confecționat un manechin din cupru cu încălzire proprie. El a fost echipat cu traductoare termice care măsoară cîmpul termic caracterizat prin cantitatea de căldură care trece prin textura hainelor în diferite puncte ale „corpului" manechinului, obținîndu-se o termografie de tipul celei din imaginea reprodusă. Pe baza acestor date a fost elaborat un standard conform căruia orice tip de îmbrăcăminte trebuie să aibă înscrise date suplimentare pe eticheta sa. Astfel, în afară de datele obișnuite vor mai fi menționate și proprietățile de protecție termică definite prin unități speciale. Aceste date îi vor ajuta pe cei ce vor purta hainele să le îmbrace conform cu vremea.

cu ajutorul tastelor și obține afișarea itinerariului, cu maximum două schimbări, precum și timpul parcursului. „Metro-Guide" oferă utilizatorilor străini cursul valutar, știe să efectueze cele patru operații aritmetice și să stabilească procente.

■ De anul viitor va fi comercializat în Franța, la prețul de 600 000 de franci, robotul care culege mere, „Magali", cum a fost denumit robotul, are două brațe culegătoare, cu care culege patru fructe pe secundă. El dispune, bineînțeles, de vedere artificială. Purtat de un vehicul, robotul înaintează pe aleile dintre arbori. O cameră de luat vederi reperează majoritatea fructelor din arbori. Dacă „drumul" pînă la fruct este liber de orice obstacol, „Magali" își îndreaptă unul din brațe către fruct și îl culege fără a-i produce vreo contuzie.

...șa și Daşa

...u... viața

institut de specialitate, dar din motive necunoscute, medicii au început să-și piardă interesul pentru viața și dezvoltarea acestor ființe unite. Totuși Maşa și Daşa au continuat, așa cum au declarat chiar ele „să lupte pentru viață și cu viața". Pentru a nu mai fi o povară, au cerut ca cele două capete și patru brațe să fie puse la muncă. În anul 1989 au fost mutate la clinica Institutului de stomatologie din Moscova. Aici au continuat să primească mandate poștale și colete, reușind să aibă depuse la bancă, în contul lor, o sumă frumușică în ruble. Dar cu inflația care bîntuie, agonisirea lor s-a cam spulberat. Munca le-a descrețit frunțile veșnic încruntate și le-a mai dat, acestor ființe umane lovite de soartă, încrederea că viața merită să fie trăită.

pînă la acea dată. Dar intra în legendă...

Comparată cu Dietrich sau Garbo, Marilyn pare să dețină încă mitul etern, suprem. Numele ei se leagă de povești care depășesc obișnuitele istorioare brodate pe marginea vieții atîtor vedete Hollywood — iene. Ca prin farmec, ies la iveală noi imagini care vorbesc despre existența ei ciudată.

Revista „VSD" a publicat cîteva fotografii realizate în 17 noiembrie 1961 de Douglas Kirkland care, aproape nesperat, a avut marea șansă să rețină pe peliculă o frîntură din viața actriței. „Pe vremea aceea eu aveam 26 de ani iar ea 35. Mă aflam într-un grup alături de această femeie care încarna senzualitatea, sexualitatea, erotismul, spunea Kirkland mai tîrziu. Toată lumea bea șampanie și asculta vocea învăluitoare a lui Sinatra. Deodată, Marilyn spuse: „vreau să rămîn singură cu acest băiat". În scurtul nostru timp de intimitate, am simțit pregnant dorința ei de a fi iubită, dar și respectată, setea acută de a fi înțeleasă și de a afla ce reprezintă pentru alții acest nume: Marilyn Monroe.

Fotografiile pe care Douglas Kirkland i le-a făcut atunci au surprins acea femeie seducătoare care se învăluie în așternuturi de mătase apoi își lasă trupul vederii, goală fiind, emanînd valuri de Chanel 5 în încăpere. Nu era în ziua morții ei, era 17 noiembrie 1961, dar imaginile seamănă cu cea aleasă de ea pentru a-și face ieșirea din această viață. Poate și pentru această coincidență, fotografiile realizate de Douglas au devenit postere și au făcut înconjurul lumii. Dar ele se constituiau și în imagini-simbol.

AURORA POPESCU

TRIUNGHIUL BERMUDELOR, mit și adevăr

(XI)

■ Au fost și dispariții în Triunghi care aparent au avut cauze naturale. Cum s-a întîmplat cu nava V.A. FOGG a cărei epavă a fost găsită la 30 m adîncime, la aproximativ 100 Km Sud — Est de Galverston. Transporta hidrocarburi, care au explodat. De ce spunem însă „aparent"? Pentru că iată ce s-a întîmplat cu un an mai tîrziu.

■ Martie, 1973. ANITA și NORSE VARIANT, două nave de cîte 13 000 tone pleacă la interval de cîteva ore din Norfolk spre Hamburg. Inutil să spunem că ambele au dispărut. Transportau cărbune, deci nu mai era vorba de pericol de explozie. Doar Norse Variant a lansat un SOS. De data aceasta însă a existat un supraviețuitor: marinarul Stein Gabrielson, care a rezistat trei zile în mijlocul unei mări în plină furtună, agățat de un colac de salvare. Elementul straniu în relatarea sa este că nava sa a fost pur și simplu măturată de un val uriaș care s-a ridicat brusc, inundînd toate compartimentele și scufundînd vasul.

■ Tot în 1973 mai dispar sau sunt găsite abandonate SEA BOY II, yachtul LA DEFIANCE, un vas cu 45 de refugiați haitieni la bord și un număr nedeterminat de mici ambarcațiuni de plăcere, majoritatea presupuse a fi căzut victimă furtunilor.

■ Anul 1974 în schimb readuce în atenție pirateria, traficul de droguri... și drept este că dispariția lui SUN ISLANDER între Costa Rica și Republica Dominicană este anunțată de proprietarul său Thomas Thornbug care avea să fie arestat ulterior pentru trafic de stupefiante, dînd astfel naștere la tot felul de speculații. Dar cum să explici dispariția unui iaht ultramodern, ca SABA BANK, împreună cu toți cei opt oameni aflați la bord. Dispariția a alertat ziariștii care au întrebat cum putea să fie surprinsă o navă care costase 300 000 de dolari și era prevăzută inclusiv cu un scut de protecție antiproiectil? Și totuși...

■ Aprilie 1975. MAGNUM MARINER, o mică navă de numai opt metri, este găsită cu motoarele în funcțiune, cîrma blocată, descriind cercuri pe mare. La bord s-au găsit pete de sînge, dar nici un ocupant...

■ Tot în anul 1975 mai dispar:

● Nava de pescuit DAWN cu trei oameni la bord. Dispunea de stație radio. De ce n-a anunțat nimic, de ce n-a lansat nici un semnal?

● Velierul MERIDIAN, cu cinci persoane la bord.

● Remorcherul BOUNDLESS, cu un echipaj format tot din cinci oameni. Naviga în largul coastelor Floridei.

■ Cu doar o săptămînă mai tîrziu, tot în luna decembrie, dar de data aceasta între Barbados și Guadelupa, dispare și vasul SPEED ARTISTS.

■ Și tot în aceeași tragică lună de sfîrșit de an 1975, micul petrolier IMBROSS pleacă din Florida către Canada, cu 22 de oameni la bord. Avea să fie ultima sa călătorie. Ca și pentru cargoul DROSIA care pornește și el într-o călătorie fără întoarcere...

Și disparițiile au continuat și în anii care au urmat.

Nu doar pe mare, ci și în aer. Căci cazul celebrului ZBOR 19 nu a fost un caz singular. Începînd cu episodul următor vom răsfoi paginile la fel de zbuciumate pe care Triunghiul Morții le-a scris și în istoria mai veche și mai nouă a aviației.

MIHAELA DOROBANȚU

(Va urma)

Your Partner for Networking and Digital Comunications

Blue Ridge International

FAX MODEM COMPUTERS MONITORS SVGA TRACK-BALL MOUSE HANDY SCANNER LASER PRINTERS MOUSE 3-BUTTON

AT SVGA 14", 15" PHOTOMAN COLOR SCANNER COLOR PRINTER AT386SX-33Mhz HP VECTRA PALMTOP NOVELL HP95 V

CALCULATOARE
SUBANSAMBLE PC-AT
COMUNICAȚII DIGITALE DATE
REȚELE NOVELL
SOFTWARE
DIN STOC

JET PRINT SVGA 17" DIAGNOZĂ BIOANALIZĂ LABORATOR CURS CNE LASER 386 F

NETWARE 3.x 5, 10, 50, 100 SVGA FULL SCREEN PROIECTARE REȚELE 486DX G

A-Tronic Computer
HEWLETT PACKARD
LOGITECH
GVC
CTX
NOVELL
BECKMAN
GENICOM

Pentru informații
contactați-ne la sediul nostru din București:
tel: 610 61 96 / 312 42 43
fax: 312 42 43 / 312 08 64

MARIUS B.

Vaccinuri asociate ultra-performante

Prestigiosul laborator american Merck și concernul francez Rhône-Poulenc, prin uzina sa din Statele Unite Pasteur Merieux Connaught au încheiat un acord prin care cele două societăți vor comercializa pe piața americană vaccinuri asociate, regrupînd 5—6 vaccinuri diferite pentru mai buna protecție a sănătății copiilor. Un astfel de vaccin complex permite deci protejarea copiilor de 5—6 boli diferite. În virtutea acestui acord, vaccinul DT-Coq-Polio-Haemophilus-Hepatite B a fost deja lansat pe piața americană. Specialiștii concernului Rhône-Poulenc și cei de la Merck și-au conjugat astfel eforturile pentru mai buna promovare a celor mai noi cuceriri ale științei în acest domeniu pe marea piață americană.

CLEPSIDRĂ

● **MAGIE NEAGRĂ.** O sectă ce recunoaște magia neagră a ucis în apropierea capitalei Braziliei doi copii și o femeie tînără. Ultima victimă fusese o fetiță în vîrstă de 12 ani, omorîtă de doi adepți ai sectei, după ce în prealabil, a fost supusă la nenumărate violențe. La cîteva zile după asasinat, sîngele fetiței a fost folosit de conducătorul grupului criminal Edmilson Barbosa într-o ceremonie de izgonire a forțelor răului și redării potenței unui muncitor.

Poliția a arestat șapte membri ai sectei, care au recunoscut și săvîrșirea altor crime. Una din ele a avut drept scop obținerea sîngelui unui băiat care timp de trei ani de zile trebuia să „ajute" o adeptă a sectei în redobîndirea dragostei iubitului ei. Ar mai fi de spus și că această sectă este una din multele care practică un cult adus în Brazilia de sclavii africani.

CĂRȚI ÎN MINIATURĂ. Carolina Yarnali Mc Gehes deține în casa ei din Richmond (SUA) o bibliotecă de 5 000 de volume. Pînă aici nimic deosebit. Doar că toate aceste cărți — romane, volume de poezie, cărți pentru copii sau de bucate, biblii — încap într-un banal dulăpior mobil! Explicația? Sunt cărți în miniatură, mici piese confecționate manual, pentru care au fost folosite fildeșul, foile de tutun și lemnul, cu dimensiuni între 2—7 cm. Recordul este deținut de volumul „Trei șoricei orbi", care nu măsoară nici 2 cm înălțime. Firește că pentru a citi oricare din cărți ai nevoie de o lupă deosebit de puternică...

NEBUNIA MEDICAMENTELOR. Nici un alt popor din Europa nu folosește atîtea medicamente ca germanii. În 1989, de exemplu, în fosta RFG s-au vîndut 1,3 miliarde de cutii sau flacoane cu medicamente! S-a calculat că fiecare cetățean al Germaniei, de la nou-născuți la vîrstnici, înghite, în medie, trei tablete pe zi!...

10 glob MAGAZIN

Nr. 22 (1858) din 5 iunie 1993

Biblioteca magazin de proză scurtă

Mult prea frumoasa Ann...

Relatarea care urmează ar putea să pară inventată, fantastică (de inspirație S.F.) acelui cititor pentru care prezentul este circumscris riguros anului, lunii și zilei în care el, cititorul, e obligat să ia act de desfășurările — diversele situații și evenimente concrete — ale relatării pe care o parcurge. Dacă acțiunea este plasată, însă, și se desfășoară efectiv în anul 2150 sau în 3100, ani luați la întîmplare, istorisirea îi va părea, desigur, invenție, act literar, ficțiune. Și nu-l vom acuza... Este dificil să accepți în planul real, imediat, că așa cum există «lumi paralele», coexistînd cu lumea noastră, palpabilă — ipoteză care cîștigă teren — pentru fiecare din aceste lumi, posibile și probabile, există cîte un alt timp prezent, absolut distinct, altul decît al cititorului, dar tot atît de real.

Istorisirea la care ne angajăm — scrisă sub semnul unei îndatoriri morale — nu e deloc fantezistă, „s.f.-istă", cum se spunea cîndva, în secolul trecut, ci doar surprinzătoare, eventual, prin acțiuni situații, eroi, fiind mai curînd totuși un «polițist», o povestire în care primează investigarea, ancheta, stabilirea unor culpabilități.

Să acceptăm, deci, acest alt prezent, diferit de al nostru, cu alt statut tehnic, alt nivel de civilizație. Comunicarea prin cuvînt nu a dispărut, dar cea mentală primează. O intenție clară, o preferință, un act volitiv, fie și neexprimat verbal, acționează asupra unor senzori care preiau și execută decizia (sau dorința) mentală. În clipa în care interiorul unei încăperi ți se pare a fi mult prea întunecos, automat, încăperea se va lumina acceptabil. Aerul e prea cald? De îndată ce ai această senzație, senzorii reacției tale mentale declanșează dispozitivele de aer condiționat. Și exemplele, ar putea continua... Dorești o companie plăcută? Ți se oferă prompt anturajul pe care l-ai dorit. Vrei să fii singur? Cei din jur dispar instantaneu din sfera ta de receptări sensoriale. Desigur, nu-i totdeauna simplu. Există confruntări de opțiuni, restricții, criterii de accept, limite ferme ale admisibilului. Nici în acel alt prezent nu-i ușor de trăit...

•

Mă numesc Robert, sînt profesor — am studenți cu care colaborez pe aceeași «lungime de emisie» de gînd, — în ultima vreme m-am simțit obosit, aveam nevoie, cred, de cîteva zile de vacanță... Și dorința fiind îndreptățită, iată-mă în vacanță... Mi-ar fi plăcut să mă aflu «la mare», și sînt realmente la mare, camera în care locuiesc răspunde spre falez, așa cum îmi dorisem, dar este prea luminoasă (lumina scade, prompt). Și întrucît mi-aș dori să beau ceva rece, mă și aflu instantaneu pe terasa hotelului, în fața unui pahar aburind cu băutura mea preferată. Desigur, mi-ar fi plăcut mai puțină singurătate, mi-ar fi plăcut o companie feminină agreabilă... E momentul în care, din bazinul cu apă de mare își face apariția o siluetă încîntătoare. Poartă un costum splendid de culoarea cerului iar pletele aurii, vîrfurile încă umede, îi mîngîie voluptos rotunjimile umerilor. Să fi fost și aceasta, expresia unei dorințe secrete? Divina arătare șovăie o clipă, după care, cu un mers admirabil, se îndreaptă spre masa la care mă aflu. Se oprește lîngă mine, îi ofer un loc, evident, se așează grațios și iată ce aud:

— Temperatura exterioară de 25 grade este temperatura mea favorită, iar „Gilly" este băutura mea preferată.

Partenera de vis, dar absolut reală, mai adaugă însă, spre surprinderea mea: „Domnule profesor, după cîte vezi, îți voi ține cîtva timp companie..."

„Domnule profesor"?!... De unde naiba o fi știind această arătare splendidă cine sînt și cu ce mă ocup? Am o constituție atletică, mai curînd de sportiv, de erou de film de aventuri, n-am nimic de profesor... Îmi trece prin gînd că prezența mea acolo ar putea să fie expresia dorinței sale, ceea ce ar explica de ce interlocutoarea știe ce sînt.

— Numele meu este Ann, Te rog, reține, cu doi de „n". Iar în ceea ce privește profesia dumitale, nu te mai frămînta... Dacă-ți vine greu să admiți că știu tot, imaginează-ți că aș fi intuit... E omenesc, e străvechi... Îmi permiți, presupun să-ți spun pe nume, Robert...

— Dacă ai de gînd să continui în felul acesta, prevăd că nu mai am nimic important și interesant să-ți coumnic... Cel mult să-ți mărturisesc că ești cea mai fermecătoare «ghicitoare» pe care am întîlnit-o vreodată...

— Este exact complimentul pe care-l prevăzusem și-mi place să-l aud. De data asta, însă, trebuie să recunosc că ai rostit și un mare adevăr. Știu că sînt foarte frumoasă...

Robert avusese întotdeauna succes la femei, dar această Ann, întrată atît de imprevizibil în viața sa, reușise să se integreze simultan, fulgerător, în întreaga sa disponibilitate afectivă. Trăia un sentiment ciudat...

Ann rămăsese în costumul de baie (fusese dorința lui?), în timp ce degetele lui Robert mîngîiau inconștient, dar cu insistență, umerii ei goi... (Era dorința ei?)... Timpul parcă s-ar fi comprimat, intențiile și dorințele lor accelerînd, parcă, întreaga desfășurare. Robert nu-și amintea exact cînd au hotărît să părăsească terasa, cînd au urcat în camera ei... Secvența mentală a iubirii — a iubirilor imaginate cîndva sau a celor anterioare, trăite — își puse pecetea pe îmbrățișările care au urmat, pe sărutări, pe tot. Să nu fi fost reale?... Pe noptieră însă — atunci cînd Robert se trezi din somn — descoperi un bilet de rămas bun, o promisiune de revedere (nu i se spunea cînd) dar și un avertisment: „Nu mă căuta, nu intra în contact cu cei care mă urmăresc, nu te opune eventualelor agresiuni, orice s-ar întîmpla..."

Robert voi să intre în baie dar, spre surprinderea lui, constată că în încăpere se află doi indivizi ciudați care cotrobăiau în geamantanele sale. Robert îi lovi succesiv pe cei doi cu o putere pe care nu și-o bănuise... Cei doi nu se mai ridicară de jos. Robert se aplecă spre ei și constată că amîndoi sîngereau abundent. Și mai grav, încetaseră să mai respire...

DAN VĂITEANU

(Va urma)

POLIȚIST

Pilot de vînătoare (III)

— Nu fac, dar am memoria scurtă. Îndeosebi în „problema asta". Vreau să-l enervez, poate așa va fi mai direct.

Se încăpățînează să rămînă calm. Cel puțin aparent.

— Spune-mi dacă te-ai hotărît să intri în forțele beligerante.

Direct la țintă. Ce s-o mai ocolim, o să-i răspund cu aceeași monedă.

— M-am hotărît de la început! Dar nu să intru, ci să nu lupt împotriva altor oameni.

— Tu cu ideile tale umaniste. Aștia nu-s oameni, sunt pungași, ascultă-mă pe mine. Dacă nu-i punem la punct le vom ciuguli din palmă și ne vor învârti pe degete. De ce refuzi să vezi că așa vor fi în curînd lucrurile, dacă nu-i învingem?

— Bancuri... Ascultă, Teddy — special fas politețea și respectul pentru grad alături, nu au loc acum — ascultă-mă bine! Ai mintea plină de minciuni propagandistice și de fumuri de superioritate, deși probabil nici tu nu crezi ceea ce spui. Sunt tot oameni ca mine și tine și luptă pentru un drept firesc: cel de autodeterminare. Și n-am să trag în ei pentru că așa vrea Consiliul Suprem de Coordonare. Ăia de sus cîștigă capital electoral serios pe chestia asta, iar noi murim ca proștii plătind niște ipotetice polițe. Lasă-i, dom'le în pace! Au tot atîta nevoie de noi cît avem și noi de ei.

— Deci, nu vrei să lupți?

— Nu! Nu împotriva lor. Și, în fond, nici o lege nu mă obligă s-o fac. Ne lăsăm pregătiți pentru că altfel ne cresc impozitele de n-sprezece ori. Dar nu s-a adoptat încă legea care să mă oblige să trag într-un semen de-al meu, nefiind beligerant.

— Fleacuri, atâta lume o face, inclusiv secesioniștii pe care îi lauzi atât!

— Da, dar ei o fac în legitimă apărare! Despre ceilalți — fiecare cu conștiința sa... Iar eu nu m-am hotărît să-mi transform propria conștiință în jurnal de război.

— Dă-ți seama că se plătește bine! Extrem de bine.

— Pe cei morți sau dispăruți, sau pe cei ce n-au fost găsiți în capsulele de extremă necesitate de ce nu-i întrebați câți bani au încasat? Câți oameni capabili a înghițit vidul? N-aud!

— Exagerezi! Cazuri izolate și apoi incompetența i-a împins acolo. La tine nu-i cazul. Ești cel mai bun de aici. Ești Senior!

Vocea i se modulează mieros.

— Lasă prețul! Nu-s deloc cazuri singulare. Patrula lui Daniel Rock unde este?!

— Dezertori!

— Chiar crezi!? Ori vidul știe de ei. Dar nu vă convine! Și plutonul lui Sam Koblenz, și escortorii lui Sascha, și mercenarii conduși de teribilul Hank, și.. să mai continui?

Fața colonelului rămâne inflexibilă când îi recit pomelnicul.

— De unde dracu' le știi pe toate? Oricum, nu toți sunt morți! Când vom pune mâna pe ei... Și chiar de sunt, vina a lor a fost: prostie, neglijență, amatorism...

— Amatorism la mercenari!

— Ce te miri? Dar au luptat! Ori tu nu ai curajul ăsta. Cum naiba pe simulatoare poți să-i cureți expert, iar în realitate nu vrei s-o faci? E de neînțeles pentru mine. E aproape același lucru!

— Exact... aproape! Și nu de curaj duc lipsă.

— Ba da! Altfel ai face-o. Dacă aș putea să-ți ordon, fii sigur că ai pleca în prima misiune dincolo de Marte.

— Dar nu poți s-o faci! Deocamdată planurile noastre sunt paralele.

I-o spun provocator, ca să-l doară. Se vede că s-a enervat, dar se stăpânește să

POVEȘTIRE

izbucnească. În schimb mi-o retează scurt:

— Gata, am bătut destul apa-n piuă. Marș la masă și apoi — somn. Mâine plecați pe Marte, pentru ultimul test. Dacă-l iei, capeți și permisul de pilot. Dacă nu, te vor cocoșa impozitele!

Iese trântind ușa și înjurând ceva de mama. Uneori e tare vulgar! Răspunsul meu e tardiv:

— 'nțeles!

Am dormit agitat. La dracu'! De ce tocmai Marte? Credeam că tot pe stația noastră vom da ultimul test, dar nu! Surpriză! Mă rog — de ce? de ne-ce? ne-am îmbarcat pe navă și valea! Pe drum am încercat s-o trag de limbă pe blonda de coordonator. Ochii ei albaștri au clipit nedumeriți. Era frumoasă, constatam abia acum.

— De ce! Crezi că stabii și-au făcut un hobby din a-mi raporta ce au de gând să facă?

— Nu fii caustică! Te-am întreabat cu frumosul.

— Tot așa îți și răspund. Îmi aranjează o cută a uniformei. Mă fixează cu ochii ei și simt nevoia să-mi plimb privirea. Apoi o privesc și eu provocator. Parcă nici vocea ei nu mai este așa de pițigăiată.

— Ascultă, Senior! Am înțeles că va fi un test dur, în condiții cât mai apropiate de cele de luptă.

— Așa am priceput și eu. Dar ce? pe propriul nostru complex nu era posibil așa ceva?

— Am aflat că au scule ieșite din comun în ceea ce privește simularea. Scot untul din tine. Mult mai perfecționate ca ale noastre. Și mai știu că baza cam e ținută la secret de ochii lumii. Mai multe nu pot să-ți zic. Și-așa mi-am cam dat drumul la gură. Dar am încredere. Vei fi discret, sunt sigură de asta.

—În afară de încredere, mai simți ceva pentru mine?

— Nu fii prost! Lasă lucrurile să curgă lin, de ce forțezi! Dragostea tot romantică a rămas.

— Oho! „dragostea"! Cine a zis cuvântul ăsta?

— Gura! Zâmbește îndepărtându-se, apoi se întoarce și-mi spune confidențial:

— O ultimă chestie, amice! Nu toți care au fost pe Marte — 5 s-au și întors. Îmi mai dezvăluie odată dinții într-un surâs, apoi circulă unduindu-se felin. Privesc tâmp în gol. Colcăie optimismul în mine.

„Frunză verde de dudău
O să fie tot mai... bine!"

(Va urma)

SPORT UNIVERS

● **Open-ul francez de la Roland Garros.** Cîteva surprize la această ediție a open-ului francez. Una a fost eliminarea lui **Michael Stich** care a fost scos din competiție de ambițiosul croat **Goran Prpic**, nr. 169 mondial!, după o partidă încheiată cu 3—1. Croatul a cîștigat primele două seturi, 6—3, 6—2, Stich l-a cîștigat clar pe al treilea, 6—1, pentru a-l pierde pe al patrulea cu 2—6. Tot în optimi, **Sampras** a trecut de compatriotul său **M. Washington**, 3—0, olandezul **Krajicek** l-a întrecut foarte greu pe spaniolul **Costa**, 3—2 (7—5, 3—6, 6—3, 5—7, 10—8), iar **Courier** a cedat un set austriacului **Muster**, 6—3, 2—6, 6—4, 6—2. În sferturi de finală **Jim Courier** l-a întîlnit pe **Goran Prpic** pe care l-a întrecut cu 3—1, asta după ce croatul egalase în setul 2. Courier l-a administrat un 6—0 însă în setul 3 și a terminat strîns al patrulea set, 7—5. Americanul, nr. 2 mondial, este primul tenismen care, marți, intră în semifinale, urmînd să-l întîlnească pe învingătorul din partida **Krajicek — Novacek**, partidă ce se întrerupsese, la căderea întunericului, la scorul de 2—2 la seturi.

Senzațional: Pete Sampras a fost eliminat de Bruguera (6—3, 4—6, 6—1, 6—4). Semifinalele se vor juca astfel: **Krajicek — Courier și Bruguera — Edberg/Medvedeev.**

● **Indianapolis 500.** Am urmărit duminica trecută cursa de la **Indianapolis** de 500 de mile, ediția a 77-a. Pe un circuit oval piloții acestei nebunești curse au rulat 200 de ture, uneori cu o medie orară de 330 km/h! Cursele de formula 1 par o joacă pe lîngă „nebunia" curselor Indy. După accidentul de acum o lună, **Nigel Mansell** a luat startul la Indianapolis intenționînd să se impună. Așa sperau și proprietarii mașinilor, **Carl Hass** și **Paul Newman**. Mansell aleargă cu nr. 5, numărul care l-a adus titlul mondial la Formula 1. Colegul de echipă **Mario Andretti** are nr. 6. La un moment dat Mansell realizează cel mai rapid tur de pistă cu media orară de 237,77 km/h. După 100 de ture două mașini ieșiseră din cursă datorită izbirii de mantinela de beton a circuitului și conducea **Andretti**, urmat de **Al Unser jr.** și **Mansell**. După 150 de ture trece pe primul loc **Al Unser** cu o Lola Chevy, iar alte 4 mașini ies din cursă. La turul 184, după un alt accident, cursa se reia cu neutralizarea diferențelor și pe primul loc se află **Emerson Fittipaldi**, cu nr. 4. Tensiunea crește și, cu 7 ture înainte de final, **Mansell** acroșează cu roata din față zidul de beton de pe margine. Se fluturâ steagul galben, o altă naturalizare, un nou start, cu **Fittipaldi** pe primul loc, urmat de **Arie Luyendik** și **Mansell**, ordine care avea să se păstreze pînă la final. Teresa, soția pilotului și managerul echipei, **Roger Penzky** au salutat ce-a de a doua victorie a lui **Fittipaldi** la Indianapolis, prima fiind în 1989. 30 milioane de telespectatori au urmărit cursa din acest an, Fittipaldi încasînd premiul de 1,8 milioane mărci, adică 2 310 mărci pentru un kilometru. Luyendyk a primit 1 milion de mărci, iar Mansell doar... 625 924 de mărci. Dezamăgiți, managerii echipei îi cam critică pe britanic afirmînd că Nigel nu poate depăși complexul de pilot de Formula Unu.

● **Jordan ingenunchează New York Knicks.** După ce în finala confederației de est a NBA **Chicago Bulls** a pierdut primele două partide cu echipa din New York, Michel Jordan, cel mai mare basketbalist al tuturor timpurilor, a contribuit zdrobitor la relansarea jocurilor, prin două victorii care au adus situația partidelor la 2—2. În partida a treia Chicago Bulls a cîștigat cu 103—83, iar în a patra, Taurii au administrat un 105—95. În această partidă, Michael Jordan a marcat nu mai puțin de 53 de puncte după ce fusese criticat prin presă că înainte de a doua partidă și-a petrecut noaptea la Cazinou, Chicago pierzînd cu 96—91.

● În Franța **s-au vîndut toate stocurile** existente cu discul formației **Queen** pe care **Freddie Mercury** cînta **We are the Champions**, după victoria lui Olympic Marsilia asupra clubului AC Milan în finala CCE. **Milan s-a** consolidat cu al doilea titlu de campioană națională, bînd șampanie după egalul din partida cu Brescia, o partidă care s-a văzut de la o poștă, era aranjată pentru un egal. O partidă de un extrem de slab nivel în care **Dimitrio Albertini a „greșit"** în minutul 81 înscriind un gol de la 25 de metri, **Luca Brunetti** fiind, invitat" să egaleze în minutul imediat următor. Aceasta a și fost scurta istorie a unei anoste partide.

■ **O trupă comică joacă fotbal.** Este naționala de fotbal a României care miercuri, la Kosice, a reușit cea mai rizibilă prestație din ultimii 30 de ani. Performanța ei poate intra în Guinness Book: singura echipă din lume care fiind cu doi oameni în plus pe teren nu că nu a reușit să egaleze, ci a primit în zece minute încă două goluri! Să fim serioși. Această adunătură de jucători ieșiți din formă, care joacă pe la cluburi de mîna a treia din străinătate și care nu mai au de mult nici o motivație de a juca în națională sînt convocați cu obstinație. De ce?

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP

07.06 – 13.06

BERBEC (21.03—21.04) : Fantezie, inspirație, creativitate. În această săptămînă toate vă merg din plin. Sînteți plin de elan, pe toate planurile. Profesional, o reușită vă așteaptă miercuri sau joi. Afectivitatea și comunicarea sînt optime, iar financiar, curba stagnează la o cotă acceptabilă, cu tendințe de creștere. O conjunctură astrală favorabilă vă menține un tonus ridicat. Profitați la maximum, dar nu abuzați.

TAUR (22.04—21.05) : Cîteva momente de confruntări destul de dure, pe fondul unei iritări și al unui disconfort psihic destul de pronunțate (miercuri-vineri), își vor face apariția — determinate de poziția nefavorabilă a lunii. Dar petecul dv. de cer se va însenina la sfîrșitul perioadei, cînd latura emoțional-afectivă va culmina. De asemenea, o veste foarte bună din zona financiarului va avea darul să vă remonteze.

GEMENI (22.05—21.06) : O stare de sensibilitate accentuată vă afectează relațiile cu cei din anturaj (luni-marți) și vă transformă temporar într-un pesimist convins. O mică lovitură financiară (joi) și o companie plăcută, cu nuanțe erotice, (vineri și sîmbătă) vor compensa căderea de la începutul perioadei. E timpul să vă implicați într-o nouă afacere, sau să investiți banii și inteligența cît mai prompt.

RAC (22.06—22.07) : Suprasolicitări fizice și intelectuale vor determina un surmenaj, cu consecințe nefavorabile pe plan profesional și familial (luni-miercuri). Dozați-vă mai bine eforturile și în această perioadă fiți mai rezervat. Nimic deosebit pe celelalte planuri. La sfîrșitul săptămînii este posibil ca sănătatea să vă dea de furcă (probleme reumatismale sau de circulație). Atenție la relațiile cu un Scorpion.

LEU (23.07—22.08) : Activitate susținută și viață amoroasă frenetică, iată care ar fi etichetele acestei perioade. Soarele vă induce o energie benefică, stimulatoare și reușitele nu întîrzie: pe plan profesional joi va fi o zi fastă, iar pe plan afectiv-amoros aveți parte numai de satisfacții. Mercur nu prea vă avantajează în privința concretizărilor materiale ale eforturilor dv., însă curba financiară stagnează la un nivel acceptabil.

FECIOARA (23.08—21.09) : Clipe de pesimism sosite pe un fond de singurătate și depresie, vor apare marți și miercuri cînd insolența cuiva din anturaj vă atinge sensibilitatea. Aveți însă mari disponibilități pentru a vă afirma profesional. Nu cedați gîndurilor negre, duceți-vă proiectele la bun sfîrșit. Elanul sufletesc se înviorează prin solidaritatea afectivă cu partenerul. Mici disensiuni cu o Balanță sau un Taur (vineri).

BALANȚA (22.09—21.10): Această săptămînă este mai degrabă propice acumulărilor (spirituale, materiale) decît investițiilor. Luni sau marți o veste contradictorie vă pune serios pe gînduri și vă obligă la o decizie importantă. Ispita unei aventuri amoroase vă dă tîrcoale la finele perioadei, însă Venus și Marte nu sînt de partea dv. Disensiuni trecătoare sînt posibile (joi, vineri), însă triumfați în ciocnirile de principii.

SCORPION (23.10—21.11) : Aveți tendința să lăsați planurile realizate numai pe jumătate ; o anume pasivitate și indiferență (cauzate de Uranus) vă stăpînește. Marți sau miercuri se confirmă o presimțire și faptul vă paralizează temporar inițiativele. Înțelepciunea dv. iese cu brio în evidență joi (vineri), cînd faceți față unor tendințe depresive. Sfîrșitul de săptămînă vă prinde cu zîmbetul pe față.

SAGETATOR (22.11—20.12) : Întîmpinați o problemă delicată (luni), care vă solicită la maximum capacitățile psihice și intelectuale. Dar cum situația este previzibilă, sînteți deja înarmat pentru a face față. O creștere bruscă a curbei financiare se va petrece la mijlocul perioadei, cînd deznodămîntul unei afaceri va fi unul fericit. Mici neplăceri familiale vor apare în weekend, cînd un nor trecător vă umbrește relaxarea.

CAPRICORN: (21.12—19.01): Aveți tendința să vă faceți viața un infern, neascultînd de îndemnurile rațiunii, ci de cele ale inimii. Luni sau marți aveți o gîlceavă dură, perfect evitabilă. Din fericire, perioada vă oferă generoase clipe de destindere (joi-sîmbătă), cînd spiritul dv. se manifestă în toată splendoarea lui. Atenție la posibile excese temperamentale, datorate „infiltrării" Lunii.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02) : După un weekend capricios, luni nu sînteți deloc în apele dv. Pasele negative vă însoțesc și marți, dar miercuri vă va întrema psihic o revelație sentimentală consistentă. Afectivitatea, dragostea cu ce are ea mai frumos vă vor detașa de iminența unor meschinării din anturaj și vă vor întări elanul sufletesc. O posibilă redresare materială se întrevede pentru joi (vineri). Dar sînteți dedicat aproape în exclusivitate iubirii.

PEȘTI (19.02—20.03) : Din multele dv. iluzii și speranțe, se vor îndeplini foarte puține în această săptămînă. Luni sau marți aveți o revigorare financiară (fără să fie majoră), iar vineri, o reușită profesională (sau socială) va încununa o așteptare îndelungată. Emoționalul nu are variații semnificative, deși marți și joi sînt posibile disensiuni de mică anvergură. Amînați o decizie importantă, acum nu e momentul.

cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Fan-Clubul Drept-înimoșilor

Încet, dar sigur, clubul românilor care s-au născut cu inima în partea dreaptă se mărește. D-ra Marinescu Nicoleta, din Medgidia, județul Constanța, este un nou membru. Reamintim tuturor celor cu această originală anatomie să depășească inutilele prejudecăți și să ne dea de veste.

Cele mai mici tipărituri

Dl. Valeriu Lazăr din București este posesorul unei biblioteci liliputane de excepție, numită „Biblioteca Mărțișor". Aceasta a apărut cu ocazia săptămînii Cărții, în mai 1936 Editorul este H. Fischer — Galați din București, iar tipografia utilizată a fost „Tiparnița" București. Dimensiunile celor șapte cărți liliputane ale dlui Lazăr au dimensiunile : 3.6 cm lungime, 2.5 cm lățime și 0.4 cm grosime. Titlurile sunt : „Luceafărul" (M. Eminescu), „Poezii" (Tudor Arghezi), „Versuri" (I.L. Caragiale), „Bucureștii în miniatură", „Miorița, Mihu copilul și altele, Poezii populare", „Marea Neagră în miniatură" și „Carpații în miniatură" — după cum se poate vedea, o adevărată comoară publicistică. (ne-ar interesa o fotografie de ansamblu, cu element de comparație : totodată, facem precizarea că „Luceafărul" deținut de dna Radu Magda a apărut la Editura H. Fischer — Galați din București).

Cei mai înalți gemeni

La acest capitol, putem consemna pentru prima oară pe gemenii Bogdan și Victor Marghitoiu de 18 ani. Ei sînt din Brăila și înălțimea lor medie, la această vîrstă, este 1.85 metri. Lansăm cu acest prilej o „provocare" altor gemeni, eventual tripleți etc. pentru a ne da de veste despre ei (Guinness urmărește longevitatea, greutatea la naștere etc., nu și talia gemenilor)

Colecționari : Dl. Alexandru Pop din Oradea și altor pasionați le reamintim că ne interesează cît mai multe date despre colecțiile lor și dacă se poate și fotografii publicabile.

GUINNESS BOOK

A despica firul în patru

Desi Fundatia Guinness are posibilități uriașe, în domeniul referitor la acuitatea vizuală nu există o statistică a persoanelor care poartă ochelari. Sînt recorduri de acuitate vizuală care țin de domeniul fantasticului. Ce părere aveți despre o femeie care poate distinge, mai bine zis identifica, o persoană aflată la o distanță mai mare de 1.6 kilometri ?

Poate că unii vor spune că atunci cînd este vorba de femei, totul este posibil. Iar dentista germană Veronica Seider din Stuttgart (născută în 1951) le dă dreptate. Această remarcabilă reprezentantă a sexului frumos (și nu slab) posedă — după cum numeroase teste de specialitate o confirmă — o acuitate vizuală de nu mai puțin de 20 de ori mai mare decît media. Natura a înzestrat-o cu un miraculos har, pe care Veronica îl exploatează cu înțelepciune. Pe lîngă profesia de bază (stomatolog), ea și-a oferit serviciile unor patroni de firme specializate în microscriere — mîna și ochiul colaborînd de minune.

Unul din cele mai faimoase teste la care a fost supusă d-na Seider a fost numit „despicarea firului în patru". Imaginați-vă că i s-a prezentat un fir de papiotă. Ea l-a privit de la distanța normală (circa 25 cm) și a sesizat că de fapt ața este formată din patru fire împletite foarte strîns.

15. O FALANGĂ AMĂGITOARE. De ce este amăgitoare lungimea celei de-a doua falange a degetului mic ? Dacă aceasta este comparabilă (egală) cu prima falangă, atunci fantezia și îndemînarea atribuite ei (vezi numărul precedent) sînt îndreptate spre elementele pozitive ale existenței de zi cu zi — materiale și spirituale. Acest subiect este un bun camarad și este dominat în toate împrejurările de spiritul fair-playului.

Dacă a doua falagă a degetului mic este vizibil mai lungă decît prima, fantezia și îndemînarea subiectului respectiv se îndreaptă cu predilecție către sferele abstracte ale vieții. Vom găsi printre acești oameni intelectuali de rasă, gînditori profunzi și aplecați

HARTA MÎINII

către științele umaniste a căror generozitate a spiritului se revarsă în mod benefic asupra celor din jur. Pe de altă parte, cei care posedă o astfel de falangă ascund — cu mare probabilitate — vicii din cele mai curioase. Existența unor astfel de tare nu se îndreaptă însă asupra cuiva, ci mai ales asupra propriei existențe, propriei condiții umane. Este, dacă vreți, reversul medaliei unui om care te impresionează prin personalitatea lui. Există întotdeauna ceva care-l macină nemilos din interior, datorită tocmai consumului intelectual susținut care-și caută compensații facile și imediate. As cita filosoful, scriitorul sau artistul care se descătușează de marea concentrare intelectuală printr-o stare etilică (să nu se supere cei în cauză, viața confirmă ipoteza). Acesta este motivul pentru care a doua falangă este una amăgitoare prin dimensiunile ei — comparate cu prima falangă.

Striațiile neregulate, dispersate în toate direcțiile sau sub formă de grile (grilaj în sensul de obstacol, de privațiune) sînt total nefaste. Din nefericire aceste formațiuni dăunează tuturor însușirilor esențiale și le deturnează spre zonele negative ale spiritului, transformîndu-le în defecte. Această situație este una din cele mai importante relevate de psihomorfologie: mîna (inclusiv degetele) are două fețe : una îndreptată spre exterior, deci la vedere, și alta interioară care aparține intimității. Ceea ce arată fața exterioară lumii poate fi contrazis foarte clar de semnele feței interioare — sau poate fi confirmat. Există deci o relație dialectică între ceea ce vrem să părem și ceea ce sîntem în realitate. Dar morfopsihologul nu poate fi înșelat.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

HOROSCOP INTEGRAL 1993

Cei interesați își pot cerceta horoscopul anual în paginile „Almanahului Magazin '93". Solicitați almanahul difuzorilor dv. de presă sau direct la redacție !

PORTRETE PENTRU CAL

ZODIACUL CHINEZESC

Personalitatea copilului. De la naștere și pînă la moarte, cei născuți în zodia Calului (22.05 — 21. 06) acumulează permanent energie și informații, pe care le folosesc cu frenezie, indiferent de vîrstă. Copilul-Cal este un formidabil receptor a tot ceea ce se petrece în jur, însă temperamentul lui vulcanic se va manifesta plenar abia după adolescență. O comparație acceptabilă ar fi următoarea : la vîrsta copilăriei, Calul suportă șaua, bîiul și pintenii constrîngerii familiale dar după maiorat el se eliberează brusc și devine un fel de mustang cu toate orizonturile preriei deschise. Deci copilul nu va pune multe probleme, este ascultător, silitor și aparent docil. Prea multe semne ale personalității maturului nu dezvăluie. Desi nu strălucește la învățătură, în momentele cheie (examene, alte forme de verificare) produce surprize foarte plăcute. Este sensibil, se îndrăgostește ușor, însă este incapabil de mărturisiri. Va zbura din „cuib" și va intra în viață cu un nonconformism latent, dar exploziv.

Personalitatea maturului. Calul face parte din ramura dinamică a necuvântătoarelor calendarului chinezesc, iar manifestările lui sunt cele mai elocvente, cele mai deschise. Și asta deoarece are un caracter plin de sinceritate și generozitate. Impetuos și neastîmpărat, bărbatul-Cal adoră femeile (fără a fi afemeiat) și le „soarbe" frumusețea fizică, nefiind prea exigent în ceea ce privește caracterul partenerei. Vor fi rare deci, căsniciile trainice și mai dese divorturile. Își va alege meserii care să-i confere independență de gîndire și mișcare, inițiativă și spirit practic. Conflictele profesionale sînt iminente.

Femeia născută în zodia Calului nu atrage în primul rînd prin frumusețe, ci prin inteligență. Va fi greu de cucerit, pentru că abilitățile ei psihice îi permit să facă întotdeauna o alegere excelentă. Este genul de femeie după care nu întorci capul, dar care te domină de la primele replici. Se va mărita tîrziu și va avea o căsnicie durabilă (dar nu cu un Cal !). Își va iubi mai mult propriul prestigiu în societate decît activitățile casnice. Își va exploata cu șiretenie soțul în scopuri personale, îi va inocula modul ei de viață. Nu este o mamă strălucită, dar va ști să dirieze de la distanță destinul copiilor și chiar al partenerului. Este o „suverană" înțeleaptă. Cel mai bine i se potrivesc Cîinii și Tigrii. Va face clipe amare Șobolanilor, Cocoșilor și Iepurilor. Acceptă mai ales amanți de suflet și de interes. Femeia-Cal este întotdeauna o învingătoare.

DIALOGURILE LAUREI

■ Că s-a înmulțit spița copiilor și adolescenților care cred că i un merit personal al lor că sînt tari în tată, asta, draga mea **LAURA** (Ah, ce nume frumos !), nu-i de mirare fiindcă era de prevăzut să se petreacă și una ca asta în aceste vremuri. Că unii dintre ei, amețiți de banii sau poziția părinților, și-au pierdut busola bunului simț, purtîndu-se ca niște bețivanele din Fanar, ca niște loaze fandosite fără nici un căpătîi, denotă că nici ei și nici scumpii lor părinți habar n-au că în adevărata economie de piață **sânse pe termen lung înseamnă seriozitatea și soliditatea VALORII UMANE.** Așa vorbind să însemne că banul nu-ți dă mai multă minte decît ți-a dat bunul Dumnezeu, ba, din contră îți ia și bruma de minte dacă nu ești solid pe picioarele tale. Și nu-ți dă nici mai multă cultură (carte !) sau știință (profesiune !) decît își dă fiecare prin strădania sa proprie. În mult-poleitul Occident — pe care acești tineri bogați în tați săraci cu duhul îl maimuțăresc — NU fumatul, bețiile, chiulul, vorbele murdare și comportamentul birjăresc față de fete și femei sînt definitorii pentru tinerii cu părinți avuți. Cei de dincolo știu bine cum se face banul, cu cîtă muncă și tenacitate, și cît de ușor se pot risipi averile prin capriciile soartei (faliment !) sau dacă ar duce o viață de play boy. Sigur că sînt uscături și pe malurile Tamisei, Potomacului și Senei dar nu știu cum naiba se face că noi, de aici imităm pospaiul vieții și nu și munca pe brînci ! Însă, deh, după cum pocită e și economia noastră de „scuar", cu tarabele și hoțomanii de toate soiurile, tot astfel ne este și „modul american" de... viață (? !). Poate că prietenul tău e un băiat bun care doar mimează comportamentul brutal, primitiv, ca să fie pe placul tribului său de copii de parveniți și îmbogățiți de revoluție ; poate se va trezi, i-o doresc, la timp ca să-și dea seama că-n viață, oricîți bani ar avea „tăticu", nimeni nu te-ntreabă cîte țigări ai fumat sau cîte sticle de whisky ai băut în anii de liceu. Te-ntreabă doar ce știi cel mai bine SĂ FACI ! Dacă acum dă cu tifla tuturor, mai tîrziu poate va înțelege, îmbătrînit la trup și suflet, că a dat cu tifla propriei vieți... În ce te privește, dacă să-l iubești sau nu, dacă să iubești un alt băiat, astea, draga mea, nu-s lucruri pe care să ni le putem „comanda" la minut. Altfel zis, dacă dragostea vine, înseamnă că... a venit. Dacă nu — nu ! Deci, indiferent că unii sau alții îți spun „iubește-l" sau „nu-l iubi", tu ești singura care poți hotărî dacă merită sau nu să fie iubit de tine...

■ Scumpa mea **ORHIDEEA** (...), ai un nume atît de gingaș, cu toate că viața, cel puțin pînă acuma, ți-a arătat doar fața ei sohimonosită... Mi se rupe inima, ca părinte, gîndindu-mă cîtă suferință ai strîns în suflet. Însă știu că strigătul tău disperat de ajutor ar trebui să fie auzit în primul rînd de chiar părinții tăi. Că alcoolul e un viciu groaznic ce deschide poarta neomeniei, este un adevăr cu atît mai dureros dacă îl lovește pe chiar părinții nostri. Dacă au ajuns amîndoi să fie sclavii împătimiți ai paharului, dacă bătăile și scandalurile dintre ei au ajuns să le țină loc de bună ziua sau noapte bună, dacă au ajuns să fie insensibili la faptul că se autodistrug și te distrugi și tu sufletește, dacă ți-au făcut viața un coșmar („...în fiecare noapte visez cum tata o bate pe mama sau cum o omoară iar dimineața văd dacă a bătut-o iar, dacă au băut și mai sînt în viață..."), înseamnă că sînt foarte grav bolnavi și ei încă nu-și dau seama... Alcoolismul este o gravă maladie, deseori cu final nefast și, din această pricină, cei atinși sînt oameni de compătimit și de ajutat din tot sufletul. Se pot însănătoși prin voință (firește, sub strict control medical) numai dacă înțeleg cît de aproape sînt ei de clipa autodistrugerii fizice și psihice. Dacă vrei cu adevărat să-i salvezi atunci trebuie să-i convingi (tu sau alte rude) să-și la inima-n dinți, indiferent de „ce-o să zică lumea" și să se ducă imediat la medic, cîtă vreme mai pot să facă o distincție între viața lor și a ta și sticla pe care și-o dispută zi de zi... Te rog, mai scrie-mi despre cum evoluează lucrurile. Cu aceeași dragoste, prietenie și disperare,

LAURA

Sub reflector SIDA

Cercetări pentru un vaccin ideal (II)

Continuăm seria tipurilor de vaccin aflate în studiul cercetătorilor. Pentru început ne vom opri la **vaccinurile recombinate.**

Acestea sînt produse pe baza tehnicilor de inginerie genetică. Principiul constă în folosirea unui vector (un anumit virus) viu, nonvirulent, căruia i se modifică genomul, introducîndu-i-se cîteva gene de la un virus infectat. În organism, proteinele codificate de aceste gene vor declanșa o producție de anticorpi care se vor îndrepta împotriva lor. Testate pe animal și pe om, aceste vaccinuri induc o imunitate celulară anti-vaccin și, deci, anti-HIV, dar numai după mai multe rapeluri. Rezultate încurajatoare s-au obținut recent pe voluntari umani. Pentru început, indivizii au primit mai multe injecții cu virusul-vaccin. Peste un an s-a făcut un rapel. Strategia aplicării acestui tip de vaccin este deosebită, după cum susțin cei ce l-au propus. Această strategie s-a soldat cu succes în special la maimuțele testate unde s-a obținut o protecție imunitară împotriva virusului SIV. În prezent, se studiază găsirea unor vectori mai bine tolerați de om.

Un alt tip de vaccin este reprezentat de **sub-unitățile vaccinale.** Proteinele virale sînt obținute pornind de la un virus cultivat în vitro sau prin inginerie genetică. Este vorba de proteine ale

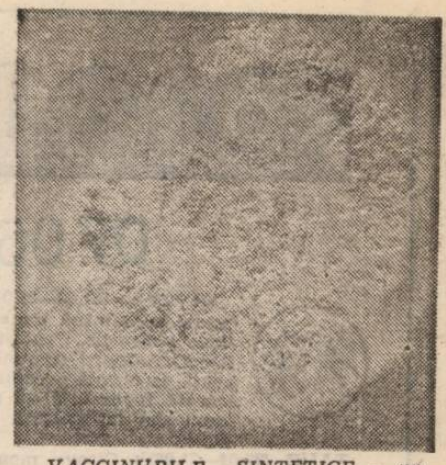

VACCINURILE SINTETICE — un alt tip de vaccinuri — se bazează pe utilizarea doar a unor fragmente active de virus. E vorba de peptide, mici secvențe de acizi aminați, care pot fi produși și pe cale sintetică. Utilizarea lor ca vaccin ridică totuși problema slabei sale aptitudini de inducere a unei reacții imunitare.

virusului HIV. Desigur, problema nu este ușor de rezolvat pentru că trebuie identificate proteinele virale care pot fi utilizate. Se are permanent în vedere că trebuie asigurată protecția organismului împotriva unei eventuale infecții cu virusul introdus ca vaccin. Au fost deja făcute sugestii în legătură cu alegerea proteinelor. O primă ipoteză constă în reținerea acelor proteine care apar în primul ciclu al replicării virale. Ele ar putea declanșa un răspuns imunitar exact împotriva acestei etape, deci ar putea opri dezvoltarea ulterioară a infecției. O a doua ipoteză constă în pregătirea unui răspuns imunitar împotriva proteinelor care se află la suprafața celulelor infectate, în etapa de „latență". O asemenea strategie ar permite distrugerea celulelor cînd multiplicarea virală încă nu a început.

AURORA POPESCU

POSTA by Air Mail

MASTAN AIDA din Bistrița : După cunoștințele noastre cele două cărți. **Medicamente din farmacia lui Dumnezeu** de Maria Treben și **Să trăim fără a fi bolnavi** de Ernst Gunter nu au fost traduse în românește.

SANDU MARIA din București : Metoda de relaxare a doctorului Schultz la care vă referiți (training autogen) a fost elaborată în anul 1911 și se bazează pe autodecontractarea concentrativă. Deocamdată nu avem spațiu util pentru a-l prezenta. Vom încerca într-un număr viitor întrucît subiectul este interesant.

CRISTEA MARIAN din Tîrgu Jiu : Adoptarea actualului calendar a fost făcută de Iuliu Cezar în anul 45 î.e.n. În același an a fost adoptat și de greci.

REMUS GAL din Reșița : Dacă v-ați fi născut înaintea lui Alecsandri poate ați fi avut succes. Asta nu înseamnă că poeziile dv. n-ar putea fi apreciate de cei care vă împărtășesc gusturile.

SPIRU SORIN din București : Vă mulțumim pentru scrisori. O mare parte din materialele trimise au fost însă publicate la rubrica **Cartea Recordurilor Naționale** înainte de intervenția dv.

HAGHIAC CIPRIAN din Bacău : Alianța Evanghelică constituită la începutul anului 1990, este o organizație de cooperare interconfesională ce cuprinde Culte și Mișcări Evanghelice Creștine. Pentru informații suplimentare vă recomandăm să scrieți pe adresa : str. Prof. Iuliu Valaori nr. 20 București tel. 22.03.05.

HODAȘ IOAN din Codăești, jud. Vaslui : Interogațiile parodice de genul „Cîți bani conțin pungile de la ochi" sau „Se poate face pîne din creier electronic", nu sînt pe gustul nostru. Ne pare rău.

LUCA ALINA, B-dul Român Mușat, bl 11, sc A, et 2 ap 11, Roman, jud. Neamț este amatoare de prietenii adevărate, muzică, dans, vacanțe în mijlocul naturii. Orice scrisoare pe această temă o va face fericită.

DORIN MĂRAN

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

07.06 – 13.06

LUNI

Programul 1 : 14,00 Actualități 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactică 16,15 O samă de cuvinte 16,30 Civilizația montană 17,00 Actualități 17,05 Magazin în limba maghiară 18,35 Tezaur folcloric 19,00 În obiectiv 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,40 Teatru TV. „Războiul domnului de Beaumarchais" 22,25 Studioul economic 23,10 Actualități 23,25 Repriza a treia.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualități 17,05 Veniți cu noi pe programul doi ! Drepturile copilului 20,00 Actualități 20,35 Divertisment muzical internațional 21,00 TVM 21,30 Lumea sportului 22,00 TV5 Europe 22,35 Magazin auto-moto.

MARȚI

Programul 1 : 7,00 TVM 10,00 TVR Iași 11,00 TVR Cluj-Napoca 12,00 Teatru TV (Reluare) „Războiul domnului de Beaumarchais" 13,40 Desene animate 14,00 Actualități 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactica 15,30 Telescoală 16,00 Conviețuiri-magazin 1700 Actualități 17,05 Reflector 17,35 Salut, prieteni ! (I) 18,30 Starea națiunii 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Și ei sînt ai noștri ! 20,50 Sport 20,55 Film serial. Dragoste la prima vedere. Program de duminică (Anglia, 1990) 22,00 Azi, în prim plan 22,45 Salut, prieteni ! (II) 23,30 Actualități 23,45 Studioul șlagărelor.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualități 17,05 Studioul de literatură 18,05 Film serial. Maguy (Franța, 1990) 1905 Sport-studio 2000 Actualități 20,35 Tribuna nonconformiștilor 21,00 TVM 21,30 Studioul muzicii de cameră 22,00 TV5 Europe 22,35 Tradiții

MIERCURI

Programul 1 : 7,00 TVM 10,00 TVR Iași 11,00 TVR Cluj-Napoca 12,00 La Sept 13,35 Desene animate 14,00 Actualități 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactica 15,45 O samă de cuvinte 16,00 Vîrsta a treia 16,30 Arhive folclorice 17,00 Actualități 17,05 Anul 1848 — zorii unei lumi noi 17,55 Fotbal : Gloria Bistrița — Steaua 19,50 Desene animate 2000 Actualități 20,35 Sport 20,40 Telecinemateca. Aventurile lui Don Juan (SUA, 1948) 22,50 Reporter '93 23,35 Actualități 23,50 Simpozion.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 16,40 Teatru TV. Șase personaje în căutarea unui autor de Luigi Pirandello 18,30 Emisiune în limba maghiară 20,00 Actualități 20,35 Melodii și... melodii 21,00 TVM 21,30 Deale pieței în economia Capitalei 22,00 TV5 Europe 22,35 Învățați engleza americană. „Album de familie".

JOI

Programul 1 : 7,00 TVM 10,00 TVR Iași 11,00 TVR Cluj-Napoca 12,00 Film artistic. Pepe le Moko (Franța, 1936) 13,55 Desene animate 14,00 Actualități 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactică 15,30 Telescoală 16,00 Repere moldave 16,30 Repere transilvane 17,00 Actualități 17,05 Magazin în limba germană 1805 Povestea vorbei 18,35 De la lume adunate... 19,00 Spectacolul lumii 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Rosturi, rostiri 20,40 Sport 20,45 Dallas 21,45 Reflecții rutiere 22,00 Microrecital Dida Drăgan 22,15 Studioul economic 23,00 Actualități 23,15 Confluențe.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualități 17,05 Motor ! 17,35 Bijuterii muzicale 17,55 Conviețuiri-magazin 18,55 Festivalul de muzică ușoară Lahti — Finlanda, 1992 (I) 19,30 Studioul incomod 20,00 Actualități 2035 Tradiții 21,00 TVM 21,30 Club SF 22,00 TV5 Europe 22,35 Stadion

VINERI

Programul 1 : 7,00 TVM 10,00 TVR Iași 11,00 TVR Cluj-Napoca 12,00 Film serial. Hoțomanii 13,00 Descoperirea Planetei 13,30 Desene animate 14,00 Actualități 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactică 15,25 Telescoală 16,00 S.O.S. Natura ! 16,30 Portativul preferințelor muzicale 17,00 Actualități 17,05 Arte vizuale 17,35 Pro Patria 18,35 Festivalul-concurs Internațional de interpretare a cîntecului popular românesc „Maria Tănase" 19,00 Cultura în lume 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,40 Destinul familiei Howard 2150 Operă de Stat din Viena la Radio București 22,25 Viața parlamentară 22,55 Gong ! 23,30 Actualități 23,45 Magazin cinematografic 0,45 Întîlnirea de la miezul nopții.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 1700 Actualități 1705 Sport-magazin 18,00 Emisiune în limba germană 19,00 Concertul Orchestrei Naționale Radio 21,00 TVM 21,30 Viața spirituală 22,00 TV 5 Europe 22,35 Refrene fără vîrstă.

SIMBĂTA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineața,.. de la Suceava ! 10,00 Actualități 10,10 Ala-bala-portocala ! 11,00 Film serial pentru copii 11,30 Tradiții 12,00 Clipă și eternitate 13,00 Ora de muzică 14,00 Tranzit TV. Ora 25. Desene animate (ora 14,05) Știri (ora 14,30) Atlas (ora 14,40) Comedie : Familia Simpson (ora 18,20). Mapamond (ora 1845). Teleenciclopedia (ora 1915). Actualități (ora 20,00). Editorialul săptămînii (ora 20,35). Film serial Cascadorul 23,10 Film serial. Midnight Caller 0,05 „Eternitatea" ... După 20 de ani.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualități 17,05 Film artistic. Cuplul conjugal (2) — Soția infidelă (Franța-Italia, 1967) 18,45 Mandarinul Miraculos 19,30 Întîlnire muzicală cu Marian Nistor și invitații săi 20,00 Actualități 20,35 Jazz-Magazin 21,00 TVM 21,30 Studioul muzicii contemporane 22,00 TV 5 Europe 22,35 Varietăți internaționale.

DUMINICA

Programul 1 : 8,30 Bună dimineața ! 9,30 Actualități 9,40 Clubul lui Gulliver 10,30 Lumină din lumină 12,00 Film serial. Aventurile lui Black Beauty 12,30 Viața satului 14,00 Actualități 14,10 Poșta TV 14,25 Video-magazin 17,00 Dallas 17,55 Fotbal : Rapid — Universitatea Craiova 20,00 Actualități 20,35 Film artistic. Volajul terorii — afacerea „Achille Lauro" (Italia-SUA-Franța 1990) 22,15 Convorbiri de duminică 22,45 Actualități 23,00 Maeștrii teatrului românesc 24,00 Nocturna duminicală.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualități 17,05 Serata muzicală TV 19,30 Mondomuzica 20,00 Actualități 20,35 Pop-Club 21,00 TVM Mesager 21,30 Concertino 22,00 TV5 Europe 2235 Orașe și civilizații.

(DUPĂ „PANORAMIC TV")

medicina azi

NOI MEDICAMENTE ÎN LUPTA ANTI-CANCER

Medicamentele derivate din plante și ulei de pește prezintă bune proprietăți de tratare a unor tipuri de cancere. Aceasta este concluzia la care a ajuns un grup de cercetători de la concernul Anglo — Canadian — Scotia Pharmaceuticals. Utilizarea acestor medicamente merge de la reducerea efectelor secundare al radioterapiei, la terapia fotodinamică și la „gloanțele magice" care distrug celulele canceroase fără a afecta țesuturile sănătoase. Studiile clinice întreprinse de specialiști au depășit recent faza testelor pe culturi de țesuturi și pe animale.

Rezultatele acestor experiențe au fost prezentate cu prilejul unui simpozion desfășurat la Londra, la care au participat 150 de personalități — specialiști în cancer din întreaga lume. Medicamentele puse la punct de specialiștii concernului amintit poartă următoarele denumiri de cod : „EF 27", „EF 9" și „EF 13". Ele distrug celulele canceroase prin eliberarea unor unități chimice înalt reactive, denumite radicali liberi, în momentul în care vin în contact cu celulele canceroase. Motivele pentru care ele nu distrug decît aceste celule nu și pe cele sănătoase, nu sînt pe deplin elucidate.

Primul dintre aceste medicamente care va fi în curînd lansat pe piață este „EF 27", care reduce efectele secundare ale radioterapiei. Radioterapia este un tratament benefic pentru jumătate din bolnavii de cancer, dar ea afectează și țesuturile normale, sănătoase. Se așteaptă de la o zi la alta încheierea testelor clinice finale pe subiecți umani, care au loc pe un lot de 100 pacienți din Marea Britanie și Africa de Sud.

Pe măsură ce proprietățile medicamentului „EF 27" sînt mai bine cunoscute, specialiștii pot mări doza de radiații, fapt care sporește considerabil acțiunea anti — canceroasă a radioterapiei. Medicamentul „EF 9" utilizat în terapia fotodinamică, care folosește medicamente activate prin laser pentru distrugerea tumorilor canceroase a depășit de curînd faza studiilor preliminare desfășurate în Statele Unite și Elveția pe un eșantion de 25 de pacienți. Se pare că medicamentul „EF 9" poate fi activat și de alte tipuri de lumină decît fasciculul laser, fapt care ar permite o considerabilă reducere a costului tratamentului la circa 6 000 lire sterline.

Cel de-al treilea medicament — EF 13 — este considerat drept un extrem de promițător agent selectiv de distrugere a tumorilor canceroase, denumit în mod plastic și „glonțul magic". El este capabil să caute, să identifice și să distrugă celulele canceroase prin intermediul activării peroxidelor lipide, numai în celulele canceroase, nu și în cele sănătoase. „EF 13" a trecut cu succes testele preliminare efectuate asupra a 40 de pacienți cu grave afecțiuni canceroase la pancreas și sîn. Rezultatele obținute pînă acum indică o dublare de supraviețuire a acestor pacienți, rezultate comparabile cu cele obținute prin chimioterapie și radioterapie, dar cu mult mai slabe efecte secundare.

ȘERBAN FILIP

Psiho-medicina efortului

Dacă ar fi să calculăm cîtă energie cheltuiește un om printr-un efort excesiv, ajungem la concluzia că el consumă o calorie pe oră, pentru fiecare kilogram de greutate corporală. Ei bine, în sport sînt situații cînd consumul de calorii se poate ridica la 30—40 asemenea unități de măsură, în numai 20 de secunde. Dacă în timpul mersului, cînd efortul muscular este moderat, abia dacă efectuăm pentru fiecare pas un lucru mecanic de 9 kgfm-; această valoare se triplează la o alergare rapidă.

Oboseala este deci efortul resimțit ca un chin, ca o suferință, ca o teamă și ca ceva penibil. În nici-un caz însă **efortul nu trebuie considerat ca fiind ceva sinonim cu oboseala, și aceasta pentru că tot efortul poate fi interceptat și ca ceva agreabil, ca sursă de satisfacție biologică.** Efortul poate să exprime chiar o stare de bucurie și o ardentă voință de a trăi.

În efort, după cum știm, și poate din proprie experiență, omul își exteriorizează nu numai capacitățile musculare, ci și propria voință pe care dorește să o impună pe această insolită cale celorlalți semeni și chiar lui însuși. De fapt cuvintele prin care marcăm și concretizăm activitatea voinței sînt cuvinte prin care desemnăm o activitate materială și nu psihică, așa cum am fi înclinați a crede la prima vedere.

Efortul, mai ales în formele sale extreme este de necrezut, totuși, fără participarea structurilor volitionale, fără dinamizarea psihicului, și fără un substrat motivațional bine ales. **Este din acest punct de vedere ceva în firea oamenilor, care îi determină pe aceștia să cocheteze din cînd în cînd cu imposibilul,** cum este situația cînd se dorește să se obțină performanțe incredibile, ieșite din comun. Mass-media nu furnizează mereu asemenea exemple.

Iată cîteva asemenea performanțe, care atestă adevărul că omului îi place să cocheteze cu imposibilul pe calea sportului. Nu de mult, australianul R. Farnham a străbătut pe jos, prin pustiu, distanța de 604 km ce separă marginea estică de cea vestică a continentului australian, realizînd un extraordinar record al efortului bine dirijat : acest record a fost obținut în numai 18 zile. Venețianul Paolo Donagio, în vîrstă de 37 ani, a străbătut Mediterana, între coasta siciliană a Italiei și localitatea tunisiană Kelibia. Este vorba de o distanță de 225 km, parcursă în numai o sută de ore. Ne putem lesne imagina cîtă risipă de energie a necesitat acest uriaș efort al trupului, dar mai ales al psihicului din moment ce protagonistul în cauză a slăbit ceva mai mult de 10 kg în ciuda hranei consistente pe care a primit-o tot timpul din partea acelora care i-au urmărit incredibilul maraton acvatic.

ARCADIE PERCEK

Pro și contra COLESTEROL

Colesterolul, acest „superstar al medicinii" este în opinia unor specialiști „inamicul public numărul unu", iar alții îl consideră un simplu factor de risc al maladiilor coronariene. Specialiștii nu încetează să avertizeze oamenii privind creșterea procentului său în sînge. Alții insistă asupra riscurilor „dictaturii anticolesterol". Deci, asupra pericolelor hipocolesterolemiilor.

Între partizanii reabilitării acestei grăsimi indispensabilă vieții se află prof. Marian Apfelbaum, francez de origine, autor al lucrării „Vivre avec du cholestérol". Pentru el această problemă nu ar fi departe de o conspirație... à la Sicilia.

În revista „Nutri-News", el semnează un articol în care se ocupă de lucrările publicate în „British Medical Journal", recapitulînd 26 de experiențe de proporții, vizînd efectele colesterolului, realizate în lume. Doar șase dintre ele demonstrează o diminuare o mortalității la persoanele tratate pentru hipercolesterolemie. Cu argumente științifice prof. Apfelbaum susține că este inutil să pui toată lumea la regim atîta timp cît în Franța, de exemplu, doar 1—2 la sută din populația franceză necesită un tratament. Dar opozanții profesorului nutriționist... contraatacă. Optzeci de personalități medicale au semnat un manifest care pune în gardă publicul față de informațiile vizînd minimalizarea rolului colesterolului sanguin în apariția bolilor cardiovasculare, subliniind importanța rolului prevenirii.

Un articol apărut în „The Lancet" vine să pună... gaz peste foc. El demonstrează, cu argumente ale specialiștilor, că persoanele în vîrstă, cu un procent al colesterolului scăzut, suferă de trei ori mai mult de depresii fizice și psihice decît ceilalți.

Alți specialiști stabiliseră mai demult la cei cu colesterolul scăzut o mortalitate crescută, în special prin cancer, sinucideri sau accidente. Și atunci de ce parte e adevărul științific ? „Afacerea colesterolului"... continuă.

CATI ADRIANA MIHAI

ANGELICA — „iarba îngerilor"

De altfel denumirea științifică de „Angelica arhangelica „L" derivă de la cuvîntul latin „angelus", adică înger. În mitologia franceză se spune că „Arhanghelul Rafail" ar fi destăinuit oamenilor proprietățile terapeutice ale acestei plante. Francezii o denumesc și ei „iarba îngerilor", la fel și germanii. Aceeași denumire o are și la popoarele slave. În unele regiuni ale țării noastre poartă numele de „Bucinis".

O vom descrie din punct de vedere morfologic pentru a nu fi confundată cu o plantă foarte toxică — cucuta de apă. Amîndouă fac parte din aceeași familie. Angelica este o plantă ierboasă, bianuală, înaltă de 1,5—2 m, cu un rizom gros ce se termină cu o rădăcină pivotantă. Tulpina este fistuloasă (goală pe dinăuntru). Frunzele au teci și sînt bi sau tripenat sectate. Florile sînt mici, de culoare albă-verzuie, dispuse în umbele compuse terminale sau axiale. Umbelele sînt mari, sferice și fără involucru. Atenție ! La cucuta de apă, umbelele sînt prevăzute cu involucru. Umbelele izolate sînt și ele sferice, cu numeroase flori, fiecare floare are un involucel format din numeroase frunze unilaterale și îndoite în jos. Angelica înflorește în iulie-august. Crește în pădurile montane și subalpine pe lîngă torenți și pîraie. O găsim în toată Europa. Poate fi și cultivată — Angelica sativa Bess. Planta întreagă emană un miros plăcut, aromatic și este vizitată de albine. Cucuta emană un miros urît și nu este meliferă. Fructul de angelică este o diachenă alungită pe cînd la cucută se prezintă ca o diachenă globuloasă. Se recoltează rizomul cu rădăcină, toamna cînd frunzele încep a se vesteji, iar fructele ajung la maturitate.

Angelica se folosește sub formă de fierturi (decoct) sau macerație, în cazurile următoare: afecțiuni ale aparatului respirator (laringită, bronșită, pneumonie), afecțiuni ale tractului intestinal; gastrite, duodenite, colite, meteorism (balonarea abdomenului). Angelica este un calmant al sistemului nervos în surmenajul intelectual, poate fi folosită în stări gripale, în convalescență, și de cei ce suferă de boli cardiace. În caz de otită, putem folosi picături de suc proaspăt de angelică. După cum se vede, angelica, este un adevărat panaceu.

Vă oferim, în final, o rețetă de pregătire a decoctului (fierturii). Pentru 200 ml de apă, luăm 10 g (trei linguri) de rădăcină, punem într-un vas emailat, acoperim și fierbem în bain-Marie 30 de minute. Aducem la nivelul inițial cu apă fiartă. Strecurăm prin tifon, după care se administrează căldut, cîte 1/2 pahar de 2—3 ori pe zi, după mese. Doza trebuie pregătită zilnic, să nu depășească 2 zile de la pregătire.

Prof. IOAN MINTEANSCHI

Terapii insolite

ASTROLOGIE MEDICALĂ (II)

Pentru cei născuți în zodia Leului „surprizele" pot veni de la inimă, coloana vertebrală, dar și de la circulație (arterială și venoasă) și ochi. După ce ați început anul în forță, din nou în iunie vă veți simți foarte bine. Cu condiția ca Venus să nu vă diminueze la jumătatea lunii tonusul nervos.

Atenție la intestinul gros, colon, ficat și sistemul nervos ! Avertismentul le este adresat Fecioarelor. Faceți parte din semnele zodiacale cele mai norocoase pe parcursul întregului an. Dar nu vă torturați intestinele ori de cîte ori starea psihică scade puțin...

Pentru cei născuți în zodia Balanței punctele sensibile sînt glandele suprarenale, vertebrele lombare, prostata. Încercați să nu mai fiți atît de trasnbili pentru că vă pîndesc insomniile în iunie și iulie veți fi un pescar de invidiat. Profitați, pentru că nu va dura mult.

Scorpionii au puncte vulnerabile vezica, organele genitale, aparatul respirator. În iulie energia va fi remarcabilă. Profitați pentru a pleca în vacanță.

Cei născuți în zodia Săgetătorului au zone delicate, soldurile, bazinul, vertebrele, nervul sciatic, ficatul, vezica biliară, căile respiratorii. Pasa proastă durează doar pînă în aprilie. Apoi Venus, Mercur și Marte vă vor canaliza energia.

Pentru Capricorn suferințele sînt localizate la nivelul încheieturilor și scheletului. După un început de an derulat în stres datorat Lunii, în aprilie sub influența Soarelui se produce o schimbare benefică. Va trebui să faceți față însă conjuncției Uranus-Neptun și pentru a ieși victorioși s-ar impune să luați fortifiante și vitamine.

Pentru Vărsător astrele au stabilit ca zone vulnerabile picioarele, articulațiile și sistemul sanguin. În prima parte a anului luna le este foarte favorabilă. În august se anunță o perioadă tensionată. Apoi luna noiembrie va lăsa o umbră asupra stării dv. de sănătate. În decembrie vă veți aminti că un Vărsător optimist rezistă la orice, chiar și la proasta influență a lui Jupiter.

Picioarele și sistemul limfatic sînt punctele slabe ale celor născuți în zodia Peștilor. Luna le rezervă pentru mai o scădere a tonusului. În iunie din nou o stare proastă. Pentru iulie există riscul unor arsuri.

Dar cum astrologia medicală este la început de drum să nu luăm totul ad litteram...

ECATERINA BĂTRÂNEANU

Ce este talazemia?

Sindromul talazemic este o suferință genetică, caracterizată prin nerespectarea proporției între hemoglobinele ce se găsesc în mod normal în sînge, devenind astfel o tulburare cantitativă în sinteza hemoglobinei. Această sinteză a hemoglobinei nu este determinată de lipsa fierului din depozitele organismului. Din acest motiv terapia cu fier în talazemie nu își are rațiune. Din contră administrarea fierului în această boală reprezintă o contraindicație majoră. Depozitele de fier ale organismului fiind pline și anemia datorîndu-se unei hemolize, o încărcare cu fier poate duce la hemocromatoză, boala gravă, ce va avea mari repercusiuni asupra întregii economii sanguine a bolnavului.

Deși talazemia este o boală cu caracter hematologic, tratamentul ei constă în asigurarea unui drenaj mai bun al căilor biliare pentru a se ușura sarcina celulei hepatice de cantare, transport și deversare a unei cantități mai mari de bilirubină prezentă în celula hepatică, urmare a unei cantități mai mari de hemoglobină eliberată în urma hemolizei.

Chiar și atunci cînd talazemia se asociază cu scăderea fierului din organism prin sîngerări sau alte cauze, terapia cu fier trebuie făcută cu foarte multă prudență, sub control medical în clinică, căutîndu-se mai degrabă eradicarea cauzelor pierderii de fier.

întîmplări adevărate

Lanțul speranței

Istoria care urmează își are începutul în anul 1988. În vara aceluț an, cunoscutul cardiolog francez Alain Deloche, vizitînd spitalul pentru copii din Bamako (Mali) a fost nevoit să admită că **„cerul sub care te naști»** — inadecvata înzestrare chirurgicală a spitalelor, cît și lipsa unor chirurgi de înaltă calificare în unele țări subdezvoltate — decide, deseori, salvarea sau condamnarea la moarte a unor copii cu malformații cardiace congenitale. Soluția ? Aducerea acestor copii în țările cu o medicină avansată și cu un standard de trai ridicat pentru a fi operați. Organizația **„Medicii lumii"** acceptă ideea profesorului Deloche de a se crea un **„lanț umanitar al speranței"**.

„Este vorba de o spitalizare minimală, explică prof. Deloche... **După șase luni de tratative am semnat o convenție cu Asistența Publică franceză care a luat asupra ei 50 la sută din cheltuielile de spitalizare... În continuare, am căutat pentru fiecare copil cîte o gazdă, o familie cu o situație bună, dispusă să contribuie la vindecarea copilului".** Pe parcursul primilor trei ani de activitate au fost operați și salvați la Paris, la Toulouse, Bordeaux, Lyon, Rouen, Le Hâvre peste 300 de copii din diferite țări. Încă 500, se pare,

re chirurgicală a spitalelor, cît și lipsa unor chirurgi de înaltă calificare în unele țări subdezvoltate — decide, deseori, salvarea sau condamnarea la moarte a unor copii cu malformații cardiace congenitale. Soluția ? Aducerea acestor copii în țările cu o medicină avansată și cu un standard de trai ridicat pentru a fi operați. Organizația **„Medicii lumii"** acceptă ideea profesorului Deloche de a se crea un **„lanț umanitar al speranței"**.

„Este vorba de o spitalizare minimală, explică prof. Deloche... **După șase luni de tratative am semnat o convenție cu Asis-**

pînă în zilele noastre. Printre aceștia și micuța bucureșteancă **Raluca L.,** o fetiță cu o malformație a inimii de o gravitate extremă, operația solicitînd o intervenție chirurgicală de excepție. Intrînd în legătură cu Alain Deloche, mama fetiței obține acordul acestuia. Și, ceea ce păruse imposibil, se întîmplă. **„Lanțul speranței»** funcționează ireproșabil, operația reușește perfect și iat-o pe fetiță, în sfîrșit, cu surîsul pe buze, în avion între Alain Deloche și medicul român Mihăileanu...

Eternele O.Z.N. Martorii sînt sfîșiați

O.Z.N.-urile, mereu „elucidate» și mereu enigmatice, rămîn în actualitate. (O atractivă emisiune duminicală — TV — ne oferă de altfel, în serial, fascinanta lor istorie, pe care un mult controversat Raport — celebra „Carte albastră" — ar fi vrut s-o claseze, în pofida sutelor de cazuri, circa 700, pe care Raportul nu le elucidase). De cîțiva ani, însă, cu sprijinul financiar al unui mare industriaș, William Pitts, a fost lansată inițiativa unei noi „cărți albastre». Noul proiect, reunind un grup de experți, cu vechi state de serviciu, în majoritatea lor pensionari, are în vedere aducerea „dosarului» la zi, prin înregistrarea și analiza noilor apariții O.Z.N. Pînă în prezent, s-au redactat circa 120 de noi rapoarte detaliate asupra unor apariții care nu mai pot fi confundate cu zborurile avionului invizibil „Stealth" și care refuză orice alte

explicații dubioase. Cît privește controversații extratereștri, descriși în zeci de rapoarte de diferiți martori oculari — cu confirmarea declarațiilor, ulterior, în stare de hipnoză și supunerea benevolă la un control suplimentar la un «detector de minciuni» — aceștia rămîn «oaia neagră» a dosarului O.Z.N. Mai mult decît atît, martorii — confruntați cu o acerbă contestare — au ajuns să parcurgă veritabile crize psihice. Cunoscutul Dr. Mundy afirma de curînd că **„Nimeni nu crede în existența ființelor provenite de pe alte planete, ceea ce contribuie la traumatizarea celor care jură că au trăit asemenea experiențe... Iar cînd lumea își bate joc de aceste victime ale unor „trăiri» infirmate, viața lor devine insuportabilă".** Soluția provizorie ? Au fost create primele asociații de într-ajutorare pentru victimele-martori ale celor care au avut ghinionul unei confruntări în direct cu prezumtivii extratereștrii. S.O.S., deci ! Poate îl aud și extratereștrii...

Drama fraților Hannibale

Drama fraților Hannibale din Cagliari (Insula Sardinia, Italia) este de-a dreptul zguduitoare, atît prin desfășurarea ei, cît și prin deznodămînt.

Erau frați gemeni. În familia lor săracă au apărut disensiuni foarte grave, în urma cărora cei doi băieți și-au despărțit brutal destinele. Vittorio și Angelo, care nu s-au mai văzut de la 14 ani, au avut de parcurs drumuri total opuse. Vittorio a ajuns avocat în magistratura din Salerno, în schimb Angelo s-a alăturat lumii interlope. Mulți ani ei n-au mai știut nimic unul de celălalt.

În anul 1986, Vittorio citește ca din întîmplare un ziar care apărea la Roma și în care vede fotografia fratelui său geaman, acuzat pentru omucidere și închis într-un penitenciar din Palermo, Sicilia. Brusc se reaprinde dragostea de frate și Vittorio primește aprobarea pentru a-l vizita.

Prima vizită a fost plină de lacrimi, atît de bucuria revederii, dar și din cauza tristeții cumplite a lui Angelo, condamnat la 12 ani privare de libertate (crima sa nu fusese deliberată și i se găsiseră circumstanțe atenuante). Deznădăjduit de soarta fratelui său, Vittorio profită de statutul său de magistrat și pune la cale un plan diabolic. Cu complicitatea unui gardian al camerei de vizite, el face schimb de haine și identitate cu Angelo. Practic, cei doi frați deciseseră să execute pedeapsa alternativ, pentru ca suferința să fie atenuată. Dar asta se putea numai în concediul de magistrat al lui Vittorio.

Prima ieșire din închisoare a lui Angelo a decurs fără probleme. Erau frați gemeni identici, fapt care a concurat la realizarea planului. Iată însă că după șase zile de la prima ieșire, Angelo întîrzie. Vittorio începe să se îngrijoreze. Mai trec încă două zile... Iar în a treia zi s-a produs dezastrul !

Citind ziarele permise în penitenciar, Vittorio află să Angelo a suferit un accident mortal de mașină în urma căruia a murit după 48 de ore. Culmea este că anunțul divulga numele lui Vittorio Hannibale, căci Angelo purta la el actele fratelui său...

Distrus sufletește, Vittorio nu vrea totuși să ispășească o pedeapsă nemeritată. Pe baza cunoștințelor sale avocățești și cu ajutorul unui prieten magistrat din Roma, el divulgă autorităților adevărata lui identitate și toată înscenarea. Dar cu legea nu e de joacă. El trebuia să dovedească în vreun fel că este cine pretinde, deoarece nimeni nu i-ar fi putut deosebi foarte cert pe frații Hannibale, în afară de părinții lor, decedați.

Cercetările au durat aproape șase luni, timp în care Vittorio a suportat rigorile închisorii. Pe baza fișelor medicale și a altor expertize, Vittorio a fost în sfîrșit eliberat și pus sub o nouă acuzare : substituire de persoană și facilitarea evadării... Vittorio și-a distrus cariera în zadar. A fost destituit din magistratură și condamnat la 2 ani închisoare.

UN AUTOTURISM DACIA ● 3 TELEVIZOARE COLOR MEGA VISION ● 16 BIJUTERII AUR

Pentru a participa la tragerea la sorți TREBUIE să : ● decupați talonul de la pagina 160 a almanahului ● înscrieți pe talon numele și adresa dv. ● decupați manșeta neagră de pe coperta almanahului pe care scrie „PREMIILE ALMANAHULUI MAGAZIN 1993" ● puneți totul într-un plic pe care îl trimiteți pe adresa : Casa Editorială Magazin, revista Magazin, Piața Presei Libere nr. 1 sau MOLDINFORMBUSINESS, Filiala din România, str. Enăchiță Văcărescu nr. 32, sect. 4, București ● faceți pe plic precizarea „Pentru Concursul Almanah Magazin 1993".

Venind în întîmpinarea cititorilor noștri TERMEN ULTIM AL POȘTEI : 30 iunie 1993.

O memorie fenomenală

Piergiorgio Andraini, (în vîrstă de opt ani) este un băiat absolut normal, cu cunoștințe la nivelul tuturor celor de vîrsta lui. Un singur lucru îl deosebește de colegii săi și chiar de persoane mult mai în etate : o memorie fenomenală. Fiindcă iubește foarte mult sportul (în mod special fotbalul), micutul elev are și el o pasiune : posedă fotografiile tuturor jucătorilor de fotbal din divizia A și B. Pînă aici nimic deosebit. Dacă ai curiozitatea să-l întrebi despre vreunul din cei 518 jucători, Piergiorgio este în stare să-ți dea orice amănunt despre jucătorul respectiv și mai precis : data exactă a zilei de nastere, ce înălțime are, cît cîntărește, de cîte ori a fost internațional, de cîți ani activează la echipa lui precum și alte amănunte diverse.

Datorită acestei însușiri excepționale, milioane de telespectatori au putut să-i urmărească pe viu exolutia lui. Calm, foarte sigur pe el micul Piergiorgio (solicitat de prezentatorii programului de varietăți, Fabrizio Frizzi și Milly Carlucci) a răspuns foarte exact la toate întrebările care i s-au pus în legătură cu șase fotografii de jucători alese la întîmplare dintr-o cupă dintre cei 518 care acționează în primele două ligi. Postul de televiziune RAIUNO i-a oferit

lui Piergiorgio cu acest prilej un premiu de 25 de milioane de lire italiene, o sumă binevenită în bugetul modest al familiei Andraini.

A devenit mamă și bunică în aceeași zi

Deasupra ușii locuinței lui Salvatore Dio, un zidar din orașul Piotello Limito, sînt atîrnate trei funde (două albastre și una roșie), semn tradițional care divulgă că în respectiva casă s-au născut trei copii. La prima vedere s-ar putea crede că este vorba de sosirea pe lume a trei gemeni, dar în realitate lucrurile se prezintă cu totul altfel. Anna, soția lui Salvatore (a împlinit recent 41 de ani) a dat naștere unei fetițe care a primit numele de Valentina. În aceeași zi, cele două fete gemene ale ei, Rosangela și Eleonora, au devenit la rîndul lor mamele a doi băieți, pe numele lor de familie Giuseppe Ferraiolo și Silvio Sanges. Venirea pe lume a celor trei copii în aceeași zi a produs o mare bucurie în familie și evenimentul, cu adevărat excepțional, s-a bucurat, și pe bună dreptate, de atenția presei.

Astfel, Anna Dio care a născut în mod surprinzător după 15 ani de la ultima ei stare de graviditate a devenit în aceeași zi și bunică a doi nepoți.

Cele mai incredibile 7 întîmplări

Nu le vom relua în cele ce urmează... Pasionații de întîmplări incredibile – ipostaze uimitoare ale condiției umane – le pot citi în paginile „Almanahului Magazin '93". Solicitați almanahul difuzorilor dv. de presă sau direct la redacție.

verificați-vă cunoștințele

MATEMATICĂ

1. Știți cărui matematician medieval datorăm noțiunile de **latitudine** (latitudelățime) și **longitudine** (lungitude-lungime) ?

2. Știți cine și în ce an a tipărit prima carte de matematică, după invenția lui Gutenberg ?

3. În cartea lui Johann Widmann **Calculul rapid și comod pentru toate felurile de comerț** (1489) sînt întrebuințate pentru prima oară semnele + (plus) și — (minus). Știți cum era denumită algebra în germana evului mediu ?

4. În lucrările cărui matematician apare pentru prima oară simbolul radicalului ?

5. Știți care matematician și astronom german e socotit întemeietorul trigonometriei moderne ? Cartea sa **Despre triunghiurile oarecare** e considerată fundamentală pentru trigonometria plană și cea sferică.

6. Jost Bürgi (1522—1632), ceasornicar și astronom elvețian care a lucrat la Praga cu Kepler, a întocmit o serie de tablete pentru calcule astronomice care aveau un pronunțat caracter logaritmic. Independent de el, un alt matematician a publicat în 1614 lucrarea **Mirifici logarithmorum canonis descriptic** (Descrierea minunatei tabele de logaritmi), alcătuită îndeosebi pentru simplificarea calculelor trigonometrice. Lucrarea citată este considerată a fi adevăratul act de naștere a logaritmilor. Știți despre ce matematician este vorba ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Varia...

Răspunsuri :

1. În anul 1580.
2. Începând din anul 1470.
3. În anul 1623, Transilvania, și 1644, la Târgoviște.
4. În anul 1673.
5. Bernard Parot, în anul 1638.
6. Începând din anul 1588 : din secolul al XVII-lea.

DANIEL VERBINA

—I'm sorry ! Am luat 3 la engleză !

cîrtițele

- Mai rău decît zahărul dresorului nu e decît biciul său.
- Și-a umplut cămara vieții cu zahăr... dar a ajuns la oină.
- Cînd bătrînul deschide porțile amintirilor, năvălesc și regretele.
- Înțeleptul are mintea ascuțită, prostul — doar îngustă.
- Nu haina îl face pe om — ar spune mucalitul — ci... costumul lui Adam.

N. PETRESCU-REDI

TEST

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

TREI DIN 12

Al doilea din primul rînd ; al treilea din rîndul al doilea ; primul din rîndul al treilea.

TEST AMPRENTA

Din cele 16 amprente ale unor pantofi de sport numai două corespund cu cea prezentată de bărbatul din desen. Puteți să precizați care sînt cele două amprente ?
(Soluția în numărul viitor)

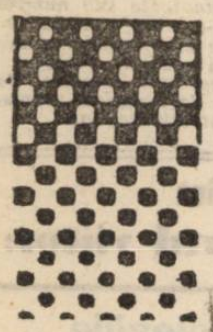

Invitație la cîmp

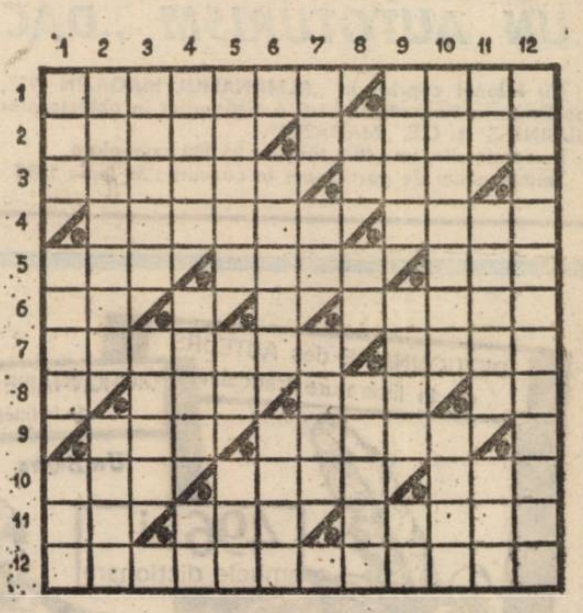

ORIZONTAL : 1) .....cîmpia soarelui", volum de Ioan Munteanu — Sarpe al Infernului, ucis de Ra 2) Scriitor militar, autorul romanului „Cîmpia de foc" (Ion) — Idilizarea vieții de la țară este prezentată de Ion Adam în volumul .....de cîmp" (sg.) 3) Doctrinar al curentului tradiționalist. Nichifor Crainic scrie și volumul „Semnături..." (sg.) — Animal de tracțiune folosit la munca cîmpului 4) Plantă răsărită de patină vreme — Grămadă mare de fîn 5) Dans la vechii egipteni — Cîmpie în toponimia spaniolă — Înălțime în U.R.S.S. 6) Ere ! — ....purtat de valuri pe-a mărilor cîmpie", definiție dată lumii, de Grigore Alexandrescu 7) În volumul „Poeme cu îngeri", V. Voiculescu include și poezia „...pe cîmpie" — Riu ce străbate Cîmpia Panonică 8) Mașină de teren — Măsura cîmpului (pl.) — E depus ! 9) Fir — Din creația poetului George Alboiu amintim și volumul „Cîmpia..." (masc.) 10) Insulă vietnameză — Așa cum este pămîntul în Bărăgan (fig.) — Oare (reg.) 11) Cămăși rustice — „Ogoare...", roman scris de Aurel Mihale — Cîmpie aridă 12) Oraș tematic (2 cuv.)

VERTICAL : 1) Monedă — .....din cîmpie", nuvelă de Banu Rădulescu — Viața grea din agricultură este prezentată de acest scriitor în romanul „A doua moarte a lui Anton Vrabie" (Nicolae) 2) Lucrare de bază în cîmp — Loc de cîmp unde se treieră cerealele (pl.) 3) Scriitor român, autorul broșurii „Floare de pe Bărăgan" (Iuliu) — Cîmp din județul Bistrița-Năsăud (pl.) 4) Clasic al picturii românești, autorul pînzei „Popas la munca cîmpului" — .....la cîmp", pictură a marelui Nicolae Grigorescu — Nicu Pop. 5) Scriitor român, autorul romanului în două volume „Bărăgan" (Valerian Em.) — Caro ! — Dezbrăcați 6) Susținători în cîmp — Riu în Spania 7) Nicolae Florea — În navă ! — Părinte 8) Liviu Cîmpeanu — Aurel Frunză — Pictor român, autorul tabloului „Odihnă la cîmp" (Camil) 9) Deal (înv.) — Stea din constelația Taurului — Tudor Radu 10) „...din cîmp", volum de poezii pomatică de Ivan Covaci (Nom. pl.) — Vîrf în Spania 11) Jumătate din ogor ! — Cîmpina sau Cîmpia Turzii (sau „Noptile albe ale..." volum de Mihai Negulescu în care găsim și poezia „Seară în cîmp") (pl.) — Divinitate setită personificată cu pămîntul 12) Volum în care Emil Botta include și poezia „Pe Cîmpia Turzii" (5 cuv.)

DICTIONAR : APOP, MUU, IRU, TRE, ERIA, AOAS, ATÎR, NOEZ, API

LUCIAN STĂNCESCU, Bîrlad

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

PÎINEA NOASTRĂ

ORIZONTAL : Pasăre — Cosma — Inima — Fata — L — C — Masă — Serbu — Asor — Stele — A — Sen — Dan — U — It — SB — Ci — Parus — Oameni — Pitar — Sorcova — Ana — Ctr — Avo — Snop — Otas — Albu — Și — Carianopol — D — Anina — Chifle.

A APĂRUT „GHIDUL FELIN"

Iată o lucrare care va satisface, sîntem siguri, toate exigențele iubitorilor de pisici. Ea a apărut la Editura Ceres, avînd drept autori pe dr. Filea Ioan Ivana și dr. Simona Filea Ivana. Cu pasiune și competență științifică, autorii nu pierd din vedere nici un aspect din existența acestui animal atît de îndrăgit, iar fotografiile sugestive completează aproape exhaustiv portretul felinei din preajma omului. „Ghidul felin" rezervă cititorului o lectură atractivă și utilă. Cred că nu puțini din cei ce vor achiziționa această carte vor dori să devină posesori avizați de pisici — fie europene, fie din Orient.

cînd ați fi pentru ultima oară

— De cînd mi-am luat mașina, soțul meu face cu ea toate cumpărăturile în piață.

— Da, l-am văzut. Alaltăieri era în mașină cu o gîscă, și ieri cu un boboc...

— În capul soțului meu nu există altcineva, în afară de Dacia 1300.

— În cazul ăsta ești fericită. Nu mai aveți nevoie de garaj !

— Soțul tău, a întreprins o călătorie mai lungă cu autoturismul. Îți mai scrie ?

— Tocmai am primit două scrisori : una din spital, alta din penitenciar.

DUMITRU VASI-ȘOIMOSAN

FEL DE FEL

● **Numele** elvețianului Georges Rosskopf este menționat la loc de cinste în istoria orologiei. În anul 1867 el a fabricat primele ceasuri de buzunar în serie, reducînd astfel în mod considerabil costul de producție și determinînd în același timp o largă răspîndire a ceasurilor de buzunar.

● După opinia unor specialiști, presupunînd că o gorilă ar putea susține un meci de box, nu ar putea exista în toată lumea un pugilist capabil s-o învingă întrucît structura osoasă și puterea musculară este apreciată ca dublă față de cea umană.

● O performanță unică în domeniul alpinismului este deținută de austriacul Herman Buhl care în anul 1953 a escaladat singur vîrful muntelui Nanga Parbat — 8125 metri — (Pakistan) din masivul Himalaia, petrecînd o noapte la țintă atinsă.

POȘTA REBUS

Marian Derzsi — Ploiești : n-am putut reține careul „Zoo" din cauza trunchierii titlurilor de la 1 orizontal și vertical. Reveniți...

Gheorghe Urzică — Tg. Neamț : la careul „Lacuri montane" mai trebuie lucrat iar grupul literal de la 8 vertical — eliminat. Pentru careurile pe care ni le veți trimite continuați folosirea lui 1 din 1 !

Roman Maranescu — Jabar : vă recomand să citiți regulile de compunere și să reveniți cu un nou careu. De 12/12...

Mihai Horoi — Vaslui : data răspunsului de mai sus...

MARIAN MINOIESCU

Nr. 22 (1858) din 5 iunie 1993

Caleidoscop

magazin

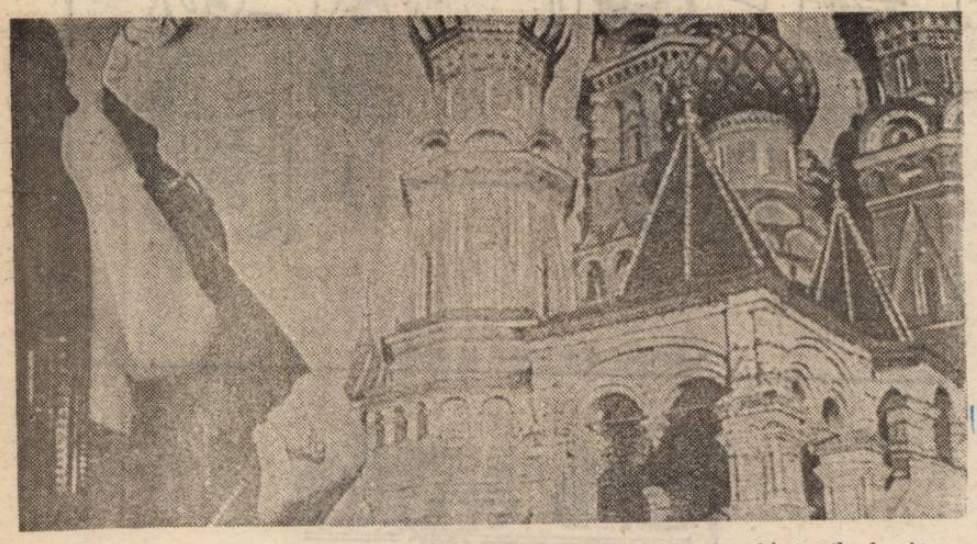

Imagini insolite

Se pare că în Rusia, actualul „proces revoluționar" este dominat de „fenomenul sexual". Acest lucru este dovedit de înființarea numeroaselor școli de striptease aproape peste tot și de publicațiile erotice care au invadat chioșcurile de vînzare a presei și tarabele ambulante de pe tuloarele metroului. Chiar și presa cea mai tradițională și sobră nu ezită să în numele libertății de expresie să publice fotografii dintre cele mai neașteptate. Cum de altfel este și această imagine a Bisericii Vasile Blajenii din Piața Roșie surprinsă de fotograf dintr-un unghi insolit...

Cea mai mare pădure... pitică

Se cunoaște amănuntul că denumirea de bonsai este caracteristică acelor copaci pitici creați prin diferite mutații genetice, „patria" lor fiind, după cum se știe Japonia. Această modă a cultivării lor în casă s-a extins în foarte multe alte țări din lume. Este suficient să ilustrăm această înclinare spre frumosul vegetal miniaturizat prin amănuntul că în Germania (de exemplu) cetățenii au cumpărat asemenea pomi în cursul anului trecut, cheltuind peste 50 de milioane de mărci. Vă prezentăm în imagine rezultatul unei atari preocupări de a realiza un „gigant", înalt de un metru, deci cam de trei ori mai mare decît cel obișnuit.

TELEGRAME

■ **Din întîlnirea neașteptată a două discipline îndepărtate — biologia moleculară vegetală și balistică — s-a născut „biolistica" sau „balistica biologică". Această metodă, care are o vechime de șase ani, se află în plină expansiune și folosește microparticule accelerate cu mare viteză pentru a introduce în celulele vegetale și animale informații genetice noi.**

■ **În Franța s-a realizat un aparat programabil cu sursă de xenon autoreglată, care permite testarea comportamentului în timp al substanțelor expuse la lumină și intemperii. Testul de îmbătrînire este accelerat de lampa de xenon. Aparatul este echipat cu un microprocesor central care permite un dialog și urmărirea testului.**

■ **SIDA a fost descoperită în 1981; trei ani mai tîrziu s-a izolat virusul, iar în 1985 există un test de „anticorpi". În prezent, toate țările lumii dispun de un program național anti-SIDA.**

■ **O relație între sex și simțul mirosului a fost adesea evocată, dar niciodată nu a fost demonstrată. Studiul unei boli puțin cunoscute arată totuși că această relație ar putea fi pe deplin reală. Boala este sindromul lui Kallmann, care afectează un bărbat din 10 000 și numai o femeie din 50 000—70 000.**

Pentru a evita plictiseala podgorenilor cauzată de marele număr de ore petrecute în depozitele și pivnițele de vin, specialistul francez Bernard Ginestet (care locuiește în zona Bordeaux), a pus la punct o nouă variantă a jocului de șah. Pe o imensă tablă de joc, în locul pieselor tradiționale se folosesc niște piese-gigant din fibre de sticlă, fiecare dintre ele corespunzînd pieselor obișnuite ale jocului cu 64 de pătrate. Nu se precizează care este premiul oferit cîștigătorului..

Lăptarii în pericol

Fără faimoșii săi lăptari, Marea Britanie nu ar fi ceea ce este! Activitatea celor care vin în fiecare dimineață și lasă sticlele de lapte în pragul ușii sau pe pervazul ferestrei a devenit tradițională în Marea Britanie. În apărarea acestor milkmen" amenințați să dispară datorită dezvoltării marilor magazine alimentare cu autoservire cunoscute sub numele de „supermarket", s-a creat o asociație în fruntea căreia se află însăși regina Angliei. Și totuși în această acțiune este greu de învins cel mai puternic factor care conduce la desființarea lăptarilor ambulanți: nerentabilitatea lor.

Citiți în numărul viitor:

- **Tehnologiile aerospațiale încotro?**
- **EUTHANASIA — o practică ilegală în Europa**

DORIȚI SĂ CIȘTIGAȚI

UN AUTOTURISM „DACIA" — 1310

Cu talonul cuprins în „ALMANAHUL MAGAZIN '93", la pagina 160, puteți participa la tragerea la sorți a cîștigurilor în obiecte oferite de „MOLDINFORM-BUSINESS" și C.E. „MAGAZIN".
În aceste zile, un ultim tiraj de 25 000 exemplare.
Termen ultim de participare la concurs: 30 iunie 1993

Dictionnaire des Auteurs vă dă informații utile despre biografia și operele a numeroși scriitori francezi.

Dictionnaire des Personnages grupează portrete vii ale personajelor celebre din literatura franceză, fiind un ghid indispensabil pentru înțelegerea sufletului omenesc.

Consultați aceste dicționare! Concentrarea și diversitatea informațiilor vă permit ca într-un timp extrem de scurt să dobîndiți bogate cunoștințe de cultură generală.

Vă oferim aceste două dicționare într-o singură trimitere la prețul de 496 lei + 94 lei cheltuieli de expediere.

decupați aici

Nr. de cititor_____ dacă sînteți deja client
Nume_____
Prenume_____
Strada_____ Nr_____
Bloc_____ Scara_____ Et_____ Apart_____
Sector_____ Județ_____ Cod_____
Localitatea_____

CUPON DE RĂSPUNS
de completat și trimis în plic timbrat la:
PRIETENII CĂRȚII
. CP 58 - 47
77314 - București
DMBIMAGA

☐ Da, doresc să îmi procur cele două dicționare pe care le voi plăti numai la primire, la prețul de 496 lei + 94 lei cheltuieli de expediere.

Data Semnătura

ABAX Publicitate

ȘAH CU... STICLE

Biblioteca Județeană MUREȘ

magazin

SERIE NOUĂ – 107

ANUL XXXVI • Nr. 23 (1859) SÎMBĂTĂ 12 IUNIE 1993 16 PAGINI 50 LEI

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

Tehnologiile aeronautice, încotro?

EUTHANASIA, o practică ilegală în EUROPA

La 200 ani-lumină de Terra, MIRA STRĂLUCEȘTE MAI PUTERNIC DECÎT STEAUA POLARĂ

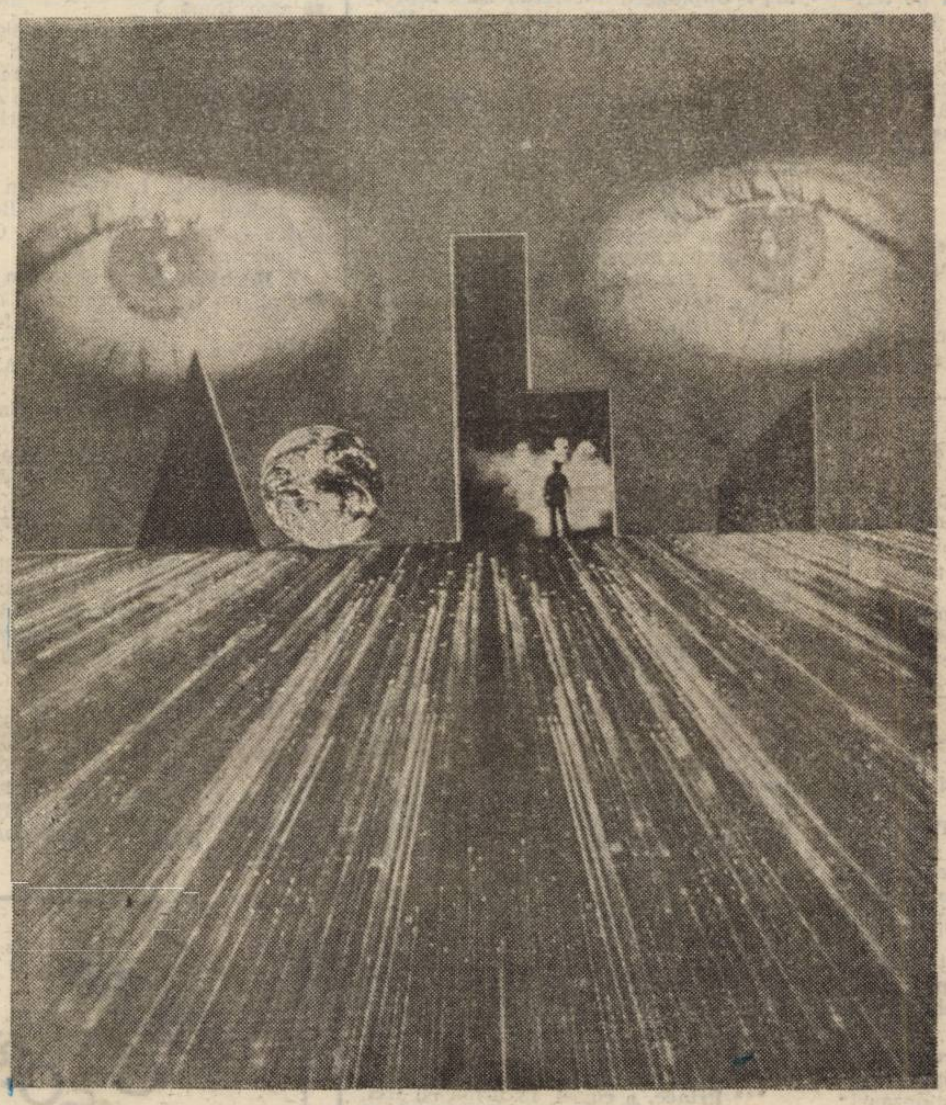

SE NAȘTE ACUM O GENERAȚIE CU ÎNSUȘIRI ȘI CAPACITĂȚI MENTALE EXCEPȚIONALE?

Drama fumătorului pasiv

CLIFF BARNES ÎN CRIZĂ FINANCIARĂ

„Sincer să spun, nu-mi pare rău că relațiile mele de prietenie cu J.R. și Sue Ellen, s-au răcit", a declarat cu un gust vădit amar Ken Kercheval (alias Cliff Barnes din serialul „Dallas"), admițind că trece și printr-o criză financiară acută. Locuind într-o vilă situată la Hollywood, împreună cu cea de a doua sa soție, Ava Fox, Ken, după ce a dat faliment cu o fabrică de „pop corn" în urma căruia asociatul său s-a sinucis, a început să se ocupe de vânzarea automobilelor uzate. El cumpără în mod special modele vechi ieșite din circulație, le restaurează cu ajutorul unui colectiv de specialiști și apoi le revinde, cu prețuri mari, unor colecționari.

Întîmplări adevărate

ZGUDUITORUL CAZ „ROWLAND"

Program TV

Magazin auto

- HOROSCOP
- CARTEA RECORDURILOR NAȚIONALE
- GUINNESS BOOK

Biblioteca județeană MUREȘ

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

ŞTIRI

*** **Faith No More** pătrund pe teritoriul teutonilor ! Cvintetul din San Francisco continuă experimentele muzicale ,după succesul remake-ului **Easy** iată-l pe Mike Patton & Co realizînd o incredibilă **cover-version** după... imnul german al berii, intitulat „Das Schuzenfest !!! Păcat că nu s-a precizat marca perferată de Mike...

*** **Bruce Springsteen**, care a finalizat pregătirile pentru lungul său turneu european ,a editat un compact-disc sub semnul MTV dar nu este vorba de unul gen „Unplugged", ci de unul „Plugged" ! **Boss**-ul a înregistrat piesele (16 la număr) live, într-un studio de televiziune şi s-a declarat mulţumit de rezultatul final... Dintre noile compoziţii vă recomand **Red Headed Woman.**

*** Micuţul funk geniu **Prince** şi „banda" sa **The New Power Generation** se pregătesc pentru turneul estival pe care îl vor întreprinde pe Bătrînul Continent. „Aventura" va începe pe 29 iulie, la Edinburgh, şi va continua în Anglia, Germania şi Franţa. La începutul lunii august este programat un concert „istoric" pe Wembley...

*** **Velvet Underground** redivivus ? Se pare că adunarea ,incidentală, a legendarilor „underground dinozauri" din anii '60 se va transforma într-un mare turneu european iar perspectiva apariţiei unui nou album nu a fost respinsă de membrii grupului... Dă, Doamne !

*** **Chris Isaak** se întoarce : la doi ani de la triumful mondial al albumului Wicked Games, frumosul american oferă numeroaselor sale admiratoare un nou LP, intitulat **San Francisco Days** şi, se pare, va înregistra şi un MTV-Unplugged încercînd să repete succesul avut de Mariah Carey şi Eric Clapton cu producţii similare...

*** Orice am spune, irlandezul tot irlandez rămîne ! **U2** au comunicat presei că marele lor concert gratuit, programat pentru 28 august la Dublin, nu va mai avea loc ! Totul a căzut din cauza uriaşelor cheltuieli pe care ar fi urmat să le suporte grupul, care preconiza pentru acest concert un număr record de spectatori : 250 de mii. Ca o compensaţie, U2 vor susţine, pe 24, 27 şi 28 august, trei concerte mai mici, toate gratuite...

*** **Paul McCartney** a refuzat o propunere de reclamă pentru firma **General Motors** din cauză că aceasta foloseşte animale în testarea automobilelor sale. Suma oferită lui Paul avea cinci zero-uri ! Propunerea americanilor pare absurdă dacă avem în vedere faptul că Paul este una dintre presonalităţile marcante ale mişcării de protecţie a animalelor...

*** Marele star al rock and roll-ului „timpuriu", **Chuck Berry**, a fost dat, din nou, în judecată ! Se pare că vîrsta (are 66 ani !) nu i-a micşorat interesul faţă de sexul opus, dar de aici pînă la instalarea unei camere video în toaleta rezervată doamnelor din restaurantul său este o cale lungă !!! După descoperirea „cineamatorului" mai mult de o sută de femei l-au reclamat pe „inventivul" Chuck...

*** **Chris Novoselic**, bassistul grupului **Nirvana**, şi-a luat o mică pauză participînd, la „War Child Festival"-ul de la Londra ale cărui încasări au fost trimise copiilor din Sarajevo. Croat de origine, Chris a scris special pentru acest festival o baladă...

*** **Prince**, a editat, în urmă cu trei săptămîni, un nou single (de pe albumul **Love Symbol**) intitulat **Morning Papers.** Lansarea a avut loc în ziua în care Prince şi-a inaugurat propriul său Night-Club-**Glam Slam West**...

Concurs

3) De cine este interpretată melodia When I'm Back On My Feets Again ? 4) Cine l-a înlocuit pe Francis Bucholz în grupul Scorpions ?

Sîmbăta viitoare vom publica rezultatele concursului **Best Of Rap And Hip-Hop.** Fiţi pe fază !

ALBUMUL SĂPTAMÎNII
Walthamstow – East 17

Iată-i pe „vagabonzii" din cartierul Walthamstow (epitetul este preluat din revista Bravo !) prezenţi la întîlnirea promisă acum două săptămîni. Dacă sînteţi fani ai hip-hop-ului, varianta à l'anglaise **a acestuia, oferită de East 17, vă va satisface pe deplin, iar** House Of Love, Deep, Gold **şi** Slow It Down **(cele mai „tari" piese ale albumului) vor găsi, cu siguranţă, un loc între preferinţele voastre muzicale. Recunosc că după tam-tam-ul făcut de englezi în jurul acestui LP mă aşteptam la un produs excelent dar din păcate, părerea mea este că Walthamstow nu poate obţine decît o notă medie (7), de vină fiind monotonia majorităţii compoziţiilor sale, monotonie scoasă în relief de către excepţiile de mai sus... Repet, acesta este punctul meu de vedere şi vă puteţi lăsa, sau nu, influenţaţi, de el ! De gustibus... Chiar dacă nu sînt „nebun" după East 17 trebuie să recunosc că debutul lor este promiţător şi le dă dreptul să spere la (mult) mai mult. Totul este ca băieţii să nu repete „isprava" predecesorilor lor-EMF !**

Data viitoare avem un album de „familie" : Happy Nation-Ace Of Base !

P.S. Materialul sonor este asigurat de firma Music Factory **din B-dul Ştirbei Vodă nr. 107, tel. 637 57 23.**

ORA MUZICII DE DANS

1. Boss Drum-The Shamen (un nou extras din albumul omonim, o piesă pentru care englezii ar trebui să plătească, după părerea mea, oarece drepturi de autor lui Dr. Alban...)

2. The Visitors-Abracadabra (se poartă reluările după ABBA, în stil Erasure, „Bucata" va prinde, sigur, la noi !)

3. Runaway-Snow (după succesul cu Informer iată-l pe rapperul canadian tatonînd terenul hip-hop-ului cu o piesă afro. Bună...)

4. Rose-Billy Ocean (un slow sensibil care îmi trezeşte amintiri legate de Tom Jones şi Engelbert Humperdinck)

5. The Best Things In Life Are Free-Luther Vandors & Janet Jackson (un remix al grozavului funk, Number One în USA)

6. Desperate Lovers-Karen Russell (o melodie din care Dieter Bohlen ar putea scoate un mare hit ! Originalul n-are ritmul potrivit...)

7. Mechanic Sense-Koto (un alt Maestru al muzicii instrumentale ne propune o compoziţie care va fi folosită de multe trupe de dans.

8. Sing Hallelujah-Dr. Alban (no comment !)

9. Sylvia's Mother-Jerry James (un funk à la Prince)

10. Nothing's Gonna Stop Me-Cpt. Hollywood Project (licenţă More And More)

11. Marvin's Mother-Sydney Youngblood (cunoaşteţi stilul...)

12. The Better One Wins-TLC & Michelangelo („Cel mai bun învinge", afirmă cele trei puştoaice nord-americane şi ne servesc, drept argument, un cocktail de stiluri : rap, funk, soul, hip-hop. Vă place ?).

LA MULŢI ANI !, pentru : **Steve Vai** (6. 6. 1960), **Prince** (7. 6. 1958), **Tom Jones** (7. 6. 1940), **Rob Pilatus** (8. 6. 1965), **Mick Hucknall** (8. 6. 1960), **Nick Rhodes** (8. 6. 1962), **Bonnie Tyler** (8. 6. 1954), **John Lord** (9. 6. 1941), **Maxi Priest** (10. 6. 1958), **Chick Corea** (12. 6. 1941).

TOLBA CU SCRISORI

Doresc să corespondeze : Mirela Stănescu, Calea Crîngaşi nr. 6, bl. 17A, sc. B, ap. 53, sector 6, Bucureşti (cu fani NKOTB şi Michael Jackson. Are 13 ani), **Liliana Turturică**, com. Drăcşeni Teleorman, 0666 (pe diverse teme. Are 14 ani), **Relu Maxim,** str. Detaşamentul Păuliş nr. 12, Lipova, 2875, Arad (cu fani Metallica. Are 16 ani).

Cezara Negulescu-Bucureşti : „Bachelor Of Hearts" nu-mi spune nimic ! Va trebui să fac nişte „săpături" prin muzica anilor '80 şi dacă voi descoperi ceva interesant îţi voi comunica imediat. OK ?

Constantin Nelepcu-Galaţi : „Live"-ul AC/DC îţi stă la dispoziţie ! Nu mai trimit casete, contra cost, în ţară, unica variantă a celor ce doresc unele albume rămîne participarea la concursurile organizate lunar de Music Box. Vă spun un secret : la finele anului vor exista şi unele premii speciale, destinate celor mai fideli participanţi la concursurile noastre care au avut ghinionul de a nu ciştiga nici o casetă în timpul anului... Deci, consecvenţă !

FLASH

Top 20 european

Trei noi intrări în această săptămînă în topul european al video-clipurilor, realizat de canalul de televiziune MTV. Pe **20** intră **Tina Turner,** „bunica rock-ului" american cu **„I don't wanna fight"**, iar pe **19, Guns n' Roses cu Civil War. Eros Ramazzotti** urcă pe **18 (20)** cu **Cose della Vita. 17 (15) The Beloved** cu **Sweet Harmony. 16 (12) Aerosmith cu Living on the edge. 15 (19) Spin Doctors Two Princes. Ace of base** staţionează pe locul **14** cu **Wheel of Fortune. 13 (12) Dr. Alban-Sing Hallelujah. 12 (16) UB 40 — I Can't help falling in love with you.** Cea mai spectaculoasă intrare în această săptămînă îşi face însă **Lelia K.** cu **Ça plane pour moi** pe locul **11. 10 (5)** Cad cei de la **U96** cu **Love sees no colour. 9 (8) Ace of base — All that she Wants. 8 (9) Shaggy-Oh, Carolina! 7 (10) Ugly Kid Joe-Cats in the Cradle. 6 (2).** Au căzut de pe podium şi **Depeche Mode cu Walking in my Shoes. 5 (7) Snow-Informer. 4 (3)** Rocadă pentru **George Michael** cu **Killer/Papa was a rolling stone.** Pe podium lucrurile stau aşa : **Bronz : Haddaway** de pe 4 urcă un loc cu **What is love ? Argint :** Vine de pe locul **6 Janet Jackon** cu **That's The Way Love Goes. Aur :** Încă o săptămînă nr. 1 pentru **2 Unlimited cu Tribal Dance** (A consemnat, **Sandra Cuşnarencu**)

Noi apariţii la Editura Univers

Editura **„Univers"** nu-şi menajează cititorii dornici de a descoperi sclipirile literaturii universale şi iese pe piaţă cu alte trei cărţi : **PARFUMUL** de **Patrick Suskind** în traducerea **Gretei Tartler** reeditarea unui best-seller care timp de patru ani s-a aflat pe lista celor mai bine vîndute cărţi din lume. În traducerea lui **Ion Nastasia,** romanul **„AVALANŞA"** de **Max von der Grün,** autorul unui alt roman tradus în româneşte, „Pe alocuri, polei". În „Avalanşa" intriga poliţistă este dublată de o frumoasă poveste de dragoste. **„CELE ŞAPTE VIEŢI ALE LOUISEI CROISIER, NĂSCUTĂ MORAZ"** este o emoţionantă poveste a unei familii din Elveţia romandă, confruntată cu uriaşele transformări de la începutul acestui secol care au dus la înfloritoarea civilizaţie bancară de astăzi. Traducerea acestui roman aparţine **Luminiţei Bărileanu şi Deliei Sepetean-Vasiliu.**

Cei interesaţi pot suna la tel : 61817 62, fax : 312 9470.

GUNS N'ROSES se împrăştie

Basistul de la GN'R, **Duff MCKagan** se gîndeşte la o carieră solo. A terminat de curînd filmările la primul clip al viitorului său album care va apărea la casa Geffen Records. Şi **Gilby Clarke** va pleca pe drumul carierei solistice, semnînd un contract la casa **Virgin Records.** Mai multe date despre noul lui album vor fi comunicate la sfîrşitul anului. Formaţia **GUNS'N ROSES** însă lucrează şi împreună, ei continuînd munca la **„Punk Covers"**, proiectul care se pare că va deveni noul lor album.

Red Hot Chilli Peppers l-a concediat pe ghitaristul **Arik Marshall** şi sînt în căutarea unui înlocuitor, ar fi al 5-lea, ceea ce e cam mult. **Marshall** îl înlocuise pe **John Frusciante** care, la rîndul său îl înlocuise pe **Hillel Slovak,** mort în urma unei supra-doze de cocaină. **Slovak** îl înlocuise pe ghitaristul fondator, **Jack Sherman,** care părăsise grupul datorită unor „neconcordanţe emoţionale".

GEORGE CUŞNARENCU

Revista Magazin este editată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 6 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. J 40/3623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Mihaela DOROBANŢU (directori)

REDACŢIA : Piaţa Presei Libere nr. 1, telefon : 617 60 10, 617 60 20. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — Bucureşti.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO BOX 33—87, Fax 0040 1 312 94 32 sau 312 94 33, Telex 11995, Piaţa Presei Libere nr. 1, Sector 1, Bucureşti România

SERVICIUL PUBLICITATE : 618 24 27.

SERVICIUL DE DIFUZARE : 618 45 57

Redactor şef : DUMITRU FILIP
Tel/Fax : 311.08 66
Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

magazin

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie), Ion Ţugui, Ecaterina Bătrîneanu Aurora Popescu, Paul Ioan (şef secţie) (1630) ; Mihaela Dorobanţu, Şerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (1612) ; Adrian Hoaiă, Elena Ilie, Constantin Pavel (1633) SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659). Dorin Măran (2692).

ECHIPA DE SERVICIU

Responsabili de număr : Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran ; Secretar de redacţie : Ionel Cojocaru ; Tehnoredactor : Costea Spiru ; Corectori : Melania Constantinescu, Delia Costea, Irina Stoica.

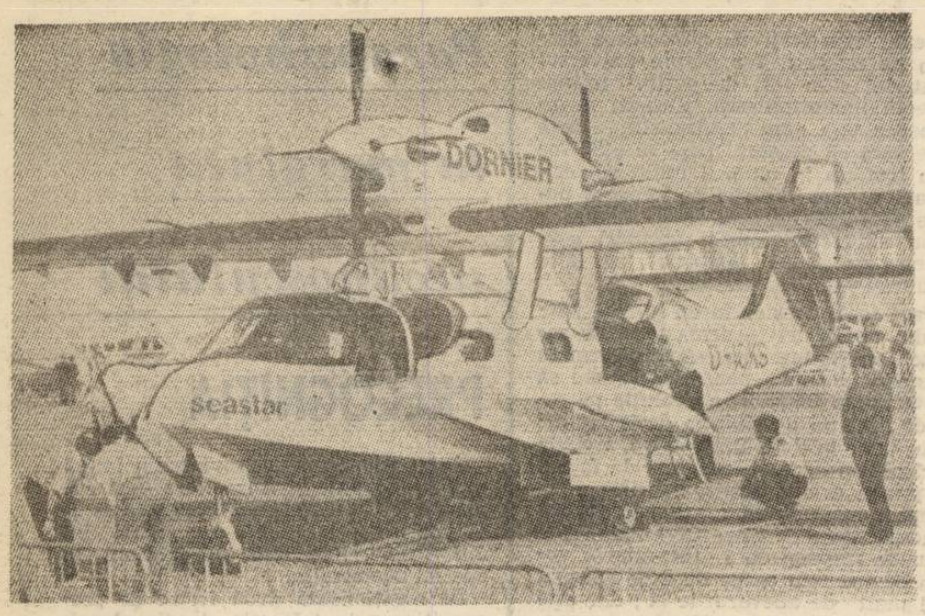

Tehnologiile aeronautice încotro?

Președintele societății germane **DASA** (Deutsche Aerospace), Jürgen Schrempp, a fixat cu realism obiectivele acesteia în patru direcții : sisteme de propulsie, tehnologie militară, tehnologie spațială și aeronautică, în care s-a reușit în ultimii doi ani și jumătate o sensibilă reducere a costurilor de producție. Jürgen Schrempp a pus accentul cu realism pe aeronautica civilă.

Deutsche Airbus, unul dintre acționarii majoritari ai consorțiului european Airbus Industrie, dispune de un carnet de comenzi de peste 1 000 de avioane de tipul Airbus A 300, 310, 320, 321, 330 și 340. Creșterea anuală a comenzilor se cifrează la circa 300 de avioane. Modelul Airbus A 321 este montat în prezent la Hamburg, cu concursul a numeroase firme mai mici furnizoare de piese și subansamble, din Hamburg, Bremen, Einswarden, Varel, Stade și Lemwerde. Motoarele lui Airbus A 321 (cu o capacitate de 180 de pasageri și o rază de acțiune de 4 500 kilometri) sînt furnizate de marile concerne BMW și Rolls-Royce. Colaborarea între BMW și Rolls-Royce, crearea marelui concern Mercedes-Bolchow-Blohm și apariția DASA pe piața europeană nu au înlăturat firmele mai mici de pe piață, cum apreciaseră experții inițial. Cel mai mare dintre „piticii" germani este firma Burkhart Grob, care a investit numai în anii 1989—1990 circa 25 milioane de mărci în aeronautică și deține o echipă de specialiști de primă mînă, dintr-un total de 250 de angajați. Burkhart Grob este firma cea mai avansată din lume în domeniul utilizării exclusive de materiale sintetice pentru construirea avioanelor cu o greutate de pînă la 5 tone. Firma deține o experiență de 23 de ani în acest domeniu. De curînd, ea a abordat domeniul avioanelor capabile să zboare la mare altitudine. Colaborarea fructuoasă dintre Burkhart Grob și firma Dornier (o filială a consorțiului DASA) datează din 1990. Dornier este specializată în construirea de avioane de mică capacitate și de orice tip.

Marile concerne Aerospațiale, British Aerospace, Deutsche Airbus, Boeing și McDonnel,Douglas au desfășurat în ultimii ani cercetări intense în scopul construirii de avioane civile supersonice. Jurgenn Schrempp estimează, însă, că puterea economică a acestor cinci mari concerne nu este suficientă, propunînd în acest sens asocierea cu consorțiile nipone, în special cu Mitsubishi Heavy Industries. Nu a fost luată, cel puțin pînă în prezent, nici o hotărîre în acest sens...

Protejarea mediului, singura șansă a supraviețuirii pămîntenilor

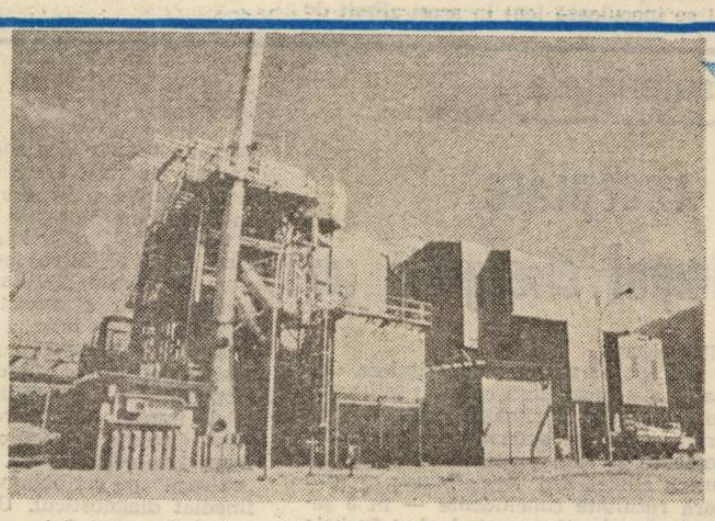

Protecția mediului înconjurător reprezintă cea mai înaltă prioritate în activitatea concernului Rhône-Poulenc. Obiectivul său imediat în această direcție constă în reducerea, pînă în anul 1995, a deșeurilor proprii, într-o proporție de 50 la sută. „Chimia secolului XXI va fi „curată" sau nu va mai fi deloc. Este o problemă de etică și de responsabilitate vis-à-vis de personalul nostru, colectivitate și generațiile viitoare", subliniază directorul general al consorțiului Rhône-Poulenc, dl Jean-Marc Bruel. Marele grup francez a inițiat în urmă cu peste 20 de ani planuri complexe de acțiune vizînd o mai bună securitate a persoanelor, instalațiilor și mediului înconjurător.

În prezent, peste 2 000 de specialiști se ocupă de pregătirea în această direcție a circa 30 000 de persoane. 35 000 din cei 100 000 de angajați ai concernului sînt deja pregătiți. Convinși că protecția mediului se integrează perfect cu progresul economic, conducătorii consorțiului Rhône-Poulenc au făcut din aceasta un nou imperativ pe care l-au introdus în strategia globală de acțiune. Un exemplu elocvent îl constituie amplul program de construire a unui cuptor de incinerare și asanarea zonei Cubatao din Brazilia, care au avut loc din 1988 încoace, o dată cu achiziționarea acestei firme. Firma braziliană Rhodia nu deținea pînă atunci nici o instalație de tratare a deșeurilor rezultate de pe urma fabricării de pentaclorofenat de sodiu, în zonă acumulîndu-se numeroase deșeuri.

Pagină realizată de
ȘERBAN FILIP

Pentru urmărirea smogului

Ce se întîmplă în timpul unei emisii accidentale de gaze ? Pus la punct de Centrul de Industrializare din Decinnes (Franța), sistemul de evaluare „Phöenix" (în fotografie) permite analizarea condițiilor de propagare a unei poluări

atmosferice în funcție de topografia locală (relief, clădiri) și vînturile dominante. Acest echipament a fost introdus în uzinele concernului Rhône-Poulenc.

Premieră științifică mondială

O echipă de cercetători francezi a reușit în premieră să transfere unui cobai lipsit genetic de distrofină o genă capabilă să relanseze producerea acestei proteine, a cărei absență — totală sau parțială — antrenează, la om, o degenerescență progresivă a mușchilor scheletului și cardiaci, respectiv miopatia lui Duchenne. Cercetările au fost efectuate sub conducerea geneticianului Axel Kahn, în cooperare cu prestigioasele institute de cercetare franceze CNRS, INSERM și a Institutului Cochin de genetică moleculară și a Institutului Jacques Monod.

Cercetătorii au inoculat în organismul unui cobai cele două extremități ale genei, care servesc la fabricarea proteinei numită distrofină, într-un virus special modificat, care a fost ulterior utilizat ca transportor pentru atingerea celulelor musculare.

Această experiență reușită constituie o netă ameliorare a experiențelor anterioare, în cursul cărora o singură genă reușea să relanseze producția proteinei în numai 1 pînă la 2 la sută din fibrele musculare vizate. Miopatia sau distrofia lui Duchenne este o maladie genetică relativ frecventă, care afectează un nou-născut de sex masculin din 3 500 copii care vin pe lume.

Colocviu

Între 7 și 11 iunie s-a desfășurat la Universitatea București Colocviul româno-canadian cu tema : „Tranziția în România : comunicarea și calitatea vieții", organizat de Facultatea de Jurnalistică a Universității, Universitatea Quebec — Montreal, Laboratorul de Ecologie Umană și Socială, Institutul de Sociologie și Institutul de Cercetare a Calității Vieții din București.

Cu această ocazie s-a organizat o masă rotundă consacrată aplicării modelului antropologic Turner („Dismembering-remembering") la situația perioadei de tranziție în România și expoziția de fotografie Pierre Guimond. Atenției publicului au fost supuse teme de real interes : „Tendințe ale jurnalismului în perioada post-totalitară", „Utilizarea și credibilitatea mediilor audio-vizuale după 1989", „Cuplul tînăr în România", și „Aspirațiile tineretului român" etc. Colocviul s-a bucurat de participarea unor invitați de prestigiu din Canada, Franța, Belgia, Israel, România și Republica Moldova.

enciclopedie

OCEANUL PLANETAR ȘI CLIMA (II)

Cele cinci țări din mările Asiei de sud sînt deosebit de expuse pericolului unei schimbări climatice, care ar aduce o creștere a nivelului apei mării. Trei dintre aceste țări sînt complet înconjurate de ape — una este marea insulă Sri Lanka, iar alta este Arhipelagul Maldivelor. Ridicarea nivelului apelor mării amenință cu eroziunea cele 1 200 de insule ale Maldivelor. Inundațiile și eroziunile intense, cicloanele și furtunile în general amenință cu distrugerea peste o treime din suprafața Bangladeshului. În regiunea Pacificului de Sud trăiesc peste un miliard de oameni. Circa 10 la sută dintre aceștia se află în regiunea litoralului. Experții în demografie apreciază că populația acestei zone se va dubla probabil pînă în anul 2025.

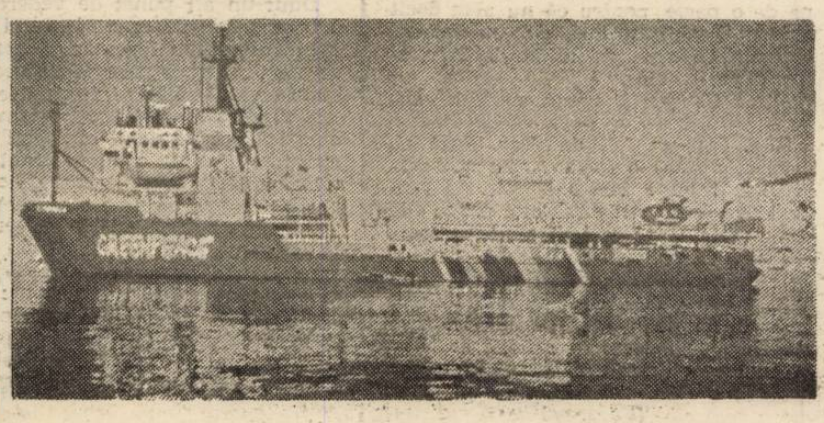

Zonele de coastă sînt de pe acum supuse unei presiuni extraordinare din cauza creșterii demografice a poluării și inundațiilor. Creșterea nivelului apei mării este principalul vinovat de eroziunea plajelor, de pierderea de terenuri arabile, de dispariția zonelor umede (inclusiv a mangrovelor și recifurilor coraligene). Aceste fenomene conduc la sporirea numărului, frecvenței și amplorii inundațiilor și perturbarea sistemelor hidrologice.

Numeroase fenomene climatice vor fi puternic modificate din cauza unor modificări în clima zonei Asiei de Sud : variabilitatea musonilor din sud-vest și regimul precipitațiilor asociate, intensificarea frecvenței și amplorii ciclonilor, intensificarea furtunilor care antrenează creșteri ale nivelului apei mării și schimbări în interacțiunile apă — aer. Dacă temperatura de la suprafața apei mării va crește de la 26°C la 30°C, tensiunea vaporilor de suprafață va crește cu 26 la sută, iar căldura latentă disponibilă se va transforma în energie cinetică care va spori intensitatea cicloanelor tropicale.

Cel mai înalt punct al capitalei Maldivelor — Mala — nu este decît cu doi pînă la trei metri deasupra nivelului apei mării. Porozitatea ridicată a coralilor și nisipului coralifer fac deja ineficientă construcția de diguri, absolut necesară în protejarea față de creșterea nivelului apelor marine, întrucît fluxul continuu de apă subterană va necesita un aport energetic imens pentru drenare.

incursiune în paranormal

Se naşte acum o generaţie cu însuşiri şi capacităţi mentale excepţionale?

Acest titlu pare a fi o descoperire românească, aparţinînd multor cercetători anonimi ai fenomenelor paranormale din ţara noastră. De fapt nu ascund, cunoscînd manifestările tot mai frecvente şi mai relevante din fenomenologia paranormală, că aşteptam un asemenea răspuns de multă vreme. Poate că ajunsesem la aceeaşi concluzie, însă aveam nevoie de atestarea ei de către alţii. Există actualmente cel puţin două nivele de cercetare : unul aparţine conjuncţiilor şi dispunerilor astrale, putînd fi remarcat şi argumentat de contestaţii astrologi (deşi adevărurile cunoscute de ei ar trebui să ne reţină atenţia în modul cel mai serios cu putinţă !) ; al doilea aparţine manifestărilor tot mai frecvente, ale fenomenelor paranormale de diferite caracteristici şi întîmplări ce nu-şi găsesc deocamdată o explicaţie ştiinţifică demnă de reţinut. Se citează însă, în mod cert, naşterea de copii excepţionali, dotaţi cu o inteligenţă ieşită din parametrii obişnuiţi, dar şi purtători ai unor capacităţi paranormale de excepţie, evidenţiate firesc, uşor de observat...

În foarte numeroase cazuri de acces extrasenzorial la fenomene aparent incredibile, se pare că avem a face cu ceea ce se cheamă o accelerare a evoluţiei spirituale. Pe plan mondial există acum o seamă de evidenţieri în acest sens, cercetătorii fenomenelor fiind de părere că nu peste mult timp vom reuşi să intrăm în legătură cu alte fiinţe din Cosmos şi chiar cu enigme ale Universurilor create. Interesant este de remarcat că această accelerare a evoluţiei spirituale se face simţită prin acutizarea unor forme energetice şi bioenergetice de acces la dimensiunea astrală, ci nu materială. Dacă prin cunoaştere am putut stăpîni pînă acum o mică parte din tainele materiei nevii, ni se inoculează lent în acest sfîrşit de mileniu capacităţi de pătrundere dincolo de materie. Iar despre universul imaterial ştim atît de puţin. Ştiinţa acceptă imaterialitatea, filozofii de asemenea (aşa numiţii idealişti), însă observăm că procesul pare să aibă loc prin trezirea în tot mai mulţi subiecţi umani a unor însuşiri pe nedrept numite paranormale, care devin asemenea unor conductori subtili necesari contactelor cu „lumi paralele", cu alte „realităţi" ale Universului.

Dacă toate acestea încep să facă parte din adevăruri la urma urmelor şocante, asta nu înseamnă să transformăm acumulările într-o nouă religie, sau să contemplăm tematori o evoluţie pe care de fapt nu o stăpînim decît la nivelul unor iniţiaţi. Dimpotrivă, trebuie să rămînem oameni, convinşi de faptul că putem evolua spiritual printr-o înţelegere mai exactă a sensului nostru cunoscut doar de către Divinitate. Este greu de răspuns dacă într-adevăr voinţa Divină este aceea de a ne apropia mai mult de adevărurile ei ; dar este uşor de intuit că manifestările excepţionale atestate în prezent, ne pun în situaţia de-a înţelege neînţelesul, într-o infimă parte, evident, şi de a ne autoevalua în permanenţă prin credinţă şi nevoia de credinţă. În fond principiile creştine fundamentale ne cer în primul rînd iubire, bunătate, o încadrare sinceră şi firească în legile morale ale creştinismului, o trăire în rigorile creaţiei nedestructive, indiferent de nivelul la care se aplică această expresie.

Să fim oare contemporanii generaţiilor care vor face marele salt spre lumea cosmică, spre misterele Universului ? Cei care cercetează fenomenele ce au loc la nivel social amplu, şi la nivelul superdotărilor unor subiecţi, dau un răspuns afirmativ în toate sensurile...

ION ŢUGUI

Parapsihologia la marginea necunoscutului

PRECOGNIŢIA

Acest termen care provine din latină (prea — înainte şi cognoscere — a cunoaşte) şi a cărui semnificaţie este evidentă, a fost impus de şcoala lui J.B. Rhine, înlocuind alţi termeni, în special premoniţia.

Se menţionează două forme de precogniţie : prin telepatie şi prin clarviziune, deşi este extrem de dificil de a distinge între ele.

Forma cea mai simplă de manifestare pare a fi fenomenul de „deja văzut" — senzaţia de a se afla într-un loc, sau în general de a retrăi o situaţie — fenomen cu o răspîndire relativ importantă.

Informaţia primită prin precogniţie se poate materializa sub formă de imagini simbolice (în vise avînd ca rezultat precunoaşterea) sau pseudohalucinatorii, presimţiri, stări de nelinişte, voci care comunică evenimente viitoare etc.

Este cunoscut cazul Preşedintelui Lincoln care s-a visat trecînd prin Casa Albă şi oprindu-se în faţa unui sicriu gol, la care făceau de gardă militari. Întrebîndu-i pentru cine fac de gardă, au răspuns : pentru Preşedinte. Visul a avut loc la 23 martie 1865, Lincoln fiind asasinat la 3 aprilie.

Limita de timp a precogniţiei este de obicei de ordinul zilelor sau săptămînilor, mai rar al lunilor, şi foarte rar al anilor sau chiar mai mult. Excepţii notabile sunt de ex. precogniţia făcută de Jeane Dixon cu 11 ani înaintea asasinării lui John Kennedy (tot ea avea să prevadă — fapt înregistrat oficial ! — la 28 mai 1968 şi asasinarea lui Robert Kennedy, care avea să aibă loc la 6 iunie). Sau afirmaţia unui clarvăzător adresată tînărului Maurice Berteaux căruia îi prezice o carieră strălucită şi o moarte spectaculoasă, ca general, ucis de un obiect zburător, afirmaţie care avea să se realizeze întocmai, Berteaux fiind ucis ca general de armată de un avion care s-a prăbuşit accidental peste el ; durata de adeverire a precogniţiei (relatată de Charles Richet, Premiul Nobel pentru medicină) a fost de 37 de ani ! Oricum, ceea ce s-a constatat este că numărul de precogniţii creşte cu apropierea evenimentului.

Se vorbeşte despre precogniţie mentală (comună) în cazul în care subiectul „rămîne" în prezent, primind informaţii despre viitor de o manieră care le rămîne neînţeleasă.

Există însă şi aşa numita precogniţie „călătoare", avînd loc atunci cînd subiectul are senzaţia ieşirii din propriul corp şi deplasării rapide în timp şi spaţiu, în viitor, de unde se întoarce cu respectiva informaţie. Acest tip de precogniţie se poate desfăşura spontan sau provocat, de ex. în cazul subiecţilor aflaţi în transă hipnotică.

Dintr-un alt punct de vedere, există o precogniţie de comunicare şi una de avertizare. Cum îi spune şi numele, aceasta din urmă permite subiecţilor să evite situaţii viitoare dramatice (o mamă visează candelabrul căzînd la o anumită oră pe patul copilului şi omorîndu-l ; îl ia pe copil în patul său, evitînd astfel evenimentul care efectiv are loc la ora pe care o visase).

Există studii calitative experimentale de precogniţie. Mai trebuie de asemenea menţionat că, numărul erorilor este de acelaşi ordin de mărime cu cel al succeselor, eroriile datorîndu-se — după cum afirmă — dificultăţilor de interpretare a simbolurilor obiectivate.

(Va urma)

Traducere şi adaptare
FLORINA GĂLDĂU

Mic dicţionar de termeni

Semeni care ne pot alina suferinţele

Un enigmatic caz de receptare a durerilor prin biocîmpul energetic (III)

Continuînd relatarea despre „fenomenul Aurel Silvas", inginer din Baia Mare, încep acum prin a observa că nu-i deloc simplu pentru el să recepteze în permanenţă, cu propriul său corp, suferinţele celor din jur sau pur şi simplu ale necunoscuţilor pe care-i întîlneşte zilnic. A fi în permanenţă un receptor de suferinţe preluate, nu se ştie prin ce mister, de la alţii, înseamnă a te izola cu timpul în singurătate, pentru a te proteja. Ceea ce Aurel Silvas n-a făcut, chiar dacă unele recepţări erau de-a dreptul paradoxale : de pildă a simţit la un moment dat, aflîndu-se în preajma unei femei care suferea de o boală a ovarelor, el însuşi dureri... de ovare ! O durere ale unor organe care lipsesc din construcţia anatomo-fiziologică a bărbatului ! Căutînd o explicaţie la aceste fenomene aparent aberante, Aurel Silvas n-a găsit nici una...

Dar a observat că poate vindeca. Ceea ce a şi făcut, însă cu totul întîmplător, după caz şi situaţii. După ce-şi va trata un frate suferind de discopatie-lombară şi care urmase tratamentul într-o clinică din Tîrgu Mureş, dar fără rezultate concludente — în 5 şedinţe fratele său reuşind să-şi închele fără dificultate şireturile de la pantofi, după ce mai înainte abia se putea apleca 15—20 centimetri de la verticală —, Aurel Silvas se pomeneşte cu alte „surprize" biomagnetice şi bioenergetice : printr-un singur subiect dintr-o familie fie şi numeroasă, el reuşeşte să pună diagnosticul tuturor membrilor familiei, în asbenţa acestora. Astfel, printr-o singură persoană suferindă, inginerul Silvas recepteză suferinţele sau durerile fraţilor respectivei persoane, surorilor, soţiei, copiilor, deci ale tuturor descendenţilor direcţi! Acelaşi fenomen are o amploare foarte semnificativă şi în alte situaţii, deci şi în afara familiilor.

Cazul este fără îndoială ieşit din comun. Dacă dl. Silvas ne va permite, îi vom da adresa din Baia-Mare într-un număr viitor al revistei. Deocamdată ne putem doar întreba ce se întîmplă, şi la ce nivel subtil, cu acest om ? Să mai adăugăm că aflîndu-se într-o aglomeraţie umană, indiferent în ce loc şi de împrejurări, Aurel Silvas recepteză durerile subiecţilor suferinzi din respectiva colectivitate. El reuşeşte să-i „extragă" pe cei bolnavi, şi să le pună imediat diagnosticul. Un simplu fenomen ? Pe măsură ce vom cerceta cazul prin cazuistica transmisă nouă, vom continua să relatăm despre el.

Într-un număr viitor vă vom prezenta „Asociaţia Română pentru Asistenţă Socială şi Planning Familial", prin Centrul ei Medico-Social „Ştirbey Vodă", din Bucureşti, care însumează într-un cadru modern mai multe discipline medicale, inclusiv bioenergoterapeuţi de mare eficienţă într-un spectru de maladii specifice...

ION ŢUGUI

Senzaţionalele dezvăluiri ale Dr. Raymond Moody,

autorul celebrei cărţi „Viaţă după viaţă"...

POSIBILITATEA DE A VORBI CU PĂRINŢII MORŢI !

(II)

E.P. : Mi-aţi spus că la dumneavoastră se pot întîlni fantome...

R.M. : Da ! Să fiu sincer, eu mă aşteptam la altceva, gîndindu-mă că 5 sau 10% din persoanele care vor încerca experienţa ar putea avea doar senzaţia de-a fi în prezenţa cuiva drag şi că ar putea, eventual, să aibă o viziune scurtă şi transparentă. Dar s-a întîmplat cu totul altceva. 50% din persoanele cu care am lucrat au văzut pe cei chemaţi, în trei dimensiuni, în culori şi putînd să stea de vorbă cu ei direct. Şi chiar dacă eu aveam şi-mi păstrez o anumită rezervă faţă de exactitatea propriei lor viziuni, ele erau, toate, extrem de convinse de realitatea pe care o trăiau.

E.P. : Cred că e o glumă?!

R.M. : Şi eu am crezut aşa şi, pentru a fi cu sufletul împăcat, am încercat-o singur. Am întîlnit-o pe bunica şi vă asigur că am văzut-o cum vă văd şi am vorbit cu ea mult timp. Nu era „ceva" care ar fi putut să mă facă să mă gîndesc la bunica. Era chiar ea.

E.P. : Eraţi în stare de hipnoză sau era o halucinaţie...

R.M. : Nu uitaţi că sînt psihiatru şi că am studiat mult hipnoza şi halucinaţiile. Stări pe care le-am experimentat chiar şi eu. Nu era nici una, nici alta. Nu era nici măcar sugestie. De notat şi o ciudăţenie, pe lîngă fenomenul în sine, anumitor persoane care doreau să întîlnească pe cineva, în mod expres chiar o anumită persoană, le apăreau altele. De exemplu: o femeie vroia să-şi vadă fiul, dar a apărut propria sa mamă. Şi mie mi s-a întîmplat la fel — în locul bunicii dinspre mamă, pe care o chemasem, a venit bunica cealaltă, mama tatălui meu. Şi, tuturor li s-a întîmplat, ca şi mie, un alt lucru tulburător. Persoanele erau mult mai tinere decît în momentul morţii. Pe bunica n-am recunoscut-o în primă instanţă, fiind mult mai tînără decît în momentul morţii, eu necunoscînd-o la acea vîrstă la care mi-a apărut.

E.P. : Cîte persoane au încercat experienţa ?

R.M. : Pentru moment, 29. Şi asta, pe de o parte, pentru că nu aleg decît oameni echilibraţi şi, de preferinţă, sceptici. Oricum, ne aflăm la începutul experienţelor.

E.P. : Comportă vreun pericol experimentul ?

R.M. Într-un fel, da. Dar, dacă ai, dacă stăpîneşti o metodologie real ştiinţifică, totul e foarte simplu de realizat. De exemplu: două alte grupe de cercetare sînt pe cale să studieze acest fenomen în condiţii de control extrem de riguros şi rezultatele de pînă acum sînt pozitive. Dar, cum nu ştim exact ce se întîmplă şi cum se întîmplă, nu sfătuiesc pe nimeni — oricine ar fi — să încerce singur această experienţă.

(Va urma)

Traducere şi adaptare
MIHAELA DOROBANŢU

starea de VECHE

„PUTEREA GÎNDULUI"

O cunoscută cîntăreață de origine coreeană, spaniolă prin naturalizare, Kimera — caz relatat pe larg în numărul precedent al revistei — izbutește să depășească o gravă și prelungită prăbușire psihică, printr-un exercițiu stăruitor de autoinvestigare, printr-o autoinstăpînire, în timp, a propriilor procese mentale, printr-o intensă asceză spirituală. În esență – idee formulată de însăși eroina acestei întîmplări — printr-o **restructurare** a propriului mod, anterior, de a-și gîndi existența. Și mai concis : **prin puterea gîndului propriu.**

Scepticii, de la sine înțeles, cu sau fără pregătire medicală adecvată, pot contesta explicația acestei vindecări, obținută prin reeducarea gîndirii, întrebîndu-se (și întrebîndu-ne) dacă nu cumva șocul psihic, cauzator al stării depresive, s-ar fi atenuat de la sine prin însăși trecerea timpului și prin abstragerea prelungită a celui agresat psihic din viitoarea unui social fără scrupule... Meditația nefiind, în subsidiar, decît un mod de întărire (accentuare) a unei vindecări naturale.

Cele două abordări ale acestei reveniri la normal reflectă (și rezumă) în fapt cele două direcții terapeutice (dar și filozofice) ale controversatelor «discordii psiho-somatice», atît de frecvente și atît de rar vindecate în acest sfîrșit de mileniu.

■

Întrezărind parcă eventualitatea unei posibile contestări a resurecției psiho-somatice **prin activizarea (și igienizarea) mentalului, a voinței și gîndului,** inspiratul comentator al lucrării lui **Swami Shivananda („Puterea gîndului"), Alexandru Dobos,** consemnează în Invocația finală un caz absolut revelator de vindecare mediată (nu de autovindecare prin gînd, ci de vindecare indusă prin gîndul și voința unui interpus, («inițiat»), a unui practicant exersat al re-echilibrării psiho-somatice, chiar și în situații-limită). Și iată cazul în sine, așa cum este consemnat de Salvarajan Yesudian într-o relativ răspîndită și apreciată pledoarie pentru inițierea yoghină : unul dintre copiii înscriși într-un grup de inițiere yoghină, din jurul unui Inițiat, este mușcat de un șarpe Cobra. Otrava începe să-și facă efectul și moartea copilului pare iminentă. Este momentul în care privirile celorlalți copii se îndreaptă cu disperare spre venerabilul lor mentor spiritual. Acesta pune mîna sa pe mîna celui mușcat de șarpe și, într-o concentrare totală, se adîncește parcă într-o stare de maximă «energetizare» mentală, interioară, un așa-numit intro-extaz yoghinic. Cu trecerea fiecărei clipe, copilul, considerat pierdut, revine încet spre viață... Vindecare totală.

„N-am fost de față..." — vor ricana scepticii. Sau „doza de otravă inoculată prin mușcătură a fost insuficientă, probabil, pentru a ucide copilul"... Dar cîte nu se pot spune pentru a contrazice, aparent logic, chiar și o evidență...

Cert este, însă că nu prin contestarea a ceea ce nu înțelegem — și nu prin contestarea «miracolelor» care ne tulbură tot mai frecvent schemele de gîndire prea îndelung practicate — vom ajunge vreodată să relaționăm marile succese ale neurobiologiei cu concluziile, fie ele și temerare, ale noilor abordări, pluridisciplinare, ale «psihismului».

■

Și revenind la Comentariile lui Alexandru Dobos asupra lucrării „Puterea gîndului" de Swami Shivananda, apărută în 1992 la Editura Cris Book Universal :

De ce să contestăm — cum ne întreabă, în fapt și Alexandru Dobos — toate acele idei al căror element de fantastic (preluat curent și în S.F.) are de partea sa **o potențialitate științifică absolut credibilă,** cel puțin la nivel de ipoteză de lucru ?

În capitolul I al lucrării lui Swami Shivananda, se afirmă că **viteza gîndului ar întrece viteza luminii,** îngăduind în esență o telecomunicare instantanee omnidirecțională, gîndul avînd o putere de penetrație absolută, care desfide orice tip de obstacol. Idee întîlnită într-o formulare similară și la Alfred van Vogt în „Lumea lui non-A", o lume în care gîndirea aristotelică, cu toate cuceririle cumulative de la Newton la Einstein, ar fi evoluat spre o gîndire holistică, în care întregul — holas — este **altceva** și infinit mai mult, decît suma părților componente.

Tot pentru o abordare holistică pledează și „Puterea gîndului", cu precizarea suplimentară, în carte, că gîndurile odată emise, își păstrează o anume **vibrație,** o remanență în timp, similară celei care ne confirmă, după miliarde de ani, «marea explozie inițială». Intuind totodată în această vibrație a gîndului primordial însuși Cuvîntul dintîi...

Spațiul nu ne mai îngăduie decît promisiunea de a reveni cîndva, nu înainte însă de a fi de acord cu Alexandru Dobos : **omenirea nu are decît de cîștigat prin marea cultură a gîndului.**

DOREL DORIAN

P.S. Mulțumiri pentru interesanta scrisoare a dr. Marius Panu, din Sibiu, o dată cu îndreptățitul refuz (vom reveni și asupra lui) de a ne «încheia» în mod tragic, istoria...

ȘCOALA ÎN AFARA ȘCOLII

Dacă „Puterea gîndului", controversată sau nu, îndreptățește o „stare de veghe", cu atît mai mult va îndreptăți un cursiv, cu aldine, despre, „punerea ideilor noi", vizînd activizarea proceselor educațional-formative ale școlii și în afara școlii.

Temerar, dar cu o disponibilitate absolut realistă, AL. MIRONOV, inițiază un studiu (și un proiect), pe cît de solicitant pe atît de promițător, cuprinzînd trei segmente distincte : „EUROPA ÎN MERS", „NOI VALENȚE ALE TIMPULUI LIBER" și, în sfîrșit, un enigmatic „SOCRaTe, (acronimul de la Sistem / Secretariat pentru Organizarea și Coordonarea (programelor / proiectelor de educație) prin Radio și Televiziune. Pentru moment ne vom ocupa doar de EUROPA ÎN MERS, un program de călătorii + tabere în diverse țări ale Europei, îngăduind elevilor români de astăzi să cunoască continentul pe care trăiesc. Și pentru ca să visăm cu ochii deschiși — și ca să-l realizăm efectiv — iată scenariul probabil și posibil al unei prime călătorii de studii în această Europă în mers :

Pornit din România, grupul de elevi va merge fără oprire (și noaptea) pînă la Viena, unde va vizita, în timpul zilei, Palatul Schönbrunn, Muzeul de Artă (unde se află Tezaurul de la Sînnicolau), Muzeul Tehnic și parcul de distracții Prater ; a doua oprire va fi, după o noapte de mers, la München (centrul orașului, Muzeul Științei, Vechea Pinacotecă) ; tot în timpul nopții elevii vor călători spre Franța ; două zile (cu cazare) la Paris, timp în care vor vizita extraordinarul Cité des Sciences et de l'Industrie și EuroDisneyland-ul, dar și, bineînțeles Notre-Dame de Paris, Luvru Turnul Eiffel etc. ; după care urmează deplasarea spre Anglia, cu trecerea — în anul care urmează — prin tunelul de sub Canalul Mînecii, cu vizite apoi la Oxford și Cambridge și la excelentul Museum of Science ; cu deplasarea finală spre tabăra din apropierea orașului Liverpool, unde grupul va rămîne o perioadă de 12 zile, în care timp vor face cîte patru ore de limbă engleză pe zi și ecologie... Traseul și opririle pe drumul de întoarcere vor fi stabilite ulterior.

Este doar începutul programului și proiectului „Școala în afara școlii", inițiat de mereu entuziastul Al. Mironov. Vom reveni, desigur...

D. DORIAN

PARIUL CU MOARTEA

Pedeapsa cu moartea persistă și în unele țări civilizate, ca o dovadă a faptului că societatea umană este încă într-o febrilă căutare a valorilor morale nesedimentate. Dacă în epoca revelațiilor sinaitice Decalogul, prin cele zece porunci, era completat și cu pedepsele selective în caz de nerespectare, evoluția istorică a determinat o disjuncție, o bifurcare a comandamentelor Creatorului. Pe de o parte, imperativele aflate de Moise sînt și vor fi pururi în vigoare, dar pe de altă parte, penalitățile se modifică — la scara societății, nu a individului — odată cu progresul științei și tehnicii (sintagmă supra-prăfuită, corodată de ideologii, dar inevitabilă). Practic, execuția condamnatului la moarte ține pasul cu ceea ce am putea numi CINISMUL ȘTIINȚEI... Pentru că există și o față tă cinică a științei.

Un singur argument, deocamdată, pentru afirmația de mai sus (care poate stîrni gîlcevi aprinse). Rămînem în Franța secolului XVIII. Dacă în 1792 decapitarea se moderniza prin introducerea oficială a ghilotinei, un eveniment — ne permitem să-i spunem așa — mult mai încărcat de simboluri se petrecea în 1770. Căci în acel an un condamnat la moarte a devenit cobai (în sensul cunoscut azi și prefigurat atunci) pentru o tentativă de pionierat în domeniul științei zborului uman.

Profesorul Defontage din Paris se preocupa de posibilitățile de zbor — mai bine zis de zbor planat, care să atenueze forța gravitațională — fără vreun aparat anume. Numai prin forța musculară a omului. Invenția sa s-a numit „mantaua zburătoare" și prin concepție aducea aminte de evadarea lui Dedal și Icar din mitologicul Labirint. Practic, brațul omul se transforma în aripă de vultur. Invidia ancestrală pe care o avem față de abilitățile zburătoarelor încerca să se materializeze. Iar profesorul Defontage avea nevoie de un voluntar. Și cum nici un om normal nu s-a grăbit să-i verifice „calculele", omul de știință s-a gîndit la un disperat al sorții, la un om care nu mai are ce pierde. La un condamnat la moarte.

gîlceava IDEILOr

A fost sau nu cinism în gîndirea profesorului Defontage ? A fost sau nu cinism în aprobarea primită de la autorități ?

Omul de sacrificiu, carnea de tun pentru experiența științifică a fost Jean Dumier, criminal ce avea deja în nări mirosul aspru al scîndurilor eșafodului. Poate că Jean Dumier se întreba dacă Infernul care-l așteptă cu brațele deschise seamănă cu cel al lui Dante, cînd i se face oferta. Și el a acceptat pariul cu moartea : ori cade și se pulverizează de pe o clădire înaltă a Parisului (și sentința deja dată se consumă în numele științei), ori supraviețuiește, experimentul reușește și el primește îndulgența tribunalului... Și a intrat candid în acest joc. Numai că...

Strămoșul parașutei de azi, „mantaua zburătoare" a profesorului Defontage, a funcționat. Mulțimea de gură-cască tremura avidă de spectacol. Cu aripile montate pe brațe, criminalul se aruncă în gol... Cade ca o piatră... Apoi un curent de aer îl redresează... Planează puțin, la cîțiva metri, apoi cade lin la sol. Știința a învins! Asasinul e achitat. Omul cu aripi a învins, asemeni lui Dedal.

Dar tocmai pentru că Jean Dumier a scăpat de la moarte, experiența nu s-a mai repetat. Dacă ucigașul s-ar fi zdrobit de caldarîm, atunci probabil că și alții i-ar fi urmat. Dar justiția nu s-a mai lăsat păcălită și pedeapsa cu moartea și-a văzut de drumul său implacabil și nu s-a mai lăsat amăgită de știință decît atunci cînd viața condamnatului era cu certitudine curmată... Vigilență confirmată și azi.

PAUL IOAN

● **SOARTA INSULELOR.** În Oceanul Pacific se află peste 30 000 de insule. Foarte multe insule ale Terrei au fost colonizate sau dezvoltate potrivit unor interese externe, iar consecințele nefaste nu au întîrziat să apară : introducerea de maladii, necunoscute pînă atunci. Mult rău au produs și investițiile făcute în beneficiul monoculturii, care a avut drept rezultat cicluri de expansiune și recesiune. Această strategie a contribuit la degradarea mediului înconjurător. Fragilul echilibru economic și ecologic al insulelor de pretutindeni a fost perturbat și de instalarea de baze militare, înălțare de uzine și fabrici legate mai ales de prelucrarea minereurilor.

● **RECUPERAREA ÎNTÎRZIERII.** Îi vor ajunge americanii din urmă pe japonezi și vest-europeni în domeniul televiziunii de înaltă definiție, al cablului cu fibre optice și al rețelei Numeris cu bandă largă ? Sînt unii savanți în SUA care susțin că uneori este mai avantajos să pierzi prima repriză, pentru a învăța din eșecurile concurenților. Americanii, care au fost primii beneficiari ai televiziunii prin cablu, sînt acum dezavantajați față de japonezi. De ce ? Pentru că trebuie să-și schimbe complet rețeaua, compusă din cabluri obișnuite. Japonezii și vest-europenii folosesc cabluri cu fibre optice. Americanii au lăsat să le „scape" și alte ocazii, ei încă nu au reușit să albă un „Minitel".

● **APRECIERI.** Activitatea politică americană în perioada 1961–1975 a avut un caracter catastrofal, sînt de părere unii politologi de peste ocean dar și din alte regiuni

POPASURI
WORLD
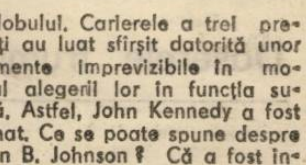
ÎN JURUL LUMII

ale globului. Carierele a trei președinți au luat sfîrșit datorită unor evenimente imprevizibile în momentul alegerii lor în funcția supremă. Astfel, John Kennedy a fost asasinat. Ce se poate spune despre Lyndon B. Johnson ? Că a fost învins de adversarii politicii sale cu privire la Vietnam. Iar Richard Nixon a fost nevoit să demisioneze ca urmare a scandalurilor din jurul afacerii „Watergate". Care ar fi rezultatul acestor accidente în viața politică americană ? Funcția de vicepreședinte, apreciată anterior ca avînd o pondere modestă, a început să fie privită ca o cale posibilă către președinție.

● **LA CE NE PUTEM AȘTEPTA DE LA CLIMĂ ?** Efectul de seră a ajuns în centrul atenției opiniei publice mondiale în vara toridă a anului 1988, dezbaterile oamenilor de știință asupra acestui subiect se află deja într-un stadiu avansat. James Trefil, profesor de fizică la Universitatea Geoge Mason din Virginia, este de părere că „a decide ce trebuie făcut în legătură cu efectul de seră este la fel cu a decide cît să se cheltuie pe asigurări. Riscul există – încălzirea climei terestre". Ar exista o soluție, dar ea este extrem de costisitoare – renunțarea la combustibilii fosili. Și Trefil ține să releve că „proverbialul om prudent ar trebui să aloce unele resurse în scopul asigurării vieții sale în prezența riscului".

● **MESAJUL CELEI DE A 500 ANIVERSĂRI.** Anul 1992 a marcat împlinirea unei jumătăți de mileniu de la descoperirea „Lumii noi" de către Cristofor Columb. Referindu-se la acest eveniment epocal în istoria umanității, Dave Foreman, cofondator al organizației „Earth First !" și autor al cărților „Ecodefense" și „The Big Outside", sublinia necesitatea pentru toți, americanii, din Alaska pînă în Țara de Foc, de a se strădui să „încheie" un nou tratat cu pămîntul pe care sălășluiesc, de respectare și nu de distrugere a sa. Din păcate, soluțiile tehnologice „creează de două ori mai multe probleme decît cele pe care le rezolvă", este de părere Foreman.

Pentru părinți

Spaimele celor mici

Psihologii nu au nici o rezervă : marile spaime ale celor mici fac parte intrinsecă din perioada copilăriei, la fel ca învățatul vorbirii sau al mersului.

„Există în special frica de părinți și de educatori, explică psiholog Alice Holleaux. Specialiștii vorbesc despre o frică, o spaimă naturală ce corespunde unor anumite perioade de vîrstă. De la 6—8 luni și pînă la aproximativ 6 ani copiii încearcă neliniști legate de descoperirea lumii ce îi înconjoară, de viață și moarte, de diferențele dintre sexe.

Aceste neliniști sînt firești și nu trebuie să îngrijoreze peste măsură. Există apoi frica indusă de adulți. Cea de școală, de exemplu, este adesea transmisă de părinți care așteaptă mult de la copiii lor. Nu înseamnă însă că toate spaimele ar fi negative. Unele sînt chiar salutare pentru că îi avertizează pe copii în legătură cu unele pericole pe care nu le pot aprecia singuri : frica de a traversa strada, frica de arsuri etc."

Caracterul natural al unor spaime nu trebuie să-i determine pe părinți să nu-și ajute copiii să le depășească. Astfel, în funcție și de ritmul propriu al fiecărui copil, spre 8 luni marea spaimă a celor mici este legată de separarea de părinți. În momentul în care începe să recunoască figura tatălui și pe cea a mamei, copilul trăiește o veritabilă angoasă a despărțirii ori de cîte ori aceștia „îl abandonează" pentru preocupările lor cotidiene. Spaima poate fi atenuată prin vorbire. Asigurați-i că lipsiți de lîngă ei doar pentru foarte puțin timp și vă vor înțelege.

Vîrsta de 3 ani îi dezvăluie copilului o lume de „uriași" în mijlocul căreia el are dimensiuni liliputane. Adulții din jurul lui dar și animalele i se par prin dimensiunile lor, înspăimîntătoare.

Spre 5 ani copilul este frămîntat de angoasa morții. Părinții lui, ca și bunicii vor dispărea ? Da, dar peste foarte mult timp, ar fi o explicație liniștitoare.

În jurul vîrstei de 6 ani apare frica de școală. Părinții care investesc enorm pentru succesul școlar al copiilor le pot induce această spaimă. O spaimă ce poate dura toată perioada de școlarizare. Atunci cînd apar insomnii sau alte simptome generate de această frică nu întîrziați să consultați medicul sau psihologul. Pentru că, spun specialiștii, dacă nu reușiți să atenuați gradul de dramatizare al acestor spaime, ele se vor transforma în fobii la vîrste adulte.

101 DIFERENȚE

● *Vă place ori nu, domnilor, trebuie să acceptați un adevăr demonstrat de cercetători : la origine, în primele săptămîni de viață embrionară, sexul bărbătesc nu există, ci există numai cel femeiesc. Așadar doar spre a șasea săptămînă de viață intrauterină devine activă gena responsabilă de dezvoltarea sexuală a micilor băieți. Faimosul mit al lui Adam pare să se clatine. Pînă la șase săptămîni cu toții sîntem... Eve.*

CRONICA modei

Originalitate îndrăzneață

Cele două calificative, atît de căutate la orice femeie, pot fi puse în valoare de această rochie de vară, croită simplu — gen furou —, dar cu o notă de originalitate îndrăzneață, prin decupajul din dreptul taliei. Se poate purta seara, la mare, într-o discotecă. (A.P.)

magazin
Femina Club

Dosarele frumuseții

GRAȚIE ȘI FEMINITATE

Anotimpul vacanțelor marchează adesea un vîrf al frumuseții și grației feminine. Și cum frumusețea ținutei și a spatelui reprezintă stîlpi solizi ai feminității, să vedem ce secrete ne mai pot fi dezvăluite pentru a le dobîndi.

În primul rînd apa are efecte miraculoase. Dușul are o acțiune tonifiantă și sedativă în același timp. Jetul de apă masează terminațiile nervoase ce străbat corpul, calmînd diversele tensiuni. Aspectul epidermei nu poate fi minimalizat. O piele catifelată, aurie trebuie să răzbată din... decolteele dictate de modă dar și de anticipata canicula. Pentru a avea un spate strălucitor apelați și la „arsenalul" cosmeticii. Astfel, o mască exfoliantă, aplicată pe spate și umeri v-ar putea ajuta să înlăturați celulele moarte, redînd strălucire epidermei, făcînd-o catifelată. La fel de importantă este hidratarea zonelor respective. Compoziția loțiunilor hidratante folosite poate fi similară celor utilizate în îngrijirea obrazului. Dar laptele hidratant nu poate înlocui cremele solare protectoare, atît de actuale o dată cu venirea verii.

Umerii căzuți și brațele înclinate în față amplifică impresia de robustețe, de grăsime. Silueta pare greoaie. Soluția cea mai simplă, spun specialiștii, pentru a dobîndi o ținută dreaptă, naturală, o reprezintă gimnastica și înotul.

De altfel, toate activitățile fizice, practicate fără excese și cu un minimum de antrenament au o acțiune benefică asupra spatelui. Nu trebuie uitat nici faptul că dușmanul cel mai redutabil al unei ținute grațioase, feminine îl reprezintă sedentarismul.

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU

Matrimoniale

Cetățeni serioși germani doresc în căsătorie doamne (20—60 ani), prezentabile, bune gospodine. Răspuns, foto, la adresa : Wolfgang Overmann, 161 Grabenstraße, 4100 DUISBURG 1, DEUTSCHLAND.

Indiscreții

● PARFUM

Trecînd pe la Cannes, Priscilla Presley nu „a pierdut timpul" doar cu treburi pur actoricești. A folosit prilejul pentru a prezenta parfumul său „Moments" și a semna dedicații cu prilejul cocktail-ului oferit la hotelul Martinez...

● REGINA PORNO

Iat-o pe Zara Whites, noua regină a filmelor porno, imediat după prezentarea filmului video „Rêves de cuir".

Rețeta săptămînii

Borș de dovlecei

6 dovlecei tineri, 2 legături ceapă verde, 3 legături pătrunjel, 2 legături mărar, 4 roșii, 4 ardei, 1 litru borș, 4—5 linguri smîntînă, două ouă, sare.

Se curăță dovleceii și ceapa, se taie mărunt și se fierb în atîta apă cît să-i acopere. Cînd au fiert se adaugă borșul strecurat și fiert separat, feliile de roșii curățate de coajă, ardeii tăiați fidelușă.

Se lasă să dea cîteva clocote, apoi se drege cu ou și cu smîntînă, se potrivește de sare și se pune mărarul mărunt tocat și o parte din pătrunjel.

Se servește cu pătrunjel verde tocat deasupra (I.S.).

MAGAZIN global

File din odiseea tezaurului român de la Moscova (II)

● „Comitetul revoluționar nu poate răspunde de siguranța tezaurului românesc, nefiind singur stăpîn pe putere" ● Aliații refuză să se angajeze în a garanta siguranța transportului tezaurului de la Moscova în Statele Unite ● La Consulatul general al Franței din Moscova se depune cheia tezaurului românesc ● Aliații consimt să garanteze României 310 milioane lei în aur care se aflau la Moscova ● Franța își asumă protecția intereselor românești în Rusia.

În timp ce revoluția cuprinde întreaga Rusie răsturnînd întreaga ordine internă, înlăturînd Comitetul revoluționar și înlocuindu-l printr-un guvern comunist, Dl. Guerin, consulul nostru general de la Moscova, comunică la 15 noiembrie 1917 guvernului român: „Comitetul revoluționar nu poate răspunde de siguranța tezaurului românesc, nemaifiind singur stăpîn pe putere". Dl. Guerin, recomanda guvernului român „luarea unor măsuri grabnice pentru strămutarea tezaurului în America și cere să se obțină din partea aliaților o intervenție colectivă a reprezentanților lor la Petrograd, pe lîngă Comitetul revoluționar pentru asigurarea tezaurului nostru". Intervenția făcută în acest scop, pe lîngă ambasadorul Statelor Unite din Petrograd a rămas fără rezultat. Precum reiese dintr-o telegramă a ministrului de finanțe, către domnul Diamandy, ministrul nostru la Petrograd, aliații au refuzat să se angajeze în a garanta „siguranța transportului tezaurului din Moscova în America, lucru care nu s-ar fi putut face în acel moment."

Odată cu cîștigarea puterii de către partidul bolșevic, reprezentanții Sovietelor de la Moscova au început „să-și manifeste intenția de a pune mîna pe tezaur, cît și pe celelalte depuneri ale statului român. Imprimeria instalată la Moscova de către Banca Națională a României a fost sechestrată, biletele de bani care erau deja imprimate au fost ridicate.

Guvernul român, prin Consulatul General al României, a informat guvernele aliate de primejdia ce amenință depunerile și le-a solicitat sprijinul.

Ca urmare a abandonării frontului de sud-est de către trupele rusești, guvernele aliate au intervenit pe lîngă guvernul român pentru a lua măsurile de ordine împotriva bandelor rusești care jefuiau Moldova. Guvernul român, care-și dorea garantarea depunerilor de la Moscova, a condiționat intervenția sa de angajamentul colectiv al aliaților asupra tezaurului evacuat, garanție care i-a fost dată imediat.

În aceste circumstanțe, la Petrograd, guvernul sovietelor se declară în stare de război cu România. Fapt fără precedent în dreptul internațional, Dl. Diamandy, ministrul României, cît și întregul personal al legației, sînt închiși în fortăreața Petro-Pavlovsk. Execuția lor fusese hotărîtă, dar în urma intervenției energice a ambasadorilor aliați guvernul sovietelor s-a mulțumit doar să-i expulzeze. Ambasada franceză la Petrograd a fost însărcinată cu protecția intereselor române. Consulul general al României la Moscova a depus la Consulatul General al Franței, arhivele sale, cheia tezaurului românesc, precum și documentele originale care se refereau la depunerile de la Kremlin (proces verbal din 7/20 februarie 1918).

Ambasadorul Franței a dat consulului său general de la Moscova sarcina de a face demersuri pe lîngă comisarul poporului în favoarea guvernului român. Acest demers, căruia i s-a alăturat consulul general al Angliei, a fost făcut la 14 februarie 1918, sub forma unei note verbale prezentate domnului Fritsche, comisar al afacerilor externe. În același timp, guvernul român însărcinează pe dl. Antonescu, ministrul nostru la Paris, să trateze cu guvernele aliate în special cu cel al Statelor Unite, cedarea aurului și bunurilor de valoare aflate la Moscova, cu condiția ca ele să fie restituite după încheierea păcii. În răspunsul său din 21 februarie 1918, dl. Antonescu comunică următoarele: **„Aliații consimt să ne garanteze 310 milioane lei în aur care se află la Moscova. Celelalte valori care se găsesc acolo și care sînt depozitele Băncii Naționale, ale Casei de Depunere și Consemnațiuni și ale băncilor particulare sînt efecte publice, rentă de stat, acțiuni ale diferitelor societăți ale căror numerar se cunosc și care pot fi anulate și după care se pot da duplicate celor interesați, în cazul puțin probabil în care maximaliștii ar lua aceste valori".**

Protecția intereselor românești în Rusia fiind preluată de Franța, ambasadorul francez la Petrograd, dl. Noulens, informează pe consulul francez, Labonne, din Moscova, că tezaurul românesc depus la Kremlin a fost cedat aliaților cu drept de proprietate, ca garanție a restituirii împrumuturilor făcute României, și îl roagă a comunica acest fapt guvernului sovietic.

La 27 februarie, dl. Fritsche cere consulului general al Franței să i se înmîneze cheile tezaurului. La observația consulului general al Franței că nu putea să înmîneze cheile decît unui reprezentant oficial al României, dl. Fritsche răspunde că valorile aparținînd guvernului român erau, în faza deciziei comisarilor poporului de la Petrograd, pur și simplu confiscate, din motive de stare de război, și s-a făcut cunoscut că, la nevoie, se va recurge la folosirea forței pentru obținerea cheilor tezaurului.

Consulul general al Franței, silit de împrejurări după solicitarea asistenței consulului general britanic și a celui american, procedează la redactarea unui protocol de constatare a faptelor. În prezența acestor consuli generali și după luarea la cunoștință a acestui protocol, comisarul afacerilor externe și-a limitat cererea de remitere a cheilor în următoarele condiții:

— predarea temporară;

— deschiderea ușilor și vizita în prezența agentului consular francez.

La această nouă propunere, consulul general al Franței, Labonne, a cerut o garanție scrisă de intangibilitate a valorilor române. Dl. Fritsche a acceptat și la data de 1/14 martie 1918 a dat în scris asigurarea că: **„Valorile guvernului român, depuse conform protocolurilor cunoscute, vor rămîne intacte".**

Ca urmare a acestei declarații, cheile au fost înmînate, depozitul vizat și 8 lăzi, pretinse ca aparținînd sovietelor, dar care în realitate conțineau bilete de 2 lei ale Băncii Române, în sumă de 1.350.000 lei, au fost luate, după care cheile au fost restituite consulului general al Franței.

(Va urma)

IOAN SUCIU

Ce nu știați despre WASHINGTON

● În anul 1791 George Washington — primul președinte al S.U.A., care a dat și numele capitalei țării — obține o suprafață de 16 kmp pentru Districtul Columbia, unitate administrată cu statut de „stat"; în mijlocul acestui perimetru el a stabilit locul pe care avea să se înalțe capitala Statelor Unite.

● A fost prima capitală construită de la „zero" cu această destinație; de altfel, ea a rămas printre puținele orașe cu acest statut pînă astăzi. Arhitecții noii urbe au fost Major Pierre Charles l'Enfant și Andrew Ellicot.

● Toate străzile cu numere se află la nord și la sud, cele cu litere se află la est și vest.

● Avenue-urile (bulevardele) sunt amplasate în diagonală și poartă numele tuturor statelor componente.

● Capitoliul se află la est de Mall, un perimetru urban larg unde întîlnești o sumedenie de magazine de lux, instituții, localuri și muzee. Este situat la intersecția arterelor North Capitol, South Capitol, East Capitol și Mall; toate aceste artere de circulație împart orașul în patru zone, respectiv South-East, South-West, North-East, și North-West.

● Prima stradă construită s-a numit Pennsylvania, care face legătura între Casa Albă și Capitoliu.

● Capitoliul se află pe Jennings Hill, iar piatra de temelie a fost pusă la 18 septembrie 1783. Guvernul federal s-a mutat aici la data de 4 iulie 1800, pentru a marca Ziua Independenței S.U.A.

● Sub monumentul lui George Washington se află o placă din beton; cînd este ridicată se poate vedea o „replică" miniaturală a monumentului; monumentul propriu-zis are înălțimea de 169 metri. În realitate „replica" este dispozitivul cu ajutorul căruia a fost măsurată și definită stabilitatea colosului din marmură.

● Monumentul nu a fost ridicat exact în centrul geometric al orașului, așa cum se stabilise inițial. Pentru a nu se pierde acest loc, președintele Thomas Jefferson l-a marcat ceva mai departe, la o sută de metri distanță, printr-o bornă de piatră. Aceasta s-a afundat încetul cu încetul în pămînt, până a dispărut cu totul. Piatra a fost recuperată, constatîndu-se o uimitoare similitudine între ea și monumentul real, deși piatra lui Jefferson fusese proiectată cu... 50 de ani mai devreme.

C. CHIFANE DRĂGUȘANI

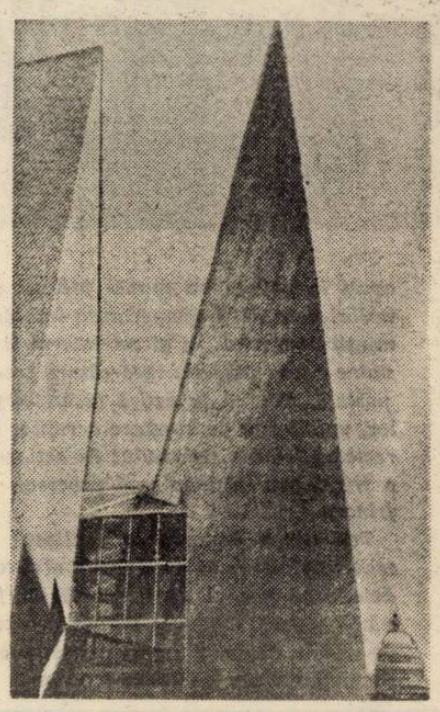

ipoteze

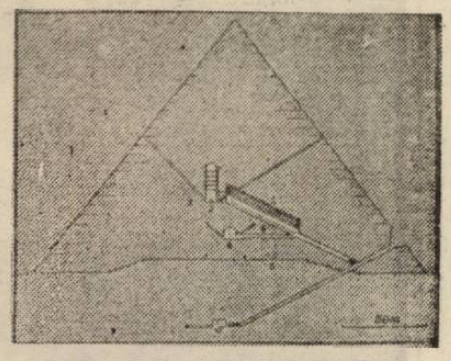

MISTERUL MARII PIRAMIDE (II)

● Enigmatice anomalii de construcție ● Unde sînt uriașele blocuri de piatră? ● Blochează ele accesul spre camera funerară a lui Kheops? ● Dacă ipoteza se confirmă, sîntem în fața celei mai mari descoperiri a secolului.

În galeria principală a piramidei lui Kheops la fel cu universitarii francezi Jean Patrice Goidin și Gilles Dormion, Michel Michel, un funcționar, a descoperit unele anomalii de construcție. De-a lungul celor 47 de metri pe o latură a banchetelor existente sînt vizibile urmele unor cavități astupate ulterior cu ipsos. Pe perete, aceeași constatare: aceste faimoase cavități, cu forme complicate, au fost făcute în piatră și apoi zidite cu ipsos.

În partea de sus a galeriei, două urme lasă să se presupună că acolo ar fi plasată, pe lățimea galeriei, o bară. Ea a permis, indiscutabil, manevrarea blocurilor de piatră de 4 tone care au servit la ascunderea acelor galerii în care egiptenii aveau să depoziteze uriașe cantități de nisip pentru a umple culoarele secrete. Rămîne de găsit acest nisip cristalian pentru a confirma ipoteza. Este ceea ce și-au propus să facă cei doi arhitecți francezi.

Blocurile uriașe, de 4 tone, care nu au fost găsite niciodată, ar fi fost deplasate de oamenii lui Kheops atunci cînd cercetau piramida lui Suphis I, viitorul loc de înhumare al faraonului lor.

Astăzi, sînt sigur, spune Michel Michel, că aceste blocuri de piatră sînt la 30 metri sub pămînt și ele blochează accesul la camera funerară a lui Kheops.

Suphis I ar fi înhumat la 7—9 metri distanță de camera faraonului, acolo unde este o nișă goală. În realitate această cameră nu ar fi decît o imensă amăgire, gîndită pentru a-i îndepărta pe răufăcători. Dar dedesubtul acestei zone există patru camere goale construite din blocuri de piatră de 1 tonă fiecare, sprijinite unul peste celălalt, atingînd 17 metri înălțime. În mod normal în construcția clasică aceste spații ar servi drept depozite pentru materialul rezultat din săparea camerei funarare. Dar nu era nevoie de o asemenea înălțime. Dacă au fost puse astfel, spune autorul ipotezei aceasta s-a făcut doar pentru a reechilibra forțele de presiune exercitate de blocurile unei camere vecine, necunoscute. „Cea unde ar fi îngropat Suphis I".

În acest moment, eșafodajul teoretic al ipotezei lui Michel Michel este clădit. Rămîne doar demonstrarea pe teren a elementelor ipotezei sale. Dacă va avea sorți de izbîndă, spun specialiștii francezi, aceasta va reprezenta una dintre cele mai mari descoperiri arheologice ale secolului.

ECATERINA BĂTRÂNEANU

MAGAZIN AUTO

■ Cel mai modern automobil electric

Automobilul electric al concernului Nissan, pe care vi-l prezentăm în imagine, are o rază de acțiune de 250 kilometri, pînă la următoarea reîncărcare a bateriilor. Această operațiune durează numai 10—15 minute, fiind un record mondial în materie. Întrucît, automobilul electric al firmei General Motors — Impact — poate fi reîncărcat în minimum două ore. Această performanță a fost posibilă prin realizarea unei rezistențe interne scăzute a bateriilor și prin construcția lor foarte îngustă, fapt care permite să elibereze rapid căldura în timpul operațiunii de încărcare. Automobilul electric FEV al concernului Nissan poate circula cu o viteză maximă de 130 kilometri la oră.

■ Sexy-service!

Americanii nu duc lipsă de idei care să le aducă bani. Ben Zarwi, proprietarul unui garaj, a reușit să-și tripleze numai în cîteva zile cifra de afaceri, iscînd scandaluri în cele mai respectabile familii și golind de clienți cabaretele cu program strip-tease din Long Island. Ideea sa s-a dovedit genială : el a înlocuit obișnuitele perii și dispozitive mecanice de spălat mașini cu fete tinere și frumoase care, îmbrăcate doar în costume de baie, fac aceeași activitate. Pentru 20 de dolari pe zi, tinerele angajate dovedesc un zel și o pricepere demne de invidiat în spălarea ireproșabilă a mașinilor celor mai pretențioși clienți. Iar aceștia, așezați confortabil în cabina propriilor autoturisme, uită de

minutele prețioase pe care le pierd cu o activitate sîcîitoare și neplăcută de obicei, oferindu-și un scurt timp de delectare a privirii.

■ Frînare sigură pe drumuri alunecoase

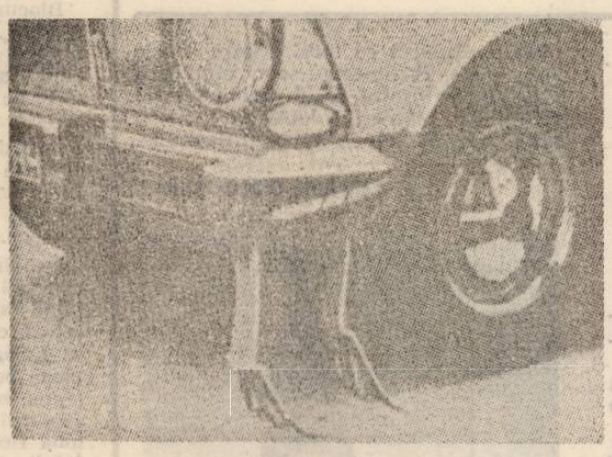

Tinerii membri ai clubului din Riazan au conceput și realizat un dispozitiv cu ajutorul căruia se determină în mod automat cît de mare este forța de apăsare pe pedala de frînă a automobilului în momentul opririi pe un drum alunecos. Sistemul are în componența sa niște fîșii de cauciuc elastic și bun conducător al curentului electric, fixate pe bara de protecție a automobilului, în fața roților de direcție, cu ajutorul unor izolatori. În funcție de starea îmbrăcămintei drumului (umezeală, gheață, noroi, asfalt înmuiat) se transmite la dispozitivul de blocare a roților. Sînt avuți în vedere nu numai factorii exteriori cum ar fi temperatura îmbrăcămintei drumului ci și cei interni și anume viteza inițială, încărcătura transportată, gradul de uzură al anvelopelor, unghiurile de montare a roților directoare, starea sistemului de acționare a frînei care influențează procesul de frînare.

Toți acești factori sînt analizați de schema electronică a dispozitivului care determină pragul de siguranță al frînării. Șoferul trebuie numai să apese pe pedala de frînă iar dispozitivul alege singur forța de frînare optimă.

NUMELE LOR AU DEVENIT SUBSTA

● **GILETTE (1895)** – Americanul King Camp Gilette a realizat mașina de ras mecanică, avînd lame ce se pot schimba.

● **GUILLOTINE (1790)** – Joseph Ignace Guillotine, medic și deputat francez, a cerut la un moment dat crearea unei mașini care să fie folosită la executarea condamnaților la moarte.

● **HEINZ (1876)** – Americanul Henry Heinz a lansat celebrul sos de tomate acidulat, „inspirat" de un sos chinezesc denumit „Ke-tslap". În engleză s-a ajuns la Ketchup.

● **JACQUARD (1804)** – Joseph-Marie Jacquard a inventat, la Lyon, o țesătură pe care o realiza folosind cartoane perforate ce permiteau alternarea culorilor.

● **KALACHNIKOV (1974)** – Mikhail Kalachnikov, rus de origine, a realizat mitraliera AK 47.

● **LAROUSSE (1856)** – Pierre Larousse este creatorul Noului Dicționar în Limba Franceză.

● **LIPTON (1890)** – Sir Thomas Lipton, om de afaceri scoțian, a dat numele său ceaiului pe care l-a plantat pe mari suprafețe în Ceylon.

Deși se află la 200 ani-lumină de Terra MIRA strălucește, uneori, mai puternic decît Steaua Polară

Mira — o mare stea roșie, situată la o distanță de 200 ani — lumină de Terra, a fost considerată drept o veritabilă cîdățenie astronomică în ultimii 400 de ani. Ea urmează un ciclu neregulat de 330 de zile, în care strălucește cîteodată mai puternic decît Steaua Polară pe bolta cerească, iar după aceea dispare complet din raza vizuală.

Imaginile obținute de telescoape par să indice faptul că steaua Mira își schimbă forma în fiecare ciclu de 330 zile. Astronomii speră în prezent să-i poată urmări evoluția pe parcursul întregului ciclu. Dacă va fi confirmată, această descoperire ar putea lămuri mai bine complexele procese datorită cărora o stea „epuizată" se transformă într-o supernovă. Teoreticienii au presupus că o stea care pulsează, chiar dacă și-ar schimba forma, și-ar păstra cea mai compactă formă posibilă — aceea a unei sfere perfecte. Forma stelei Mira pare însă să contrazică această ipoteză.

Astronomul englez John Baldwin, care a observat vreme îndelungată evoluția stelei Mira la Universitatea Cambridge presupune că forma acestela ar putea fi modificată din cauza unui vînt puternic de suprafață care ar împrăștia atmosfera stelară. Curiosul portret al stelei Mira este un succes major pentru o nouă tehnică utilizată în astronomia contemporană, denumită „sinteza deschiderii", care a oferit în premieră primele imagini detaliate ale unor stele depărtate. Această nouă tehnică exploatează natura radiației electromagnetice (care seamănă într-un fel cu valurile mării) și faptul că undele electromagnetice pot fi făcute să interfereze unele cu altele. În acest caz, lumina unei stele este captată prin intermediul unor perechi de oglinzi speciale. Deoarece lumina dintr-o porțiune a unei stele parcurge o distanță diferită spre fiecare oglindă față de distanța parcursă spre oglinzi de lumina ce provine dintr-o altă porțiune a stelei undele se intersectează la un moment dat în drumul lor. Fiecare pereche de oglinzi contribuie separat la conturarea drumului parcurs de unde, oferind propriile informații cu privire la variațiile luminii de la o porțiune la alta. Un computer analizează aceste date și oferă o imagine detaliată a stelei studiate. Cu cît perechile de oglinzi sînt mai numeroase și mai depărtate unele de altele, cu atît imaginea stelei este mai detaliată.

Astronomii foloseau această tehnică de mai mult timp pentru evidențierea unor surse îndepărtate, cum sînt quasarii.

Sistem de gestionare informatică a deșeurilor

În fotografie se află modernul sistem de gestionare informatică a deșeurilor pentru urmărirea permanentă a poziției lor în timpul transportului

către un loc de eliminare sau stocare. Operațional din 1992 în Franța, el se află în curs de implementare și în alte țări.

Pui cu carnea aromată

Un fermier din Kentucky a avut ideea ingenioasă de a furniza clienților săi o carne de pui care posedă, încă înainte de a fi preparată, o aromă aparte. Pentru a obține acest rezultat, el a introdus în rația alimentară a puilor din crescătoria sa diverse plante aromate. Clienții fermierului pot cumpăra astfel carne de pui cu aromă de usturoi, tarhon, nucșoară, busuioc ș.a.m.d.

Această inovație, care a găsit rapid numeroși imitatori în rîndul avicultorilor din regiune, a avut un succes remarcabil în rîndul gospodarilor. Datorită ideii fermierului american, carnea de pui hrănit cu drojdii și hormoni, fadă și insipidă, va putea să-și recapete un loc de cinste pe piața alimentară americană.

Ideea ar putea fi aplicată și în cazul altor animale a căror carne nu se bucură de preferința consumatorilor europeni, cum ar fi de pildă carnea de oaie.

Festinul plantelor carnivore

Marilee Maertz posedă o importantă pepinieră de plante carnivore. Botezată „California Carnivores", insolita grădină găzduiește circa 400 de varietăți de specii exotice aduse din toate colțurile lumii. Pepiniera lui Marilee Maertz reprezintă cea mai mare colecție privată de acest gen care poate fi vizitată de public. Este interesant de arătat faptul că „meniul" preferat al acestor plante este constituit din furnici, melci și tot soiul de muște mari.

ITIVE COMUNE

● **MCDONALD'S (1948)** – Maurice și Richard, doi frați americani, au deschis primul restaurant „self-service" în California, cu servire ultra rapidă, avînd drept meniu : cîrnăciori, cartofi prăjiți și apă minerală.

● **SAXOPHONE (1846)** – Belgianul Adolphe Sax a inventat un nou instrument care încerca să amelioreze calitățile de bază ale clarinetului.

● **SINGER (1851)** – Americanul Isaac Singer a construit prima mașină de cusut pentru uz casnic.

Echipele de cercetători care se ocupă cu studierea Mirei se ocupă în prezent cu modificarea telescoapelor convenționale, respectiv cu introducerea unei măști compuse din găuri care mimează efectul oglinzilor separate, pe lentila pricipală a telescopului.

În 1991, grupul de cercetători condus de John Baldwin a obținut primele imagini detaliate ale unei stele îndepărtate — Betelgeuse, din Constelația Orion, folosind „sinteza deschiderii" la telescopul William Herschel din Insulele Canare. Concomitent, echipa condusă de cercetătorul englez Shrinivas Kulkarni a „mascat" uriașul telescop de la Mount Palomar pentru a obține imagini a două stele apropiate cu o rezoluție de 30 de ori superioară modului tradițional de utilizarea a telescoapelor.

Următorul pas constă în construirea unui set de oglinzi independente, situate la distanțe de 90 de metri unele de altele la Cambridge. Cercetătorii așteptau plini de speranță rezultate superioare de la Cambridge, unde cercetările efectuate prin intermediul noului set de oglinzi vor debuta în iulie 1993.

ȘERBAN FILIP

Ce telefon are criminalul ?

În Japonia există peste 5000 de tipuri de cărți de telefon, ceea ce a determinat o adevărată întrecere între cetățenii care le colecționează. S-a găsit și un întreprinzător priceput care a lansat un catalog general al tuturor acestor tipărituri, care cuprinde în mod firesc toate datele legate de respectiva problemă. Ca un amănunt informativ deosebit, merită să menționăm că de cea mai mare căutare din partea colecționarilor o au cărțile telefonice care posedă numerele de telefon ale deținuților (de origine japoneză ?) din închisorile din Anglia și SUA.

TRIUNGHIUL BERMUDELOR, mit și adevăr

(XII)

■ Atracția fatală a Triunghiului Bermudelor nu a ocolit cerul. Se pare că prima victimă „înregistrată" este monoplanul CURTIS ROBIN...

■ Iunie 1931 — Herbie Point decolează de la Palm Beach (Florida) cu amintitul avion, după ce descărcase transportul de whisky. Direcția West End (Grand Bahama). Un aparat de zbor în stare perfectă. Condiții de zbor normale. Și totuși CURTIS ROBIN dispare..

■ 1935 — Trei cubanezi dispar cu un avion biplan Waco, printre cele mai sigure avioane ale zilei. Toate încercările de recuperare a avionului pilotat de Jose Perez și care efectua o cursă între Havana și insulele Pins din centrul golfului Batabano, rămîn fără rezultat...

■ Tot în 1935 — La cîteva sute de metri doar de coastă, lîngă Daytona Beach, se observă... un avion. Garda de coastă și un mare număr de particulari se îndreaptă spre punctul indicat. Dar... stupoare ! Epava semnalată dispăruse fără urmă ! Au fost contactate toate aeroporturile din zonă : răspuns negativ. Nici un avion nu decolase, nici unul nu aterizase. S-a vorbit de o „halucinație colectivă"....

■ ... Iar noi vom face un salt de 12 ani, pentru că informații privind zborurile din timpul războiului sunt imposibil de aflat, autoritățile din SUA interzicînd accesul la arhivă, din motive explicabile, iar despre Zborul 19 s-a scris și s-a vorbit atît de mult încît n-ar mai fi practic nimic nou de spus. Ne vom opri deci la

■ 3 iulie 1947 — C—54, o superfortăreață aparținînd US Air Force decolează cu șase oameni la bord de la baza militară din Bermude, cu destinația aeroportul militar Morrison, lîngă Palm Beach, Florida.

Cînd ajunge la o distanță de 100 de mile de Bermude, avionul își comunică, regulamentar, poziția. Avea însă să fie ultimul său mesaj. Cercetări de amploare nu au dus la nici un rezultat. S-a emis ipoteza unui curent de aer ascendent, extrem de puternic, cu o viteză de peste 300 km/h, care ar fi surprins aparatul și l-ar fi rupt în bucăți, acestea fiind înghițite în apele oceanului. Și totuși : erau șase oameni în echipaj, iar aparatul era unul din cele mai solide din vremea aceea...

■ 29 ianuarie 1948 — STAR TIGER, un avion de linie de tipul Tudor IV, aparținînd companiei South American Airways (care ulterior a fuzionat cu BOAC — British Overseas Aircraft Corporation), dispare pe parcursul cursei Londra — Havana cu 31 de oameni la bord, din care 25 de pasageri. Avionul decolase la 27 ianuarie. Zborul urma să dureze 48 de ore, traseul urmînd ruta Lisabona — Azore — Bermude. La ora 15,34 decolează după escala din Azore. Are în fața sa încă 12 ore și jumătate de zbor. După exact 11 ore și jumătate, la ora 3,04, lansează un mesaj de rutină : se află la 600 km de Bermude și zboară la o înălțime de 2 000 de picioare (aprox. 700 m). Totul pare a se desfășura conform programului.

Pare, pentru că avionul nu avea niciodată să ajungă la destinație. Se întreprind cercetări extraordinare : 30 de avioane și 10 nave. Nici o urmă. Ministerul britanic al aviație civile ordonă o anchetă detaliată. Fără nici un rezultat.

Singura concluzie cu care toți au fost de acord : niciodată nu se întîlnise un fenomen atît de derutant. Dispariția avionului STAR TIGER a fost declarată „o enigmă". Și așa avea să și rămînă...

(Va urma)

MIHAELA DOROBANȚU

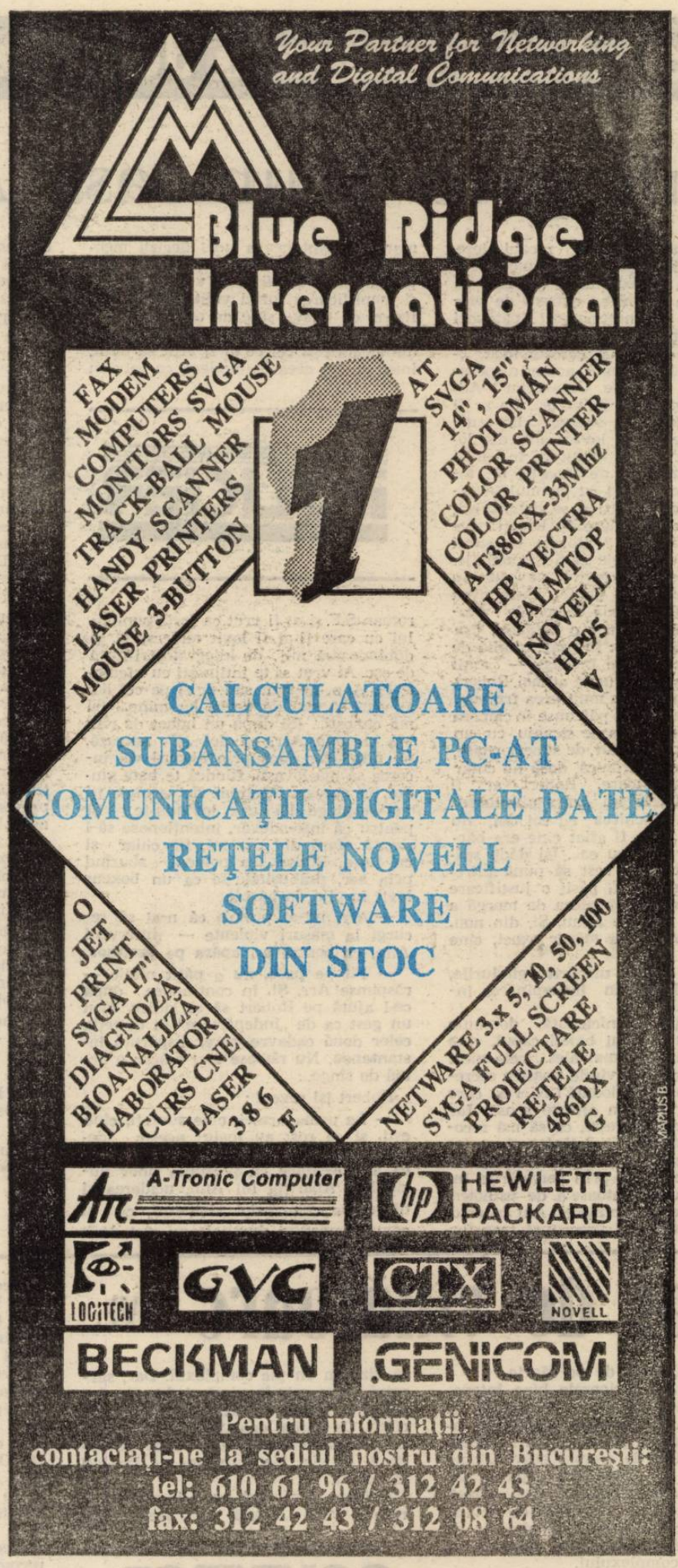

CLEPSIDRĂ

PASAGER CLANDESTIN. Călătorii porniți în ceea ce trebuia să fie o cursă de rutină a expresului Milano – Zürich, au avut parte de o aventură de zile mari : în tren se afla și un... piton de 150 cm !

S-a reușit totuși o oprire a trenului într-o stație neprevăzută în program, la Como, unde pasagerul clandestin a fost coborît și încredințat Grădinii Zoologice. Nici măcar nu a trebuit să plătească amenda...

PAPAGAL ÎN INSTANȚĂ. Proprietarul papagalului Yokko a fost nevoit să se prezinte... în instanță, împreună cu pasărea sa preferată. Motivul ? Vecinii l-au acuzat că guralivul papagal apelează în permanență la cuvinte obscene. Iar dacă „face trilluri", aceasta se întîmplă de preferință în timpul nopții, trezindu-i pe toți cu glasul său care seamănă mai degrabă cu un loagăr în funcțiune.

Tribunalul a respins însă acuzațiile. Mai ales că în fața completului de judecată papagalul Yokko a avut o comportare exemplară : a spus politicos „Hallo", după care a tăcut milc...

SEMNAL DE ALARMĂ MATRIMONIAL. Fiecare din noi și-ar dori mai multă dragoste. Dar, din păcate, așa cum arată statisticile, cam din al șaselea an de căsătorie, această dragoste începe să se stingă... În Germania, de pildă, soții își vorbesc în medie 9 minute pe zi. În Austria lucrurile stau și mai rău, după șase ani de căsătorie, timpul de dialog reducîndu-se la 7 minute/zi. Dar după divorț ? Doar 48% din femei s-ar recăsători în Germania cu fostul soț, pe cînd procentajul bărbaților care ar reveni la fostele partenere este de 82%. În 57% din cazuri femeile sunt cele ce intentează acțiunea de divorț, bărbații avînd inițiativa doar în 34%, iar în 9% din cazuri divorțul este solicitat de ambii soți.

Biblioteca magazin de proză scurtă

Mult prea frumoasa Ann... (II)

Robert încercă să-şi recapituleze mental cele întîmplate în ultimele 10—12 ore, de la incredibila sa întîlnire cu Ann pînă la ciocnirea extrem de violentă cu cei doi necunoscuţi pătrunşi în apartamentul său din incinta Hotelului Marin. Robert îi cercetă încă odată, neînţelegînd nici acum disperarea cu care îi lovise. Cine erau ? Admiţînd că mai erau în viaţă... Ce ar fi vrut să obţină şi să sustragă din puţinele sale bagaje ? Îi lovise, ştia, dar loviturile sale n-ar fi putut fi, în mod normal, cauzatoare de moarte. Şi, totuşi... Profesorul lovi cu pumnul în tăblia mesei, ca pentru a se detensiona, şi masa se descompuse în bucăţi... De unde această forţă ? Robert se simţi încărcat cu o energie şi o disponibilitate de impact, de lovire, pe care nu şi-o cunoscuse pînă atunci. Oare avea vreun sens să ascundă cadavrele ? Înainte însă, de a fi luat o hotărîre, uşa camerei se deschise : în prag, uimită de spectacolul care i se înfăţişa — mult prea frumoasa Ann, (abia atunci, Robert avu revelaţia că este mult prea frumoasă)... În urma ei mai pătrunse în cameră un bărbat îndeajuns de straniu, cu un aer aproape provocator, de superioritate, şi o privire rece, ironică, dacă nu chiar agresiv-batjocoritoare. Robert ar fi vrut să-i relateze lui Ann uimitoarea sa aventură, ciocnirea cu cei doi, nu înainte însă de a fi aflat cine era bărbatul care venise cu ea... Îşi dădu seama, însă, că n-are rost să pună întrebări, înainte de a fi găsit o justificare credibilă pentru atmosfera de morgă a încăperii în care se aflau. Şi, din nou, ce să întrebe ? Ştia măcar exact, cine e Ann ?

De parcă i-ar fi urmărit gîndurile, necunoscutul veni în întîmpinarea întrebărilor sale.

— Nu veţi şti niciodată, domnule profesor, nu vă mai bateţi capul, cine şi ce sînt femeile, mai ales... cele mult prea frumoase din visele noastre secrete... Nu vom şti niciodată ! Nici eu care am creat-o, într-un anume sens... Iar în ceea ce mă priveşte, ca să mă recomand, nu sînt decît deţinătorul acelor secrete pe care Dv., ca profesor, aţi tot sperat să le aflaţi prin cercetările întreprinse în laboratoarele de psihotronică pe care le conduceţi. Ani la rînd, după cîte ştiu, v-a preocupat transformarea instantanee a unei decizii mentale în acţiune directă, în fapt de viaţă, împlinit. După cum v-a preocupat şi amplificarea forţei volitive şi psihofizice, de cîteva sute de ori. Şi renunţînd la plural, în fond sîntem colegi, dumneata eşti cel ce ai fi vrut să obţii, imediat, tot ceea ce pîndeai, ca într-un

POLIŢIST

roman S.F. şi ai fi vrut ca forţa pumnului cu care ţi-ai fi lovit adversarul să dobîndească mii de kilogrametri-forţă de şoc. Ai vrut să te întîlneşti cu o femeie ca Ann, ai vrut să-i ucizi pe cei doi ai vrut să stai de vorbă cu mine... Să mă cunoşti... (Şi după un hohot de rîs.) Mă cheamă Arr, cu doi „r", notează, nu uita ! Iar dacă prin absurd vei încerca să mă loveşti, fiindcă te bate gîndul, în aceeaşi fracţiune de secundă îţi voi respinge lovitura, lovindu-te... Şi pentru că într-adevăr, intenţionase să-l scoată afară din cameră, fie chiar şi cu forţa, Robert, se pomeni zburînd prin aer, prăbuşindu-se ca un boxeur lovit în plin, în bărbie.

— Arr, mi-ai promis că n-ai să recurgi la măsuri violente — interveni Ann, ca pentru a-l apăra pe profesor.

— Fii pe pace, nu a păţit nimic — răspunse Arr. Şi, în continuare, după ce-l ajută pe Robert să se ridice, făcu un gest ca de „îndepărtare" în direcţia celor două cadavre, care, dispărură instantaneu. Nu rămase nici măcar o urmă de sînge...

Robert îşi reveni :

— La urma urmei, cine sunteţi, cine eşti, şi ce rost au toate aceste „demonstraţii" ? Pot foarte bine să cred că am de-face cu prestaţia unor ilu-zionişti. Apariţia lui Ann, uciderea şi dispariţia celor doi vizitatori, ca şi comportamentul dumitale nu sînt decît expresia unei autoiluzionări... De ce să nu-mi închipui...

Necunoscutul Arr, nu-l lăsă să termine.

— Domnule profesor, nu te mai hazarda în naivităţi... În cercetările dumitale, recente, te-ai apropiat de adevăr. Există o forţă a gîndului prea puţin investigată ! O forţă de transmisie, de penetraţie, de activare prin gînd a unor energii esenţiale. Ca şi de trasformare, apoi, a acestor energii în materie. Eu şi Ann, concepuţi mental, mai întîi, sîntem acum absolut materiali şi provenim dintr-o lume în care tot ceea ce dumitale ţi s-ar fi părut inexistent ori ireal, **există şi este realitate.** Dar într-un **alt** prezent, al unei alte lumi...

— Dumneata îmi citeşti gîndurile? — se interesă Robert.

— Chiar dacă ţi le citesc, nu-ţi pot răspunde la toate... Nici n-ai avea cum să înţelegi... Cum să-ţi explic că mă pot teleporta cu viteza cvasiinfinită a gîndului, respectiv să mă întorc în **lumea mea,** înainte de a fi plecat de aici şi să revin aici, simultan, înainte de a fi plecat de acolo ? Din unghiul civilizaţiei noastre mentale, performanţele lumii voastre, strict şi limitat tehnice, nu înseamnă nimic. Întîmplător, însă, am aflat că există un profesor sincer preocupat de ceea ce noi obţinusem, cu mii de ani în urmă... Speram să putem colabora. Dar eşti prea orgolios, prea impulsiv şi incapabil de o colaborare reală. Mă crezi un impostor... Şi-ai dori să dispar... să mă distrugi...

Robert ar fi dorit să răspundă, să-şi explice refuzul, neîncrederea, ostilitatea, dar cuvintele îi rămaseră pe buze. O lumină orbitoare inundă încăperea şi Robert îşi pierdu cunoştinţa...

Cînd îşi reveni — cît timp să fi trecut ? — Robert realiză că se află în incinta unui spital, cum încă nu mai văzuse. În preajma lui, o asistentă.

— De cît timp sînt aici ? — întrebă profesorul.

— N-o să mă credeţi, probabil — răspunse asistenta. De cîteva zile poate... Sau de cîteva sute de ani...

(Va urma)

DAN VĂITEANU

Pilot de vînătoare (IV)

— Poftim, baza de pe Marte !

Mark stă cu picioarele bine înţepenite în puntea camerei de comandă şi se holbează la videoproiectoare. Ne aşezăm comod în fotolii şi nava începe să fie zgîlţîită de cîmpul gravitaţional al planetei. Ne aflăm încă departe, dar puterea transfocatoarelor este uriaşă. Ecranul începe să se umple de detalii. Schelăria metalică se vede dincolo de cupolă, unde probabil se lucrează la extinderea complexului.

Comandantul comunică cu cei de pe Marte. Uşile unui hangar glisează uşor descoperind o fantă în suprafaţa complexului. Se aprind luminile de balizaj indicînd pista de asolizare. Expert, comandantul execută comenzile de asolizare şi nava coboară uşor. În urma noastră se închid uşile blindate. Sîntem în interiorul cupolei. Cît ne strîngem puţinele lucruri personale, ecluza de acces în cupolă se presurizează. Ieşim din navă.

Nu mă aşteptam la o primire cu surle şi trîmbiţe, dar nici la atîta discreţie. Un căpitan salută regulamentar în faţa colonelului. Noi preferăm să nu-l observăm, căscînd ochii împrejur. Metal strălucind, sticlă organică, materiale compozite, lumină odihnitoare — aspectul obişnuit al cupolelor. Trecusem prin atîtea. Sîntem rapid conduşi spre camerele noastre, unde ni se serveşte masa şi, după un duş reenergizant, dormim frînţi.

După vreo 6 ore vreau să merg afară cu scopul declarat de a o vedea pe Tina. Blonda, o fi şi ea prin vreo cameră. N-am decît să le iau pe rînd. Ştiu că am fost cazaţi în acelaşi sector. Nu poate fi departe. Împreună aş vrea să vizităm un pic complexul. Dar, surpriză... Uşa este încuiată şi degeaba încerc s-o forţez, înjurînd de mama focului. Ce naiba, doar nu-s infractor de drept comun să mă ţină ca pe un deţinut. Şi niciăia nu-s aşa de limitaţi în spaţiu.

Oricum, tărăboiul nu e inutil, deoarece o voce severă mă avertizează,

POVEŞTIRE SF

calm, totuşi, să mă liniştesc pentru că voi fi lămurit asupra stării de lucruri. Aproape simultan îşi face apariţia pe ecranul videofonului faţa colonelului. Îşi drege vocea sa abrazivă printr-un tuşit scurt.

— Unde vrei să pleci, frumosule ?

— Cu mine vorbiţi ?

— Da' cu cine ?

— Păi, presupun că şi Mark, şi Eddy, şi Ken cu Timsen înfloresc acum, cînd vă au oaspete în...

— Gura ! Ei n-au încercat să o taie pe afară.

— Or fi încercat, da' n-au făcut tămbălău, asta e !

— Cum crezi tu ! Acum ascultaţi toţi. Nu vreau s-o lungesc inutil. Avînd în vedere că e ultimul test, se va simula o situaţie reală de luptă.

— Da' ce ? pînă acum am fost la arat, ori la pescuit ?

Mă fulgeră scurt cu privirea pe ecran, dar continuă netulburat.

— Vă puteţi aştepta la o alarmă oricînd în intervalul a 72 de ore. Şi peste 5 minute, şi peste 70 de ore. Pînă atunci nu veţi părăsi camerele, contactul vostru cu lumea complexului fiind aproape nul. Vă recomand odihnă. Să nu fiţi surprinşi de inadvertenţe în raport cu simulările anterioare. Tehnica este mult mai avansată pe această bază. Odată terminată simularea, în măsura în care v-aţi îndeplinit misiunea, vi se vor acorda permisele de pilot de vînătoare. Veţi fi liberi să alegeţi : intraţi în forţele beligerante sau vă întoarceţi la viaţa civilă. Pot doar să vă recomand prima variantă. Ne reîntîlnim după test. După ultimul test. Succes !

Ecranul devine opac.

Oftez şi-mi găsesc de lucru. Sala de forţă e alături. Îmi vărs necazul pe instrumentele de antrenament. Lucrez pînă la epuizare. Probabil că mîine voi avea febră, dar nu ar fi prima dată. După ce termin, intru în baie pentru un duş, iar la ieşire constat că mi s-a adus mîncarea. Oho ! specialităţi... Gust cîte puţin din fiecare. Cele mai bune mi se par însă tot legumele proaspete. Pînă la urmă devorez tot. Şi cad într-un somn adînc, odihnitor.

X X X

Sunetul strident al alarmei mă aruncă buimac în picioare. În graba mare arunc o privire la ceas şi constat că am apucat totuşi vreo 5 ore de somn. Mormăind mă îmbrac urgent în costumul de pilot. Uşile se deschid automat. Ies din cameră şi văd căpitanul alături de care deja s-au strîns Mark, Eddy şi Tina.

(Va urma)

SPORT UNIVERS

● **„Matadorul" catalan l-a învins pe „taurul" american. Sergi Bruguera** se mai întîlnise cu **Jim Courier** doar de patru ori, de fiecare dată pe zgură şi de fiecare dată cîştigase americanul cu 2—0. El pornea ca mare favorit în finala de la **Roland Garros** fiind considerat „regele zgurei". **Bruguera** jucase la Roland Garros, pînă în momentul finalei 19 seturi şi 155 de jocuri, fiind prezent pe teren, în total, 10 ore şi 21 de minute, în vreme ce Courier „stătuse" pe teren 15 ore şi 51 de minute, jucînd 22 de seturi şi 201 game-uri. Courier nu pierduse la Roland Garros niciodată primul set, în cel mai rău caz, l-a pierdut pe al doilea şi a cîştigat restul. Istoria avea să fie dată peste cap în finala cu Bruguera, 22 ani, din Barcelona, care... cîştigă surprinzător primul set ! Courier îl cîştigă pe al doilea, Bruguera pe al treilea şi după 3 ore şi 15 minute, Courier, cîştigătorul Roland Garros-ului în 91 şi 92, egalează. Setul decisiv începe cu o slăbiciune a spaniolului care pare resemnat şi după un break, Courier conduce cu 2—0 ! Este momentul în care Bruguera îşi revine şi cîştigă 5 jocuri consecutive ! Partida este încheiată. Etalînd o remarcabilă stăpînire de sine, o gamă completă de lovituri, o acurateţe a jocului de pe fundul terenului şi un serviciu puternic, Bruguera cîştigă pentru prima oară în viaţa lui un turneu de **grand şlem.** „De la şase ani, de fiecare dată cînd e ziua mea de naştere îmi pun o dorinţă. Şi aceasta a fost de a cîştiga Roland Gaross-ul", a spus el după meci. Mie unul, jocul lui Bruguera mi s-a părut la fel de frumos ca şi concertul „Friday Night in San Francisco" al lui John McLauglin. Un spectacol unic. După această victorie, Sergi Bruguera a urcat pe locul 5 în clasamentul ATP, locurile întîi şi doi rămînînd neschimbate, adică Sampras şi Courier. După finala feminină de la Roland Garros, Steffi Graf care a cîştigat a treia oară aici, mai cîştigase în 87 şi 88, a devenit nr. 1 mondial în clasamentul feminin. De fapt, a revenit pe această poziţie, pentru că ea s-a mai aflat pe acest loc timp de 186 de săptămîni, titlu pierdut pe 8 septembrie 1991, în favoarea **Monicăi Seles.**

● **Recorduri în NBA.** Trecem la un alt sport extraordinar, basketul profesionist american. În a cincea partidă a play-off-ului confederaţiei vestice, Pheonix Suns a cîştigat cu 120—114 întîlnirea cu Seattle Super-Sonics, Suns conducînd acum cu 3—2. În această partidă s-au înregistrat şi două recorduri ; primul aparţine lui **Dan Majerle** care din 10 aruncări de la semicerc a înscris de 8 ori, deci 24 de puncte, al doilea aparţine lui **Charles Barkley** care a înscris cele mai multe puncte din cariera lui în play-off, adică 43 ! Michael Jordan (Chicago Bulls) a terminat cu New York Knicks, scor general 4—2. Urmează Finala, probabil cu Pheonix Suns.

● **Long Beach Grand Prix.** Rămînem tot în America, la un alt spectacol, cel al curselor de Indy Car. După Indianapolis, a urmat Marele Premiu Long Beach, pe circuitul de la Milwaukee, un oval de o milă care trebuie parcurs de 200 de ori. **Emerson Fittipaldi** a plecat din „pole-position". **Paul Tracy,** un pilot extraordinar a plecat al cincilea, dar după 86 de ture conducea. Ca şi la Phoenix, cînd a condus 150 de ture, şi la Milwaukee, Paul Tracy n-a rezistat presiunii incredibile a acestui gen de curse, şi a abandonat. La fel şi **Mario Andretti,** la fel şi **Scott Goodyear.** În cele din urmă, marele pilot care este **Nigel Mansell** a trecut primul linia de sosire, fiind astfel la a doua victorie în cursele Indy, urmat de **Raul Boesel** din Brazilia şi de ambiţiosul **E. Fittipaldi.**

● **Drazen Petrovic a murit într-un accident de maşină.** Considerat cel mai bun conducător de joc din lume, basketbalistul croat **Drazen Petrovic** a murit în urma unui accident de maşină petrecut în Germania. El cîştigase medalia de argint cu echipa sa la JO de la Barcelona şi juca în NBA, la formaţia **New Jersey Nets.** Avea 28 de ani şi dorea să joace în sezonul viitor la un club din Europa.

● Pugilistul american **Tonny Morrison,** 24 ani, a cîştigat luni, la Las Vegas, titlul mondial la categoria grea (versiunea WBO), învingîndu-l la puncte, decizie unanimă, pe veteranul **George Foreman,** mai bătrîn cu 20 de ani decît el.

GEORGE CUŞNARENCU

HOROSCOP

14.06 – 20.06.

BERBEC (21.03—20.04) : O perioadă destul de agitată, de plină cu evenimente din cele mai picante. Luni și marți pot apare cîteva tensiuni familiale, ascuțite dar trecătoare. La finele săptămînii, pe plan profesional și financiar se pot ivi oscilații la intervale scurte de timp. Dar rezistați cu brio la impactul lor psihic.

TAUR (21.04—20.05) : Două motive de bucurie autentică, din zona emoționalului și afectivității vor umple zilele de miercuri și joi. Acum iubirea, cu cele mai plăcute ingrediente ale ei, vă va crea mari disponibilități sufletești. Pe plan financiar e bine să fiți cît mai chibzuit, Mercur nu vă este favorabilă.

GEMENI (21.05—21.06) : Excese temperamentale, o stare de iritare, de nervozitate vă stăpînește în prima parte a săptămînii. Apoi, o veste bună, reconfortantă, vă readuce pe linia de plutire. Curba financiară cunoaște o ascensiune timidă, însă suficient de consistentă. Atenție la relațiile cu un Scorpion sau o Balanță.

RAC (22.06—21.07) : Faceți un adevărat slalom printre oaze de fericire și clipe infernale. Sub influența indubitabilă a Lunii, treceți cu ușurință de la o stare la alta. O veste din zona socialului vă deprimă, dar este compensată de satisfacții materiale și afective. Atenție, nu vă implicați în foarte multe acțiuni, fiți mai rezervat.

LEU (22.07—21.08) : Parcurgeți (miercuri sau joi) un moment destul de dificil în sfera profesionalului, pe care numai cu tact și generozitate îl veți traversa. Nu vă impuneți neapărat punctul de vedere, conjunctural nu sînteți favorizat de astre. Sîmbătă și duminică hazardul este de partea dv., nu ezitați loteria. Atenție la o Balanță !

FECIOARA (22.08—22.09) : Fiți foarte prudent în zilele de luni și marți, un ghinion e pe cale să vă încurce o inițiativă recentă. Miercuri și sîmbătă vor fi însă zile senine, din toate punctele de vedere. Curba sănătății cunoaște duminică o scădere minoră. Menajați-vă forțele, mai ales cele intelectuale. Pe plan financiar, vineri e zi nefastă.

BALANȚA (23.09—22.10) : Două reușite vor pigmenta perioada : una pe plan financiar (miercuri) și alta pe plan social (vineri). În restul zilelor, astrele parcă uită de dv. N-ar fi indicate investițiile, nici afective, nici materale. În general, curbele dv. astrale stagnează, însă asta nu trebuie să vă îngrijoreze.

SCORPION (23.09—22.10) : Zile blînde și senine, în toată perioada. Liniștea sufletească e foarte propice pe plan profesional, cînd o reușită (miercuri) deosebită vă recompensează o lungă așteptare. Sfera financiară nu vă dă mari bătăi de cap, iar sănătatea se menține la un nivel acceptabil. Duminică primiți însă o veste (o reacție) contradictorie.

SĂGETĂTOR (22.11—21.12) : Faceți primii pași într-o afacere rentabilă, dar nu uitați să fiți prudent la onestitatea camarazilor (Berbec și Capricorn). Traversați, în general, o perioadă fastă din punct de vedere financiar și nu vă lăsați prins într-o stare euforică primejdioasă. Sîmbătă sînt posibile conflicte minore în familie.

CAPRICORN (22.12—20.01) : Două evenimente contradictorii vă fac să vă retrageți în carapace și să meditați mai mult și din alte puncte de vedere. Luni sau marți un amic vă decepționează profund, iar vineri sau sîmbătă aveți o revelație fericită din aceeași direcție. Revigorarea financiară multașteptată este destul de palidă (miercuri).

VĂRSĂTOR (21.01—18.02) : Nici o clipă de răgaz, vă implicați în foarte multe cu o dăruire exemplară, însă rezultatele nu sînt pe măsură. Curba financiară vă dă cele mai multe satisfacții (joi, vineri), însă pe plan afectiv-emoțional pareurgeți momente de amărăciune (marți, sîmbătă). Temperați-vă elanul.

PEȘTI (19.02—20.03) : Vă simțiți obosit și detașat de viltoarea vieții, nu aveți deloc tendința de a schimba ceva în viața dv. În ciuda unui eveniment financiar pozitiv (joi) indiferența și pasivitatea vă stăpînesc în toată perioada. Disensiuni familiale trecătoare în week-end.

HOROSCOP TELEFONIC SĂPTĂMÎNAL

001 609 426 64+□□

Telefonați formînd acest număr plus cele două cifre din dreptul semnului Dvs. zodiacal.

Berbec 01 · Taur 02 · Gemeni 03 · Rac 04 · Leu 05 · Fecioara 06 · Balanța 07 · Scorpion 08 · Săgetător 09 · Capricorn 10 · Vărsător 11 · Pești 38

Informațiile cele mai detaliate obținute comod și rapid

TAROT

Cărțile noastre știu totul despre viitorul Dvs.! Consultați-le la telefon 001 609 426 64 00

Acesta este un apel internațional SUA. Răspunsul este în limba română ! Tariful este de 1020 lei / min.

CARTEA RECORDURILOR NAȚIONALE

Handbaliste legendare

Nu există Clubul RAPID, ci Fenomenul RAPID. La 15.05.1993 echipa de handbal feminin Rapid-Mecanică Fină București a realizat una din cele mai strălucite performanțe ale sportului românesc, la nivel de club : cîștigarea Cupei I.M.F., cel mai prețios trofeu european. Și nu oricum, cu scorul general (tur-retur) de 40—30, contra CSL Dijon. Iată legendarele handbaliste „de sub Grant" : Mihaela Ciobanu, Marilena Doiciu, Sorina Lefter, Marinela Fânaru, Gabriela Dincescu, Sorina Arvatu, Florentina Ciubotaru, Vasilica Mirea, Mihaela Chitoroagă, Adriana Stanciu, Carmen Petrescu. Strategii fantasticei victorii sînt antrenorii Tiberiu Milea și Nicolae Diaconu. Scorul total al finalei reprezintă și el un record care simbolizează diferența de valoare.

Precizare : În legătură cu articolul „Premieră științifică" din nr. 20/22.05. 1993 menționăm : energia valurilor Mării Negre, litoralul românesc, a fost utilizată pentru prima oară la aprinderea becului electric al unei geamanduri marine de semnalizare la 24.06. 1984, în cadrul unui experiment realizat de ICPE, București.

GUINNESS BOOK

SÎNGE, FĂRĂ VIOLENȚĂ

Răspîndita zicere : „Mi-aș da și viața pentru... !" (demagogică sau nu) se transformă în secțiile de chirurgie ale spitalelor în : „păstrează-ți viața și dă-ne sînge !" Într-adevăr, problema donatorilor este una vitală, care ține de omenie. Guinness nu face morală, ci remarcă faptul că uneori donatorii stabilesc recorduri miraculoase. Este și cazul lui Allen Doster, un estetician american, care a donat — în sistemul SUA de prelevări — de patru ori mai mult decît normal. Dacă reglementările americane prevăd un maximum de 24 donări pe an (în cantități care nu afectează metabolismul), Doster a donat între 1966 și 1988 984 de unități de sînge în loc de 288 !

Pe de altă parte, există hemofili care în situații disperate consumă stocuri întregi. Astfel, Warren C. Jyrich, în timpul unei complicate operații pe cord deschis, a primit nu mai puțin de 10,74 litri de sînge, la Michael Reese Hospital din Chicago, în 1970 (pacientul avea atunci 50 de ani și nu se specifică cît sînge a pierdut în timpul intervenției).

Dar Guinness mai amintește și alte superlative ale sîngelui, legate de compatibilitățile grupelor respective. Există 14 sisteme de grupe de sînge, iar din sistemul AB0 cea mai rară este AB. Dar cea mai rară din lume este numită „sîngele Bombay", categoria h-h. Aceasta a fost găsită în 1961 la o femeie din Cehoslovacia și în 1969 la doi frați americani (Jalbert din Massachusetts). Este un record destul de nefericit, iar respectivele persoane și-au alcătuit bănci proprii de sînge — așa cum este foarte recomandabil și pentru cei cu Rh-uri rare.

HARTA MÎINII

16. FALANGA ARMONIEI FAMILIALE. A treia falangă a degetului mic (de la rădăcină) este renumită printre morfopsihologi prin informațiile ce le aduce în privința armoniei conjugale, dar și a compatibilității dintre bărbat și femeie — priviți ca un cuplu marital. Este poate curios faptul că degetul guvernat de planeta Mercur (a abilităților „negustorești") are și o asemenea însușire. Însă substratul acestui fapt constă în imposibilitatea separării satisfacțiilor materiale de cele afective.

O excelentă căsătorie, pentru ambele sexe, o conferă alura frumoasă și bine dezvoltată a acestei falange. Pentru bărbat, o a treia falangă a degetului mic egală cu cea de-a doua, nici groasă, nici subțire, bolnăvicioasă, înseamnă tipul de soț ideal ; cum idealul nu prea există, el va avea totuși un cult pentru femeia lui, o va adora și o va proteja prin tot ce întreprinde. Căminul lor va fi ferit de angoasă, de vitregiile geloziei, a duplicității conjugale. Un asemenea bărbat va statua cu femeia lui relații amoroase echilibrate, ferite de excese și de indiferență. Este partenerul de lungă durată, pentru care amantele de suflet (în cel mai rău caz) nu pot supraviețui. Aceleași calități sînt valabile și pentru femeia cu o falangă la fel de frumoasă.

Disarmoniile afective și sexuale ale unui cuplu apar atunci cînd a treia falangă este cărnoasă, roșietică sau subțire, scurtă și palidă. Acest aspect este lamentabil. Disfuncții psihice ascunse pot conduce la grave perturbări în viața cuplului.

Un semn extrem de fav[illegible] îl conferă acestei falange pliul pe care îl face cu palma, la rădăcina degetului. Cu cît acest contact duce la o prelungire aparentă a falagei (în interiorul palmei), cu atît subiectul are o mai mare elasticitate a spiritului și este un partener mai valoros.

Epistolar pentru cupluri

IRINA V., Pitești : armonia după anii de naștere... nu prea există, el fiind Cocoș, iar dv. Iepure (opoziție 180°), dar extremele se atrag ; armonia după luna de naștere e mult mai bună (el Șobolan, dv. Mistreț), amîndoi cu suflet de Apă. După semnul anilor de naștere, el (Pămînt) trebuie să aibă inițiativa, căci dv. sînteți Apă. Invers se naște disarmonie totală. Scorul zodiacal pentru sexul viitorului copil este 9m + 9f. **SORINA și MIHAI S., București :** armonie totală după anii de naștere (el fiind Bou, dv. fiind Șarpe) ; după lună se pare că sînteți pașnici și indiferenți. După semnul anilor de naștere sînteți în armonie de tip armistițiu (Foc-Foc), care se poate distruge mai ales în anii de Apă (1993 !). Scorul zodiacal sexual este 5m + 6f. **IOANA MARINA S., Constanța :** plăcerile sexuale cultivate de Vatsyayana

ZODIACUL CHINEZESC

în „Kama Sutra" relevă aforistic compatibilitățile dintre organele sexuale ale partenerilor (lingam și yoni). Dar denumirile metaforice de tip Iepure, Taur, Cal, Elefant, Căprioară etc. nu au o legătură directă cu zodiacul chinezese. O coincidență face ca (după anii de naștere), dv. să fiți Cal, iar partenerul dv. Iepure. Dacă vreți cu tot dinadinsul să faceți analogii, este problema dv. Dar să nu uitați că este vorba de spiritualități diferite (indiană-chinezească), cu toate consecințele ce decurg de aici. Fiindcă tot ați pus problema, vă reamintesc că actul sexual optim al Iepurelui se consumă cu Căprioara, iar cel al Calului cu... Elefantul. Fără comentarii. **MIOARA N., Craiova :** din punct de vedere al calendarului chinezesc, se pare că e bine ca bărbatul să aparțină ramurii dinamice, iar femeia celei pasive, dar aici e nevoie de detalii. Ramura dinamică este : Șobolan, Tigru, Dragon, Cal, Maimuță, Ciine ; ramura „pasivă" este : Bou, Iepure, Șarpe, Oaie, Cocoș, Mistreț.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ Multe, foarte multe întrebări, draga mea **BIANCA G. (Constanţa)**... Însă, dacă ţinem seama de natura lor, e perfect explicabil numărul lor întrucît ele sînt urmarea firească, la această vîrstă, a lipsei de experienţă în problemele vieţii (implicit ale dragostei...). Citindu-ţi „romanul de dragoste", am înţeles că te zbuciumi exagerat şi-ţi creezi probleme din nimica, atribuind semnificaţii ce depăşesc înţelesul unui comportament normal — cel puţin pînă acum — pentru un tînăr bărbat inteligent. Dacă el s-a purtat corect, frumos, cu multă prietenie şi înţelegere, dacă e sincer cu tine, dacă „nu renunţă" (?!) la tine şi nu te „goneşte", dacă n-a făcut — pînă acum — nici un gest care să lezeze bunul simţ şi se menţine într-o rezervă de înţeles (ţinînd seama de profesiunea lui şi de celelalte „amănunte" care vă deosebesc), toate astea sînt cît se poate de normale pentru un om care se respectă şi ştie să respecte, la rîndul lui, pe ceilalţi din jur, neavînd ce să-şi reproşeze pentru că nimic nu-i poate fi reproşat. Deci nu văd ce-ar fi de natură să-ţi dezlănţuie fantezia de a crede că între voi ar fi **altceva** decît un comportament firesc, **prietenesc**, fără „obligaţii", pe care îl are un om matur, conştient de consecinţele unor gesturi şi atitudini, care-şi doreşte doar să-ţi ofere **prietenie** şi nimic mai mult... Cred că, pentru tine, e mult mai potrivit să înţelegi, să preţuieşti şi să accepţi limitele autoimpuse ale prieteniei lui faţă de tine, fără să încerci să „forţezi nota" pentru a obţine „mai mult", stricînd ceea ce e cu adevărat frumos în această prietenie dintre un bărbat matur şi o tînără foarte... tînără ! Ştii, o prietenie adevărată, sinceră, curată, e mai preţioasă şi mai greu de înfăptuit decît o dragoste mai mult sau mai puţin mediocră, cu multe complicaţii neplăcute (cum e şi cazul tău...), complicaţii de care acum nici nu-ţi dai seama cîtă nefericire îţi pot aduce...

■ Dincolo de faptul că eşti, după cum singură o recunoşti, draga mea **M.A.C. (?)**, „o fată de 14 ani, prea mică", bîntuie-n scrisoarea ta o seamă de clişee despre iubire pe care ţi le-ai însuşit, probabil, din lectura romanelor „de dragoste şi amor" ce se vînd pe tarabe la kilogram, azi, ne toate drumurile... Că el s-ar putea înşura după armată cu „ea" sau cu tine, spune totul despre sentimentele lui „serioase" faţă de voi două ! Că-l iubeşti pe el, însă mai ai încă un prieten ce te iubeşte dar pe care nu-l poţi „iubi", că singură te socoţi a fi „doar o mică nebună îndrăgostită", toate sînt, cum să zic, **relevante** pentru... nedesăvîrşirea (inerentă vîrstei) cu care priveşti iubirea, viaţa în general. În loc să suferi peste poate cu chinuri, văicăreli lăcrimoase şi vorbe mari **(et pour cause !)**, mult mai cinstit faţă de tine ar fi **să te gîndeşti că iubirea presupune răspunderi pe care, oricît ai vrea, nu ţi le poţi asuma acum, la vîrsta asta,** brambureala iubăreaţă şi **mimarea** unor sentimente cînd **sufletul şi mintea nu-s coapte încă să le şi trăiască,** iartă-mă, dar nu sînt semne de maturitate... Sper să ai puterea să înţelegi cum se cuvine cele ce ţi-am spus şi să pricepi că a sări pîrleazul vîrstei nu-i cea mai potrivită idee... Deocamdată !

■ Ca dovadă că ţi-am înţeles foarte bine gîndurile iscate din suferinţa sufletului, chiar dacă nu-s întru totul de acord cu cele ce mi-ai scris, iată, draga mea **GEANINA BEUTURĂ (Slatina-Nera, nr. 180, jud. Caraş Severin, cod. 1766)**, îţi public adresa — lucru pe care, cum ştii, nu-l fac prea des ! — pentru ca toţi cei ce ce „ştiu ce-nseamnă să suferi şi să iubeşti" să-ţi poată scrie...

LAURA

Doriţi să cîştigaţi

UN AUTOTURISM „DACIA" — 1310 ?

Cu talonul cuprins în „ALMANAHUL MAGAZIN '93", la pagina 160, puteţi participa la tragerea la sorţi a cîştigurilor în obiecte oferite de „MOLDINFORMBUSINESS" şi C,E, „MAGAZIN".

În aceste zile, un ultim tiraj de 25 000 exemplare.

Termen ultim de participare la concurs : 30 iunie 1993

Sub reflector SIDA

Controverse asupra unui nou vaccin

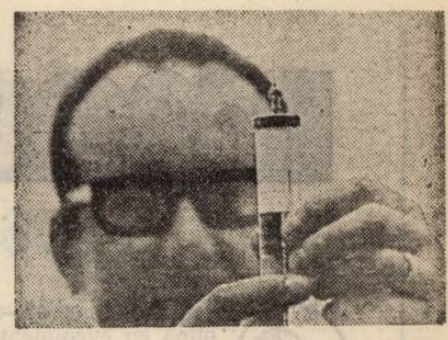

Se ştie deja, obstacolul major în punerea la punct a unui vaccin anti-SIDA este marea varietate a suşelor. Profesorul Chermann din Franţa, împreună cu o echipă americană de la National Cancer Institute, speră să fi găsit o cale de urmat în munca de cercetare din acest domeniu. Ei au descoperit că doi viruşi responsabili de apariţia bolii SIDA la om (HIV 1 şi HIV 2), precum şi virusul care declanşează boala la maimuţe (SIV), multiplicîndu-se în limfocitele organismului infectat, dezvoltă la suprafaţa lor cel puţin trei proteine specifice organismului, indiferent de variabilitatea suşei. Avînd în vedere aceste constatări, cercetătorii au elaborat un anti-serum — împotriva acestor proteine, care, în condiţii de laborator a reuşit să împiedice viruşii HIV 1 (cel mai răspîndit virus uman) şi SIV să infecteze limfocitele. Ei speră să pună la punct, în cel mai scurt timp posibil, un vaccin pe care să-l experimenteze pe cimpanzei. Dar, numeroşi alţi cercetători rămîn sceptici vizavi de această încercare. E greu de presupus, afirmă ei, că va fi posibil să vaccinezi un organism contra propriilor proteine, fără să declanşezi un război împotriva lui-însuşi.

AURORA POPESCU

POSTA by Air Mail

BARBU A. MARIN din Rîmnicu Vîlcea, zona Ostroveni : Relatările despre copilăria dv. nefericită ne-au impresionat profund, cu atît mai mult cu cît responsabilitatea îi revine unei... mame lipsite de orice repere afective şi morale. Patimile pe care le-aţi îndurat pot fi asemuite cu cele ale unor personaje din literatura lui Dickens sau Victor Hugo : David Copperfield şi micuţa Cosette. E timpul să vă detaşaţi însă de obsesiile trecutului şi să duceţi o viaţă normală. Sîntem alături de dv.

CHIOTEA ALIN LORIN din Bucureşti, Ghencea nr. 28, bl C 87, sc A, et. 7, ap. 21 împreună cu compania olandeză „Van Gorp Bolsius Holland" oferă ajutoare materiale unor case de copii infestaţi AIDS, din Bucureşti.

POPESCU FLORINEL, din Bucureşti : Nu cunoaştem valoarea cristalelor de cuarţ perfect şlefuite. Bănuim totuşi că un glob de cristal cu diametrul de 10 cm, nu poate depăşi valoarea unui apartament cu două camere din Centrul Civic. Pentru curiozitatea dv. „vizuală", Muzeul Antipa vă stă la dispoziţie cu trei mostre de o frumuseţe inegalabilă.

MIHACEA GEANINA din Alba Iulia : „Poemele" dv sînt construite din confesiuni retorice, maxime moralizatoare, viziuni apocaliptice. Lipsesc figurile de stil, simbolul, metafora, sugestia etc., într-un cuvînt, **poezia.**

MARIAN SANDU din Bucureşti : Opinia despre proza dv. SF o puteţi afla chiar de la... autor, cînd acesta se va decide să aprofundeze lecturile la care se referă. Mult succes.

DORIN MĂRAN

PROGRAM TV

SELECŢIUNI

14.06. – 20.06.

LUNI

Programul 1 : 14,00 Actualităţi 14,15 Ora de muzică 15.00 Didactica 15,30 Teleşcoală 15.45 Clasa a X-a TV 16,15 O sumă de cuvinte 16,30 Magazin agricol 17,00 Actualităţi 17,05 Magazin în limba maghiară 18,35 Tezaur folcloric 19,00 Documentar TV 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Studioul economic 21,30 Teatru TV. O noapte furtunoasă de I.L. Caragiale 23,45 Actualităţi 24,00 Repriza a treia.

Programul 2 : 16,00 Actualităţi 16,05 Studioul şlagărelor 16,30 Desene animate 17,00 Veniţi cu noi pe programul doi ! 20,00 Actualităţi 20,35 Divertisment Internaţional 21,00 TVM 21,30 Lumea sportului 22,00 TVE Internacional 22,30 Magazin auto-moto

MARŢI

Programul 1 : 7,00 TVM. 10,00 TVR Iaşi 11,00 TVR Cluj-Napoca 11,50 Teatru TV. O noapte furtunoasă de I.L. Caragiale 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactica 15,30 Teleşcoală 16,00 Conviejuiri — magazin 17,00 Actualităţi 17,05 Medicina pentru toţi 17,35 Salut prieteni(I) 18,30 Starea naţiunii 19,30 Desene animate 20.00 Actualităţi 20,35 Sport 20,40 Simpozion. Eminescu pururi tînăr 21,25 Film serial. Dragoste la prima vedere (Anglia, 1990) 22,25 „Porni Luceafărul" 22,55 Actualităţi 23,10 Salut, prieteni ! (II) 23,55 Fascinaţia bluesului la Newport.

Programul 2 : 16,00 Actualităţi 16,05 De dragoste şi de dor... 16,30 Desene animate 17,00 Studioul de literatură 18,05 Film serial. Maguy (Franţa, 1990) 19,05 Sport-studio 20,00 Actualităţi 20,35 Tribuna non-conformiştilor 21,00 TVM 21,30 Studioul muzicii de cameră 22,00 TVE Internacional 23,30 Tradiţii

MIERCURI

Programul 1 : 7,00 TVM. 10,00 TVR Iaşi 11,00 TVR Cluj-Napoca 12,00 Canal france international 13,35 Desene animate 14,00 Actualităţi 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactica 15,45 O sumă de cuvinte 16,00 Oameni de lîngă noi 16,30 Panoramic muzical 17,00 Actualităţi 17,05 Dosarele istoriei 17,35 Arhive folclorice 17,55 Fotbal : Universitatea — Dinamo şi Rapid — Steaua 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,40 Telecinemateca. Viaţa sportivă (Anglia, 1963) 23,05 Azi în prim plan 23,50 Actualităţi.

Programul 2 : 16,00 Actualităţi 16,05 Cînd aud cucu cîntînd... 16,30 Desene animate 16,45 Teatru TV. Faleza de Julius Edlis 18,30 Emisiune în limba maghiară 20,00 Actualităţi 20,35 Spectacol de balet în serial 21,00 TVM 21,30 Edilii în dialog cu dv. 22.00 TVE Internacional 22,30 Învăţaţi engleza americană. „Album de familie".

JOI

Programul 1 : 7,00 TVM 10,00 TVR Iaşi 11,00 TVR Cluj-Napoca 12,00 Film artistic. Vestul neîmblînzit (SUA, 1955) 13,45 Documentar 14,00 Actualităţi 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactica 15,30 Teleşcoală 16,00 Repere moldave 16,30 Repere Transilvane 17,00 Actualităţi 17,05 Magazin în limba germană 18,05 Povestea vorbei 18,35 Tele-discul muzicii populare 19,00 Spectacolul lumii 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Rosturi, rostiri 20,40 Sport 20,45 Dallas 21,45 Reflecţii rutiere 22,00 Studioul şlagărelor 22,15 Azi în prim plan 23.00 Actualităţi 23,15 Confluenţe 24,00 Retituiri.

Programul 2 : 16,00 Actualităţi 16,05 Recital de orgă la Biserica Neagră din Braşov 16,30 Desene animate 17,00 Ecranul 17,30 Tradiţii 17,55 Conviejuiri-magazin 18,55 Festivalul de muzică uşoară Lahti 19,30 Cărţi şi idei 20,00 Actualităţi 20,35 TVE Internacional 21,00 TVM 21,30 O viaţă pentru o idee 22,00 TVE Internacional 22,30 Stadion

VINERI

Programul 1 : 7,00 TVM 10,00 TVR Iaşi 11,00 TVR Cluj-Napoca 12,00 Film serial. Hoţomanii 13,00 Descoperirea Planetei 13,30 Desene animate 13,45 Documentar. Uruguay. 14,00 Actualităţi 14,15 Ora de muzică 15,00 Didactica 15,25 Teleşcoală 16,00 Cheia succesului 16,30 Portativul preferinţelor muzicale 17,00 Actualităţi 17,05 Arte vizuale 17,35 Pro Patria. 18,35 Festivalul-concurs internaţional de interpretare a cîntecului popular românesc „Maria Tănase" 19,00 Cultura în lume 19,35 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,40 Destinul familiei Howard 21,45 Muzica la castel 22,15 Azi în prim plan 23,15 Gong ! Emisiune de critică şi actualitate teatrală 23,45 Actualităţi 24,00 Magazin cinematografic 1.00 Rock-panorama.

Programul 2 : 16.00 Actualităţi 16,05 La sept — arte 17,05 Desene animate 17,30 Sport-magazin 18,00 Emisiune în limba germană 19,00 Concertul orchestrei Naţionale Radio 21,00 TVM 21,30 Refrene fără vîrstă 22,00 TVE Internacional 22,30 Viaţa spirituală

SIMBATA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineaţa... de la Cluj-Napoca ! 10.00 Actualităţi 10,10 Şapte note fermecate 11,00 Film serial pentru copii 11,30 Tradiţii 12,00 Alfa şi Omega 13,00 Ora de muzică 14,00 Tranzit TV ora 25. Desene animate (ora 14,05) Ştiri (ora 14,30) Atlas (ora 14,40) Tragere la sorţi (ora 15,10) Duplex Bucureşti—Costineşti (ora 16,00) Comedia : Familia Simpson (ora 17,00) Sport (ora 17,25) Film serial : Cascadorul (ora 17,55) Mapamond (ora 18,45). Teleenciclopedia (ora 19.15). Actualităţi (ora 20,00) Film serial : Caracatiţa 23,15 Film serial. Midnight Coller 0.10 Concert extraordinar Uriah Heep la Festivalul Internaţional Rock '92.

Programul 2 : 16,00 Actualităţi 16,05 Vedete în recital. Howard Keel 16,30 Desene animate 17,00 Film artistic. Temă cu variaţiuni la Claude Chabrol : Cuplul conjugal (3) — Minunea de 10 zile (Franţa, 1971) 18,45 Mari artişti lirici 19,25 Recital Gheorghi Hristov 20,00 Actualităţi 20,35 Jazz-magazin 21,00 TVM 21,30 TVE Internacional 22,00 Studioul muzicii contemporane 22,30 Varietăţi internaţionale.

DUMINICA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineaţa ! 10,00 Actualităţi 10.10 Clubul lui Gulliver 11,00 Film serial pentru copii 11,30 Lumină din lumină 12,30 Viaţa satului 14,00 Actualităţi 14,10 Poşta TV 14,25 Video-magazin 18,20 Pompierii vă informează ! 19,30: 2X2. 19,00 Dallas. 20,00 Actualităţi. 20,40 Fotbal : Steaua — Universitatea Craiova şi Dinamo — Sportul Studenţesc 22,35 Film artistic. O fantomă la Monte Carlo (Anglia, 1990). 0,10 Actualităţi. 0,20 Nocturna de duminică.

Programul 2 : 16.00 Actualităţi 16.05 Recital James Brown 16,30 Desene animate 17,00 Serata muzicală TV 19,30 Mondo-muzica 20,00 Actualităţi 20,35 Pop-club 21,00 TVM 21,30 Dorule, rază de soare... 22.00 TVE Internacional 22,30 Oraşe şi civilizaţii.

(DUPĂ „PANORAMIC TV")

medicina la zi

EUTHANASIA — *o practică ilegală în Europa*

Recent legalizată în Olanda, euthanasia a fost din nou condamnată de Vatican. Ea rămîne o practică ilegală în restul Europei. Prin adoptarea unui proiect de lege care admite practicarea euthanasiei în anumite condiții, Olanda și-a confirmat din plin renumele de „societate laborator". În mod oficial, euthanasia va rămîne în 1994 un delict pasibil de o pedeapsă de 12 ani de închisoare, cu excepția cazurilor în care practicienii săi respectă o „procedură" extrem de precisă. În realitate, însă, nici un medic nu poate fi urmărit în justiție, neexistînd probe concrete în favoarea vreuneia din ipotezele următoare : și-a lăsat pacientul să moară sau l-a ajutat să moară.

Pasivă sau activă, euthanasia reprezintă de multă vreme o practică curentă în „Țara lalelelor". Ei i se atribuie circa 2 la sută din decesele înregistrate anual, respectiv circa 2 700. Dacă în Suedia, Belgia sau Polonia, codul penal este mut în privința euthanasiei, asta nu-i împiedică cu nimic pe magistrați să asimileze această practică cu omuciderea. În Portugalia, euthanasia este riguros interzisă, în timp ce în Grecia această problemă nici nu se pune din cauza opoziției fățișe a puternicului cler ortodox. Aceasta este situația și în Italia. Codul deontologic medical este clar în această privință : „Orice act care vizează provocarea deliberată a morții este contrar eticii medicale".

În ultra-catolica Spanie, euthanasia activă este interzisă, dar o anumită formă pasivă a acesteia pare să fie tolerată. Codul penal spaniol nu conține nici un articol referitor la euthanasie. În Germania, „cauza euthanasiei" este mult complicată datorită trecutului nazist. În această țară au fost exterminați, în timpul celui de-al doilea război mondial, peste 80 000 de handicapați mental, din dorința autorităților de a asigura „puritatea rasei". În locul termenului de euthanasie este preferat acela de „a ajuta să moară". Administrarea unui medicament mortal este asimilată cu omuciderea și este pasibilă cu pedepse cu închisoare cuprinse între 6 luni și 5 ani. În Austria, a făcut mare vîlvă procesul intentat împotriva a patru infirmiere care au scurtat viața mai multor persoane în vîrstă fără consimțămîntul acestora. Ele au fost condamnate la pedepse între 12 ani închisoare și închisoare pe viață. Euthanasia activă este o practică interzisă în Austria.

În Marea Britanie, cazul unui tînăr aflat în comă de peste 3 ani nu a putut influența părerea avocatului numit din oficiu care a considerat „debranșarea" lui Tony Bland lucru curat de părinții acestuia, drept o crimă. În Franța lumea medicală a adoptat o atitudine subtilă, care lasă la îndemîna practicienilor o anumită marjă de acțiune : un medic nu poate „provoca deliberat moartea unui pacient" dar poate acționa în scopul reducerii suferințelor acestuia, nemaiadministrîndu-i un anumit tratament responsabil de apariția unor suferințe atroce. În Suedia, situația este oarecum asemănătoare : medicul poate debranșa aparatele respiratorii în cazurile extreme.

Exemplul Danemarcei în această problemă este original : euthanasia este oficial interzisă, dar de la 1 octombrie 1992, danezii pot face un „testament medical", care trebuie respectat de medici : în cazul unor maladii incurabile sau al unor accidente grave, pacienții au dreptul să solicite să nu mai fie menținuți în mod artificial în viață. Această soluție rezonabilă a făcut numeroși adepți în Belgia unde s-a format o asociație care militează la Bruxelles pentru dreptul cetățenilor la o moarte demnă.

ȘERBAN FILIP

Infarctul miocardic și plantele medicinale

Infarctul miocardic reprezintă o hemoragie produsă în mușchiul cardiac (miocard) în urma obliterării unei ramuri a arterei coronare printr-un trombus (cheag de sînge). Boala se manifestă clinic prin dureri precordiale foarte întinse, asemănătoare celor din anghina pectorală, scăderea bruscă a tensiunii arteriale, febră, transpirații reci, paloare, teamă de moarte. Boala se tratează prin repaus absolut la pat, anticoagulante, antibiotice.

Un adjuvant ajutător important este ceaiul format dintr-un amestec de flori și fructe de păducel — Crataegus. Ceaiul are o acțiune sedativă (calmează durerile), antispasmodică (diminuează durerile), vasodilatatoare, în special la nivelul vaselor coronariene, hipotensivă, de întărire și rărire a contracțiilor inimii bolnave.

Infuzia (ceaiul) se prepară astfel : o lingură de amestec de flori și fructe, se pune la o cană de apă clocotită, se acoperă, se lasă zece minute, se bea în cursul zilei. O treime se lasă pentru a se bea seara, înainte de culcare.

Se poate face și o tinctură, 20 g. de fructe se macerează în 100 g. sau ml de alcool, timp de 10 zile la întuneric, se agită zilnic. Se filtrează, se administrează de 3 ori pe zi, cîte 10—15 picături, ultima priză, înainte de culcare.

Atît infuzia cît și tinctura se vor administra în dereglările cardiovasculare, în anghina pectorală, ca sedativ nervos, vascular și hipotensiv.

Florile se recoltează pe timp frumos în timpul înfloririi, iar fructele fără codiță, toamna, ajunse la maturitate. Recoltarea se face fie direct de pe arbust, fie prin batere pe o prelată, după care se curăță de codițe prin sitare.

Prof. IOAN MINTEANSCHI

Drama fumătorului pasiv

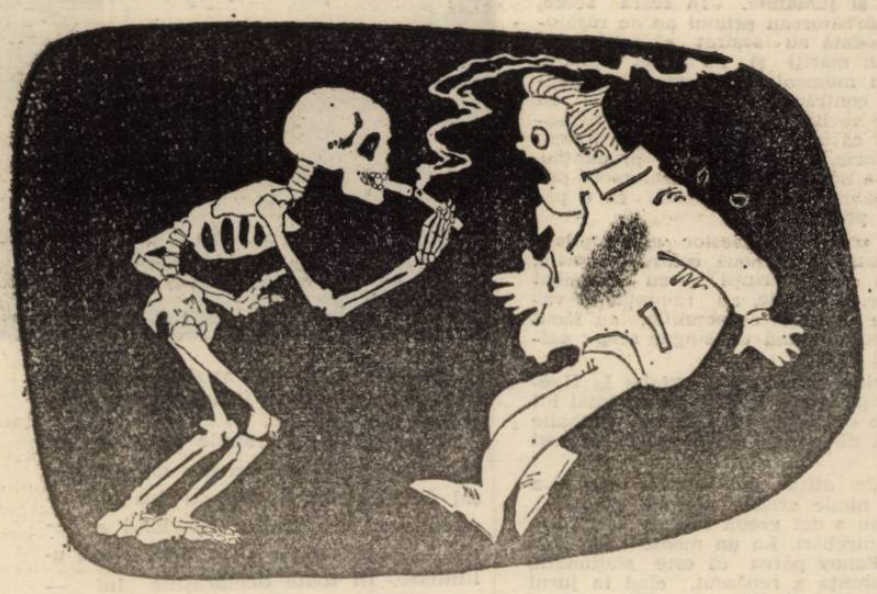

Mulți dintre semenii noștri se consideră nefumători pentru simplul fapt că nu pun țigara sau pipa în gură. În realitate, un individ nefumător (după cum ne demonstrează recente cercetări experimentale) care lucrează într-o încăpere unde unul sau mai mulți semeni de-ai săi fumează, devine automat un fumător pasiv. Calculele efectuate în cadrul experimentelor stabilesc categorii cît se poate de diferențiate pe această linie, în funcție de doza de toxic inhalată și în funcție de particularitățile proprii ale organismului receptor.

Astfel, un institut de fiziologie din capitala Franței, care a studiat un lot experimental de 400 de elevi, provenind din opt cartiere pariziene, a ajuns la concluzia că copiii fumători pasivi contractează mult mai frecvent diverse pneumopatii decît copiii nefumătorilor. Numărul cazurilor de bronșite și de pneumonie nu numai că este mai mare în categoria copiilor la care cel puțin unul din părinți fumează, în comparație cu copiii proveniați din părinți nefumători, ci chiar se dublează în situația în care ambii părinți sînt fumători.

Așa-numitul „sindrom de luni dimineață" sau de „black monday", respectiv de „lunea neagră", de care se vorbește atît de mult în ultimul timp, ca expresie particulară a fumatului pasiv, reprezintă o realitate de necontestat, pe care o putem observa chiar la copiii noștri. Acest sindrom constînd din oboseală, cefalee, inapetență, indispoziție, irascibilitate și randament scăzut pe linie de muncă intelectuală este generat, după cum s-a demonstrat deja de pe poziții riguros științifice, de inhalarea crescută de fum de țigară din cursul diverselor întruniri de familie de la sfîrșit de săptămînă.

Poluarea prin fum de țigară a încăperilor de locuit sau de lucru reprezintă de fapt poluarea atmosferei, de vreme ce o singură țigară fumată într-o încăpere de aprox. 20 mc este suficientă pentru a mări cu de peste 50 de ori concentrația în minuscule particule de tutun din respectiva încăpere.

Fumez ? — te privește, îi spune nefumătorul pe față sau numai intențional fumătorului, dar cu ce sînt eu vinovat de a fi fumător fără voia mea ?

Se cunoaște de mult timp faptul că statul într-o încăpere îmbîcsită cu fum de țigară poate avea efecte analoage cu cele produse de fumatul activ. Este demonstrat experimentul că din conținutul în nicotină al unei țigări, care se ridică la cifra medie de 25 mg., o cantitate ce variază între 8—17%, este resorbită de fumătorul activ, în vreme ce nefumătorul inhalează pe oră echivalentul unei țigări. Deci un nefumător care lucrează într-o încăpere în care se fumează intens, riscă, de fapt, zece sau mai multe țigări într-o singură zi de lucru.

ARCADIE PERCEK

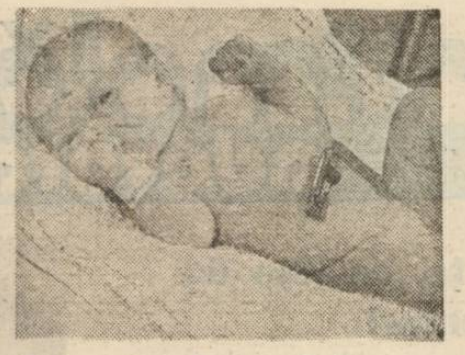

Nou-născuții, donatori de sînge

Să devii donator de sînge încă de la naștere pare o idee extravagantă. Și totuși ea a fost lansată și deja aplicată de profesorul Eliane Gluckman de la spitalul Saint Louis din Franța. Încă din anul 1988, profesorul Gluckman a folosit această tehnică revoluționară, căreia i s-au evidențiat și avantajele.

În primul rînd este vorba despre o tehnică de prelevare a sîngelui nontraumatizantă, deoarece cantitatea de sînge extrasă nu reprezintă o parte din cea care circulă în venele nou-născutului, ci în cordonul ombilical de care trebuie separat în momentul nașterii. Acest sînge are calități deosebite, fiind complet „nou", depozitar al unei cantități impresionante de „celule-sușe", care au rolul de a fabrica alte celule. După primele săptămîni de viață, aceste celule nu se găsesc decît în măduva osoasă și de aceea, în mod obișnuit, trebuie să se recurgă la grefă de măduvă, folosită apoi în tratarea unor pacienți cu boli foarte grave ale sîngelui (leucemii), în reconstituirea traseelor celulare distruse de un accident, de iradiere sau de alte tratamente anticancer. Prelevarea de măduvă osoasă nu este însă o manevră simplă. Operatorul trebuie să recurgă la puncție, intervenția putînd să dureze pînă la o oră și jumătate, sub anestezia generală a donatorului. Deci este un act traumatic.

În schimb, sîngele conținut în cordonul ombilical, ca și în placentă (în medie 100 ml), este ușor de prelevat, nu antrenează nici un risc, nici o durere; recoltarea se face în momentul tăierii cordonului ombilical al nounăscutului, deci al desprinderii fătului de mamă. Riscul ca sîngele să fie contaminat cu celule străine în acest moment este zero. În plus, acest sînge poate fi congelat în azot lichid (—170° C) și păstrat pe o perioadă de pînă la cinci ani.

În serviciul dr. Gluckman, această tehnică a fost ultilizată cu succes, șase copii atinși de diferite maladii ale sîngelui beneficiind de celule extrase din cordonul ombilical al fraților lor, născuți ulterior. Desigur, e nevoie să se întrunească toate condițiile de compatibilitate, dar s-a observat că în special între frați acestea sînt aproape întotdeauna perfecte.

În prezent, serviciul francez amintit, în colaborare cu un serviciu similar britanic, și-a propus realizarea unei bănci europene de celule extrase din cordon ombilical. Acestui proiect li s-au alăturat specialiști din Germania, Belgia, Italia și Țările de Jos.

AURORA POPESCU

O nouă metodă de depistare a cancerului

Un grup de biologi americani a ajuns la concluzia, pe baza studiilor efectuate, că examinarea ADN-ului din celulele intestinale prezente în fecale permite depistarea cancerului colo-rectal încă de la debutul evoluției sale. Este vorba, de fapt, de depistarea mutațiilor unei oncogene (cunoscută sub denumirea „ras"), responsabile de apariția a peste 50% din tumorile colo-rectale.

Nr. 23 (1 859) din 12 iunie 1993

Întîmplări adevărate

Viața, ca film de aventuri sau un viol... ratat

Întîmplarea care urmează nu este de absolut ultimă oră, dar ,prin semnificație și frecvența infracțională, în creștere, este de maximă actualitate. Actrița Goldie Hawn, aflată la volanul propriului autoturism – la o oră din noapte cînd autostrada pe care circula nu era aglomerată – se grăbea să ajungă la Toronto, (Canada). Spre supriza ei, o a doua mașină, la volanul căreia se afla un individ dubios, vine puternic din urmă, «dublînd» autoturismul lui Goldie și forțînd-o, efectiv, ca-n filme, să oprească la marginea șoselei. Șoferul, un tip înalt și vînjos, coboară din mașina sa, înarmat cu un pumnal, obligînd-o pe Goldie Hawn să iasă și ea din mașină, nu înainte de a o fi avertizat că orice încercare de împotrivire îi poate fi fatală. Violatorul începe să-i smulgă hainele, dar... Spre norocul lui Goldie, o a treia mașină, la volanul căreia se afla actorul Mel Gibson – admirabilul interpret al filmului „Mad Max" – oprește lîngă celelalte

două. Recunoscînd-o pe Goldie (celebritatea este utilă și ea...), Mel Gibson se aruncă asupra agresorului și-l imobilizează. Restul e previzibil : poliție, arestare, anchetă, proces. (Ulterior, au și filmat împreună).

Între timp, filmul în care Goldie Hawn urma să turneze a fost lansat pe ecrane, dar mult înainte încă de terminarea filmărilor, actrița ceruse și obținuse un permis de port-armă... Chiar dacă de atunci preferă să nu mai circule neînsoțită. Nu

poți conta, totdeauna, pe apariția neprevăzută a unui Mel Gibson.

Agresorul a fost condamnat pentru tentativa sa de viol, eliberat pe cauțiune, ulterior... Și, ca pretutindeni, în lume, îngăduința excesivă a legilor continuă să nască monștri.

De ce s-a născut Marissa?

Una din bisericile orașului San Bernardino (SUA) s-a dovedit neîncăpătoare pentru numărul mare de rude și cunoștințe care au venit să asiste la căsătoria tinerilor Anisa Ayala și Bryan Espinoza. În atenția tuturor nu era numai pere-

chea noilor căsătoriți ci și micuța Marissa, în vîrstă de numai doi ani. Era poate una din acele căsătorii care celebrează însuși viața. Și pentru a explica aprecierea noastră, trebuie să ne întoarcem cu cîțiva ani în urmă.

Anisa suferea de o formă gravă de leucemie care o condamna la un final tragic. În această situație, părinții ei, într-o acțiune care a stârnit o mare senzație la vremea respectivă, s-au decis să dea naștere unui copil numai în scopul de a putea salva viața Anisei, printr-un transfer de măduvă osoasă. Era unica soluție pentru a evita un final tragic, cunoscîndu-se faptul că asemenea intervenții se fac numai dacă există compatibilitatea între donator și primitor.

Cînd Marissa a împlinit vîrsta de un an, ea a fost supusă unei operații în urma căreia i s-a extras o părticică din măduva sa, care a fost transplantată surorii sale, Anisa. Operația a decurs în cele mai bune condițiuni, iar rezultatul nu s-a lăsat așteptat : controalele efectuate au demonstrat că Anisa s-a vindecat în urma transplanului ! În afara de orice pericol. Anisa și-a putut realiza și un vechi vis, acela de a se mărita cu iubitul ei Bryan, coleg de școală chiar din primele clase elementare. Iată deci și explicația faptului că la căsătoria tinerilor Anisa și Bryan, atenția celor prezenți la ceremonie nu a fost îndreptată numai spre tinerii căsătoriți, ci spre acea micuță Marissa care a salvat viața surorii sale și a făcut posibilă această zi memorabilă în viața familiei Espinoza, ca și a celor prezenți la festivitate.

O minune pentru Fanny!

Fanny e o fetiță gingașă de 4 ani și jumătate, care nu vorbește, nu merge și nu poate mînca singură iar unii specialiști afirmă că nu întrevăd nici o speranță...

Nathalie Meille, mama fetiței povestește că totul a început cînd Fanny avea trei luni și jumătate. În seara aceea, părinții sărbătoreau primul an de căsătorie și deodată au sesizat că fetița lor avea ochii măriți și nu putea respira. Din acest moment au început și diagnosticele contradictorii. Unii medici au spus că e vorba de o encefalită degenerativă, unii că ar fi vorba de o întîrziere psihomotorie, iar alții nu se pronunțau. Deși i s-a administrat un tratament puternic, Fanny a rămas inertă, ca o păpușă de pluș.

Pe tot parcursul acestor ani, copila a fost spitalizată în nouă centre diferite, timp în care părinții și-au schimbat locuințele, serviciile, au renunțat la vacanțe, au cheltuit economiile, au făcut datorii, totul avînd un singur scop : salvarea lui Fanny.

De curînd, familia s-a instalat la Hyères (Franța), unde Robert Meille tatăl lui Fanny se ocupă de pescuit, iar Nathalie se ocupă de Fanny și Sébastien, născut în 1990.

Timp de atîția ani nimeni nu le-a explicat nimic acestor părinți disperați, nimeni nu a dat vreun răspuns multiplelor lor întrebări. La un moment dat starea lui Fanny părea că este staționară, apoi speranța a renăscut, cînd în jurul vîrstei de 18 luni, Fanny a rostit „mama" și „tata". Micuța sesizează obiectivele dar nu le atinge. Părinții trăiesc coșmarul că își pot pierde copilul dacă ar contacta vreo boală contagioasă care să-i slăbească și mai mult rezistența. Nimeni nu spune nimic precis despre maladia lui Fanny. Doar părinții, un cuplu solid și curajos se încăpățînează să învingă destinul.

UN AUTOTURISM DACIA ● 3 TELEVIZOARE COLOR MEGA VISION ● 16 BIJUTERII AUR

Pentru a participa la tragerea la sorți TREBUIE să : ● decupați talonul de la pagina 160 a almanahului ● înscrieți pe talon numele și adresa dv. ● decupați manșeta neagră de pe coperta almanahului pe care scrie „PREMIILE ALMANAHULUI MAGAZIN 1993" ● puneți totul într-un plic pe care il trimiteți pe adresa : Casa Editorială Magazin, revista Magazin, Piața Presei Libere nr. 1 sau MOLDINFORMBUSINESS, Filiala din România, str. Enăchiță Văcărescu nr. 32, sect. 4, București ● faceți pe plic precizarea „Pentru Concursul Almanah Magazin 1993".

Venind în întîmpinarea cititorilor noștri TERMEN ULTIM AL POȘTEI : 30 iunie 1993.

Zguduitorul caz „Rowland"

Dezvăluiri dureroase. Dacă cititorul va confirma sau nu calificativul de „zguduitor" pentru cazul condamnatului la moarte prin spînzurătoare Walter Rowland asta nu se va putea face decît la finele acestei relatări cumplit de triste și dramatice. Simțul omeniei cititorului va fi tulburat într-o măsură mai mare sau mai mică, dar justiția Angliei a fost cu certitudine pusă în fața unei cauze comentate îndelung.

La 27 februarie 1947, la închisoarea Strangways de lîngă Manchester a fost spînzurat Walter Rowland, găsit vinovat de uciderea bestială a numitei Olive Balchin, de 38 de ani. Fapta a fost comisă în noaptea de 18—19 octombrie 1946, într-un loc izolat al suburbiei New Mills a orașului Manchester. Arma crimei, găsită la cîțiva pași de victimă, a fost un ciocan ușor de tîmplărie. Sadismul criminalului — care s-a dovedit a fi cumpărat acest obiect în ziua precedentă — a constat în lovirea repetată și sălbatică a tinerei femei peste partea dreaptă a feței. Ucigașul abia în acele momente terifiante și-a dat seama că respectivul ciocan nu este „adecvat" intențiilor lui abominabile...

Aceasta a fost fapta. Cum s-a ajuns, totuși, ca în 1993 o renumită revistă englezească din domeniul criminalității să reia cazul, să-l analizeze pe toate fețele — inclusiv juridice și de procedură penală ?

În primul rînd trebuie spus că în fața probelor administrate de completul de judecată și care au dus la verdictul suprem, Walter Rowland a negat în permanență cu o vehemență uluitoare. În toate declarațiile lui — orale și scris — Rowland susține că se face o mare nedreptate, că martorii se înșală, că are alibi și că „merge în Grădina lui Dumnezeu cu sufletul împăcat". De altfel, invocarea Divinității devenise un fel de leit-motiv pentru Rowland. Oare acesta să fi fost motivul pentru care avocați englezi renumiți au susținut în multe articole și chiar lucrări de specialitate nevinovăția condamnatului ? Printre cei ce au declarat că a fost de fapt o eroare judiciară s-au numărat maeștrii Arthur Koestler, Leslie Hale și Sydney Silverman. Aceștia au căutat chiar să-l reabiliteze pe Warlter Rowland în fața opiniei publice. Dar culmea ! **Împotriva reabilitării s-a ridicat chiar fiul asasinului !!!**

Senzaționalele dezvăluiri ale lui Walter Rowland jr. au cutremurat opinia publică britanică și americană. Nemaisuportînd tentativele de a-l transforma pe tatăl său într-o victimă inocentă, fiul se adresează cu revoltă și mîhnire totodată revistei „Murder Most Foul" și reface cazierul exact al odiosului său tată. Dintre cele mai tranșante declarații ale fiului, remarcăm : **„Tatăl meu a fost mai mult o bestie decît un om și în final a primit ceea ce i se cuvenea de drept. Dacă viața nu i-ar fi fost curmată, el ar fi continuat să ucidă"...**

Întreaga mărturisire a acestui fiu dezamăgit de ascendența sa, însă iubind mai mult ca orice dreptatea, este tulburătoare. Dar, poate cel mai groaznic „amănunt" este acela că el însuși a fost salvat de la moarte de mama sa, care-i cunoștea intențiile criminale. Într-o noapte, la ușă se prezintă un bărbat cu o glugă pe față. Era perioada cînd Rowland părăsise familia. Fiul nu l-a recunoscut, dar l-a înspăimîntat

glasul : „Vino să te plimbi cu mine !", a spus necunoscutul băiatului de 12 ani. Copilul a început să țipe. Din casă a ieșit Annie, soția lui Rowland, care-recunoscuse vocea prefăcută. **„Mai tîrziu am fost sigur că această intervenție a mamei mi-a salvat viața. De ce se mascase tata ? De ce dorea să mă omoare ?"** Vom dezvălui amănuntele îngrozitoare ale vieții lui Walter Rowland în numerele viitoare.

Salvamar cu... carapace

În timpul unei furtuni extrem de puternice, un marinar de pe vasul „Seul Can", pe numele său Lim Kang-Yong, a căzut în mare în timpul nopții, fără ca nimeni de pe bord să poată interveni în ajutorul lui. În ciuda timpului nefavorabil, marinarul respectiv a reușit să scape cu viață datorită unei... broaște țestoase uriașe. Intuind parcă drama lui Lim, inteligentul animal l-a purtat pe carapacea sa, fără să se scufunde timp de șase ore pînă cînd a fost salvat de o navă care l-a zărit.

Cele mai incredibile 7 întîmplări

Nu le vom relua în cele ce urmează... Pasionații de întîmplări incredibile – ipostaze uimitoare ale condiției umane – le pot citi în paginile „Almanahului Magazin '93". Solicitați almanahul difuzorilor dv. de presă sau direct la redacție.

verificati-vă cunostintele

FIZICĂ...

1. După cum se ştie, viteza sunetului este, în aer, de aproximativ 337,18 m/s. Ştiţi cînd a fost măsurată pentru prima oară această viteză ?

2. Ştiţi care fizician demonstrează experimental în mod spectaculos existenţa presiunii atmosferice ?

3. Ştiţi care om de ştiinţă a efectuat primele încercări de măsurare a vitezei luminii prin metode astronomice, punînd astfel, pentru prima dată sub semnul întrebării convingerea că viteza luminii ar fi infinită ?

4. Pe la jumătatea secolului al XIX-lea, A. Fizeau (1819—1896) determină, prin intermediul razelor ce străbat o roată dinţată în mişcare, viteza luminii. J.B. Foucault (1819—1868) caută să realizeze acelaşi obiectiv cu ajutorul razelor reflectate de oglinzi rotitoare. Ştiţi cine şi cînd a determinat cu precizie viteza luminii la valoarea actual acceptată ?

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

MATEMATICĂ

1. Filosoful, matematicianul şi fizicianul Nicolas Oresme (1325—1382). El a introdus în matematică o metodă asemănătoare cu cea a coordonatelor rectangulare. Sistemul său de coordonate se bazează pe laturile triunghiului dreptunghic **(longitude şi latitude)**, devenite mai apoi şi denumiri ale coordonatelor geografice.

2. Prima carte de matematică, o aritmetică, a fost tipărită de Ulbrich Wagner (1482).

3. Urmîndu-i pe arabi, europenii denumeau în algebră mărimea necunoscută prin cuvîntul **lucru** (în italiană, **cosa**). Astfel, partizanii algebrei erau numiţi „cosişti" iar în germană algebra se numea **Kossische Kunst** („arta cosistă").

4. Simbolul radicalului apare pentru prima oară la matematicianul ceh Kristian Rudolf (1500—1545).

5. Johannes Müller, numit şi Regiomontanu (1436—1476). Tot la el apar pentru prima dată şi probleme de maxim şi minim.

6. Baronul scoţian John Napier sau Neper din Marchiston (lîngă Edinburgh) (1550—1617).

DANIEL VERBINA

— În general, cum vă petreceţi week-end-ul ?

cristalle

■ Unii oameni mor construind poduri, alţii – aruncîndu-se de pe ele.

■ Femeia este o ţintă pe care bărbatul nu se mulţumeşte doar s-o atingă.

■ Ecoul tăcerii unora te asurzeşte.

■ În loc de un stîlp la bătrineţe, părinţii pot avea o bătrineţe la stîlp.

■ Invidia-i ca o gumă care murdăreşte, încercînd să şteargă.

■ După ce că-şi cîrpeşte pînzele corabiei, mai încearcă să meargă şi împotriva vîntului.

■ Pe omul desculţ, nimeni nu îl laudă că-l cu picioarele pe pămînt.

■ Briza mării e plăcută, dar nu-ţi umflă colacul de salvare.

■ Subalternul îşi înfurie şeful şi cînd îl imită şi cînd nu-l imită.

N. PETRESCU-REDI

Test

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

AMPRENTA

Amprentele F şi O.

DOUĂ TABLOURI IDENTICE

Tînărul pictor a cîştigat un premiu pentru că a reuşit să deseneze o copie exactă a tabloului aflat sus, stînga. Care ? (cele nouă tablouri sînt dispuse în diferite poziţii).

(Soluţia în numărul viitor)

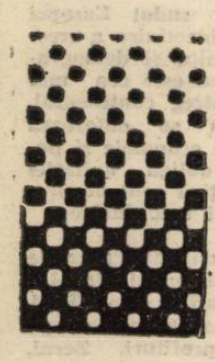

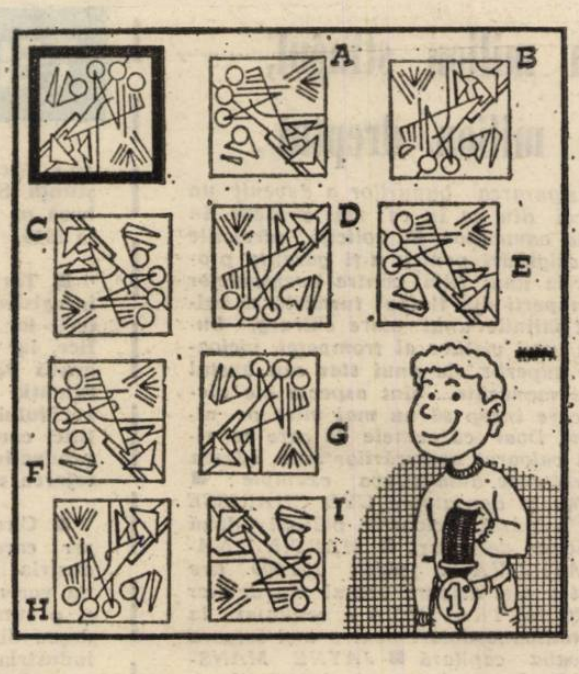

FEL DE FEL

■ **Printre descoperirile** făcute de arheologi în zonele locuite de incaşi, au fost găsite şi proteze dentare care erau lucrate cu... argint.

■ **Două din primele ziare** apărute în S.U.A. în anul 1719 au fost „The Boston Gazette" şi „The American Weekley Mercury" (din Philadelphia), care au scos primul lor număr la un interval de 24 de ore.

■ **Un englez, Cyril Skinner** din Sevenoaks, a produs senzaţie printre specialişti, prezentînd o raţă din crescătoria sa care nu ştie să înnoate !

■ **Între 11—19 mai 1984**, la Bristol (Anglia), G. Groft şi R. Lang au jucat şah timp de 200 de ore, permiţîndu-şi cîte o pauză de cinci minute la fiecare oră.

■ **Două date**, poate mai puţin cunoscute : celebrul monument parizian Arcul de Triumf, situat în Place de l'Etoile, are o înălţime de 50 de metri şi o lăţime de 40 metri.

● **Un cetăţean** american, Verne Faucon, din Torrington, posedă un exemplar de şinşilă domestică (Chinchilla lanigera), căreia îi oferă două ţigări pe zi. Evident nu pentru a fuma, ci pentru că animalul s-a obişnuit să rontăie cele două ţigări.

cînd ați fi ultima oară

— Logodnicul meu mi-a promis maşină, bijuterii, blănuri...
— Serios, dragă ? Dar cu ce se ocupă ?
— Este iluzionist !

— Închipuieşte-ţi ce s-a întîmplat: o maşină a călcat un coşar !
— Vezi, astăzi omul nici pe casă nu se poate feri de maşini

— Ce faci, Mirele, ţi-ai cumpărat maşină ?
— A, nu, dar de ce ?
— Te văd cu un număr în mînă.
— A, era să mă calce şi i-am luat numărul.

— Îmi pare rău, dar ţi-am călcat pisica cu maşina şi vreau să ţi-o înlocuiesc.
— E-n regulă, dar poţi prinde şoareci ?

DUMITRU VASI-ŞOIMOSAN

AER

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	R	E	S	P	I	R	A	T	O	A	R	E
2	E	X	P	I	R	A	T	I	■	V	A	L
3	C	R	■	S	E	L	E	N	A	■	U	I
4	E	R	A	T	A	■	N	A	R	A	■	C
5	■	E	V	O	L	U	T	I	E	■	A	E
6	A	S	I	N	■	S	■	A	S	T	M	■
7	V	I	D	■	A	C	E	■	T	E	A	M
8	I	E	■	E	V	A	N	T	A	I	■	I
9	A	■	V	I	E	T	I	■	T	■	A	N
10	T	O	U	■	R	E	G	E	■	A	P	D
11	I	F	O	S	E	■	M	O	R	T	■	R
12	E	T	I	L	■	B	A	L	O	A	N	E

ORIZONTAL : **1) „Funcţionează" cu aer 2) Datul afară din plămîni (pl.) — Produs de curent... în mare 3) Corp gol ! — Prezenţă nocturnă cu un aer misterios — Cui fără cap ! 4) Culegere literară de greşeli — Trage aer 5) Dezvoltare, desfăşurare — Aer fără sfîrşit 6) Animal domestic — Boală de respiraţie 7) Spaţiu gol — Înţepătoare (fig.) — Echipă, formaţie 8) Expresie finală ! — Produce aer 9) Ca şi inexistentă fără aer (pl.) — Aer ! 10) Miezul acţiunii — Figură la şah — Producătoare de curent 11) Aere — Nu mai are aer (fig.) 12) Radical organic — Umplute cu aer.**

VERTICAL : **1) Un aer hibernal — Tehnica... aerului 2) Aer (fig.) — În plină poftă ! 3) Respir pe mijloc ! — Hrăpăreţ — Degajă un aer tineresc (masc.) 4) Comprimă aerul — Sfîrşitul unor mişei ! — Sandu Lupescu 5) Produce iluzii (masc.) — Bogăţie 6) Afecţiune pulmonară — Puse la aer cald 7) Reprezentativa Greciei — Cu un aer misterios 8) Degajă un aer de adolescent — Zeul vînturilor la greci 9) „Depus" la „răcoare" — Aero în sfîrşit ! 10) Avînt iniţial ! — Degajă în aer un miros îmbătător — Aerată în final ! 11) Poate fi „de aer" — A iubi (inv.) — Cap fără cap ! 12) Se învîrte în aer — Îşi dau aere (fem.).**

DICŢIONAR : OFT, RAL, AMA.

GH. VĂDUVA
Cîmpulung Argeş

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

INVITAŢIE LA CÎMP

ORIZONTAL : Bărăgan — Apop — Aramă — Floare — Natala — Cal — O — Tînără — Stog — Muu — Nava — Iru — Er — V — C — Fanar — Răsărit — Tisa — I — Aro — Arl — Ed — Aţă — Etern — E — Tre — Gras — Oar — Il — Nol — Stepă — Cîmpia Turzii.

POŞTA REBUS

MARIAN DECA — Predeal-Sărari : „Profesii" este slab tematic. Da, pentru „Dacă dragoste nu e..." ; **ROMAN MARANESCU** — Jabar : la careul „Din apă şi de pe pămînt" mai trebuie lucrat, în vederea îmbunătăţirii densităţii tematice. Vă rog foarte mult, scrieţi mai citeţ.

De reţinut : avînd în vedere că spaţiul destinat cuvintelor încrucişate este destul de mic, îi rog pe colaboratorii acestei rubrici să formuleze foarte concis definiţiile careurilor trimise Magazin-ului şi, dacă este posibil, să le dactilografieze.

MARIAN MINCULESCU